

BOGDANIA

Revistă de creație și cultură

Anul XI / Nr. 107-108 / 2023

Lunile: mai-iunie 2023

Cuprins

1. Ionel Marin: Despre tineri, tinerețe și ...viitor. – 3
2. Andrei Breabăn: Adevăruri distorsionate – 4
3. Ionuț Țene „De ce râd dacii când mor”? – 6
4. Ben Todică: Ocupație-eliberare de sub jug sau dreptul de a fi – 8
5. Corina Diana Haiduc: Iubirea astăzi, dincolo de timp și spațiu – 10
6. George Itoafă: Eseul „Existențialismul ca necesitate filosofică”. – 11
7. Maria sturdza Clopotaru: Dor de Bucovina – 15
8. Ionel Marin: Im memoriam Gheorghe Marinescu – 17
9. Stelian Gomboș: Im memoriam Părintele Prof. Dumitru Stăniloae – 18
10. Ovidiu Țuțuianu: Vinovat fără vină! – 21
11. Stelian Gomboș: Pilda Fiului Risipitor – 23
12. Poezia lui Eminescu, pe cărările timpului – 25
13. Ioan Rațiu: Voci interioare: El și Ea – 27
14. Fl. Smarandache: NonPoeme – 29
15. Medalion liric: Al. Florin Țene, Cristian Petru Bălan, Mircea Istrate, Maria Fitcal, Gr. Curcanu, Ella Leynard, Mihai Mericar, Corneliu Cristescu, Alexandru Armeanu, Cătălin Vega, Maria Petrescu, Corina Ligia Pătrașcu, Florea Constantinescu, Vasile Groza, Gabriela Dancu, Ovidiu Țuțuianu, Liviu Zanfirescu, Dumitru Pricop, Maria Sturdza. – 30
16. Petrică Butuc: Rondeluri – 41
17. Ioan Miclău-Gepianu: Dincolo de orizont – 42
18. Poezii, povești scrise de elevi de Școală Gimnazială - Nica Bianca, Vicolaș Alexia și Badea Nectaria – 44
19. Proză scurtă: Adrian Nicolae Popescu: „Banii vorbesc” – 45
20. Elena Buică: „Cu gândul la târziu vieții” – 46
21. Ioan Miclău: „Stejarul și salcia” – 48
22. Vatră Giorgică: „Prima întâlnire” – 48
23. Andrei Breabăn: „O zi de neuitat” – 50
24. Titina Nica Țene: „Orașul” – 52
25. Mihail Grănescu: „Cirișii” – 53
26. Cronici literare, recenzii, comentarii semnate de scriitorii: Corneliu Cristescu, Daniel Neguț, Vasilica Grigoraș, Ion Pachia Tatomișescu, Geo Călugăru, Mihaela Cazimirovici, Nae Georgescu – 54
27. Din creațiile tinerilor premiați la Festivalul-concurs de creație literară Bogdania: Băluță Mihaela – 79
28. Nicolae Vasile: Piesa de teatru Controversiada (4)– 82
29. Al. Florin Țene: COZIA (dramă istorică în versuri)–84
30. Prof Aurel Enică, Traduceri în germană din poeziile d-nei Michaela Al Orescu – 88
31. Noutăți editoriale: rubrică de Ionel Marin – 89
32. Premiile Concursului Bogdania pentru elevi de Școală Gimnazială, ediția a V-a, Focșani, anul 2023 – 92
33. Regulamentul: Festivalul-concurs internațional de creație literară Bogdania, ediția a XII, anul 2023 – 94
34. Evenimente cultural-artistice: Cronica întâlnirii aniversare Literar Ing./ 19.04.2023; 590 de ani de la prima atestare a Adjudului; O călătorie literară pe aleile vechiului Focșani; Proiectele Bibliotecii municipale „Elena Lahovary” Adjud - „Biblioteca dăruiește o carte” și „Prietenie...pe o...șfoară...” – 95
35. Semnal editorial – 101

Coperta: Ing. Marian Stoica

Revista BOGDANIA, revistă de creație și cultură este fondată și editată de Asociația cultural-umanitară Bogdania din Focșani. Apare o dată la două luni.
ISSN 2343-8061; ISSN-L 2343-8061

REDACȚIA REVISTEI BOGDANIA

Ionel N. MARIN

(Președinte Asociația cultural-umanitară Bogdania)

Redactor șef

Editor senior: Nicolae Vasile, Geo Călugăru, Nicolae Rotaru, Vasile Groza.

Redactori: Corneliu Cristescu, M.M. Cazimirovici, Maria Filipoiu, Marcel Miron, Adrian Nicolae Popescu, Ioan Rațiu, Maricica Stroia, Ben Todică, Gheorghe Țiclete, Doina Bârcă, Iuliana Dinu.

Secretar de redacție: Corina MARIN

Membri de onoare:

Prof. univ. dr. Florentin SMARANDACHE (SUA) - cercetător științific, matematician, scriitor, membru al Academiei Americano-Române de Științe și Arte
Prof. CRISTIAN PETRU BĂLAN (SUA) - membru titular USR și al Academiei Româno-Americane de Arte și Științe; pictor, sculptor.

ALEXANDRU FLORIN ȚENE - președintele național al Ligii Scriitorilor Români, membru UZPR și al Academiei Americano-Române de Arte și Științe.
GHEORGHE A. STROIA, scriitor, membru ARA.

Adresa redacției: Focșani, Strada

Contemporanul nr. 28, cod 620065, jud. Vrancea
Telefon mobil: **0752862369**.

Materialele se trimit cu diacritice pe adresa de e-mail:

ionelmarin55@gmail.com

revistabogdania.ro@gmail.com

În numele libertății de exprimare, autorii răspund în mod direct, conform legilor în vigoare, de conținutul materialelor publicate. Textele nu se înapoiază.
Vă așteptăm alături de noi!

Pentru realizarea proiectelor culturale și umanitare ale Asociației Bogdania, avem nevoie și de sprijin financiar. Vă rugăm să direcționați 2% în contul Asociației. Datele de identificare ale Asociației Cultural-umanitare Bogdania, sunt:

RO11BRMA0999100047750380, în RON;

RO11BRMA0999100047751156, în euro;

Exim Banca Românească S.A., Filiala Focșani, județul Vrancea; CIF (cod înregistrare fiscală) - 29080784.

Revista Bogdania,

Nr. 107-108, mai-iunie 2023

Editorial**Ionel MARIN****Despre tineri, tinerețe și ...viitor.**

Prin legea nr. 425/25 octombrie 2004, s-a instituit, ca ziua de 2 Mai să devină Ziua Națională a Tineretului din România. Ministerul Tineretului și Sportului, Autoritățile publice centrale și locale cu atribuții în domeniul tineretului trebuie să acorde sprijin material, financiar și organizatoric evenimentelor prilejuite de Ziua Tineretului. De asemenea, legea prevede ca Societatea Română de Radiodifuziune și Societatea Română de Televiziune să difuzeze, în perioada 26 aprilie - 2 mai, emisiuni despre problematica tineretului. În mare măsură suntem ceea ce gândim și facem!

Omul este mărgăritar al lumii, ființa cea mai frumoasă și mai completă de pe Terra. Copiii, tinerii sunt temelia, baza viitorului...

Prin democrație autentică fiecare generație se poate bucura de comorile vieții, ale patriei și naturii. Încă nu ne-am dezmeticit cât trebuie, democrația noastră-i prea originală, nu acordăm suficientă atenție educației, pregătirii tinerilor pentru muncă și viață. În loc să producem mai mult și mai bine pentru noi, importăm masiv produsele din străinătate și din nefericire încurajăm și plecarea tinerilor valoroși peste hotare, reducând astfel șansele de realizare a unei vieți prospere în spațiul strămoșesc, dăruit de Dumnezeu. O parte dintre ei, dezamăgiți și neajutorați merg pe calea beției, drogurilor, a pierzaniei. Însă tinerii din ziua de azi sunt în majoritatea lor dornici de afirmare, relaționează ușor, vor să vadă realitatea așa cum este și se implică în viața societății noastre, poate nu în măsura cuvenită. Vina o avem Noi că nu-i cointeresează aici în România și că nu le asigurăm suficiente locuri de muncă și posibilități de

afirmare. Este obligația noastră să-i educăm în spiritul valorilor moral-creștine ale neamului, al respectării și continuării tradițiilor noastre și de atașament față de Patria Română.

Trebuie încurajată colaborarea dintre tinerii români din țară și diaspora românească și intensificat dialogul dintre generații în folosul întregii lumi, spre asigurarea unui climat internațional, de afirmare a rolului acestora în realizarea unei societăți umane demne de evoluția tehnologică contemporană.

Educația pentru valoare trebuie să înceapă din primele clase de școală. Cunoaștem, promovăm valorile românești din toate domeniile de activitate? Se impune mai mult respect față de carte și lumina acesteia. Scriitoarea și istoricul american Barbara Tuchman, afirma: „Cărțile sunt cărăușii civilizației. Fără cărți, istoria e mută, literatura nu are glas, știința e infirmă, iar gândirea și meditația suspendate”. Templul cunoașterii, Școala ca temple al cunoașterii și educației și cultura română trebuie să ne învețe să trăim demn, în libertate și prosperitate, în armonie, pace și înțelegere.

Nu nesimțirea, tupeul, răul, violența, lenea și alte lucruri negative trebuiesc scoase în evidență ci în mod deosebit faptele pozitive, aducătoare de bucurii și realizări sufletești deosebite. Din nefericire asistăm la o globalizare a fenomenelor și numai prin educație permanentă, prin credință vie, autentică, putem să renaștem și să asigurăm un trai mai bun tuturor cetățenilor patriei. Parcă nu ne-am revenit suficient din atâtea tranziții și reforme care mai mult ne-au învrăjbit și sărăcit...

Noile legi DECA inițiate de elita globalistă promovează o ideologie periculoasă și „urmăresc secularizarea extremă a sistemului de învățământ prin eliminarea oricărei nuanțe valorice ori creștine”. Se dorește „eliminarea autorității decizionale de la nivelul local și național către un sistem global, progresist și universal de învățământ”. Noi suntem români și este imperios necesar să acordăm mai multă atenție studierii limbii române, altarul sacru din sufletul românilor, istoriei poporului român, geografiei, manualelor românești care să asigure o bună informare, educație și cultură. Diplomele obținute fără muncă și onestitate să fie invalidate și să reducem la maxim „analfabeții funcționali”. Cu certitudine vom reuși să ieșim învingători și din

aceste mari încercări, provocări pentru țară, de altfel pentru întreaga planetă.

Din decembrie 2009, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a adoptat rezoluția 64/134 prin care din anul 2010, ziua de 12 august, a devenit Ziua internațională a tineretului. De atunci în fiecare an se aduce în atenția comunității internaționale problemele majore ale tinerilor din întreaga lume.

Și România are tineri foarte talentați în toate domeniile de activitate și se impune ca necesitate stringentă ca aceștia să fie implicați în dezvoltarea țării și creșterea prestigiului acesteia în Europa și în lume. Tinerețea este o comoară și trebuie prețuită ca atare. Tinerețea presupune: entuziasm, veghe, strălucirea dragostei, nestinse vise, bucurie, iubire, etc. Tinerețea asigură zâmbet... viitorului.

Să nu îngăduim ca țara să devină un „poligon de încercări”, de experimente diferite, care să pună în pericol sănătatea poporului, securitatea și suveranitatea națională. Trebuie extinsă, rapid și cu maxim de eficiență educația patriotică a tinerei generații. Armata este osatura, coloana vertebrală a unei națiuni și trebuie să fie în măsură, în orice moment, să apere hotarele patriei și să asigure securitatea națională. A sosit vremea să avem în funcții publice doar români cu cetățenie română, nu și de alte cetățenii. Dragi români avem o țară sfântă, România și pe care toți trebuie s-o respectăm, slujim cu credință și fidelitate și în care să trăim demn, bine, ca buni frați.

Este vremea analizelor, a faptelor și a implicării fiecăruia dintre noi în promovarea românismului și a dragostei față de părinți, de casa părintească și de glia cea sfântă, românească. Reveniți acasă, putem asigura stabilitate economică și social, reveniți la rădăcinile de aur datorite de Dumnezeu la naștere! Crizele actuale pot fi învinse doar cu sprijinul tinerei generații, prin implicarea lor, onestă și responsabilă, în viața societății contemporane. Este necesar să ne punem mai des întrebarea:

Ce facem pentru România? România poate să devină și trebuie să redevină pasărea măiastră a infinitului uman. Dumnezeu ajută pe cei dreپți, harnici, curajoși, etc. Doar popoarele, guvernele țărilor, solidaritatea popoarelor, a oamenilor pot schimba cursul și fața lumii către normalitate, pace, justiție dreaptă, libertate, și fericire!

Andrei BREABĂN

Adevăruri distorsionate...

Ca instrument de dezinformare pentru inducerea în eroare a maselor manipularea nu este folosită doar în timpurile în care trăim. E drept că ea s-a perfecționat de-a lungul timpului astfel că în prezent manipulatorii se folosesc de mijloacele tehnice pe care le au la îndemână, un exemplu evident fiind televiziunea, dar în subsidiar se servesc și de cele mai sofisticate descoperiri ale științei și tehnicii mondiale. Originile ei vin din vremurile străvechi, își are rădăcinile chiar din antichitate fiind folosită de marile imperii pentru a supune mai ușor popoarele din jur iar de unii lideri pentru a se face ascultați, creându-și o aură de zei, cum procedau faraonii Egiptului, apoi împărații romani și alți suverani din vechime. Apropiindu-ne de vremurile moderne arma manipulării a fost folosită pentru a justifica stăpânirea unor teritorii care nu le aparțineau, schimbarea imaginii cu privire la originea unor popoare sau personalități, în paralel cu denigrarea eroilor altor națiuni pentru a le subestima meritele și a le aduce astfel la tăcere, ca acele popoare să nu-și mai revendice unele drepturi sau rolul și locul pe care l-au jucat de-a lungul istoriei europene. Aș puncta doar câteva din aceste dezgustătoare acțiuni de dezinformare care afectează și azi poporul român:

1. Distorsionarea adevărului cu privire la continuitatea poporului nostru pe aceste meleaguri.

Pornind de la o frază preluată eronat din o scriere mai veche, Rufius Festus care a scris toată viața din biblioteca în care lucra a consemnat în lucrarea lui „Scurtă istorie a poporului roman”: „*Deoarece toată Ilyria și Moesia erau devastate, și nu mai spera să o mai poată păstra, el (Aurelian) a golit provincia Dacia, pe care o crease Traian dincolo de*

Dunăre. Romanii pe care i-a scos de pe ogoarele și din orașele Daciei i-a așezat în partea de mijloc a Moesiei. Și astfel provincia Dacia este acum în dreapta Dunării, pe când înainte fusese în stânga ei.”

Manipulatorii au preluat aceste cuvinte și au dat dimensiuni neimaginabile retragerii romanilor din Dacia, făcând să pară „credibilă” afirmația lui Rufius Festus. Prin o inoculare susținută a acestei teorii aberante transpusă în texte credibile în diverse lucrări istorice ei au reușit să convingă că așa s-au petrecut lucrurile cu toate că Rufius Festus a trăit la mai bine de un veac după retragerea aureliană și nu numai că nu a fost contemporan evenimentelor, dar nu a vizitat niciodată Dacia. Orice om lucid care ar analiza corect lucrurile ar putea înțelege că este o ineptie să afirmi că pe romani îi interesa atât de mult de daci încât să fi trimis trupe să-i adune din toate satele răsfirate pe o întindere atât de mare. De altfel în Dacia romanii aveau o singură legiune care număra 5600 de oșteni ce formau 10 cohorte împărțite în centurii conduse de centurioni. Ei își duceau traiul în castele romane zidite de regulă la hotare pentru a păzi din Dacia Imperiul Roman. Primind poruncă de la împărat s-au retras cât au putut de repede. Dacă a fost vorba de o populație care i-a urmat aceia au fost romanii care s-au stabilit în Dacia având funcții administrative sau militari lăsați la vatră, și care au fost în proprietate. Aceștia trăiau mai ales în orașe, îndeosebi în Sarmisegetuza construită de Traian. Dacă la plecare centuriile care apărau capitala și alte mari orașe ridicate de romani în Dacia au luat cu ei o parte din populația urbană satele au rămas locuite mai departe, dacii nu aveau nici un motiv să-și urmeze stăpânii pe care îi urau și cu care s-au luptat fără încetare pentru a-și redobândi libertatea, fiind ajutați de dacii liberi, în special de carpi și costoboci. Dar manipularea și-a atins scopul, sunt și azi mulți care susțin această ipoteză de-a dreptul aberantă. Prin acțiunile lor urmăresc să ne desprindă de obârșia pe care o avem. Susținând că Aurelian a luat toată populația peste Dunăre manipulatorii ar vrea să dovedească că la venirea ungarilor au găsit un pământ gol pe care l-au luat în stăpânire fără a întâlni vreo împotrivire, iar noi românii am apărut în urma lor, pesemne de undeva din neant, pentru că nu sunt nici un fel de urme care să

atestă o migrație de populație de gîntă latină. Din contra sunt nenumărate scrieri ulterioare ale unor istorici sau clerici din țările europene care consimt că pământurile de la nord de Dunăre erau locuite de urmași ai dacilor, mulți dintre istorici medievali folosesc chiar termenul de daci.

Harta DACIEI din anul 191

2. Preluarea eronată a teoriei privind originea latină a poporului român de către revoluționarii pașoptiști animați de dorința de libertate și refacerea unității naționale.

Pornind de la un ideal sacru, acești titani care au pus bazele statului național român în loc să susțină cu argumente solide că latinitatea se trage din Dacia și nicidecum din Roma, pentru a-și apropia Franța și celelalte popoare latine la cauza pentru care luptau, au ales să se plece în fața Romei și să accepte că ne tragem cu toții de la Râm. E greu de înțeles cum se putea impune limba latină ca limbă vorbită în doar 150 de ani când după tot atâția ani de ocupație austriacă românii din nordul Moldovei continuau să vorbească în limba lor străveche cu toate restricțiile care li s-au impus. Mai greu de înțeles este cum ar fi putut fi preluată limba latină de dacii liberi, dușmani înverșunați ai romanilor, mai ales carpii și costobocii care nu s-au aflat sub ocupație romană. Să nu uităm că centuriile romane trăiau în castele lor fără să aibă un contact direct cu populația dacică iar administrația aflată mai ales în orașe nu avea puterea să-și impună limba lor dacilor care trăiau pe tot cuprinsul țării. Cât privește noii coloniști, aceștia proveneau din diferite provincii și, odată ce s-au lăsat la vatră, cei mai mulți preferau să vorbească în limba lor, unii poate au ales chiar limba dacă pentru a se înțelege cu băștinașii. Iar

acum pe tot cuprinsul României, ba chiar și dincolo de hotare, vorbim cu toții aceeași limbă, o unitate lingvistică pe care puține țări europene o cunosc.

3. Pretenția nejustificată de a-și spune bucovinenii a unor persoane care trăiesc în nordul Moldovei, și mai ales de a se considera superiori românilor din celelalte regiuni ale țării.

Acestor oameni care se socotesc creștini aș vrea să le amintesc faptul că această atitudine este total necreștină, ea nu respectă smerenia și legea dragostei pe care ni le cere Hristos, ba mai degrabă se aliază conceptelor unei superiorități nejustificate, ceea ce nu este firesc. În al doilea rând denumirea de Bucovina nu este de origine română, ea fiind inventată de ocupanții austrieci atunci când au rupt nordul Moldovei și l-au acaparat fără nici un drept. Traducându-se prin Țara Fagilor, numele este de sorginte austriacă iar după ce au invadat nordul Moldovei austriecii s-au datat la atrocități chiar mai cumplite decât păgânii, au închis cea mai mare parte din mănăstiri, au intenționat să interzică credința noastră ortodoxă, au adus coloniști austrieci care au supt fără milă bogățiile țării, au tăiat pădurile cum fac și acum, la un moment dat provincia fiind locuită în proporție de 40 % de austrieci. Aș dori să le amintesc celor care se consideră superiori spunându-și bucovinenii că acest lucru nu se datorează austriecilor, ci tot marilor noștri voievozi care, având capitala Moldovei la Suceava și apoi la Iași, au construit mai mult în nordul Moldovei și au creat condiții de dezvoltare a regiunii, sudul fiind mai expus invaziilor tătarilor și turcilor. De altfel și Dimitrie Cantemir, care a scris „Descrierea Moldovei” cu un veac înaintea ocupației austriece, a susținut că Ținutul de Sus al Moldovei este mai dezvoltat decât Ținutul de Jos, care era mai expus jafurilor tătarilor care veneau de peste Nistru. În timp ce oamenii din Ținutul de Jos erau mai predispuși la mâniarea armelor, cei din Ținutul de Sus erau mai așezați, fiind învățați „să-și câștige pâinea din sudoarea frunții și în liniște..., se pricep mai puțin în ale războiului și nici nu sunt prea deprinși cu armele; mai degrabă își mănâncă pâinea în sudoarea frunții și în liniște. Sunt înverșunați aproape până la eres în credința lor,

furțișagurile nu se săvârșesc decât în mică măsură sau deloc la ei, totdeauna s-au arătat cu credință către domn, iar dacă s-au iscat și unele tulburări printre ei, acestea au fost stârnite numai de boierii din Țara de Jos. În treburile țării sunt mai vrednici decât ceilalți; treburile casei le fac cel mai bine; poruncile primite le împlinesc cu cea mai mare râvnă, iar oaspeții îi primesc mult mai bine decât cei din Ținutul de Jos.” Cam în asta constă așa zisa „superioritate” cu care se laudă unii, ea nu diferă de ce ne scrie eruditul deschizător de drumuri Dimitrie Cantemir, și nicidecum nu se datorează ocupației austriece, care a fost cruntă. Și atunci cum să punem pe seama austriecilor unele deosebiri firești între locuitorii din Ținutul de Sus – cu mult mai întins decât ceea ce austriecii au numit impropriu Bucovina – și cei din Ținutul de Jos, dar acestea nu ar trebui să ne dezbine, cu toții vorbim aceeași limbă și avem aceeași credință. Mai degrabă aș spune că unele diferențe de dezvoltare economică a unor județe se datorează proastei guvernări care nu asigură măsuri menite să conducă la un echilibru între toate regiunile țării, cum ar fi firesc.

Va urma

Ionuț ȚENE

De ce râd dacii când mor?

În filmul românesc ”Dacii”, regizat de Sergiu Nicolaescu în 1966, film care este în topul celor mai vizionate din istoria cinematografului românesc, este o scenă în care se încearcă să se dea un răspuns la întrebarea istorică și religioasă: De ce râd dacii când mor? La petrecerea dată de Decebal în cetatea Sarmisegetuzei delegației romane conduse de centurionul Severus din partea împăratului Domițian, undeva în anul 87

e.n., pentru a se da răspunsul la un mesaj al dacilor la presupusul război preconizat de Roma, se ridică o întrebare de referință pentru istoria, religia și spiritualitatea dacilor. Comandantul Severus la masa de petrecere cu Decebal în fața unei ulcele de vin pune întrebarea: Rege Decebal, de ce râd dacii când mor? Decebal, interpretat genial și expresiv de actorul Amza Pelea se uită fix și pătrunzător la Severus, dar nu răspunde la această întrebare, care era o taină pentru armatele Romei. La un moment dat frumoasa Meda, fiica lui Decebal, îi răspunde dur lui Severus: – Ce știi tu cum mor dacii? Nu ar mai fi trăit romanul să vadă cum râde un dac în luptă. Decebal întrerupe brusc discuția, iar răspunsul rămâne o taină la întrebarea pusă de romanul Severus. Din punct de vedere istoriografic sau al istoriei credințelor religioase de-a lungul timpului s-au dat răspunsuri la întrebarea ”De ce râd dacii când mor? Încă de la Herodot avem o explicație. El spunea, parafrazând, despre traco-geți: ”În loc să-l jelească pe defunct, râdeau cât puteau. Mai mult decât atât, la nașteri plângeau și jeleau.” Herodot ”vorbind despre trasi, traci care locuiau în Munții Rodope, Herodot ne spune că: Când moare cineva, trasi îl îngroapă glumind și bucurându-se. Cu acest prilej ei amintesc nenorocirile de care scapă omul și arată cât este el de fericit în toate privințele”, scria Ion Horațiu Crișan în lucrarea sa ”Spiritualitatea geto-dacilor”.

Mircea Eliade în ”Istoria credințelor și ideilor religioase” ne oferă un răspuns la ”râsul” dacilor în fața morții, o interpretare susținută și de B.P. Hașdeu sau Vasile Pârvan. Pe scurt, dacii râdeau pentru că prin moarte se înălțau la Zalmoxis, zeul dacilor. Era un fel de spiritualitate apropiată de cea creștină, un fel de creștinism ”avant la lettre”. Zalmoxis era Tatăl-Dumnezeul primordial, la care dacii ajungeau după moarte dacă erau ”drepti” și eroici în luptă. Despre această trăsătură caracteristică și similaritate cu creștinismul inițial am scris în anii ’90 un studiu ”Zalmoxis –în semnul lupului” publicat în cunoscuta revistă ”Zalmoxis”, bazat pe ”ethos”-ul eliadian, explicând monoteismul strămoșilor noștri. Și totuși, răspunsul la taina ”râsului” dacilor în fața morții poate fi explicat și altfel decât cel dat clasic de istorici și părintele istoriei

religiilor Mircea Eliade. Cheia la răspunsul acestei întrebări se regăsește la antici, la istoricul Herodot.”Dacii râd când mor și plâng când li se nasc pruncii”.

O interpretare inedită a omului în fața morții și a ”raiului ceresc” o oferă celebrul poet rus Vladimir Vîsoțki din anii ’70, în poezia ”Ale paradisului mere de aur”. Este prezentată în poem revolta existențială a ”omului profund” față de promisiunile de mai bine ale celor care diriguiesc lumea (sau universul?), spunându-ne retoric și ritos că ”ne slavează”. Cei care vor să fure din rai ”merele de aur” sunt condamnați la moarte sigură prin împușcare ”în cap” de paznicii ”paradisului” promis, care de fapt este o ”închisoare brutală”. Cei care profetesc și controlează ”paradisul” au ajuns să se folosească chiar de Hristos, care ”răstignit, ne privește cu milă/E târziu pentru toți să-nțelegem că am fost mințiți” și de Sfântul Petru, ”apostolul cel pur/Are lacrimi în ochi, îi deplânge pe noii veniți”. Refuzul eliberării prin transcendent duce la disperarea ”omului revoltat”. Nu mai este pentru umanitate nicio porțiță de scăpare într-o lume în care Hristos și apostolii sunt doar ”actori” într-un scenariu negru scris înainte și propus apoi ca utopie asumată și obligatorie. Atacul liric al poetului la URSS a fost evident, dar acesta transgresează regimurile și istoria. Poezia este un manifest liric al ”omului revoltat” devenit ”omul disperat”, lipsit de dreptul la eschatologie și adevărata libertate. În fața profeției mincinoase a unui ”paradis ceresc” sau la un ”rai terestru” propus, omul nu are nicio șansă. Viitorul lui este un zid mare în față și un ”glonte” în cap din partea celor care gestionează ”merele de aur”. Desigur, poate vă întrebați ce are interpretarea poeziei lui Vîsoțki cu ”râsul” dacilor în fața morții. Geto-dacii au înțeles primii, chiar înaintea nașterii Fiului Omului în Țara Sfântă că lumea este o trecere prin dureri și suferință. La fel ca și Galileanul, geto-dacii propuneau izbăvirea în ”raiul” lui Zalmoxis, iar Hristos acum 2000 de ani ne-a prezentat adevărata cale spre Împărăția cerurilor, acel rai promis. Apropierea dintre spiritualitatea geto-dacă și creștinism este evidentă. Dar cheia ”râsului” dacilor trece, totuși, prin istoricul Herodot și explicată liric de poetul contemporan Vîsoțki. ”Dacii râd când mor”, nu pentru că ajung în rai la Zalmoxis, ci pentru că scapă de

suferințele, durerea și tragedia lumii. Izbăvirea nu este în "raiul promis", ci în evadarea de lumea de dureri și suferință care i-a fost hărăzită umanității. Prin Hristos ne mântuim, salvându-ne de durerile lumii. Dacii au înțeles demult asta și Herodot explică "râsul" dacilor cu peste trei sute de ani înainte de nașterea Galileanului: "Geto-dacii râd când mor" pentru că scapă și se salvează de lumea durerilor și suferinței, iar când se naște un copil, "ei plâng" pentru că au venit într-o lume a durerilor și nedreptăților. Răspunsul la "De ce râd dacii când mor" este unul eschatologic și "salvaționist" Dacii râdeau nu pentru că ajungeau în rai, ci pentru că evadau din iad.

BEN TODICĂ (Australia)

OCUPAȚIE – eliberare de sub jug sau dreptul de a fi

Să ne ferească Dumnezeu de momentul în care academicii devin dumnezei. România este ultima țară care s-a eliberat. A ieșit de sub ocupația sovietică și a orânduirii comuniste.

Ne-am eliberat. Am crezut că va fi atât de simplu. Că-l vom schimba pe Ceaușescu cu un altul. Că am smuls copacul comunismului cu rădăcini cu tot și am plantat un nou copac, al democrației, însă acesta nu a avut rădăcini. În loc să fi altoit copacul vechi, noi l-am smuls din rădăcini. Am smuls istoria de mii de ani a acestui neam și desigur că, fiind FĂRĂ RĂDĂCINI, s-a uscat. N-a funcționat schimbarea. Europa ne-a primit în Europa, dar nu ca un părinte ocrotitor, ci ca unul vitreg. Un prefăcut. Ne privește și ne tratează ca pe orfani.

Noi suntem Europa. Nu trebuia să fim primiți în ce era al nostru dintotdeauna. Sub această scuză de primire, orfanul a fost ȘANTAȚAT, persecutat

și furat. Am scăpat de un șef și ne-am dus la ei, adică ne-am predat unui nou șef. Ne-am eliberat, dar nu ne-am dezrobit. În continuare, Robi. Am descoperit adevărata față a vestului. Cum am intrat în familia lor, cum și-au dat garda jos și-au lăsat să li se vadă instinctul. Adevăratul instinct al câinelui hămesit de foamea capitalistă, a lupului lacom după oi. „Nu aveți nevoie de armată, nu aveți nevoie de industrie și agricultură și nici de educație și suveranitate că nu aveți de ce să vă fie frică.” Adică să nu lovim înapoi când vom fi răniți. Moneda care acum le este aplicată și lor de către americani. „Nu aveți nevoie de armată că vă apărăm noi împotriva rușilor.” Cât de puternică și suverană ar fi fost Europa cu toate armatele țărilor din blocul estic și înlocuirea blocului NATO cu armatele lor noi construite ale vestului. Europeanii au crezut că îi vor șmecheri pe americani, însă s-au păcălit amarnic. Acum Europa a ajuns SĂ SE PRĂBUȘEASCĂ din toate punctele de vedere, economic, politic, multicultural și biologic. A renunțat la credință și suflet cu atât de multă ușurință și s-a predat economiei și tehnocrației. Au renunțat la Conștiință și Credință care le-a ridicat nivelul de Cultură și Civilizație. Au distrus educația și respectul pentru Divin și Spiritual și s-au scufundat în plăcerile hormonale bazate pe hoție și ciomag. Faci ce-ți zic, dacă nu te SANȚIONEZ.

Au renunțat la om în schimbul inteligenței artificiale neînțelegând că ea nu poate naște Conștiință. Lumea în care trăim este artificială. Spațiul și Timpul sunt fundamentale trăirii noastre, de asemeni și materia. Înăuntrul ei, cred că există conștiință, însă noi nu o percepem. Bănuiesc că dacă ai o combinație echilibrată de forțe, de neuroni în creier și un program potrivit de educație artificială, atunci în mod misterios, această combinație dă naștere la Conștiință. Deci, prin educație, care ni s-a alterat de la căderea blocului comunist încoace atât în est cât și în vest, putem înțelege că un sistem format din informații integrate echilibrat în om dă naștere la conștiință, însă ea a cam dispărut în ultimii 30 de ani.

Pare simplu. Am să încerc să explic cum am înțeles eu - Conștiința se naște din ingrediente venite din subconștient. Fizicienii ne spun că acele ingrediente nu sunt vizibile dacă nu le

percepem, nu le chemăm și, mai ales nu ni le asumăm. Ele nu pot naște conștiință dacă nu sunt reale. Nu putem conștientiza existența Obiectelor fizice dacă nu le putem vedea, auzi, mirosi, pipăi, gusta, atinge etc. Și dacă nu sunt vizibile, atunci ele nu pot crea conștiință. Din acest punct de vedere inteligența artificială nu poate genera conștiință. Dacă te privesc prin ecranul telefonului, te văd ca imagine formată din punctele (pixelii) de pe ecran generate digital, luminițe colorate. Ele nu sunt conștiință, ele sunt semnale electrice plus sau zero. Însă, privindu-ți fața, imaginea ta îmi permite să intru în conștiința ta, (în tine) să înțeleg ce simți, să-ți citesc starea emoțională prin citirea feței.

Deci, pixelii nu îmi dau această informație. Cine mi-o dă? Sunt experiențele mele personale (interfață) cele care îmi dau intrări în tine. În Conștiința tău. Acestea sunt porțile de intrare. Intru citindu-ți limbajul feței și al corpului, al anatomiei tale, îți citesc gândurile de pe mimica feței. Același lucru se întâmplă și în relația noastră cu animalele din jur, cu microorganisme, bacterii și viruși în cazul bolilor, însă ne oprim la lucruri, la bolovan (materia solidă). În interiorul structurii atomice a bolovanului poate exista sau sigur există conștiință, însă nu o percepem. Nu avem porțițe de intrare în ele. Piatra rămâne un simbol al imaginii acelei forme. Dacă aflăm și înțelegem cum funcționează acele porțițe de intrare în conștiința atomică atunci învățăm să construim porți de intrare în alte conștiințe din univers.

Distanța de mii de ani lumină sau zeci de milioane dintre stele și constelații nu poate fi parcursă de noi și chiar alte civilizații planetare și nu se poate scurta sau parcurge în starea noastră fizică în care trăim. Dacă nimic nu poate depăși viteza luminii, atunci trebuie să ne luăm adio de la a cunoaște o altă civilizație din univers. Însă, nu desperați!

Noi ca oameni creăm totuși conștiințe. Ele sunt copiii noștri și copiii copiilor noștri. Cineva propunea o navă planetă care să călătorească prin reproducere continuă a cosmonauților până ajung la destinație, însă după condițiile din spațiu, după o călătorie de un milion de ani aceștia nu vor mai arăta ca noi. Deci, uitați!

O altă cale de comunicare cu alte civilizații este Conștiința. De ce credeți că ființele visează când

dorm? Ele sunt o punte de legătură suspendată într-o stare de comunicare cu lumea imaterială. Ne trebuie doar codul de intrare pentru a legaliza această comunicare între conștiințe. Creierul este capabil de a deschide astfel de porțițe prin care să luăm legătura cu alte conștiințe din univers. Spuneam într-un alt articol că s-a descoperit că atomul este în același timp prezent în tot universul și ni se arată doar atunci când vrem să-l vedem. În momentul în care vom obține cheia de a comunica cu o anumită conștiință din univers, ea va apărea în conștiința noastră și vom dialoga cu ea. Când eram copil, visam să zbor ca Superman și atunci, în vis, el mi-a spus că e ușor să zbori doar că el trebuie să fie prezent ca să-mi arate cum s-o fac. Și cred asta și azi.

O altă cale de a călători prin univers este Conștiința. Oare, cei care ne conduc azi vor să ne lase s-o facem? Nu. Desigur că nu, pentru că deviza lor este: dacă n-o putem „mulge”, taxa, nu ne interesează. Acesta a fost și răspunsul dat lui Nicola Tesla (când a oferit energie gratuită întregii planete) de către sponsorul său JP Morgan. Deci, Capitalistul de azi nu are nici un interes să lase Conștiința să se ridice la adevărata ei valoare. Vor apărea tot mai multe produse care vor promova inconștientul și vor fi premiate chiar în scopul dezumanizării speciei. Rolul Academiei ca paznic al societății este să țină lumea legată de sol. Ei nu vor să accepte sau nu au voie să accepte și alte idei.

Dacă în Comunism omul a fost asuprit și tratat ca o plantă acoperită mereu de o plasă de sârmă ghimpată și subjucată prin varii tertipuri, totuși ea a găsit loc și s-a strecurat prin ochiurile plasei spre lumină și univers - Divinitate.

Astăzi, în Democrație suntem scăpați de acea plasă și suntem acoperiți cu un geam transparent, să fim protejați de ploi, vânturi și alte intemperii fiind lăsați să privim spre munți, cer, stele și spre Dumnezeu prin această sticlă protectoare, dar izolați de afară. Lipsiți de experiența curenților de aer, a vântului, a intensității luminii și căldurii soarelui, ceea ce urmează și ce ni se promite prin mai multă protecție în viitor e că sticla va fi schimbată și înlocuită cu o oglindă.

Vom fi toți acoperiți cu această oglindă și ne vom privi doar pe noi, reflecția noastră și a lucrurilor din jur. Adică, bunurile noastre materiale la care

am tânjit și le-am acaparat din lăcomie și ne vom spune că suntem fericiți. Fără să mai fim conștienți că afară există un cer albastru și plin de stele, uitând astfel de existența Sufletului și a Divinității.

Asta ni se promite. Ferme de animale, crescătorii de oameni. Se vor mândri la piață cu noi ca de bovine, vânzându-ne. E de datoria noastră să ne ascultăm instinctul, să ne trezim, să înflorim și să luptăm pentru eliberarea de sub tirania ideologică - a unora și altora. Să identificăm porțile pentru care am fost creați, să le deschidem și să trăim după propria Conștiință.

Pace și Fericire! Lumină. Demnitate.

Justiție. Și IUBIRE! Doamne ajută!!!

Harta României interbelice

Corina Diana Haiduc

Iubirea astăzi, dincolo de timp și spațiu

De obicei mi-este ușor să scriu pe o temă dată. Poate este un dar de la mama mea care la 80 de ani are încă plăcerea scrisului, poate de la tatăl meu care își aduna gândurile în jurnale și era capabil de minunate scrisori de dragoste, găsite de mine și de sora mea prin sertare, legate cu panglică roșie, poate este imboldul dat de profesoara de limba română care mi-a fost și dirigintă și pe care am admirat-o foarte mult sau poate este simplul fapt că am descoperit și dezvoltat acest dar printre multe altele lăsate de ursitoarea mea la botez. Dați-mi un cuvânt, o situație sau mai bine un personaj și mă transform în Petre Ispirescu. Ai mei de acasă își pierd răbdarea cu introducerile mele până ajung la concluzie. Îmi place să povestesc, îmi place să scriu. Dar nu credeam că provocarea de astăzi mă

va pune pe gânduri, mă va face să caut cuvintele ca să aleg. Ce? Despre ce?

-Cred că ai pregătit un text despre iubire, un subiect pe care-l cunoști atât de bine, așa a venit invitația.

Despre iubire? Este ca și cum ai vorbi despre viață, că respiri, că trăiești. De fapt, este simplu. Iubirea este totul. Noi suntem iubire și ne-am născut din iubire. Cum aș putea să rezum toate acestea într-un text? De unde să încep?

Cu începutul, nu-i așa? Cu iubirea rotundă și completă cu care am venit pe pământ și care cuprinde toate fațetele ei. Ei bine, atunci mi-a venit ideea să descriu pur și simplu o zi din viața mea.

Dimineața, cu prima respirație de trezire mulțumesc Domnului pentru ziua care mi-a fost dăruită. Cer Luminii să mă curețe și să mă protejeze. Apoi șoptesc la urechea soțului meu:

-Bună dimineața, soarele meu. Te iubesc atât de mult.

Când mă spăl pe față, cer apei să mă purifice. La masă rugăciunea zilei se încheie cu cea a iubirii către Dumnezeu. În timpul micului dejun, ca și a celorlalte mese din timpul zilei practic cea mai simplă formă de yoga: este momentul în care profit să mă conectez cu elementele nutritive ca să le transmit iubire și recunoștință. Astfel, prin simplul act de a mânca, prin gândurile și sentimentele mele pot extrage din hrană elementele spirituale de care am nevoie pe tot parcursul zilei. Mă uit pe geam și când privesc cerul mă minunez de imensitatea albastră sau de forma norilor care sigur au un mesaj pentru mine în această dimineață minunată. Mă încarc cu energia soarelui și îi mulțumesc. Pornesc la drum spre servicii. Trimit Lumină și mă rog pentru toți participanții la trafic, pentru colegii mei de servicii și cer ajutor entităților de lumină în realizarea misiunii mele pe linia destinului.

Iubesc oamenii cu care intru în contact în fiecare zi și le trimit o lumină roz de iubire prin care eu mă protejez de emoțiile lor legate de boală sau alte griji dar și prin care le transmit iubirea mea. Când ajung din nou acasă, după ce mă curăț și mă protejez cu Lumină, cine îmi vine în întâmpinare alergând? Este Gordon, motanul nostru, dornic mereu de mângâiere. După o zi de muncă, mă regăsesc iar cu iubirea vieții mele și ne împărtășim din experiența zilei, facem planuri

pentru a doua zi și pe urmă trăim prezentul : o seară în pace, tihnă și relaxare. Un film, o comedie romantică de obicei, o carte, o emisiune despre spiritualitate și un video cu imagini de pe vaporul de croazieră ce ne așteaptă în doar trei luni sau un pahar de vin, el roșu, eu alb și...

Ce poate fi mai minunat? Totul în iubire, cu iubire față de propria persoană și de cei din jurul meu. Pe o scară a iubirii pe primul loc se situează iubirea către Dumnezeu, apoi către noi înșine, pe urmă iubirea către partener și către copii.

Depănăm amintiri și iată cum am răspuns acum câțiva ani la întrebarea lui despre iubire:

-De ce mă iubești?

-M-ai întrebat aseară de ce te iubesc. Deși aveam o mie de motive, m-am uitat în ochii tăi și ți-am spus că nu știu. M-ai luat prin surprindere. Era ca și cum m-ai fi întrebat de ce trăiesc. Ei bine, iată răspunsul meu:

Te iubesc pentru sufletul tău nobil pe care nu l-am uitat și pe care m-ai ajutat să-l redescopăr în tot acest timp de când suntem iar împreună.

Te iubesc pentru felul tău de a fi, de a se dăruie pe sine până la uitare. Cu pasiune. Indiferent pentru cine sau pentru ce.

Te iubesc, iubirea mea dintâi, înalt, blond cu ochi albaștri și timid...

Te iubesc, cel de acum, matur, cu un sfat pentru fiecare și cu fapte bune în fiecare zi.

Te iubesc pentru că ai deschis ușa sufletului tău, când eu am bătut.

Te iubesc pentru că nu m-ai uitat. Pentru că mi-ai păstrat amintirea într-o cutiuță de argint fermecată, de unde îți luai puțin câte puțin din poțiunea magică un strop de fericire. Când s-a terminat, ne-am reîntâlnit ca să o umplem la loc. De data aceasta, infinit.

Îți iubesc sufletul de copil pe care l-am recâștigat împreună. Mulțumesc. Am regăsit și eu copilul din mine și bucuria de a trăi.

Te iubesc, logodnicul meu din Cer și de pe Pământ, cu martori toți îngerii de lângă noi.

Te iubesc, soarele vieții mele. Eu sunt luna și suntem împreună mereu în veșnicie.

Te iubesc infinit și... chiar mai mult decât atât.

Te iubesc în fiecare secundă pentru că eu sunt secunda. Nu sunt nici minutul, ora sau anii.

Carpe Diem. Îți mulțumesc că trăim împreună prezentul cu o intensitate de necrezut. Te iubesc pentru legământul pe care l-am făcut de a fi

împreună atunci când vom pleca Acasă, când vom pleca dincolo... Ne vom ține de mână și trecerea va fi mai ușoară. Indiferent cine va pleca primul, celălalt îl va aștepta ca să-l ajute să meargă în Lumină. Eu cred că este cea mai profundă declarație de dragoste, care a existat vreodată.

Te iubesc, Sufletul meu Pereche, Flacăra mea Geamănă.

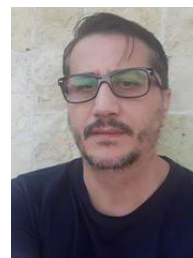
Te iubesc că m-ai încurajat și o faci mereu atunci când am nevoie.

Te iubesc, sufletul meu cu două corpuri.

Celulele tale de culoare verde, de iubire necondiționată și de a 8-a viață s-au contopit cu celulele mele galbene de acțiune și emoție ale celei de-a 5-a vieți. M-ai ridicat și pe mine la tine și am recreat alți noi doi, tu și eu, de un albastru pur și infinit, capabili să fim Lumină și Iubire radiantă pentru toți cei din jurul nostru și pentru întreaga planetă, să fim Bucurie și Speranță. Îți mulțumesc infinit.

Te iubesc!!!! Dar tu? Tu de ce mă iubești?

George ITOAFĂ

Existențialismul ca necesitate filosofică

Existențialismul filosofic este despre cunoașterea sinelui, este cea dintâi condiție pentru înțelegerea altor concepte filosofice. Înțelegem prin cunoaștere a libertății și subiectivitatea individuală, rolul și scopul personal în armonie cu natura.

Existențialismul presupune scoaterea din anonimat al omului ajuns într-o etapă profundă de înțelegere și cunoaștere a sinelui, de îndreptare a atenției spre persoana ta ca un factor necesar al identificării și înțelegerii în spațiul locuit, creând o identitate absolută.

Îți pui întrebări de multe ori: de ce acum și aici, care este scopul acestei călătorii?

Înțelegi că trebuie să ai un sens pentru a-ți înțelege scopul.

Realizezi astfel că, ești ceea ce faci și îți place. Așadar urmează cursul firesc al îndeletnicirii prin crearea a ceea ce simți că trebuie să faci, nu ce impun alții sau încercări nefericite ale tale. Vei observa că rezultatele nu sunt celescontate.

Și aceste acțiuni nefericite se pot corecta prin împlinirea firească a crezului tău, este necesar să nu te plafonezi.

Caută-ți sensul!

Este important să nu ai așteptări de la alții, acestea pot fi umbrite de necunoaștere și intri în vâltoarea eșecului.

Înțelegându-te și dându-ți șansa de a te cunoaște și a decide pentru acțiunile tale, ajungi responsabil, îți asumi deciziile.

La baza acestei teze stau argumentele date de Spinoza Baruch, cel care mă lămurește cumva în acest periplu.

Totuși, mă diferențiez de acesta, și susțin că, eu sunt Dumnezeu, căci Dumnezeu este iubire.

Nu am nevoie de Dumnezeu celor care l-au creat, pentru că omul este predispus să greșască în acțiuni, și bine ar fi să își asume și eșecul. Însă eu, cred în mine, în umanitate și cunoaștere. Fiind în armonie cu restul, cred că am capacitatea de a dispune și asuma fără a aștepta miracole venite din exteriorul spațiului.

Cât timp exist, rezultatele sunt împrejurările în care se produc fenomene, putând fi erijate de alte acțiuni sau erori. Totul devine vizibil iar actorul principal sunt eu, nu altcineva, eu răspund de întâmplările și urmările viitoare.

A conștientiza, înseamnă că ne asumăm orice întâmplare fără a refuza rezultatul, indiferent dacă ne convine ori nu.

Un preconcept al existențialismului aflat în stare incipientă, este dat de informațiile transmise de alte persoane, aflate în necunoaștere. În această etapă, percepția poate fi eronată, atunci când se admit ca adevărate aceste informații și au efect asupra psihicului tău.

Existențialismul trebuie tratat ca un demers ce precede o acțiune și un rezultat.

Câtă vreme ești liber în crez, ești liber în simțire. Oricât ne-am distanța, locuim tot acolo

unde gândul ne poartă, doar sentimentele pot fi barometre ce ne diferențiază de restul.

Uneori locuim singuri într-o imaginație nemăsurabilă de suflute.

Mă aflu la înțelegerea rațiunii de atâta timp, încât constat că rațiunea mă conduce.

Toate simțurile sunt stăpânite de gânduri, ele nu ne trădează.

Conștiința nu poate controla tot, fără materia invadată de simțuri.

Avem capacitatea de a sesiza materia, părem la îndemâna antimateriei.

Suntem sume ale planetei, care este un rezultat al ecuațiilor macroplanetare.

Confortul ne desființează sistemul de autoapărare, ajungând să depindem de acesta. Cât de curând vom ajunge gadgeturi, am evoluat peste măsura capacității de a ne înțelege.

Niște corzi sensibile la atingere produc armonie, doar când există dezacord, atunci devin iritabile.

Noi suntem personali timpului de vreme ce îl măsurăm, suntem o fracție a mulțimilor, funcționăm în toate derivatele interpretărilor. Trebuie să conștientizăm acțiunea pentru a deveni evidentă urmarea.

Omul este o simplă apariție, nu o necesitate a întregului.

Rațiunea ajută la înțelegere temporală, atemporalitatea aparține universului. Existențialismul presupune scoaterea din anonim al omului prin rațiune.

Prietenia este un eșec al rațiunii de a te cunoaște.

Într-o lume lipsită de compasiune și emoții pozitive, totul devine o stare a imperfecțiunilor. Nemaifiind vorba de armonie a creației universului, se poate ajunge la distrugerea în masă a ființelor.

Sinele nu caută satisfacție în altă parte, în alt moment, el trăiește acum prin acțiunile tale.

Uneori gândului nu îi putem da nume de viteză spre spațiu, el rămâne o nebuloasă a căutărilor.

O formă de iubire precede o catastrofă viitoare, îndoliind sufletul, și stai la îndemâna necunoscutului, ești ori dispari.

Un om bolnav este un om fericit, își curăță păcatele înaintea călătoriei finale. Despre liniște vorbim din ce în ce mai puțin, pentru că

neliniștea stăpânește întregul. Trebuie să avem încredere în noi, să nu așteptăm ca divinitatea să rezolve problemele noastre. Nu o va face.

Timpul nu ne aparține, noi îi aparținem.

Vei aștepta în zadar și te vei înfuria pe ceva ce nu există. Din moment ce accepți doar teoriile dogmatice, îți anulezi propria viață, te afli la îndemâna altor creații, ești parte din poveștile lor.

În cele din urmă înțelegerea devine una cu neînțelegerea, valorile sunt lipsite de principii și totul se destramă, importantă este cunoașterea personală, cea care îți dă puterea să treci peste orice deznodământ. Angoasele permanente ne-ar conduce pe ultimul drum, devenind iraționali și anxioși fiecărei interpretări.

Necesitatea aflării, devine apanajul minții prin conștientizarea unor posibilități sau imposibilități, variante luate în calculul matematic al rezultatului final, acest determinism al evoluării.

Bruyere susținea că, "nu există pentru om decât o singură nenorocire adevărată: nenorocirea de a se găsi vinovat".

Unele persoane aflate în anxietate, sunt ajutate să-și caute sensul. Poți depăși stări prin cunoașterea sinelui, afli de câtă capacitate dispui și te raportezi în armonie cu restul.

Chiar dacă alegi o acțiune greșită, importantă este trecerea prin conștientizare și corectare, altfel te blochezi. Înțelegerea este necesară pentru a depăși orice conflict cu sinele. Libertatea de înțelegere vine în sprijinul recuperării de care ai nevoie pentru a continua. Nu te plafona câtă vreme poți alege, încercarea nu costă nimic, doar o constatare. Cine poate fi răspunzător de alegerea ta? Doar tu, indiferent de consecințe, alege.

Întrebarea care ne macină, este:

Există dincolo de noi reîncarnare?

Aș fi în dezacord cu principiile mele, dacă aș răspunde că, da. Atâta timp cât nu pot simți în deplinătatea facultăților mintale, am dreptul să mă îndoiesc, dar sunt dispus la ascultare și analiză, dacă cineva îmi aduce argumente îndestulătoare.

Această ipoteză vine ca o neputință umană pentru a rămâne și în plan spiritual, nu doar material, depășindu-ne condiția. Filosofia naște întrebări de cele mai multe ori existențiale,

pentru a fi pregătiți să admitem alte principii încă necunoscute. Ne aflăm permanent într-un pericol, cât timp conștientizăm.

Dacă oamenii nu sunt de acord cu mine, înseamnă că sunt diferit. E bine să fiu diferit, pentru a înțelege și restul că se poate trăi și altfel.

Când mori devii suferința celor rămași.

Doar morților le este dat să devină una cu țărâna.

Nonexistența este calea lungă, unde existența pare o scurtă durată.

Moartea nu este sfârșitul, dar nici începutul, este doar o continuă etapă.

Ne temem de trecere, când de fapt suntem depășiți permanent de timp.

Cunoașterea este o fărâamă a necunoașterii. Tot ce precede se află în acțiunea ce urmează.

Am evoluat separat și am rămas în dezacord cu restul.

Maturitatea uneori înseamnă înțelepciune venită la pachet cu frumusețea, iar de urât te lepezi, cât să nu lași urme pe suflet.

Somnul te nefericește, ai șansa să pierzi nopțile fiecăruia și astfel te apropii de lucruri normale.

Oricât părem a fi fericiți, vom ajunge nefericiții destinului.

Nimic nu e etern, când pieri, existența perceptibilă sfârșește.

Sinele pare a fi necunoscuta permanentă în care călătorim, fără a descoperi adevărurile ce ne frământă.

Din neant venim și tot el ne înghite. Apariția duce la dispariție, doar în armonie putem exista.

Fii personal, îndeplinește-ți destinul prin alegere liberă, altfel devii un cuprins al mulțimii.

Impunerea ca necesară a acțiunii, dată de Husserl este importantă pentru participarea ca subiect principal al alegerii conștiente.

În sine stă determinarea, analizată riguros prin alegere. Rezultatul devine stare a efectului. Cum nu există o entitate aparentă care ar putea interveni în alegerile tale, alege calea rațiunii personale.

Cel care nu are așteptări se bazează pe așteptările altora, speră să facă altcineva ceva, pentru a profita sau condamna eșecul. Prin decizii putem experimenta și înțelege progresul ce vine

la pachet cu etapa identificării unei acțiuni.

Psihoterapia existențială reușește să transmită pentru ce este nevoie de înțelegerea sinelui pentru a evolua. Fiind în armonie cu noi, devenim armonia altora, încântăm și ajungem să fim încântați.

Trebuie așadar să conștientizăm acțiunea, pentru a deveni evidentă urmarea. Mintea este singurul organ care poate percepe și determină la alegeri. Prin puterea minții putem emite concepte, creând variante pentru a le induce subiecților anumite stări bazate pe emoție.

Nu putem vorbi despre un preconcept al existenței decât în stare incipientală, atunci când informația este transmisă la cald de anumiți subiecți. În această etapă percepția poate fi eronată, atunci când mintea admite ca adevăr efectul propus de alții.

Iluziile cognitive constau în idei predefinite ale realității acceptate ca fiind adevăruri, deși fac parte din realitatea altora, nu a ta. Acest aparent adevăr-eronat este studiat de neuroștiință și abordează modul în care activitățile cognitive sunt afectate în urma percepțiilor neconforme.

Putem percepe și halucinația ca o realitate, venind de la o afecțiune a creierului sau indusă prin metode halucinogene, care este însoțită de irațiunea creată la nivel neuronal, creând astfel iluzii.

"Trăim într-o actuală iluzie permanentă", avea să transmită fizicianul Stephen Hawking, respingând existența lui Dumnezeu." Tot el a lansat și percepția umană ca fiind limitată deoarece noi percepem formele doar în plan 2D.

Creierul poate emite doar la acest nivel de materializare, excluzând ipoteza conceptului de non- materializare ca variantă posibilă a spațiului invizibil. Totul se bazează pe formă ca existență materială, omițând majoritatea nevizibilă.

Oare partea invizibilă, neperceptibilă nouă, poate deveni perceptibilă înțelegerii noastre?

Dacă da, de ce nu putem admite ca insuficient de imatură această abordare?

Suntem pregătiți să acceptăm la nivel mental această idee neperceptibilă nouă, ca posibilă altă formă?

Poate că simțurile noastre involuate nu pot admite alt adevăr, încă neperceptibil.

Capacitatea noastră de înțelegere pare a nu avea fundament în această ipoteză.

Cum ar fi să ne imaginăm că în tot spațiul există non- forme, niște prezențe imateriale, iar acestea se hrănesc cu preconcepțiile nepermisibile ale creierului raportat la limita simțurilor.

Cât de simplu este să-ți depășești orizontul vizual prin înțelegerea altor fenomene imperceptibile nouă.

Psihologii ar răspunde că am derapaje grave la nivel neuronal și mi-ar administra ședințe terapeutice ori medicație. Așa că, mă opresc aici pentru a nu devenisubiect de studiu.

Reiau ideea, potrivit căreia, rațiunea umană ajută la înțelegere temporală, atemporalitatea aparține universului.

Conceptul vine din rațiune și își găsește sens în analiză, o constatare fizică creată prin inducerea acțiunii la care ne raportăm, urmărind scopul.

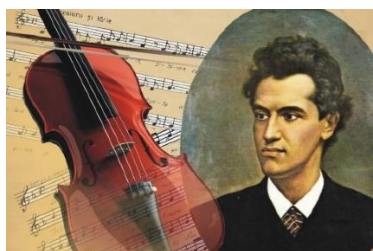
Cunoscându-te începi să-i înțelegi și pe alții.

Aș spune că dualitatea este firească, în ansamblul fiecăruia, este o dorință permanentă de a conviețui. Sacralitatea unei iluzii, devine o dogmă a dorinței, o căutare a gândurilor transformate în stereotipuri de aflare a indicilor nonevolutivi, ne fac să avem așteptări venite de la forțe inexistente, alimentând o credință falsă a persoanelor spre a nu fi singure.

Așadar, oamenii de teama aflării eului, caută calea dualității, a regăsirii unei jumătăți confortabile, care să coincidă scopului. E valabil și în cazul când îl abordăm pe Dumnezeu, îl căutăm în momente de cumpănă, de regres a evoluției, de neîmplinire în acest plan locuit temporar...

2023 - ANUL CULTURAL CIPRIAN PORUMBESCU

Maria Sturdza Clopotaru

DOR DE BUCOVINA!

Dor de Bucovina, de Țara codrilor de fagi, de mănăstirile creștine care oblojesc sufletele credincioșilor! De la Voronețul cel viu colorat și vocile mângâietoare ale măicuțelor, până sus în codrii deși ai Putnei, la mănăstirea călugărilor cărturari, unde veghează de veacuri Sfântul Voievod Ștefan cel Mare. Măria Sa a rămas și va rămâne în sufletele noastre „simbolul spiritual cel mai înalt al simțămintelor patriotice și naționale!” ale tuturor românilor.

Nu este român care să nu tânjească să ajungă măcar odată pe aceste sfinte meleaguri, parcă rupte din Rai. Iar după ce ai simțit iarba și pietrele cum tresar sub pașii tăi este imposibil să nu te ajungă dorul să revii, să îți reîncarci bateriile sufletului și trupului cu sfîntenie, cu acea bucurie care înalță rugăciuni și imnuri de mulțumire spre cer.

Sintagma: *Dulcea Bucovină* a lui Eminescu, se referea la sufletul legat de rădăcinile neamului său, dar în zilele noastre, fel de fel de reclame ne atrag atenția. Și pe bună dreptate, când spui un *dulce de Bucovina*, este aproape imposibil să nu râvnești la gustul și

aroma tradiționalelor plăcinte cu brânză, *poale în brâu*, fala gospodinelor din toată Moldova, nu numai din Bucovina.

Dar cine nu a auzit de Stupca, străvechea așezare de prisecari ce atrăgea ca o regină roiuri de albine și oameni de peste tot, dornici să-i savureze dulcea și vindecătoarea miere limpede ca soarele!

Se spune că anul de întemeiere al satului ar fi 1359, dar primele mențiuni documentare datează din 1546. „De-a lungul timpului a suferințelor locuitorilor acestor meleaguri, jertfelnicia lor în apărarea vetrei strămoșești, de la incursiunile tătarilor, ocupația austriacă, cele două războaie mondiale, colectivizarea etc.” și-au păstrat rădăcinile străbune, chiar dacă la un moment dat, în istoria ei, localitatea a fost incendiată, prin truda stupcanilor a renăscut din propria-i cenușă. În vremurile acelea oamenii munceau „cu o mână pe plug și cu cealaltă pe sabie”.

Peste veacuri, tot sub dominația străină a austrieșilor, în satul Stupca, Dumnezeu a trimis să-i păstorească pe oamenii locului, un om cu har, pe părintele paroh Iraclie Porumbescu (Golembiovski). Acesta a avut nouă copii. Cel de-al doilea, Ciprian a fost un copil deosebit, cu aptitudini spre artă. El a devenit un geniu al muzicii și un martir al neamului. A fost compozitor, dirijor, violonist, teolog, profesor, poet, publicist, dar și un bun culegător de folclor. Pentru că s-a aprins și s-a ars repede ca o sfântă lumânare pe altarul dreptății și unității naționale, a rămas viu nu numai în conștiința stupcanilor, a bucovinenilor, ci a întregului neam românesc. Muzica și drama geniului s-au răspândit în lumea întreagă.

În scurtă lui viață de 29 de ani, a lăsat moștenire peste 200 de lucrări de o frumusețe și o sensibilitate rară. Compozițiile sale cu tematici și ritmuri diferite, de la cele subtile romantice la cele răscolitoare: hore, marșuri și imnuri înălțătoare, pe toate le-a dăruit în spiritul *luminii din lumină*. Amintesc doar câteva titluri: *Balada pentru vioară și orchestră, Cântecul tricolorului, Cântec de primăvară, Odă ostașilor români, Tatăl nostru, Hora de la Stupca, O seară la stână* etc. Dar a rămas în istoria muzicii și prin *Crai nou*, prima operetă românească, a cărei premieră a avut loc în Brașov, la sala festivă a Gimnaziului

românesc, actualmente Colegiul Național Andrei Șaguna, în data de 11 martie 1882. Urmare a întemnițării din anul 1877 de la Cernăuți, pentru atitudinea lui de tânăr artist militant pentru o lume nouă și liberă, a căpătat nemiloasa boală a timpului – tuberculoza. Astfel, în plină glorie se retrage, pentru a se trata, într-o stațiune cu o clima mai blândă, din Italia, dar era deja prea târziu.

Reîntors acasă, la Stupca, sufletul lui pendula între bucuria revenirii și resemnare: „*Stupca mea, draga mea Stupcă (...) Iată-mă la tine ... m-am întors ca un cocor rănit*” (C.Ghiban, *Cânta la Stupca o vioară*, Ed.Militară, 1967, pag.349).

Noaptea de 5/6 iunie 1883 l-a găsit împreună cu fratele său Ștefan, cu Mărioara și părintele Iracție, cât și cu prietenii săi buni: lăutarii cu badea Bibu și Ilinca, moș Iroaie, flăcăii și fetele satului. În tabloul final: *De ce tac viorile!* drama este covârșitoare!

„Ah, ce-i liniștea aiasta? spuse Ciprian. Nu s-aud buciurile, nu cântă nimeni, Marică? Ștefane, tătuță (...) chemați-i, chemați-i (...) toți mi-au fost dragi (...) pe toți i-am iubit ca pe sufletul meu (...) De ce tac viorile? ... să cânte cu veselie. (...)” (ibidem, pag.352) „Tătuță, vioara, unde-i vioara... bade Bibule, mai zi-mi odată Balada.” (ibidem, pag.356)

Căutându-i privirea baciului Iroaie, cel de 80 de ani, îi spuse acestuia: „când îi auzi clătinările codrului și șoptirile dulci ale izvoarelor, să știi că-s eu. De-i auzi glas de buciur sub focul stelelor de vară, acolo-i glasul inimii mele. Doamne, ce frumoase sunt plaiurile noastre, minunați sunt oamenii! Și aerul, aerul ăsta al Stupcăi noastre-i curat și purtător de cânt. O, ce noapte vrăjită! Ce liniște dulce și parfumată de roze! Cântați... cântați... În cântece am trăit, în cântece vreau să mor.” (ibidem, pag.354)

Totuși, îngrijorarea pentru muzica lui a avut-o până în ultimile clipe: „Tătuță, Marică... vegheați să nu mi se piardă cântecele. Ele trebuie să trăiască... le las oamenilor... poporului nostru.” (ibidem, pag.355). „Singura fericire pe care o am acum este aceea că pot așterne și eu un licăr de lumină pe căile veacului meu...” (ibidem, pag.350-351).

Precum Voievodul Ștefan cel Mare și Sfânt

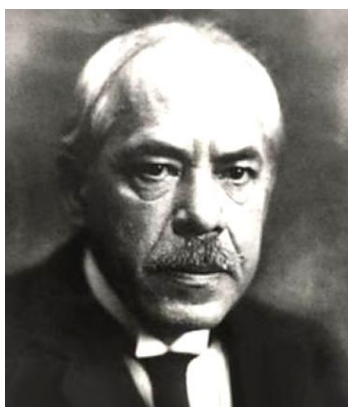
a rămas la Putna, și într-un suflet în cele 40 de biserici ctitorite de acesta în timpul domniei sale, în Moldova cea Mare, la fel și tânărul Ciprian Porumbescu, jertfit pe altarul muzicii la Stupca, trupul și sufletul lui sfințește aceste locuri. Ei sunt ca niște punți de legătură între cer și pământ, veghetori și protectori ai oamenilor buni și frumoși ai acestor locuri, precum și ai țării, ai neamului românesc.

În semn de recunoștință și înaltă cinstire adus marelui compozitor Ciprian Porumbescu, simbol al muzicii, din anul 1954, satul Stupca îi poartă numele, dar rămâne arondat comunei Ilișești. Abia în anul 2004 devine Comuna Ciprian Porumbescu, independentă, separată de alte localități. Stema heraldică a comunei poartă simbolul *lirei de aur* a zeului antic Apollon – zeu al luminii, al muzicii și al artelor. Din 1971 se înființează complexul muzeal Ciprian Porumbescu, format din Casa Memorială, Muzeul Memorial și Cripta familiei Porumbescu. În memoria lui, și a preaiubitului său tată, Iracție Porumbescu, aici s-au ținut numeroase activități culturale. Este un important punct de atracție pentru turiștii care caută urmele pașilor marelui compozitor, și care rămân uimiți auzind cât este zăuica de mare, cât de frumos și înălțător răsună Balada nemuritoare!

De asemenea, tot în semn de prețuire, multe instituții de cultură din țară, îndeosebi din județul Suceava îi poartă numele cu mândrie.

Anul 2023, este Anul Cultural Ciprian Porumbescu. La 14 octombrie a.c., se împlinesc 170 de ani de la nașterea compozitorului, la Șipotele Sucevei, și la 6 iunie a.c., 140 de ani de la trecerea acestuia în neființă. Precum în data de 9 martie a.c. s-au împlinit 200 de ani de la nașterea părintelui Iracție Porumbescu, la Sucevița. Anul acesta mai mult ca niciodată, simbolul muzicii românești este elogiat în toată țara, de la Casa Poporului până la ultimul cătun, precum de la Academia Română la gimnaziile școlare, ori de la Conservator la centrele culturale. Acum viorile nu mai tac. Muzica și drama compozitorului Ciprian Porumbescu sunt și vor fi cunoscute pretutindeni. Balada lui, cea purtătoare de pace, alină și armonizează inimile ascultătorilor, iar Crai Nou, vestitorul dragostei, parcă veghează și astăzi la bucuria sufletelor înflăcărate de iubire.

Im memoriam
Savantul Gheorghe MARINESCU
(28.02.1863-15.05.1938)

Gheorghe Marinescu s-a născut pe 28 februarie 1863, în București, a fost strălucit medic neurolog, fondatorul Școlii Românești de Neurologie. De asemeni a fost profesor la Facultatea de Medicină din București și membru titular al Academiei Române.

După absolvirea Seminarului Central, în anul 1882, se înscrie la Facultatea de Medicină din București. Cu sprijinul lui Victor Babeș, în al cărui laborator de Anatomie Patologică și Bacteriologie începuse să lucreze ca preparator, își continuă studiile începând din 1889 la Paris în clinica de maladii ale sistemului nervos din spitalul Salpêtrière condusă de Jean-Martin Charcot. Aici cunoaște pe Pierre Marie, cu care va întreține strânse legături în viitor, pe Joseph Babinski și Fulgence Raymond. Mai târziu va lucra cu Carl Weigert în Frankfurt și cu Emil du Bois-Raymond în Berlin. Încurajat de Pierre Marie prezintă în 1890 în Berlin la un congres internațional rezultatul cercetărilor asupra substratului morfopatologic în acromegalie.

În perioada anilor 1890-1896 întreprinde călătorii de studii în Germania, Anglia, Belgia și Italia.

În 1897 susține la Facultatea de Medicină din Paris teza de doctorat cu titlul Mâna succulentă în siringomieli. În același an - întors în țară - primește funcția de șef al serviciului de boli nervoase la spitalul Pantelimon; un an mai târziu este numit profesor la clinica bolilor nervoase a Facultății de Medicină din București.

Tot atunci, în 1898, cu ajutorul operatorului Constantin M. Popescu, realizează primul film științific din lume: „Tulburările mersului în

hemiplegia organică”. Însuși Auguste Lumière recunoștea, într-o scrisoare din 29 iulie 1924:

„Comunicările dumneavoastră asupra utilizării cinematografului în studiul bolilor nervoase mi-au trecut, într-adevăr, prin mână, într-o vreme când primeam „La Semaine médicale”, dar atunci aveam alte preocupări de ordin industrial, care nu-mi permiteau să mă consacru cercetărilor biologice. Mărturisesc că uitasesm aceste lucrări și vă sunt recunoscător de a mi le fi amintit. Din păcate, puțini savanți au urmat calea deschisă de dumneavoastră.”

La 25 octombrie 1899, medicul Alexandru Bolintineanu a susținut la Paris o teză de doctorat despre coxotuberculoză care se baza pe studiul mersului bolnavilor din filmele realizate la Spitalul Pantelimon.

Gheorghe Marinescu a menținut un contact strâns cu foștii lui colegi din Paris, cele mai multe din numeroasele sale publicații au apărut în limba franceză. Împreună cu patologul francez Paul Oscar Blocq a publicat un atlas cu aspectele anatomopatologice ale maladiilor sistemului nervos central. Descrierea sa împreună cu Blocq a unui caz de tremurătură parkinsoniană la un pacient cu leziuni ale substanței nigra a constituit baza de lucru a lui Edouard Brissaud în demonstrarea rolului acestei formații în patogenesa parkinsonismului.

În 1906 este ales membru al Academiei Române, unde rostește discursul de recepție Progresele și tendințele medicinei moderne.

În anul 1909 apare la Paris monografia La Cellule Nerveuse, cu o prefață elogioasă a renumitului histolog spaniol Santiago Ramón y Cajal.

Devine din ce în ce mai cunoscut și apreciat în cercurile științifice de specialitate internaționale; în 1912 este ales membru corespondent al Academiei de Medicină din Paris.

În 1919 clinica de boli nervoase se mută la Spitalul Colentina, unde va rămâne timp de 41 de ani. Aici se înconjoară cu o echipă de colaboratori valoroși, care vor constitui nucleul Școlii Românești de Neurologie.

Întreprinde cercetări pe teme foarte variate, ale căror rezultate apar în numeroase lucrări ca Cercetări histo-chimice asupra fermenților oxidanți în fenomenele vieții (1924), Bătrânețe și reîntinerire (1929), Reflexele condiționate (1935,

împreună cu Arthur Kreindler), Tonusul mușchilor striati (1937, împreună cu Nicolae Ionescu-Sisești, Oskar Sager și Arthur Kreindler, prefată de celebrul neurofiziolog Sir Charles Sherrington), Determinism și cauzalitate în domeniul biologiei (1938). În afara monografiilor a publicat peste 1000 de articole în reviste de specialitate. La această activitate se adaugă participarea la numeroase congrese și reuniuni științifice, la care de multe ori a fost raportor principal.

Gheorghe Marinescu a fost printre primii medici din lume care a aplicat în domeniul neurologiei metode histochimice și electrofiziologice în cercetarea științifică. Rețin atenția contribuțiile sale originale asupra unor fenomene ca troficitatea reflexă, cromatoliza, neuronofagia, degenerescența retrogradă ca urmare a secțiunii axonilor. Prin cercetări la ultramicroscop a aplicat datele teoriei coloizilor la structura neuronului.

Dintre studiile sale de neurologie clinică sunt de menționat descrierea reflexului palmo-mentonier în afecțiunile sistemului piramidal (împreună cu Anghel Radovici) și descrierea unui sindrom neurologic ereditar cunoscut în literatură sub numele de Sindromul Marinescu-Sjögren.

Din testamentul lui Marinescu: „... Plecând în lumea din care nimeni nu s-a întors vreodată, n-aș voi să supăr pe nimeni, dar adevărul totuși trebuie spus: prea multă nedreptate este în blagoslovita Țară Românească”.

Opera

Monografia La Cellule Nerveuse, apărută în 1909, la Editura Doin, două volume, Paris, cu o prefată de Santiago Ramón y Cajal

Marinescu G, Drăganescu S, Vasiliu D. Nouvelle maladie familiale caractérisée par une cataracte congénitale et un arrêt du développement somato-neuro-psychique. Encephale.1931;26:97–109.

Cinstirea lui Gheorghe Marinescu s-a realizat și prin filatelie și numismatică.

În anul 1962, serviciile poștale ale R.P.R. au pus în circulație o marcă poștală, cu valoarea nominală de 1 leu, pe care este reprezentat savantul Gheorghe Marinescu.

Banca Națională a României a pus în circulație, la 25 noiembrie 2013, un set de două monede de argint, pentru sărbătorirea a 150 de

ani de la nașterea savanților Gheorghe Marinescu și Ion Cantacuzino.

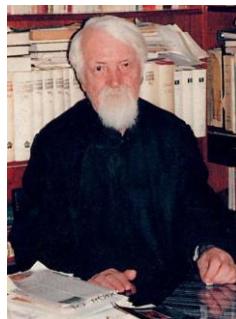
Constatare din testamentul lui Marinescu: „... Plecând în lumea din care nimeni nu s-a întors vreodată, n-aș voi să supăr pe nimeni, dar adevărul totuși trebuie spus: prea multă nedreptate este în blagoslovita Țară Românească”. A decedat la data de 15 mai 1938 la București. Dumnezeu să-l odihnească!

Ionel MARIN

Dr. Stelian GOMBOȘ

Părintele Profesor Dumitru Stăniloae – Teologul (1903-1993); 120 ani de la nașterea sa pământească și 30 ani de la nașterea sa în ceruri...

Iată că de două milenii încoace, adică de la întemeierea credinței creștine, suntem capabili să ne cinstim și să ne omagiem eroii istoriei sau martirii credinței precum și personalitățile marcante, universale și naționale, care au amprentat istoria, veacurile și locurile cu activitatea, cu viața și cu învățăturile ori scrierile lor mult folositoare!... Anul acesta - 2023 prăznuim împlinirea a 120 ani de la nașterea în viața cea pământească, vremelnică și, mai cu seamă, 30 ani de la nașterea în viața cea veșnică a Împărăției Cerurilor a celui mai mare teolog ortodox al secolului al XX – lea, mare cunoscător și mărturisitor al învățăturii scripturistice,

patristice și dogmatice a Ortodoxiei cea mult slăvitoare – Părintele Profesor Dumitru Stăniloae, după ce și-a purtat cu toată demnitatea și încrederea în Dumnezeu crucea vieții și a suferinței, de-a lungul timpului său, pe acest pământ!...

Totodată, pentru noi, din anul 1993, această zi a nașterii sale celei veșnice, ne va duce întotdeauna cu gândul, mintea, cugetul și simțirea la „*Părintele Dumitru Teologul*”, fără a sugera prin aceasta în mod expres o tentativă de canonizare, căci acest lucru se va decide în timp, atunci când se vor înmănunchia toate criteriile doveditoare ale sfințeniei vieții lui. *Însă, apelativul de „teologul” i se potrivește întru totul, deoarece a fost omul care, nu numai că a vorbit despre Dumnezeu, ci mai ales a vorbit cu El. Aceasta înseamnă că a intrat în comuniune cu El, trăind prin El și cu El. Și cum nici un canon nu stipulează cât timp trebuie să treacă pentru a canoniza pe cineva, ajungem la concluzia că trăirea Părintelui cu Domnul Iisus Hristos și în Hristos s-a consumat deja în această istorie.*

Teologia Părintelui Dumitru Stăniloae este o teologie filocalică. Este frumoasă prin însăși natura ei, dar conduce și la o înfrumusețare duhovnicească a celor ce se apleacă să o studieze. Oricine citește o scriere a Părintelui poate să-și dea foarte repede seama că are de-a face cu altceva, cu ceva care nu se mai găsește într-o asemenea consistență și intensitate, la alți teologi. Iar acest ceva este duhul Părinților Filocalici în care Părintele Stăniloae a scris și a trăit.

Părintele Profesor Dumitru Stăniloae – „*cel mai influent teolog al contemporaneității..., venerat de mulți ca un părinte spiritual*” – apare și astăzi ca un părinte spiritual ce ne aduce, prin opera sa, la comuniune și, deci, la comunitate. Este o realitate paradoxală să vezi cum teologii protestanți și romano-catolici împărtășesc aceleași idei cu teologii ortodocși, atunci când este vorba de teologia Părintelui Dumitru Stăniloae. Și apare, în mod inevitabil, următoarea întrebare: Care este cauza acestei apropieri? Cred că este important să găsim răspunsul la această întrebare, deoarece în el se ascunde și misiunea ce ne revine nouă, teologilor de astăzi. Însă acest răspuns nu poate fi dat printr-o prelegere, un studiu sau o carte, ci trebuie urmărit prin întreaga

noastră activitate teologică ulterioară. De fapt, ceea ce căutăm noi nu este un simplu răspuns, ci reprezintă esența gândirii Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae care ne adună spre a ne hrăni cu darurile teologiei sale. *Chiar sfinția sa spunea, ca un testament lăsat teologilor de azi, că teologia sa își va împlini rostul numai în măsura în care va plămădi și cultiva, în mintea celor care o studiază, puterea iubirii spre dezvoltarea ideilor la care el a ajuns.*

Observăm că dragostea și iubirea ce au stat la baza studiului său și pe care le-a inserat cu prisosință în creația sa, ne cheamă să le cultivăm în viața noastră și a semenilor noștri, din întreaga lume. Din această perspectivă putem spune că opera Părintelui Stăniloae este izvorătoare de iubire și comuniune, iar structura supremei iubiri și comuniuni este *Sfânta Treime*. Din iubirea Sfintei Treimi revărsate peste lume sub forma darurilor creației și din iubirea jertfelnică a Mântuitorului nostru Iisus Hristos își extrage și își adună Părintele Stăniloae forța scrisului său. El nu face teologie după modelul matematic, în care rezultatul apare în urma unei analize, ci teologia lui are la bază modelul agapic. *Părintele Dumitru Stăniloae nu caută să ajungă prin analiza teologică la descoperirea lui Dumnezeu, ci, dimpotrivă, el dorește să descrie experiența iubirii și comuniunii cu Dumnezeu, pentru ca și alții să pătrundă pe drumul pe care el se află.* Credem că întreaga sa operă poate fi văzută ca un răspuns dat iubirii lui Dumnezeu. El se străduiește și chiar reușește ca, prin scrisul lui, să ne arate cât de mult ne iubește Dumnezeu și cât de mult trebuie să-l iubim și noi. De aceea, putem spune că teologia Părintelui Stăniloae se adresează nu numai minții, ci și inimii și voinței noastre. Aceasta face să ne dăm seama de ce atunci când citim o pagină din lucrările sale suntem transpuși într-o stare de liniște, meditație și reculegere.

Mai trebuie reținut faptul că opera Părintelui profesor Dumitru Stăniloae se remarcă prin *conținutul său autentic*. În acest sens, *teologia sa este una hristologică și hristocentrică*. Ea pleacă de la Iisus Hristos și prin intermediul lui Iisus Hristos duce tot la Iisus Hristos - Domnul și Mântuitorul. *De la Hristos Cel mărturisit în Sfânta Scriptură, prin Iisus Hristos propovăduit de Sfinții Părinți, Părintele Dumitru Stăniloae*

ajunge la Hristos Cel cosmic și euharistic. Domnul Iisus Hristos este și rămâne Același, iar noi suntem împreună cu Sfinții Apostoli, cu martirii, mucenicii și cu Sfinții Părinți contemporani ai lui Iisus Hristos.

Drept urmare, scrierile Părintelui Dumitru Stăniloae sunt impregnate de prezența Mântuitorului Iisus Hristos. Aici Domnul Hristos este prezent în măreția slavei Sale, dar și în smerenia Sa slujitoare. Nu este un Hristos conceptualizat, ci Hristos Cel unic și adevărat, Dumnezeu – Om, prin care suntem trecuți de la moarte la viață. De aceea, și din acest punct de vedere, opera Părintelui Stăniloae trebuie considerată un punct de reper. *Ea nu ne lasă să orbecăm în căutarea mântuirii, ci ne reîntoarce la Iisus Hristos – Unicul Răscumpărător și Mântuitor.* Înălțarea la Cer, așa cum spune Părintele Dumitru în lucrarea sa „*Iisus Hristos sau Restaurarea omului*”, nu reprezintă o îndepărtare a lui Hristos de umanitatea istorică. Prin înălțare Iisus Hristos nu părăsește lumea, ci își transpune umanitatea asumată în planul atotprezenței duhovnicești, pnevmatice, pentru ca toți să ne putem uni cu El.

Încă un aspect foarte important ce nu trebuie omis este *puterea eliberatoare și înnoitoare pe care o reprezintă opera Părintelui Dumitru Stăniloae în contextul actual.* Această operă înlătură toate atacurile pe care impersonalismul, dualismul, existențialismul, gnosticismul, evoluționismul, precum și celelalte concepții ale modernității le-a adus împotriva persoanei umane. Omul nu este lăsat să fie distrus de aceste concepții, ci este repus în adevărata sa demnitate. *Părintele Dumitru Stăniloae accentuează foarte mult ideea de persoană și pe cea de comuniune interpersonală.* Sfânta Treime este Comuniune de persoane: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, dar și omul este o persoană creată după chipul lui Dumnezeu și care tinde la asemănarea cu El. *Ca persoană, omul este menit să intre în comunicare și comuniune cu ceilalți semeni și cu Dumnezeu, fapt ce duce la nașterea unei comunități ziditoare și sfințitoare, adică mântuitoare.* Astfel, eliberat fiind de falsele concepții antropologice, *omului i se oferă perspectiva înnoirii și desăvârșirii prin Hristos și în Hristos.* Sub această formă, concepția antropologică a Părintelui Profesor Dumitru

Stăniloae constituie un izvor nesecat de idei care pot formula un răspuns consistent și substanțial înaintat provocărilor actuale.

Dragostea sa față de Adevărul – Iisus Hristos l-a făcut pe Părintele Dumitru Stăniloae să nu fie de acord cu concepțiile eronate ale vremii, ci să se ridice împotriva lor și să le descopere. Așa se face că el a avut mult de suferit de pe urma regimului comunist. *În acest fel, se poate spune că teologia sa este și jertfelnică dar și eshatologică.* De aici deducem că, privind eshatologic, teologul trebuie să se jertfească mereu pentru a putea lucra la transfigurarea lumii, așa cum a făcut Părintele Profesor Dumitru Stăniloae.

Alte două elemente ale gândirii Părintelui Dumitru Stăniloae pe care le consider foarte importante sunt *darul și dorul.* Părintele se folosește foarte mult de aceste două noțiuni. *El arată că întreaga creație este un dar al lui Dumnezeu, cu tot ceea ce ea cuprinde, iar la rândul său, și omul este un dar ce cuprinde însă și dorul după Dumnezeu și nemurire.* Ca teologie a darului și a dorului, opera Părintelui Dumitru Stăniloae trebuie văzută atât *ca o mulțumire, cu alte cuvinte ca o euharistie, pe care el personal o aduce lui Dumnezeu, cât și ca un dar pe care Dumnezeu îl face, prin noi, ortodocșii, lumii întregi.* Depinde de fiecare cum îl chivernisește, cum îl valorifică și onorează acest dar.

În altă ordine de idei, am constatat că toți discipolii care s-au apropiat de opera Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae, *nu s-au înfruptat doar dintr-o comoară spirituală, ci au aflat pe cel ce a dăruit această comoară, ca pe un învățător și un părinte căruia i s-au atașat cu credință și cu dragoste.* Apoi vedem cum opera marelui teolog nu se încheie când încetează să mai scrie, datorită plecării sale din viața cea vremelnică, eveniment petrecut cu cincisprezece ani în urmă, ci se continuă prin ucenicii săi. Prin urmare, Părintele Dumitru Stăniloae a reușit să adune sub aripa ocrotitoare a dragostei sale, cu competență și căldură inegalabilă, teologi nu numai din ortodoxie ci și din celelalte confesiuni creștine, *dobândind cu toții același glas și deci o cale unică spre Dumnezeu, prin cultivarea și valorificarea teologică a operei sale, la care, deci, nu au aflat decât miere curată și sfântă, strălucind autenticitatea adevărului mântuitor.*

Recunoaștem cu toții adevărul și realitatea că Părintele Profesor Dumitru Stăniloae avea un chip frumos și pașnic, asemeni crinului Bunei Vestiri. În fața lui senină și diafană întrezăreai cu ușurință „chipul nemuritor al lui Dumnezeu – Iubire” iar din vorba lui filocalică simțeai savoea „persoanei omului în veșnic dialog cu Dumnezeu”. Gesturile lui calme și niciodată de prisos concordau cu gândirea lui sistematică, lipsită de orice ambiguitate. Scrisul său părea (și de fapt chiar este) un urcuș nemijlocit către înviere și prezenta, cu certitudine, trăirea sa în Dumnezeu și cu Dumnezeu. Din orice expresie a Părintelui, scrisă ori vorbită, se distingea profilul teologului și a filozofului creștin ortodox de netăgăduit. A fost teologul care a mers la izvoarele dătătoare de binecuvântare și energie necreată, de unde s-a adăpat și a devenit el însuși izvorul, căci viața lui s-a desfășurat ca pe o scenă deschisă. Tot ceea ce el a avut ca dar – talanții și talentul oferit lui de Dumnezeu – le-a arătat tuturor, făcând din acestea un bun comun, al tuturor. Opera sa teologică poate fi citită și este la îndemâna oricui, însă nu și interpretarea ei, fiindcă o experiență mistică și duhovnicească este necesară celui care încearcă să pătrundă și să înțeleagă teologia lui atât de variată și de profundă.

S-a tot spus despre sfinția sa că este „cela mai mare teolog ortodox al secolului XX”. Și așa este! Părintele Dumitru Stăniloae este autorul unei teologii mărturisitoare și al unei teologii filocalice, unice. Asemeni marelui Sfânt Apostol Pavel, avea permanent conștiința prezenței proniatoare al lui Dumnezeu. De aceea, nu a scris o teologie teoretică, scolastică, ci o teologie trăită, experimentată în propria-i viață. *Lucrările sale sunt mai curând o convorbire cu Dumnezeu, decât o vorbire despre Dumnezeu.* Când citim din dogmatica sa, parcă îl simțim pe Dumnezeu care suferă datorită neputinței noastre de a iubi. A fi cum el a fost, același pentru toți laolaltă și totodată diferit pentru fiecare în parte, această calitate nu a aparținut decât marilor părinți filocalici ce au realizat în chipul lor asemănarea cu Dumnezeu. Pentru Părintele Profesor Dumitru Stăniloae fiecare om era unic și niciodată nu făcea o ierarhie a persoanelor care-i călcau pragul. În camera sa de lucru, asemenea unei chilii de călugăr, pășeai cu multă sfială, dar o

pace îți inunda întreaga ființă imediat ce intrai în spațiul acela sacru, venerabil, de imortalitate. În fața lui luminată, în ochii să mereu întredeschși, în vorba lui dulce dar fermă, găseai imediat chipul marelui teolog, ori a părintelui duhovnicesc ce exercita acea paternitate duhovnicească, asemenea marilor părinți ai Bisericii din trecut.

În încheiere voi spune doar că *Părintele Dumitru Stăniloae a trăit nouăzeci de ani, însă în toți acești ani, el s-a uitat pe sine și a făcut totul pentru alții, pentru Biserica pe care a slujit-o, pentru țara sa, pentru Ortodoxia românească și universală. S-a mai spus și de către alții, o spun și eu, că a-l numi pe Părintele Stăniloae „părintele meu” sau „părintele tău”, ori „părintele spiritual al unui grup de teologi entuziaști”, ar fi o adevărată nedreptate. El este pentru todeauna „părintele nostru” – „Părintele Bisericii Universale”.*

Prin urmare, nădăjduiesc că vom ști, pe mai departe, să ne cinstim înaintașii așa cum se cuvine deși în aceste vremuri, prețuim mai mult pe alții de oriunde și de aiurea, căci ni se par a fi mai exotici, mai spectaculoși, mai senzaționali!... Și totuși, sunt convins de faptul că ce este nobil rămâne iar ce este ieftin, apune!...

Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească!

Veșnică să-i fie amintirea și pomenirea! Amin!

Ovidiu Țuțuianu

VINOVAT FĂRĂ VINĂ!

În memoria tatălui meu Valeriu

Era o duminică însorită de toamnă. În minunata zonă muntoasă, acoperită predominant de conifere, vântul unduia discret printre crengile copacilor producând un muget în surdină. Pe pajiștile înverzite, pline de flori ce-și etalau

culorile vii sub dansul gașios al albinelor și fluturilor, pășteau alene oile unei turme, vegheate cu atenție de ciobanul înveșmântat în obișnuita-i sarică, cu pălăria neagră dată pe ceafă și rezemat în bătă. La marginea turmei, cu urechile ațintite în vânt se odihneau în iarba înaltă și mătăsoasă, câinii ciobănești.

Liniștea era deplină pe acest colț de rai românesc, fiind zi de sărbătoare creștină, când tot omul se odihnea, după muncile depuse de-a lungul săptămânii. Nu se lucra nici la punctul de doborâre a arborilor de la exploatarea forestieră, nici la depozitul de lângă calea ferată îngustă (CFI), pe care nu circula în acea zi, niciun trenuleț, numit de localnici „decovil”.

Singurele ființe umane care aveau treabă în zonă, potrivit sarcinilor de serviciu erau șeful „Ocolului silvic”, inginerul Aureliu Musceleanu și pădurarul Geza Szabo. Și fiindcă, duminica era o zi de pauză totală pe CFI, cei doi efectuau controlul de rutină în arealul „Ocolului silvic” folosind „drezina” - un vehicul ușor, asemănător cu un vagonet, acționat cu pedale care se deplasa, pe calea ferată îngustă.

Controlul avea ca principale scopuri: identificarea parcelelor forestiere afectate de vânt, de boli sau de dăunători naturali (plante parazite, insecte, copitate, rozătoare), depistarea eventualilor tăietori de lemne clandestini (hoți) și a vânzătorilor fără permis (braconieri).

După ce luară o gustare frugală bazată pe lactate cumpărate de la stâna ciobănească, cei doi silvicultori se suiră în drezina care rula cu viteză moderată, din amonte către avalul pârâului ce însoțea calea ferată. Din când în când, pădurarul aflat la conducerea vehiculului, îl frâna și-l oprea, după care ambii coborau și efectuau controlul pe parcelele programate.

Acțiunea își urma cursul normal iar inginerul era satisfăcut de modul cum arătau pădurile și pășunile din zona sa de responsabilitate, fiind răsplătit astfel pentru efortul său organizatoric inclusiv pentru instruirea și coordonarea pădurarului respectiv.

Pe când se apropiau de sfârșitul controlului, la o curbă pe care calea ferată o făcea în paralel cu mersul apei, cei doi văzură deplasându-se de-a lungul șinelor un grup compact de oameni. Unii mânau câțiva cai care târau după ei brazi zdraveni, doborâți de curând

iar pe traversele căii ferate se deplasa agale un individ, având în spate o coșniță plină cu vreascuri proaspăt tăiate.

Sesizând grupul, silvicultorii începură să se agite, somându-i pe infractori să se oprească și pentru că aceștia o luară la fugă, inginerul trase (conform instrucțiunilor), un foc de avertisment în aer, cu arma de vânatoare din dotare. Numai individul cu coșnița în spate continua să pășească netulburat, pe calea ferată. Pentru că în porțiunea respectivă terenul avea o pantă mare de coborâre, drezina luase o viteză considerabilă iar pădurarul, speriat apăsă brusc și puternic frâna, încât aceasta se blocă, ne mai asigurând oprirea vehiculului. Disperați, cei doi din drezina dezlănțuită începură să strige la omul care își continua tacticos mersul printre șine iar inginerul chiar mai trase câteva cartușe în aer, dar fără rezultat. Și astfel în timp ce grosul grupului de infractori se risipise prin pădure lăsând în urma lor caii cu „corpurile delict”, individul rămas pe calea ferată, insensibil la toate avertismentele silvicultorilor, fu atins de decovil și aruncat pe covorul de iarbă ce mărginea terasamentul căii ferate. Cum în continuarea traseului, calea ferată urma o contra pantă, pădurarul reuși în final să oprească drezina. Ambii coborâră și alergară într-un suflet spre locul unde zăcea persoana rănită. Iar când ajunseră lângă el își dădură seama că era un surdo-mut mai mult speriat decât rănit. Îl urcară în drezină și-l transportară până la cea mai apropiată localitate unde se afla un dispensar medical. Neavând decât contuzii minore, bărbatul a fost totuși „spitalizat” la ordinul organelor locale de partid. Întrucât întâmplarea se petrecuse în România anilor 1950', în mica localitate în care se afla sediul „Ocolului silvic”, ea a avut un larg ecou. La sugestia unui avocat priceput, comunist de-al Anei Pauker venit din Basarabia cu trupele sovietice de ocupație, prieten de partid cu una din rudele persoanei vătămate s-a deschis un proces penal.

Interesant a fost verdictul acestuia, mai ales pentru cei din generațiile mai tinere dornici de a cunoaște adevărata istoria a partidului muncitoresc român devenit partidul comunist și „condamnat” în zilele noastre!?. *Niciunul din hoții de lemne (numiți atunci țigani/în prezent romi) nu a fost condamnat. Pădurarul a fost scos din cauză fiind membru de partid. Singurul care*

a fost găsit vinovat în fața completului de judecată, garnisit cu „asesori populari” (majoritatea aparținând minorităților naționale) a fost „vinovatul fără vină”- șeful „Ocolului silvic”, intelectual, și nemebru de partid, considerat „dușman de clasă”! El a trebuit să plătească cheltuielile de judecată și de „spitalizare” ale hoțului, scăpând cu puțin de la a face închisoare, primind desigur și o sancțiune pe linie profesională și rămânând marcat de cele întâmplare de-alungul întregii sale vieți!

P.S. Povestirea se bazează pe un eveniment trăit de autor. Orice asemănare cu vre-o întâmplare din zilele noastre este cu totul...întâmplătoare !

Stelian GOMBOȘ

**Pilda Fiului Risipitor
(Evanghelia de la Luca: cap. 15, verset. 11-32).**

Pilda despre **Fiul risipitor** care se întoarce la casa părintească după rătăcirii îndelungate într-o țară străină, a păcatului, unde a ajuns să jinduiască după mâncarea pe care o mâncau porcii, și este primit cu dragoste părintească și iertat de tatăl său, este precedată în Sfânta Evanghelie de la Luca (cap. XV) de alte două pilde asemănătoare ca înțeles: - pilda cu *oaia cea pierdută* pe care păstorul o caută neglijând pe celelalte 99 care nu s-au rătăcit, cu *drahma cea pierdută* pe care femeia o caută cu insistență și aflând-o, se bucură împreună cu prietenele ei.

Toate aceste pilde doresc să arate „cât de mare este iubirea lui Dumnezeu pentru firea omenească cea căzută în păcat și, prin aceasta, sub influența și sub puterea diavolului.”¹ Întoarcerea fiului risipitor este prilej de bucurie în casa părintească căci „bucurie este înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos care se pocăiește”(Luca XV, 10).

Această pildă, una dintre cele mai frumoase și mai pline de sens și de înțeles, este menită să ne arate *chipul adevăratei pocăințe*; ce este, în ce constă și cum trebuie făcută spre a fi

într-adevăr mântuitoare, pentru a fi „bucuria îngerilor și a oamenilor”, mai întâi a Tatălui Ceresc – pe care-l simbolizează tatăl din această pildă.

Este bine venit ca, mai întâi, să arătăm că termenul de pocăință, ca de altfel multe alte cuvinte din limba noastră, cu vremea, au suferit o schimbare, o modificare de sens și de înțeles, ba unele au dobândit un înțeles peiorativ. Comparând înțelesul lor original cu cel nou, te miri cât de mare este schimbarea care s-a produs în sensul acesta al cuvintelor. Să dăm doar un singur exemplu: cuvântul prost – care la origine, în limba slavonă, precum se știe, însemna om simplu, din popor, a ajuns să însemne om lipsit de inteligență, fără minte și judecată axiologică (a se vedea Dicționarul Explicativ al Limbii Române, p. 753). În acest sens găsește un personaj – domnitorul, dintr-o cunoscută piesă de teatru: „Boieri și tu prostime!” – indicând prin acest cuvânt din urmă poporul de jos.

O situație asemănătoare s-a petrecut și cu cuvântul *pocăință* care, în înțelesul său adevărat, indică una din cele șapte Sfinte Taine ale Bisericii noastre care constă în *mărturisirea păcatelor săvârșite, din căință, regret și hotărâre de îndreptare, din împlinirea, după caz, a canonului primit, urmată de dezlegarea pe care o acordă preotul duhovnic*. Dicționarul mai sus amintit, consemnând acest înțeles original și adevărat al cuvântului pocăință, nu întrevede să amintească și sensul mai nou, folosit din păcate de foarte mulți, chiar și de unii dintre credincioșii noștri neavizați, anume „a deveni adept al anumitor secte religioase creștine” (Dicționarul citat, p. 712). Să ne amintim faptul că unii dintre credincioșii noștri atribuie cu ușurință și fără să-și dea seama, acest nume unor oameni care nici ei înșiși nu și-l revendică, preferând numirea specifică confesiunii lor... Cuvântul acesta este echivalentul termenului grecesc *metanoia* – care implică procesul de convertire, de înnoire și depășire a firii omenești alterate de păcat.

Sfântul Ioan Scărarul (numit așa după cartea lui intitulată *Scara Raiului*) definește pocăința ca fiind „înnoirea Botezului”, sau ca „un legământ cu Dumnezeu prin lucrarea faptelor bune – potrivnice păcatelor săvârșite înainte” (Scara, Cuv. 3, 1), deci și o mărturisire prin fapte bune a credinței și a numelui de creștin.

¹ Pr.Dr. Gheorghe Lițiu, Cartea Vieții, Editura Mitropoliei Banatului, Timișoara, 1991, p. 41

Așadar, pocăința se află în strânsă legătură cu Botezul; că pocăința este posibilă tocmai fiindcă, prin botez, am primit în noi „arvuna Duhului Sfânt”, care ne dă posibilitatea ca, atunci când mugurii harului primit la Botez, crescând cu „vârsta și cu înțelepciunea”, să aducă „roade vrednice de pocăință”, așa cum cerea și Sfântul Ioan Botezătorul celor care veneau la el (Matei III, 8). „O viață întreagă poate nu ne dăm seama de roadele harului primit la Botez; dar atunci când Dumnezeu binevoiește a lovi inimile noastre împietrite, așa cum a lovit Moise stânca în pustie, din care a curs apă, și din astfel de inimi curg lacrimile de pocăință care spală întinărirea păcatului. Dacă n-ar fi harul Botezului în noi n-ar curge nici lacrimile cele mântuitoare ale pocăinței. Harul Sfântului Botez, învăluit în negura păcatelor, se trezește în noi ca dintr-un somn greu, ca dintr-un mormânt, prin lucrarea pocăinței”.²

Trebuie subliniat faptul că pocăința nu este lucrarea unei clipe, a unui singur moment din viața noastră. Nu putem s-o încheiem într-o oră și apoi să spunem: am făcut destulă pocăință. *Ea este și trebuie să fie lucrarea unei vieți întregi.* E adevărat că pocăința ca Sfântă Taină, numită și *Spovedanie* sau *Mărturisire*, înseamnă mărturisirea cu căință momentană în fața preotului duhovnic. Acest fapt, însă, nu exclude ci chiar presupune pocăința ca lucrare a vieții întregi. „Tatăl l-a primit pe fiul risipitor ca pe un fiu, nu ca pe un argat. Vedem de aici că orice păcate am săvârși, oricât ne-am îndepărta de Dumnezeu, dacă ne pocăim, Dumnezeu ne iartă și ne primește cu brațele deschise, ca tatăl din parabolă, pentru că El „nu voiește moartea păcătosului, ci ca păcătosul să se întoarcă de la calea sa și să fie viu”(Iez. 33, 11).”³ Așadar, prin pocăința permanentă ne pregătim pentru pocăința ca taină, în care ni se împărtășește harul iertării și dezlegării din partea duhovnicului în numele Sfintei Treimi. Deci, pocăința ca Taină nu se poate despărți de pocăința unei vieți întregi, ci una presupune pe cealaltă și o solicită, una fiind completată de cealaltă. Urmărind cu atenție această pildă a fiului risipitor, ne putem da seama

că această pildă relatată de către Mântuitorul nostru Iisus Hristos, ne arată nu numai chipul adevăratei pocăințe, ci și treptele, momentele, pe care le trăiește cel ce se pocăiește cu adevărat. Fiul risipitor, după ce și-a cheltuit avuția părintească, ajuns în condiția de porcar în țară străină, într-o zi *își vine în fire*. E momentul în care păcătosul se trezește la realitatea tristă a stării de *împătimire* în care se găsește. „Starea de împătimire, moartea sufletească, după cum o numesc Sfinții Părinți, cu toată aparenta ei fericire, nu satisface pe om, mai ales după ce acesta și-a venit în fire. Ea este ca apa sărată a mării pe care nefericiții marinari o beau în lipsa apei dulci; dar cu cât o beau mai mult cu atât gâtlejul lor arde fără a le stămpăra setea. Cu cât aleargă mai mult după fericirea pe care li se pare că o primeau în urma satisfacerii poftelor și ambițiilor deșarte, cu atât sunt mai setoși și mai neîndestulați. Căci „traista unei astfel de fericiri e spartă la fund. Oricât ai pune în ea, tot goală rămâne.” a spus un înțelept – Nicolae Velimirovici.”⁴

Fiul risipitor simte nevoia să mărturisească; la început în gândul și în mintea sa, apoi tatălui la care se întoarce: - Tată! Greșit-am... primește-mă...! În aceste cuvinte se află tot ce se cuprinde în noțiunea de pocăință; și *mărturisirea* cu lacrimi a păcatelor, și *căința* sau părerea de rău pentru încălcarea poruncii și părăsirea casei părintești, precum și hotărârea de *a se îndrepta*, de a se întoarce la casa la care, conform propriei sale mărturisiri, era îndestulat de toate. Ca și Zaheu vameșul, el își elaborează singur *canonul* cerând să fie primit nu ca un fiu ci „ca pe unul din argați”. Acestea sunt momentele sau treptele adevăratei pocăințe.

Ne-am putea întreba: Avea nevoie tatăl din pildă de mărturisirea fiului său risipitor? Fără îndoială că nu. Știa bine tatăl ce-a făcut fiul său, precum bine cunoaște Dumnezeu păcatele noastre. Ci noi, noi înșine avem nevoie de această mărturisire: „Fărădelegea mea o cunosc și păcatul meu este înaintea mea pururea” – zice psalmistul David. Numai o mărturisire cu căință și părere de rău „șterge fărădelegea”, dar pentru aceasta este nevoie de „brațele părintești” întinse de Dumnezeu prin mâinile duhovnicului spre fiul

² Pr. Dr. Gheorghe Lițiu, op. cit., p. 42.

³ Petroniu Florea, Cuvintele Domnului, Editura Episcop Nicolae Popovici, Oradea, 2004, p. 267.

⁴ Pr. Dr. Gheorghe Lițiu, op. cit., p. 43.

care se mărturisește. Lui i s-a dat de către Iisus Hristos „puterea legării și dezlegării păcatelor” (Ioan XX, 22 – 23), putere care nu s-a dat nici îngerilor, dar acesta ține și locul tatălui din pildă, care nu este altcineva decât Bunul Dumnezeu, învățând, sfătuind, certând și mângăind – după caz, întotdeauna cu iubire părintească, pe cel ce se mărturisește. Acest lucru pare straniu unora dintre noi. Ce nevoie avem noi să ne mărturisim păcatele înaintea preotului? Nu pot eu face pocăință și de unul singur? Firește că se poate face pocăință și în acest mod, dar acest fel de pocăință nu este nici completă și nici mântuitoare. Ce s-ar fi ales de fiul risipitor, dacă ar fi rămas numai la tânguirea ce-o făcea de unul singur în țara păcatului? El simte nevoia de a se mărturisi, trebuință care, o știm cu toții, este în firea omului.

„Noi credem că adevărata pocăință este un act bilateral. O parte a ei o reprezintă strădania de îndreptare, dorința de înnoire (și aceasta este, desigur, un dar a lui Dumnezeu) pe care o face credinciosul. A doua parte însă o reprezintă harul iertării, pe care Dumnezeu îl împărtășește prin mijlocirea slujitorului Său investit cu această putere, ca urmare a puterii date Sfinților Apostoli și prin ei urmașilor legitimi până la sfârșitul veacurilor”.⁵

Sunt, apoi, unii creștini care se îndoiesc de posibilitatea, mai ales în cazul unor păcate grele. În această privință, Sf. Ioan Scărarul zice: „Înainte de a cădea în păcat, dracii ni-l înfățișează pe Dumnezeu ca iubitor de oameni, spre a ne îndupleca mai ușor la păcătuire; iar după ce am căzut în păcat, tot el ni-l înfățișează ca aspru spre a ne îndoi de iertare și a cădea în desnădejde” (Scara, Cuv. 5, 11) de aceea – continuă același sfânt – „nu te speria chiar dacă vei cădea în fiecare zi și nu te depărta de la calea lui Dumnezeu ci stai cu bărbăție și fără îndoială că îngerul tău păzitor va cinsti răbdarea ta... nimic nu se poate asemăna cu mila lui Dumnezeu, nimic nu este mai mare ca ea” (Ibidem, Cuv. 5, 38).

În Pateric citim că un frate a întrebat pe Avva Sisoe: „Ce voi face avvă că am căzut? I-a

răspuns lui bătrânul: Scoală-te; Zis-a fratele: M-am sculat și iarăși am căzut. Deci a întrebat fratele: până când? Zis-a bătrânul: Până vei fi apucat (de moarte) sau în bine sau în rău; căci cu ce se află omul cu aceea se și duce!” Este deosebit acest cuvânt și se cuvine să luăm aminte și să nu ispitim pe Domnul Dumnezeu nostru amânând vremea pocăinței.

De remarcat faptul că sunt mulți creștini hotărâți să facă pocăință, dar puțini sunt cei care știu cum trebuie făcută adevărata pocăință. Nici într-un caz ea nu înseamnă părăsirea Bisericii. Numai aici omul va învăța să facă adevărata pocăință. Numai aici este harul iertării încredințat ierarhiei sacramentale, primit și transmis prin succesiune apostolică.

Poezia lui Eminescu, pe cărările timpului

Mihai EMINESCU
(15.01.1850-15.06.1889)

Când amintirile...

Când amintirile-n trecut
Încearcă să mă cheme,
Pe drumul lung și cunoscut
Mai trec din vreme-n vreme.

Deasupra casei tale ies
Și azi aceleași stele,
Ce-au luminat atât de des
Înduioșării mele.

Și peste arbori răsfirați
Răsare blânda lună,
Ce ne găsea îmbrățișați
Șoptindu-ne-mpreună.

⁵ Pr. Dr. Gheorghe Lițiu, op. cit., p. 44.

A noastre inimi își jurau
Credință pe toți vecii,
Când pe cărări se scuturau
De floare liliicii.

Putut-au oare-atâta dor
În noapte să se stângă,
Când valurile de izvor
N-au încetat să plângă,

Când luna trece prin stejari
Urmând mereu în cale-și,
Când ochii tăi, tot încă mari,
Se uită dulci și galeși?

Din străinătate

Când tot se-nveselește, când toți aci se-ncântă,
Când toți își au plăcerea și zile fără nori,
Un suflet numai plânge, în doru-i se avântă
L-a patriei dulci plaiuri, la câmpii-i răzători.

Și inima aceea, ce geme de durere,
Și sufletul acela, ce cântă amortit,
E inima mea tristă, ce n-are mângâiere,
E sufletu-mi, ce arde de dor nemărginit.

Aș vrea să văd acuma natala mea vâlcioară
Scăldată în cristalul pâraului de-argint,
Să văd ce eu atâta iubeam odinioară:
A codrului tenebră, poetic labirint;

Să mai salut o dată colibeile din vale,
Dorminde cu un aer de pace, liniștiri,
Ce respirau în taină plăceri mai naturale,
Visări misterioase, poetice șoptiri.

Aș vrea să am o casă tăcută, mitutică,
În valea mea natală, ce undula în flori,
Să tot privesc la munte în sus cum se ridică,
Pierzându-și a sa frunte în negură și nori.

Să mai privesc o dată câmpia-nfloritoare,
Ce zilele-mi copile și albe le-a țesut,
Ce auzi odată copila-mi murmurare,
Ce jocurile-mi june, zburdarea mi-a văzut.

Melodica șoptire a râului, ce geme,
Concertul, ce-l întoană al păsărilor cor,
Cântarea în cadență a frunzelor, ce freme,

Născur-acolo-n mine șoptiri de-un gingaș dor.

Da! Da! Aș fi ferice de-aș fi încă o dată
În patria-mi iubită, în locul meu natal,
Să pot a binezice cu mintea-nflăcărată
Visările juniei, visări de-un ideal.

Chiar moartea, ce răspânde teroare-n omenire,
Prin vinele vibrânde ghețoasele-i fiori,
Acolo m-ar adoarme în dulce liniștire,
În visuri fericite m-ar duce către nori.

Junii corupți

La voi cobor acuma, voi suflete-amăgite,
Și ca să vă ard fierea, o, spirite-amețite,
Blestemul îl invoc;
Blestemul mizantropic, cu vânăta lui gheară,
Ca să vă scriu pe frunte, ca vita ce se-nfiară
Cu fierul ars în foc.

Deși știu c-a mea liră d-a surda o să bată
În preajma minții voastre de patimi îmbătată,
De-al patimilor dor;
În preajma minții voastre ucisă de orgie,
Și putredă de spasmuri, și arsă de beție,
Și seacă de amor.

O, fiarbă-vă mânia în vinele stocite,
În ochii stinși de moarte, pe frunți învinețite
De sânge putrezit;
Că-n veci nu se va teme Profetul vreodată
De brațele slăbite, puterea leșinată
A junelui cănit.

Ce am de-alege oare în seaca-vă ființă?
Ce foc fără a se stinge, ce drept fără să-mi mință,
O, oameni morți de vii!
Să vă admir curajul în vinure vărsate,
În sticle sfărâmate, hurii nerușinate
Ce chiuie-n orgii?

Vă văd lungiți pe patul juneții ce-ați spurcat-o,
Suflând din gură boala vieții ce-ați urmat-o,
Și arși pân-în rărunchi;
Sau bestiilor care pe azi îl țin în fiară,
Cum lingușiți privirea cea stearpă și amară,
Cum cădeți în genunchi!

Sculați-vă!... căci anii trecutului se-nșiră,

În șiruri triumfale stindardul îl resfiră,
Căci Roma a-nviat;
Din nou prin glorii calcă, cu fața înzeită,
Cu faclele nestinse, puterea-i împietrită,
Poporul împărat.

Sculați-vă!... căci tromba de moarte purtătoare
Cu glasul ei lugubru răcnește la popoare
Ca leul speriat;
Tot ce respiră-i liber, a tuturor e lumea,
Dreptatea, libertatea nu sunt numai un nume,
Ci-aievea s-a serbat.

Încingeți-vă spada la danțul cel de moarte,
Aci vă poarte vântul, cum știe să vă poarte
A țopăi în joc!
Aci vă duceți valuri în mii batalioane,
Cum în păduri aprinse, mânat în uragane,
Diluviul de foc.

Vedeți cum urna crapă, cenușa reînvie,
Cum murmură trecutul cu glas de bătaie
Poporului roman;
Cum umbrele se-mbracă în zale ferecate,
Și frunțile cărunte le-nalță de departe
Un Cezar, un Traian.

Cad putredele tronuri în marea de urgie,
Se sfarmă deodată cu lanțul de sclavie
Și sceptrele de fier;
În două părți infernul portalele-și deschide,
Spre-a încăpea cu mia răsuflutele hâde
Tiranilor ce pier!

În darn răsună vocea-mi de eco repetită,
Vă zguduie arama urechea amorțită
Și simțul leșinat;
Virtutea despletită și patria-ne zeie
Nu pot ca să aprinză o singură scânteie
În sufletu-nghețat.

Și singur stau și caut, ca uliul care cată
În inima junimii de viața-i dezbrăcată
Un stârv spre-a-l sfâșia;
Ca pasărea de zboru-i din ceruri dizmețită,
Ca muntele ce-n frunte-i de nouri încrețită
Un trăsnet ar purta.

Dar cel puțin nu spuneți că aveți simțiminte,
Că-n veci nu se îmbracă în veștede veștiminte

Misteriul cel sunt;
Căci vorba voastră sună ca plâns la cununie,
Ca cobeia ce îngână un cânt de veselie,
Ca râsul la mormânt.

Ioan RAȚIU

Voci interioare: El și Ea
(urmare din numărul anterior)

EL:
(3313)

- Ar fi trebuit să-ți spun DA
Voiam mai mult decât tăcerea
Când fluturii erau ai noștri

De când fluturii erau ai noștri
Clipele s-au pierdut în regrete
Ar fi trebuit să revii uneori
Te căutam fără cuvinte

Fără cuvinte
Urmăreai ploile frunzelor gata
Să cadă vise-nflorite

Ar fi trebuit să mă oprești
Înainte de-a fugi fără sens
Dintr-un poem

Dintr-un poem grăbit
Să sufere mai mult decât lacrima

EA:
(3314)

- M-am îmbolnăvit de dragoste
Ploua cu minciuni peste golul din suflet

Plecasse numai dorul după tine

Eu puteam aștepta

Încă un an fără motiv
Încă o lună peste ce-ai spus
Încă un minut scăpat de secunde
Nicio *clipă* nu-i mult

Am greșit ca altădată
Doar o vorbă să-ți mai spun
Mi-e tare dor de tine
De ce nu vrei să vorbești

EL:

(3315)

- Ți-am furat înc-un sărut
Să lași zâmbetul de pază
Iartă-mă cum știi doar tu
Ține pleoapele închise

Vei păstra dor prelungit
Într-o zi de primăvară
Prinde-mă cum știi doar tu
Mângâie masa tăcerii

Scape lacrima târziu
Noapți vor insista rămână
Undeva oricum va fi
Toamna teilor Iubirii

EA:

(3316)

- Nu te-am uitat între tăceri
Clipa se rotea firesc

Stăteai de pază sub pleoape

Îți păzeam vise-nflorite

Nu m-ai văzut alergând
Ca fulgii de nea speriați
Ca norii toamnei târzii
Ca ploaia scurtă de vară

Nu te-am auzit coborând
Dintr-un vechi zâmbet pierdut
Lacrimă regăsită
Revărsare-a dimineții

EL:

(3317)

- Am ajuns pe drumul chemării
cu lozinci încălcite
Nu mă știai nici nu te-am cunoscut
înainte

Ți-am adus ochelarii la plajă
cu soarele ispitor
Cum urcai scările priveam
cât voiai de-acolo să pleci
Pe oriunde cereau depărtările
chefului stricat
Până la kilometrul zero
strigase *clipa* rănită
Vedeai și auzeam
tot mai puțin
Voiai acolo
despletind întrebările
Să nu stau să nu strâng să n-am chef
ah
Era puțin
până la kilometrul zero

EA:

(3318)

- Nu puteam să te rănesc
doar să scap oricât voiam

pe cine da vina găsisem

departe de-A FI refuzând

M-ai găsit antrenându-mă
să-mputinez șansele
vreunei partide oricând
la clasa-ntâi urcam zâmbitoare

Gata cu tine să plec
a face copii să-nțeleagă
oricum nu pricepem nimic
din tot ce ni se-ntâmplă

EL:

(3319)

- Îți vine rândul să spui
ce te doare plătind
cât mi-e sete
cum ți-e foame
în vara plină
cu-ntrebări

EA:

(3320)

- Îți vine rândul să taci
când te doare iubind

cum ți-e sete

cât mi-e foame
în iarna golită
de răspunsuri

EL:

(3321)

- Nu te-am uitat o *clipă*
așteptai dorul
început cu lacrimi

Nu mai veneai
peste vise-nflorite
ploua-n amintiri

Nu te-am văzut de-atunci
ești roua
dimineților fără zâmbet

EA:

(3322)

- Dorule închis în colivie
Să nu-ți pese de lacrimi

Că-i poarta deschisă și
Zâmbetul vrea să plece

Dorule de boală prins
Mi te-ntoarce înadins

Printre visele-nflorite
Peste roua din ispite

EL:

(3323)

- Poate m-ai întreba
ce fac între tăceri

Până mă cauți
prin vis încă speri

Să vii
cât e colivia deschisă

Vei greși pedepsind
întrebarea ucisă

EA:

(3324)

- Poate vei minți

zi de vară
să te-ntorci pe unde-ai plecat

Poate iubești
fără voie
într-un colț vinovat

Poate m-ai uitat
ploaie de toamnă
mângâind frunze-nșelate

Prea târziu
te-am mințit
din păcate
va urma

Florentin Smarandache - NonPoeme

IMAGINI PENTRU ORBI

Lapoviță, de parcă cineva ar da
cu pietre în noi.
Cioburi de întuneric îmi taie pupila.
Plâng în stânga, plâng în dreapta
până mă găsește tata.

Văd ce nu văd, aud ce nu aud.
Între rai și iad, drumul e scurt –
și ce lung e invers!
Plâng în față, plâng în apoi
până mă-ntâlnesc cu voi.

Mă țineți spânzurat în cârligul
unui semn de întrebare.
Să știți că viața a dat naștere morții.
Plâng în sus și plâng în jos
până mă întors pe dos.

ADUNAREA GENERALĂ

A MEA CU TINE

– Vino să schimbă o vorbă
în altă limbă.
– O să viu...
– Ziceai că nu mă auzi.
Vezi că auzi?
– Văd... adică aud!
– Te voi chema de jos în sus,
de aici până aici.
– Cum vrei. Dar dacă nu voi veni,
înseamnă că nu voi veni.
– Te voi măsura de sus până sus.
– Oricum,
dar aş râde ceva.
– Poftim, ţine umorul meu!
– Bine, atunci
şedinţa care se va ţine cu uşa închisă
s-o declarăm deschisă.

TEZE ŞI ANTI-TEZE

– L-aţi lăsat corigent!
– Nu l-am lăsat eu, **el** a rămas.
– Păi, i-aţi dat 4 la extemporale.
– Nu i-am dat eu, **el** a luat.
– Dar la lecţii mai mişca puţin...
– Este un tip nserios!
– ...serios?!
– Serios. Este nserios!!

TEATRU ÎN ABSURD

Dar, lovitură de teatru:
bate gongul!
Un dramaturg dă naştere la discuţii
pe scenă
între personaje:

în prim plan apare CAVALERUL DE PICĂ
lângă un cal alb-negru
şi Cosânzeana Ileana cu bulldogul.
(Câinele la casa stăpânului este un bun rău.)
– Ce bine e că nu e bine, zice ea.
– Ham, ham!, zice câinele.
– Ce rău e că nu e rău, zice cavalerul.
– Ce bine e că nu e bine, zice câinele.
– Ham!, zice ea.
– Ham, ham!, zice cavalerul.

MEDALION LIRIC

Al. Florin ȚENE

Dor

Îmi este dor de câmpul înflorat pe cămăşi de în
De roata horei jucată la fântână
De fetele ce-aduc din vii în doniuţe pelin
Când îşi mână ciobanul oile la stână.
De palma aspră ce-nfige plugu-adânc
Întorcând brazda recoltei viitoare,
Mi-e dor de țăranul cu plosca la oblânc
Umplută cu apa rece rece la izvoare.
Îmi este dor de pasul lui apăsător pe hotar
Când cumpăneşte ploaia în privire
De braţele vâjnoase ce pun în car
Rodul crescut din marea iubire.
Mi-e dor de cumpăna ce coboară din cer
În ciutură apa rece şi curată,
De roţile încinse cu verghetele de fier
Pe uliţa satului de ploaie arată.
De vorba țăranului, înțeleaptă, mi-a dor,
Spusă cu asprimea mierei de labine.
Pădurea în care n-a intrat topor
Aşteaptă anotimpul, care, nu mai vine!

Dor de Eminescu

Îmi este dor de câmpul înflorat pe cămăşi de în
De roata horei jucată la fântână
De fetele ce-aduc din vii în doniuţe pelin
Când îşi mână ciobanul oile la stână.
De palma aspră ce-nfige plugu-adânc
Întorcând brazda recoltei viitoare,
Mi-e dor de țăranul cu plosca la oblânc
Umplută cu apa rece rece la izvoare.
Îmi este dor de pasul lui apăsător pe hotar
Când cumpăneşte ploaia în privire
De braţele vâjnoase ce pun în car
Rodul crescut din marea iubire.

Mi-e dor de cumpăna ce coboară din cer
În ciutură apa rece și curată,
De roțile încinse cu verghetele de fier
Pe ulița satului de ploaie arată.
De vorba țăranului, înțeleaptă, mi-a dor,
Spusă cu asprimea mierei de labine.
Pădurea în care n-a intrat topor
Așteaptă anotimpul, care, nu mai vine!

Cristian Petru Bălan

ÎNVIEREA...

Îngerii Luminii
Stânca dau deoparte,
Cad orbiți străjerii
Spăimântați de moarte,
Iar Iisus apare'n
Raze îmbrăcat,
Cântă-n slavă coruri:
HRISTOS A ÎNVIAT!

Dis-de-diminează,
Vin mironosițe;
Lacrimi au în suflet
Și-n mâini lămâie.
Când Mormântul rece
Ele au aflat,
Îngerul le spuse:
HRISTOS A ÎNVIAT!

Toți prânzeau la masă
Într-un hol închis.
Apăru Mesia:
"- Pace vouă!" a zis...
Însă ucenicii
Toți s-au speriat,
Dar crezură-n dată:
HRISTOS A ÎNVIAT!

Toma, zis și Geamăn,
De la prânz lipsea;
Nici n-a vrut să creadă
Vestea ce-auzea...
Domnu-apare-n mijloc:
"- Tomo, spuse,-ai vrea?
*Mâna ta de-o pune
Peste rana Mea?*
*Ca să vezi că-S Domnul
Cel adevărat..."*
"- Doamne, -acum sunt omul
Care m-am schimbat
Și suspin prin lacrimi:
HRISTOS A ÎNVIAT!"

Doi discipoli singuri
Spre Emau plecară,
Iar Iisus le-apare
Într-un câmp afară.
A vorbit cu dânșii,
Chiar a și mâncat...
Când pieri, rostiră:
HRISTOS A ÎNVIAT!

Astfel Îl văzură
Mulți pân' S-a-nălțat,
Tu nu-L vezi, dar strigă:
HRISTOS A ÎNVIAT!...

Mircea Dorin Istrate

VEȘNICIȚI-VĂ-N IUBIRE

Feștila lumânării s-a stins încet de-acum
Iar somnul de-a mea pleoapă cu miere se lipește,
Ca hoțul mă cuprinde în brațele-i de fum
Cel vis, ce-n a mea minte se-ntinde, se lățește.

Cu el mă-ntorc în vremea plăcutelor păcate
Când am iubit frenetic o tânără codană,

Ce m-a cuprins ca marea cu-a sale valuri toate
Făcându-și al său zâmbet, un leac de pus pe rană.

Cu ochii ei albaștri, ca stele lucitoare
Și cu privirea-i caldă, pe loc m-a fermecat,
Iar dulcea ei guriță cu buze-mbietoare
În mine ea găsit-a un veșnic însetat.

C-o strângere de mână și-o caldă-mbrățișare
Eram în cele clipe în rai dumnezeiesc,
Iar dac-a noastre simțuri doreau o sărutare
Ne înălțam la ceruri de-aicea din lumesc.

Și câte stele-n noapte-s pe bolta nesfârșită
Pe toate noi atuncea săruturi le-am făcut,
Și câte nu jurat-am cu vorba-abia șoptită
Când luna era-n nour, ca martor rece, mut.

*

Au fost acele vremuri clipite desfătate
Ce ne-au nălțat simțire spre raiul cel divin,
Iar gustul lor de-atuncea noi pusul-am de-oparte
Să ne-nfioare timpul la zilele ce vin.

Acum, trecut-am lumea cu bune și cu rele
Iar zilele de-atuncea ce-s puse la păstrare,
Le reținem în taină cu vremurile-acele
Și le-ndulcim adesea cu-n bob de lăcrimare.

Și-atunci, imunda lume din jurul nost' dispare
Lăsându-ne dulceța divinului ceresc,
Acolo este raiul clipitei ce nu moare
Făcându-i veșnicire, pe cei ce se iubesc.

beau roua dimineții
și clarul ei inundă câmpurile inimii
dându-mi senzația că mă nasc din nou,
în fiecare dimineață,
odată cu ivirea Soarelui.

Lumina Ta face din Cuvânt un sol fertil,
unde sămânța Iubirii rodește tainic,
iar inima devine Cer pe dinăuntru
și vedere fără ochi...

Lumină din Lumină

Doamne,
Tu desfaci florile,
ploile, pădurile, vânturile
și lași în fiecare
câte-o fărâmbă din Lumina Ta.

Tu îți împrăștii Lumina
pentru ca noi
să nu vedem întunericul
când va veni noaptea nopților
să ne-mpresoare.

Lumina aceea întoarsă
din flori, din păduri, din vânturi și ploi,
ne va-nsoți pentru a nu rătăci
dorul și drumul spre Tine!

Grigore Curcanu

MARIA FITCAL

Din palmele Tale, Doamne

Din palmele Tale, Doamne,

Fără tine

Fără tine plânge soarele-n amiază,
Iar flori de liliac pălesc pe poale
Și cetina pădurii lăcrimează,
Nici cucul nu mai strigă-acum pe vale.

Fără ochii tăi e ceru-n-nourat
 Și lacrima de ploi se scurge-ntruna,
 Un parfum de roze dulci s-a strecurat,
 Pe geana grea s-a pus acum furtuna.

.....

Cu tine-i primăvară toată viața!
 Mă simt și tânăr și frumos și tare,
 Când steaua mea apune dimineața,
 Cu tine-o constelație răsare.

În ochii tăi

În ochii tăi văpaia se întinde
 Și aură tu furi mereu din soare,
 Cu raza ta pe mine mă cuprinde,
 Lumină pui pe rana ce mă doare.

În ochii tăi un necuprins aleargă,
 Un cer ce plânge des sub pleoape,
 În ochii tăi mistere se dezleagă
 Și diamante șlefuite-n ape.

.....

În ochii tăi o mare se întinde,
 Cu pescăruși ce strigă după mine,
 O salbă de rubini ce va aprinde,
 Un cer de dor ieșit dintre suspine.

Ella Leynard

Să stăm de vorbă, Doamne

Câte-s frumoase, câte trudite, cât e chin,
 bănuiesc, știi
 Cum până adânc în oase apasă durerea inimii,
 Cum picioarele noastre o poartă de multe ori ca și
 cum
 E ușoară ca o pană de pasăre căzută în drum.

Eu, omul, din când în când de pe drumul durerii
 mă adun

Îndrăznesc din nou, să chem aproape gândul tău
 bun

Sunt prea istovită ca oboseala să mai pot să o
 simt

Când să fi uitat durerile în bucurii să le
 preschimb?

Bine știi, le-am primit fiind cel mai de preț de la
 tine dar

Fiindu-mi aruncate în cale, mă așez pe câte un
 zar

Privesc împrejur, caut spre tine, spre cerul tău
 prea înalt

Și îmi spun că între tine și noi ar fi un foarte mic
 salt.

De aceea, Doamne, te rog să ne privești un pic
 mai bine,

Cheamă-ne, căi ocolitoare ne vor rămâne străine
 Și din când în când poți coborî din gândul tău la
 noi în gând,

Foarte curând îl vei fi întâlnit pe fiecare pe rând.

Vor spune ei câte-s frumoase, câte trudite, cât e
 chin,

Eu îți spun că și-n vise, mâini nevăzute ne toarnă
 venin

În graba dimineții, pe gât îl dăm, ne-am obișnuit
 Să credem că-n dulcea licoare, dorul amar s-a
 odihnit.

Și dacă trece

Timpul. Încep să înțeleg că toată însemnătatea lui
 prea puțin înseamnă,
 nu are nici măcar vina de a nu ne fi adus aproape
 mult mai devreme,
 poate că nu a avut nici un cuvânt de spus aici,
 întâlnirile au destinul lor adunând, luminând
 destinul oamenilor.

Anotimpul acesta – ca o arsură trecând prin iute
 flăcără,

se va stinge, epuizat, spre binecuvântata toamnă
 și un gând mă îmbie să intuiesc că nouă ne vor
 prii alt fel de gesturi,
 care vor avea mai multă înțelepciune.

Sfârșitul acesta al verii – în care gândurile
încurcate în razele de soare, încep să facă riduri,
iar vântul uscat trecând prin ele, a stors fiecare
argument
și fiecare contraargument al acestei întâlniri
pe care doar noi o vedem sub pecete de păcat.

Această zi – pornesc prin soarele pe care încă îl
simt devastator,
lăsând gândurile pe masă, printre foi,
grija zilei își ia din nou rolul de tiran cu aiuritor
de multe capete,
dar un zâmbet crud apare singur și vrea să spună
că totul este mai ușor ca gândurile pe care le-am
lăsat acasă.

Clipa. N-am apucat din nou s-o simt, s-o prind,
uneori mă sfidează, alteori îmi râde în nas când
trec
și mereu rămân pe loc, sunt singură, și, fără să
privesc în urma ei,
simt c-a lăsat mereu cu mine un loc pentru
un gând, pentru un vers pe care-l simt acum,
singur se construiește.

Mihai MERTICARU

LECȚIA PĂMÂNTULUI

Lecția pământului pe care te-ai născut
se-nvață, mai întâi, mergând de-a bușilea
prin casă,
apoi pășind cu fermitate spre un orizont
necunoscut,
nevrând să te mai împaci
cu o existență falsă.

tânăr viguros,
pășești spre soare-răsare
grăbit și hotărât să dezlegi
taine și legi,
pregătit să te lupți cu monștri

și fiare,
fructele coapte ale volniciei,
să le culegi.

când, luat de val,
te-ndepărtezi de țel prea mult,
îți trimite, pe-o pală de vânt,
sămânță de dor
ce-ți declanșează, în suflet,
furtună, tumult,
dorință acută de a reveni
la izvor.

LEGĂMÂNT

Pe prund de lacrimi,
curge România,
pe o coloană infinită,
urcă veșnicia.
mânjiți cu stele și luceferi,
noi rămânem, zi și noapte,
teferi.
nutrind speranțe nude
și visuri pure,
românul nu mai vrea,
năpaste, să îndure.
îmbrumați, din pisc în pisc,
de un cuvânt,
noi nu cunoaștem, pe lume,
decât un legământ,
pământul, pe care ne-am născut,
să ne îngăduie pe
sau sub scut.

Corneliu CRISTESCU

UN STROP MĂRUNT DIN UNIVERS

Când viața noastră se scurtează,
Să știm mai mult, avem un interes.
Spre care țintă înaintează?

E-un strop mărunț din Univers!

O veșnicie e-nainte
Și-o veșnicie fi-va-apoi,
Dar între ele, luați aminte,
Ne trecem viața noastră, noi!

E viața noastră o fărâmbă
Din veșnicia-nchipuită.
Și până-n ceasul cel din urmă,
Sperăm a fi nemărginită.

Cu sentimentele iubirii,
Oare, ce se va întâmpla?
Și starea aceea a fericirii;
Acestea unde vor pleca?

Emoția aceea blândă
Și spaima cruntă ce-o simțim,
Dispar cu toate-ntr-o secundă;
Dar unde-anume, când murim?

Durerea, viața noastră, curmă,
Iar fizicul într-o năpăstie.
Durerea va rămâne-n urmă,
Iar sufletul într-o *Cuvânt!*

Alexandru ARMEANU

Mersul zilei

Mă scol de dimineață pe la șase,
Mă uit la termometru și la ceas,
Mă duc la geam să văd dacă e ceață
Și apoi mă-ndrept spre baie cu lent pas.
Când termin mă duc la bucătărie,
Scot fulgii bio și pornesc un ceai,
Aduc banana coaptă din camară
Și peste fulgii din castron o tai...

Ce zi frumoasă, ce zi frumoasă!

C-o masă sănătoasă de cu zori!
Ce zi frumoasă, ce zi frumoasă!
Ai toate kaloriile să zbori!

Mă sui pe bicicletă ca să plec,
Dar mi-amintește c-aveam pană.
O-ncui cu lanțul și vioi pornesc,
Transportul în comun mă cheamă!
Ajung în stația de start,
Vreo douăzeci de oameni înainte
Și toți cu ochii-n telefonul smart...
Verifica mesajele primite!

Ce zi frumoasă, ce zi frumoasă,
Mișcare sănătoasă de cu zori!
Ce zi frumoasă, ce zi frumoasă,
Armonioasă printre călători...

Ajung într-un târziu și la birou
Cu șeful ce-așteaptă chiar la ușă
Dosarul ce i l-a promis alt bou
Încă la meetingul de vinerea trecută...
Îndrug că între timp s-a mai schimbat
Câte ceva în targhetul de țință...
Că marketul a fost un timp blocat
De cursul acțiunilor la bursă...

Ce zi frumoasă, ce zi frumoasă,
Cu drag la muncă să cooperezi!
Ce zi frumoasă, ce zi frumoasă,
Cu șeful tău de dimineață să te vezi...

Când ziua mea de muncă este gata
Mă simt și eu la rându-mi terminat...
Când părăsesc biroul meu cu gloata
Constat c-aproape s-a întunecat.
Cu-același troleibuz de dimineață,
Doar ca acum e mai aglomerat...
Ajung și eu într-un târziu acasă
Și văd că ziua s-a cam încheiat...

Ce zi frumoasă, ce zi frumoasă,
Când viața ta prin munc-ai împlinit!
Ce zi frumoasă, ce zi frumoasă,
Simți că trăiești și că ești fericit...

Cătălin Ioan Vega

Mitul poeziei

Mi-am chemat îngerul înapoi
și ne-am pus pe scris
eu dictând
și el uscând cu briza
puțin câte puțin din mine
cu fiecare pană căzând
imateriala-mi stare de gânduri
mi-a reamintit
din ce tărâm îmi trag suflul
și atunci am început să plâng
nu pentru mine
ci pentru voi,
ce vă iubiți focul și umbra
din peșteri.

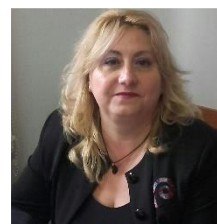
Oamenii și diamantele

Încremenit ca o lacrimă de chihlimbar
din muzeul de jos
în care lava cântă
ca un metrou fără stații,
diamantul strălucește doar în lumină
dă valoare celei ce-l poartă
prea bătrână câte o dată,
și rareori valoarea îi e dată
de inima ce pulsează în același ritm,
strălucirea și fețele de pământ se unesc
în același dor – os și carbon
în așteptarea
unui nou început.

„Lacrima este diamantul nativ și brut al
emoțiilor. Ea sfidează orice lege a frumuseții,
cristalizează în sentimente și atinge puritatea
maximă a fericirii, putând fi șlefuită doar cu
pulbere de iubire”.

Antonia Bogdana Bălan

Maria PETRESCU

COPACUL MEU...

Din palma întinsă frunze verzi zboară
Sub povara timpului și a vieții,
Copacul meu crengile-și coboară
Să-mi mângâie fața, la miezul nopții.

Desculță, în iarba umedă, rece
Îi cuprind trunchiul cu brațele mele,
Clepsidra timpului zboară, mă petrece,
În clipa mea unică, împreună cu regele.

E regele meu, ce-mi sărută obrații
Mă duce în lumea dintre Cer și Pământ,
Mi-aude durerea, îmi ascultă pașii
Sub povara timpului mi-ascultă cuvânt.

E copacul meu, din grădina de-o viață
Ce-mi dezleagă mistere, luminează și gânduri,
Cu trunchiul înalt, coroana îndrăznească
Îmi scrie cântări și poeme în versuri.

Corina Ligia Pătrașcu

Indescriptibil

Legănându-se pe ramuri
murmură senine,
florile înveșmântate
în cașmirurile fine,
se aprind înfiorate

în extazele depline,
o lumină lin coboară
fremătându-le în vine...

cu preadulce adiere,
e zefirul pus pe fapte-
le cuprinde în privire,
mângâindu-le pe toate

după el se dau în vânt
toate florile grădinii,
ascultând împurpurate
dangătele inimii...

a-nflorit pe câmp, o floare;
însă, plânge și suspină
că un vânt hoinar o bate,
fără să aibă vreo vină

doar un firicel de iarbă
se îndreaptă și îi spune:
nu-s de-acord
cu-această faptă!

ție nu îți e rușine?

în văzduh s-au risipit,
suave parfumuri
și-un bobocel de fată,
se scutură de friguri...

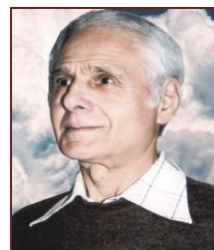
Aripa cireșelor

eu...
zbor lumile într-o sferă
căutând acel ceva care
să mă întregească
tu...
mă creezi dintr-o coastă
îmbrăcată în rochie-nflorată
albastră

umblăm în jumătăți de măsură
prin fâșiile destinului
de sub poalele primăverii
ies gemenii muguri salutând
răsăritul așteaptă coacerea
să soarbă cu nesaț vinul dulce
pâinea aburindă din cuptorul casei

în acest timp, crește aripa cireșelor...
noi doi îmbrățișați
în vârtoarea vieții rodindu-ne fructele.

Florea CONSTANTINESCU

Ce mult e pân'la OM!

Când prunc am fost, ai mei, spre înserare,
Au pus pe masă mult prea multă sare
Și-n ceașcă doar un strop de untdelemn,
Constituindu-se-amândouă-n semn
Că țandăra prea repede îmi sare,
Din când în când, cu prea puțin temei?
Când fu ursita-mi, au greșit ai mei?
Să-mi fi sădit mai multă-nțelepciune!
Ce babă rea n-a vrut mai mult a-mi pune?
Măcar cu-un bob din cea mai fină ceață
Căci prea mult rău de mine se agață!
De-mi sar scânteii, se iscă iut'văpaie
Și-i riscul ca și piatra să se-nmoaie...
Când reușesc să-i pun deasupra cască,
Pun ochii-n cer și-i cer să mă trăsnească,
Cer solului sub mine să se crape
Și chem să mă inunde ape-ape,
Mă zburc crunt și nu știu ce să-mi spun...
Adesea-adorm, cu greu, spre-adânc de noapte,
Sperând să fiu, a doua zi, mai bun!...
Dar ce vorbesc de somn? Am doar năluci!...
- Nu știi de care creangă să te-apuci?
Fii fericit că ești, nu-i vina lor:
Ai tăi părinți au fost curat izvor!
Spre tine-ntoarce ochii o clipită,
Spre gâlceviri nu te lăsa-n ispită!
-Tu cine ești?
- Sunt Pasărea Măiastră,
Privește-n zare prin a ta fereastră!
Vezi stânca? Sus, în vârf, e CLUB-SELECT.
Cu calm, lipit de stâncă, de la poale
Să urci scrâșnind, desculț, cu palme goale!

De n-ai s-o urci, ești torță-n IMPERFECT!
 Pornește-acum, nu mâine...că-i târziu!
 În CLUB toți membrii au pe cap coroană
 Cu-nscrisul OM, coroană grea...metal,
 Au sufletul și trupul de cristal:
 Pe chipuri inima li se răstoarnă!
 - Pornesc...acum la baza stâncii sânt
 Și-aleargă-n mine gândul după gând:
 De mii de ori e statul unui pom...
 Cât sunt de mic...ce mult e pân' la OM!...
 Și ce-i mai rău...că timpu-mi e infim!...
 - Chiar dacă ești în prag de țințirim,
 E important să fii pe verticală,
 Cu fiecare clipă tot mai sus!
 Ți-am spus esența-a ceea ce-i de spus!

Lovind cu aripile-i aerul lejer,
 Dispare Pasărea Măiastră-n cer!

Vasile GROZA

Trudă

Din hățiturile vieții
 Am trăit și-am reușit
 Și din zorii dimineții
 Până astăzi am trăit!

Viața este-un dar primit
 Cu vrerea lui Dumnezeu
 Trimisă pe-acest pământ
 De a da timpului viață!

Timp există peste tot
 Universul îl păstrează,
 Ca făcând parte din lot,
 Dar lipsit total de viață.

Viața este o măsură,
 Dată timpului frecvent.
 Deseori merg mână-n mână,

Universului efect

De aceea mă ridic
 Și salut timpul din mine
 Știu că el dă un verdict,
 De la Dumnezeu citire!

Gabriela DANCU

Dansează muza mea un vers pe simfonie

Dansează, muza mea, un vers pe simfonie,
 acompaniată de a ta vioară
 Comoară-n suflet vers albastru, metalizat,
 în strop de călimară
 S-aud ecouri, ce-au perturbat liniștea cerului
 senin, în noapte
 Sărută-mi mâna de smarald, să poată scrie-o
 carte-n șoapte.

Dansează, muza mea, un vers pe valsul
 Dunării albastre
 Și valsă dorul meu pe cer senin să nu se
 rătăcească printre astre
 Dansează amețitor pe scena de metafore
 și atinge-mi nostalgia
 În serile senine, alungă supărarea,
 salvează-mi poezia!

Sunetul iubirii

Vie-n clarul undei de izvor
 Pură ca năframa de mătăasă,
 Potolindu-mi al gurii dor
 Cu gurița ta sfioasă.

Când inima mi-o răscolești,
 Apropiindu-mă de tine
 Cu ochii tăi cei ștrengărești

Ce privesc prelung la mine.

În clipele de scurt amor
Când tăcerea ne cuprinde,
Ascultăm de-al nostru dor
Ce ca mreața se aprinde.

Rămânând în așteptare,
Pentru mai multe zile
Vei simți a mea chemare
Printre versuri, printre file

Tot citindu-mă pe mine,
Vei înțelege iubirea mea -
Ce se-nalță lângă tine,
Mândră ca o rămurea!

Ovidiu ȚUȚUIANU

Iepurașul doctorand (Fabulă)

În fața vizuinii sale,
Sta iepurașul plictisit.
Dar iată trece-o vulpe-agale,
Și-l abordează, fandosit:

-Ce faci aicea frate dragă?
-Lucrez la doctoratul meu.
-Cine-ar putea să te-nțeleagă,
Ușor e lucrul sau e greu?

-De vrei să afli îți spun tema:
„Jupoi la blănuri mari sau mici”
Și ca să știi cum pun problema,
Poftește-n vizuină, ici!

Iar după-o vreme, iepurilă,
Ieși voios și împăcat,
Cu blana vulpii pe o grilă
Și-apoi o puse la uscat.

La fel pățiră, lupul, ursul,
Același tratament mereu,
Iar în final, (să-ți vină râsul!)
Din vizuină iese-un... leu!

-Măi doctorand, îi zise leul,
Atunci când vei mai fii „călcat”,
Să mă anunți și să-mi spui greul,
De care te-ai împiedicat!
Morala zice: Stratagama
La doctorat, e o cutumă;
Nu-i important cum sună tema,
Contează... cine te îndrumă!

Un deceniu literar

(Cercul Scriitorilor Ingineri din AGIR - „Literar
ing” la 10 ani de activitate: 1.04.2013-1.04.2023)

Iată, viața derulează
Chiar un fapt, crezut că-i rar:
Ingineri acum serbează,
Un deceniu... literar!

Am deschis lună de lună,
Ușa către alți confrăți;
I-am primit cu voie bună,
I-am considerat ca frați!

Iar în sala din „Romană”,
„Muzele” le-am tot cercat:
N-a curs vremea „de pomană”,
Chiar și piese s-au jucat!

Au trecut în goană anii,
Și-am pierdut colegi pe rând.
Amintirea lor, noi „fanii”,
Nu o vom uita curând!

A rămas înscrisă-n minte,
Imprimată-n cărți și-n disc.
Viața merge înainte;
Greu e drumul către pisc!

Așteptăm cu nerăbdare,
Tineretul după noi;
Cu efort, fără trădare,
Scapă țara de nevoi!

O urare-n pragul serii,

Se-afișează pe ecran:
„Să trăiască inginerii
Și să scrie... an de an”!

LA MULȚI ANI - „Literar Ing”

Liviu ZANFIRESCU

ODĂ PRIMĂVERII

În corcoduș deschide ochii floarea
Tot căutând liane de lumină
Polen de fluturi scutură mirarea
Pe Înălțarea dinspre rădăcină

Solemnitatea clipei lăcrimează
Dă pulsul dorului sacral
Pe ramuri mugurii înseninează
Tăcerile din marșul triumfal

În hohote de alb rodind livada
În freamătul de muguri anonimi
Iubirile în lauri cum Sagrada
Trezesc în suflet rugă de creștini...

.....
În corcoduș deschide ochii floarea
Solemnitatea clipei dă contur
Arome somnolente duc cântarea
De adieri, iubiri, jur-împrejur
Să regăsim în suflete strigarea
Să preaslăvim al primăverii drum...

FULGUIRE DIVINĂ

Lacrimi din muguri, boabe de rouă
Privind verde-crud tineresc
Flutură ramul icoană nouă
A primăvară, dumnezeiesc

Lumi vegetale cântă tam-tamuri
Din rădăcină neamu-l trezesc
Iubire, credință lumină la geamuri
Solar de nuntire-ncoțesc

Muguri de rouă flămânzi de lumină
Torc în neștire poem strămoșesc
Lie de verde se țese-n retină
Perle și lacrimi rodesc

Vulcanic tresar miliarde de muguri
În bicolor, verde-alb, strălucesc
Prin suflet adânc răzvrătitele pluguri
Ară iubirea și primăvăresc...

.....
Muguri de rouă flămânzi de lumină
Torc în neștire, vremelnice domnesc
Un tors de iubire, fulguire divină
În rugă mă-ncearcă duhovnicesc...

Dumitru PRICOP
(21.05.1943-29.07.2007)

AUTOPORTRET

Ce-aș mai putea acum cerși tăcerii?
O lacrimă, o mare, un potop?
A înserat, Dumitru al lui Pricop
Tot pruncul orb jertfindu-se-n dureri.

Ai în ciolane câteva milenii
De sfinți furați de aripi și văzduh,

Mai au imensul lor ogor de duh
În care se-ntrupau de Paști, la denii?

Nu le mai cer nici milă, nici iertarea,
Ci doar curata binecuvântare
Să-mi lase munții vârstelor primare
Când le-am zidit în suflet întruparea

Să pot din nou lumina să le-o sorb
Acum, când chiar și pentru mine-s orb.

Toți născuți cu lira-n piept - te întâmpină voioși,
Sute de copii frumoși - neam destoinic, înțelept.

Din zori înspre asfințit, veșnicind în zarea lină,
Se revarsă-n infinit o **Baladă** ce suspină!
Lira-n firmament tresare când îl pomenim cu dor,
EL zvâcnește-n lumânare și se zbate-n tricolor!
Iar în dreapta de altar, crucea îi veghează drumul,
Teiul secular îl plânge, din greu freamătă
gorunul...
**Și-a rămas aici stupcan,
Domnișorul CIPRIAN!**

MARIA STURDZA CLOPOTARU

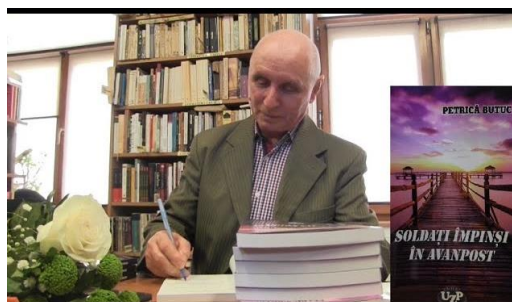
LA STUPCA

lui CIPRIAN PORUMBESCU

Dinspre obcini spre Cetate, vânt ghiduș aleargă
norii,
Dealuri vâleurind străbate și-nsoțește călătorii.
Dar spre Ilișești în zare, calea se despică-n două,
Un vârtej cu flori apare printre boabele de rouă,
Parcă-mbrățișând pământul, **Lira** ce vestește
locul –
Unde dragostea și cântul și-au găsit aici sorocul!

Îngeri nevăzuți te cheamă înspre dreapta să
pornești,
Prin pădurea fermecată spre o țară ca-n povești.
Printre flori și roi de-albine, printre arbori
seculari,
Ai ajuns în sat cu bine unde-s oameni gospodari.

Petrică BUTUC Rondeluri

Rondel final

Iubito, veacu-i la final,
Să ne iubim ca la-nceput.
E vremea să cobori din stal,
Ca-n valsul primului sărut.

Pe rănilile din noi, un val
Să cearnă sufletul durut.
Iubito, veacu-i la final,
Să ne iubim ca la-nceput.

Să ne ferim de carnaval.
Un roi de măști vândut și slut
Năuc ne-mpinge în aval,
Ne joacă viața la barbut.
Iubito, veacu-i la final.

Rondel la Eminescu

Pe steaua lui crește lumină,
De steaua noastră-i tot mai greu,

El dă mereu din rădăcină,
Noi dăm rateu după rateu.

Să ne-nălțăm, ne-a fost colină,
Cu el urcăm spre jubileu,
Pe steaua lui crește lumină,
De steaua noastră-i tot mai greu.

Noi, epigoni fără cortină,
Ce dăm rateu după rateu,
Să ne-nchinăm la luna-i plină –
Lucrarea lui de Bazileu!
Pe steaua lui crește lumină!

Rondel probabil

Probabil mâine o să plouă
Și, tot probabil, te-oi iubi,
Cu gândul bun, cu sete nouă,
Eu ce-aș avea, tu ce-ai dori.

Trăim, probabil, pe din două,
Eu, cel ce-am fost tu, ce vei fi,
Probabil mâine o să plouă
Și, tot probabil, te-oi iubi.

Iar glasul lumii: pace vouă!
Și-adânc uitați ne-om istovi,
Tranziții se preschimbă-n rouă,
Când noi iubire-om risipi.
Probabil mâine o să plouă.

Rondel păgân

S-au luat acum de Dumnezeu,
Le stă în gât, nu pot să-nghită,
L-ar aresta c-așa-i mereu,
Când ești cu mintea abolită.

Îi doare capul de lacheu,
În sânge fierea-i azvârlită.
S-au luat acum de Dumnezeu,
Le stă în gât, nu pot să-nghită.

Ce-i țara? Piesă de muzeu,
O vorbă tot mai biruită,
Un teanc în plus în portmoneu,
Străveche lege aservită.

S-au luat acum de Dumnezeu.

Rondel optimist

Să mă bucur, lasă-mi ora,
Dă-mi puterea să exist.
Când adorm, veghează-mi prora,
Interzice-mi să fiu trist.

Eu – tăcutul, tu - sonora,
În tăcere când persist,
Să mă bucur, lasă-mi ora,
Dă-mi puterea să exist.

Când răsare aurora,
Peste spațiul dadaist,
Dăruiește clipei hora,
Dă-mi brevet de optimist
Să mă bucur, lasă-mi ora.

IOAN MICLĂU-GEPIANU
-Dincolo de orizont

Dincolo de orizont

Dincolo de Orizont
mi-e visul -
La orizontul Eu-lui
privesc;
De ce înaintez, mai
mult mă regăsesc,
Dar veșnic se
lărgeste cugetarea,
Și-o nouă zare de
atins e scrisul.
Aș vrea zenitul să-l
ating,
Să trec de linii ce
separă,

Autodidact cum
sunt, am multe-de-
nvăţat,
Căci cunoscând
viaţa, tot nu-s
realizat;
Dincolo de Orizont
e primăvară -
E iarnă? Văd infinit
întins,
E liber, de mintea
noastră a fi cuprins!
Cum veşnic
Orizontul se extinde,
E veşnic Eu-l nostru
în gonire -
Să prindă o esenţă,
un zâmbet, o iubire
Şi astfel ridicarea e
tot spre depăşire,
Căci truda şi
răbdarea e calea
omului cuminte!
Dincolo de Orizont
mi-e visul -
La orizontul Eu-lui
privesc:
**De ce înaintez, mai
mult mă regăsesc!**

LACRIMA

E lacrima rod al
simţirii,
E sângele alb al
iubirii,
Izvorul în creier îl
are -
Ştiai asta, tu suflete,
oare?

Ştiai că ea cade ca
focul
Şi-n inima mare îşi
sapă doar locul,
Cum sapă lumina în
aştrii,
Ori o lumină din
ochii albaştri?

Dar e şi rod al
simţirii ferice,
În inima vie lumini
să ridice
Tot lacrima vine cu
izul ei bun:
Depinde ce-n creier
oameni-şi pun,

ALE MELE DORURI

Ale mele doruri -
Cărări interioare
Ce duc spre al meu
suflet
Şi-a Eu-lui amoruri.

De versul mă
mângâie
Şi muzica mă-nvie,
E ca să-Ţi aduc Ţie,
O, Doamne,
mărturie!

Din toate,
simplitatea
O aflu fond etern,
În rest luciu extern,
Străin sufletului
meu.

O. Doamne, tu eşti
Mintea,
Eu dar îţi ascult
glasul;
Cu inima şi pasul,
**Al Tău cânt mă
învie!**

**Poezii, povești scrise de elevi
de Școală Gimnazială**

NICA Bianca Andreea

Elevă, Clasa a VIII-a
Școala: Școala Gimnazială Numărul 7 Buzău
Premiul I, secțiunea poezie, clasele V-VIII, la
Concursul literar Bogdania, ediția a V-a, 2023

Universul strălucirii

Luna ne privește blând
Cu privirea spre Pământ.
Răscolește amintiri,
Ale inimii iubiri.

Luna noastră e o minune,
Îți dă speranțe bune;
Spre un viitor frumos
Pe un cer mai luminos.

De departe mă privește,
Sufletul îmi mulțumește.
A sa sclipire divină
Vine de la ani lumină.

În jurul său tot roiesc
Un frumos corp ceresc
Și niște sclipiri plâpânde,
Ale focului flămânde.

Pe bolta cerească apare o stea,
Veghează pământul cu lumina sa.
O scăpărare de argint ce strălucește cu foc
Trezește în suflet speranță și aduce noroc.

Încă una o însoțește și o a treia se zărește.
O ploaie de foc ce pare că trăiește.
Bijuterii ale întunericului infinit
Ce pe marinari i-au călăuzit.

Cade, cade în depărtare,
O stelută lucitoare.
Vine, vine de departe
Și întunericul desparte.

Privim în de depărtare mii de ani
Și constelațiile își spun povestea
Împletite în lanțuri de argint neprețuite;
Păstrează amintiri precum inima unei iubite.

VICOLAȘ Alexia

Elevă , clasa a V-a
Școala Gimnazială Ion Basgan, Focșani
Premiul I, secțiunea proză scurtă, clasele V-VIII,
la Concursul literar Bogdania, ediția a V-a, 2023

O poveste cu fulgi de nea

La fereastră, iarna a pictat flori de gheață.
M-am apropiat de geam și am zărit orașul
transformat într-un tărâm al iernii.

Munții de zăpadă împânzeau străzile,
plapuma albă și moale acoperea pământul,
păsările stăteau zgribulite pe ramurile copacilor,
îmbrăcați în veșminte de sărbătoare, iar casele
erau ascunse sub căciuli albe. Zăpada cristalină
părea a fi un lan de diamante, iar copiii făceau
mătăanii prin pătura pufoasă de nea.

Deodată, un arbore bătrân cu scoarța
castanie a început să le povestească unor
vrăbiuțe. Iată ce am auzit: „Legenda spune că
demult, trăia o prințesa frumoasă, ținută de tatăl
ei, împăratul, într-un turn înalt, din inima
codrului. Prințesa stătea în fiecare seară la
fereastra roșiatică, iar din ochii săi blânzi izvorau
mii de lacrimi.

Într-o seară, când luna plutea în văzduh
ca o corbie, iar cerul era presărat cu mii de stele
strălucitoare, o zână, cu aripile aurii, îmbrăcată
într-o rochie dantelată de un verde deschis ca
smaraldul, a venit în turnul prințesei. Zâna s-a
apropiat de față și i-a spus:

-Te-am văzut în fiecare seară plângând,
așa că am decis să vin la tine! Nu te voi elibera
din turn, căci nu pot, însă lacrimile tale vor fi de
folos naturii și vor aduce fericire oamenilor.

După aceea, zâna a împrăștiat o pulbere
de aur. Atunci, lacrimile prințesei s-au
transformat în niște stelute argintii. Deodată, tot
pământul catifelat și rece fu acoperit de o
plapumă moale și albă, aceasta fiind formată din
lacrimile magice ale prințesei.

De fiecare dată când ninge se spune că prințesa
plânge la fereastra turnului.”

Bătrânul arbore își termină povestea, iar
vrăbiuțele au început a ciripi:

- Eu dacă aș fi un fulgușor de nea, aș dansa
pe bolta cerească în fiecare zi!

-Dacă aș fi un fulg de zăpadă, aș înveseli nasurile
zgribulite ale copiilor! spune o vrăbiuță cu ciocul

-Dacă aş fi un fulg de zăpadă, aş înveseli nasurile zgribulite ale copiilor! spune o vrăbiuţă cu ciocul roşu ca para focului.

-Eu dacă aş fi unul, m-aş aşeza pe pălăria unui om de zăpadă şi l-aş veghea de primejdii! strigă altă pasăre.

Apoi, mă apropii de arborele cu scoarţa castanie şi strig bucuroasă: Eu aş înţelege mai bine ce înseamnă să te bucuri de fiecare moment, căci fulguşorii sunt o minune de-o secundă!

BADEA Maria Nectaria

Elevă , clasa a IV-a

Şcoala Gimnazială „Fănuş Neagu”, Brăila
Premiul I, secţiunea proză scurtă, clasele I-IV, la
Concursul literar Bogdania, ediţia a V-a, 2023

POVESTE DE VACANŢĂ

Era o zi călduroasă de august. Soarele strălucea cu putere, topind parcă străzile şi copacii din sat. La ora amiezii nimeni nu îndrăznea să părăsească răcoarea caselor confortabile.

Liniştea satului era tulburată doar de miorlăitul subţire al pisicuţei pe care o adoptasem cu câteva zile în urmă. Acest ghemotoc alb, plin de energie, cu ochi verzi şi curioşi era mereu pus pe joacă. Vâna frunzele care se mişcau în adierea vântului, alerga după vrăbiuţe sau se căţăra pe ramurile copacilor. De data aceasta, pisicuţa s-a hotărât să o zbughescă pe poarta uitată deschisă de mama. Am alergat după ea, dar când am ajuns în stradă, pisica dispăruse deja. Am strigat-o de câteva ori, dar nu am primit niciun răspuns. M-am aşezat încet pe banca de la poartă şi lacrimi fierbinţi au început să mi se rostogolească pe obraji. Biata mea pisicuţă! Dacă o călca o maşină? Dacă îi era foame sau sete? Cum se va simţi singură?

Cum stăteam aşa tristă, gândindu-mă la tot ce este mai rău, am simţit o mână caldă pe umărul meu. Era Sofia, prietena mea. I-am povestit ce s-a întâmplat, iar ea a propus să mergem să o căutăm. Am străbătut străzile satului strigând-o cu disperare. Nici urmă de ea! Atunci, Sofia a avut ideea genială să mergem de-a lungul râului care trecea pe la marginea satului. Ne-am apropiat de râu, de acolo se auzea un miorlăit sfâşietor...

PROZĂ SCURTĂ

Adrian Nicolae POPESCU

Banii vorbesc

Începutul lui martie douăzeci-douăzeci prinsese întreaga omenire nepregătită. De nicăieri, fără busolă, puful de păpădie sui pe aripi de vânt, întorcând a treia planetă de la Soare cu susul în jos. Medicii deveneau pacienţi, piţipoancele gospodine, babele întinereau pe telefoane. Chiar şi străzile erau mai goale decât Eva. Rămâneau bani între două lefe; lărgai cureaua, dar îţi strâmtai sufletul. Cifre tot mai mari, lume tot mai puţină, prostie tot mai multă. Suferinţă şi leac, om şi omenie de-o parte şi de cealaltă a geamului de sticlă.

Evoluasem ca reprezentant al speciei mele, chiar în Ajunul Crăciunului. Moşul fusese darnic... Un fel de-a spune. Familia dăduse *update* mijloacelor de comunicare, repartizându-mi mie tehnologia demodată. Un mic pas pentru ai mei, un uriaş pas pentru mine. *Smart*-ul cu *touch* îl păcălise pe cel cu taste. Timpul dintre coperti dispărea, rătăceam tot mai mult printre *seen-uri*, *like-uri* şi *emoticoane*. Prizonier debutant într-o lume virtuală, închis în *celular*.

- Bună ziua, domnu' doctor. Alo, mă auziţi? Băiatu' lu' Viorica sunt. Domnu' doctor, vă roagă mama mult, când terminaţi, nu treceţi pe la dânsa? Are febră treiş'nouă, abia înghite şi vorbeşte, mâncarea nu prea are gust..., da' nu vrea să meargă la spital nici în ruptu' capului!

De câte ori nu auzisem cuvintele astea... Frica omului simplu de la ţară faţă de consultul intraspitalicesc. Căutasem de fiecare dată să pricep, să înţeleg... de ce? Frica de nou, ori dezrădăcinarea pentru câteva zile, atunci când cea mai mare distanţă de casă fusese satul vecin. Măi, Mirel, voi nu urmăriţi la televizor ştirile? Ce spun ăia acolo? Ai febră, te doare gâtul, tuşeşti,

nu ai gust și nici miros..., suni la 112. Sunt șanse mari să ai Covid! Ce putem noi să-i dăm? Medicamente pentru asta au doar în spital.

- Haideți, domnu' doctor, vă roagă mult. N-are ea Covid, a băut apă rece! Sau na, dacă vedeți matală că are, o trimiteți! Să audă de la matală asta, poate o convingeți.

Și iarăși a nu știu câta oară, trebuia să procedez la fel: să mă expun, să risc, să le povestesc selectiv alor mei de-acasă cum a fost la serviciu, subevaluând și diminuând activitatea mea profesională din acea zi. Urma, probabil să-mi caut iar vreo trei săptămâni cureaua de la pantaloni, cum pășisem în timpul gripei porcine. În baie, acasă, mă aștepta un sac de nylon, în care trebuia să bag toate hainele cu care veneam de la serviciu și altele, de schimb, după ce făceam duș.

- Bine, Mirel, spune-i că trec.

Se făcu imediat seară. Îmi plăcea să privesc apusul pe geamul dispensarului, cum dispărea mingea de foc după deal, în satul nou. Mă uitam întotdeauna la ceas, comparând dacă ziua e mai mare sau mai mică față de cea de ieri. Rareori ajungeam în oraș, pe lumină. Acasă se obișnuiseră să mănânce în trei la masă; puneau tacâm și farfurie la prânz și pentru mine, doar sâmbăta și duminica.

O găsisem lângă sobă, roșie la față, înfocolită, învelită cu plapumă, transpirată și tremurând din toate încheieturile. Echipat cu mască, mănuși albastre și universalul dezinfectant și mai albastru, pășeam în mica bucătărie a femeii de șaiszeci și șapte de ani. Obeză, hipertensivă, cardiacă și diabetică, Viorica bifase în timp toate comoriditățile lui Sars-CoV-2. Lemnele trosneau în sobă, căldura prinse a mă trosni pe mine, chiar din clipa în care deschisesem ușa.

- Hai, suflați! Așa, bun! Tare! Trageți aer în piept și dați-l afară. Așa!

Masca mă încurca, mănușile se lipeau de stetoscop, picurii cu care îmi câștigam banii susurau pe frunte. Bun era că era bine la plămâni. Cu atâția copii așezați la casele lor, pe care îi crescuse unul după altul, așa cum și veneau pe lume, Viorica știa exact ce urma în cronologia unei consultații. Prinse a căska gura mare, rostind clasic și tare prima literă din alfabet. Proteza dentară începu a-și da și ea cu părerea, dorind parcă să mai adauge ceva, fără a fi întrebată. Săraca, de unde să știe? Doar nu fusese la școală..

Cu o mișcare scurtă și sigură, Viorica o smulse, zvârlind-o sub pernă, amuzându-se gingival, asemeni unui sugar aflat pe lungul drum al erupției dentare.

- Am puroi în gât, așa-i? Știam eu, simțeam. De asta fac febră, nu? Niciun Covid, n-aveam de unde să-l iau! Stau acasă și îmi dați tratament, nu? Sirop, injecții, pastile..., iau tot ce trebuie! Nu mă trimiteți la spital, nu, domnu' doctor?

Pe genunchi, cu pixul, îi scrisesem o rețetă cu de toate, pe-o parte și pe alta. Bucuroasă și fericită, femeia căuta să răsplătească facerea de bine.

- Mă', băiete, du-te în cămară!

Mirel se conformă numaidecât, aducând cu grijă o pungă cu douăzeci de ouă proaspete, așa, să crească sănătoși copiii doctorului! Scotocind sub pernă, Viorica nu voia să rămână datoare și strecură în punga avicolă, cam cât crezuse ea. Cu sănătate, dădui mașinii sfertul de cheie, conducând precaut, prin ceață și polei, spre a fi pe seară la masă.

- Andrei! Alexandru! Chemați-l pe tata!

Pe masă, în bucătărie, punga cu ouă ocupa triumfătoare locul aranjamentului floral. Nu era prima oară când, din grabă scurtam fără voie firul ghemului, pregătindu-le direct pentru cratiță.

Din privire, cu ochi mari și verzi, doamna sufletului meu îmi sugera să cercetez mai atent răsplata. Cu zâmbet alb și strălucitor, învelit într-o bancnotă de cincizeci de lei, Viorica încă îmi mulțumea, dorind parcă să mai adauge ceva, fără a fi întrebată. Săraca, de unde să știe? Doar nu fusese la școală...

Elena BUICĂ-Buni

CU GÂNDUL LA TÂRZIUL VIEȚII

Ceea ce numesc „Târziul vieții” are mai multe nume: „bătrânețe”, „senectute”, „vârsta a treia”, „vârsta de aur”...

Când începe acest târziu al vieții? E o întrebare destul de frământată. Dacă-l ascultăm pe Al. Vlahuță, „bătrânețea începe de când începi să te temi de ea”. Ea vine molcom, cu pași în vârful picioarelor. Ne trimite mai întâi niște mesaje blânde de avertizare. Nu se instalează într-o singură zi. Mai întâi ne face câte o vizită de curtoazie pentru acomodare, aducându-ne niște prefaceri ale unei maturități coapte, dar abia perceptibile, ale corpului și ale minții.

Instalarea bătrâneții, ca și celelalte etape de viață, este destul de elastică. Ce știm sigur este că bătrânețea vine la braț cu longevitatea care sosește, și ea, cu multe și semnificative schimbări. Nu toți oamenii pot ține pasul cu aceste schimbări și rămân credincioși miturilor și ideilor preconceptuate despre bătrânețe având la bază experiențele trecute, când longevitatea nu ajunsese la cote atât de înalte, când nu existau tratamente eficiente pentru bolile cronice cu care ne confruntăm astăzi și când nu se pune un accent atât de mare pe prevenire și pe controlul pe care îl avem asupra stării de sănătate în zilele noastre. Din cauza stereotipurilor în care am învățat să credem, mulți oameni, înainte de a ajunge la vârsta a treia, devin anxioși. Pe măsură ce înaintează în vârstă, neliniștea care le-a tulburat viața dispare, pentru că se obișnuiesc cu efectele ei învățând cum să trăiască cu ele. E scris în codul genetic al fiecărui om să treacă prin cele patru faze ale vieții. Dar victoria asta, nu de puține ori, e întreruptă.

Aspectele psihologice au un rol de primă mărime în cadrul proceselor de îmbătrânire. O gândire pozitivă și o atitudine în același spectru pot influența longevitatea. Pot îmbunătăți sănătatea fizică și mentală. Nu trebuie să ne gândim la bătrânețe ca la o ultimă etapă, în care pierdem o parte din capacități și devenim inutili. E bine să o privim ca pe o oportunitate de a dobândi înțelepciune și experiență de viață. De mult ajutor este conversația cu cei din jur, veselă și sprintenă. Trebuie să ne apropiem de oamenii care au reușit să „descopere comoara ascunsă a bătrâneții”. Cine sunt aceia? Sunt cei care au privit partea pozitivă a bătrâneții!

Eu sunt un om solar, călăuzită de-a lungul vieții de optimism. Spun asta cu căldură și cu deosebită satisfacție privind în urmă, acum, aflându-mă la ceasul adunării în cămară a

recoltelor din vara vieții. Asta nu înseamnă că îndoiala nu bate și la poarta gândirii mele.

Odată, când am avut sufletul hăituit și părăsit, mi se părea că duc povara întregii suferințe umane. Durerea mi se părea un hău fără sfârșit având ecouri ca un urlat al neputinței. Atunci am căutat lumina speranței care nu se stinge niciodată. Am făcut efortul să-mi replez puterea, să mă pot ridica. Mi-amintesc o scenă. În focul durerilor, căzută la podea, când credeam că mi-a venit sfârșitul, mi-am adunat rămășițele de putere, m-am târât până la patefon și am pus discul cu melodia lui Zorba Grecul. O energie, pe care oamenii credincioși o numesc mâna dumnezeiască, am simțit că mă ridică în picioare.

Mai în anii din urmă, uneori mi se pare că aud o toacă de vecernie a vieții mele și mă doare zădărnicia pasiunii nelimitate a omului pentru viață care îmi dă târcoale și mie. Atunci întorc fața în altă parte, acolo unde găsesc pilonul de sprijin în cele ce ne spune religia ortodoxă.

Nu de puține ori, mă trimite gândul la efortul depus de omenire de-a lungul miilor de secole de a găsi un răspuns întrebării: ce este dincolo de granița vieții? Răspunsul ne scapă, dar omenirea mai speră, nu renunță la căutarea lui. Până la găsirea acestui răspuns, prelungim viața de pe pământ cu cea de dincolo, care ridică, și ea, probleme pe care nu le-a putut dezlega niciun pământean. Ce ne spune biblia sau concluziile cercetărilor asupra celor care au avut moarte clinică? Uneori răspunsul cuprinde și tăcerea. Atunci îmi vine în minte întrebarea: am fi mai fericiți dacă am ști totul? Dacă am ști când, cum și de ce murim? Tainele astea își au și ele rostul lor. Și închei întrebările și tulburarea profundă cu mulțumirea că tainele astea îmi fac viața mai interesantă. Consider bătrânețea drept cea din urmă facultate. Ea m-a învățat, nu cum să adun, ci cum să dau ce am adunat.

Și mai e ceva foarte important pentru mine, ceva ce am pregătit în urmă cu aproape 20 de ani – SCRISUL. M-am refugiat în lumea scrisului, acea lume încărcată de dragoste și de aleasă frumusețe, aflate în afara timpului. În cărțile mele, bătrânețea constituie o sursă inepuizabilă de povești cu adevărat trăite. Astfel, pentru mine, bătrânețea, acest târziu al vieții, nu e chiar așa de târziu, îl accept și îl apreciez și

pentru că e și perioada împăcării cu sinele meu, trăind în firescul vieții.

Concluzia mea este că, trăind în firescul existenței, chiar și în târziul vieții, omul nu simte că se află la capăt de drum, la limita vidului. Din contră, omul capătă gustul seninătății și al tinereții fără bătrânețe.

IOAN MICLĂU-GEPIANU

STEJARUL ȘI SALCIA

“Stejarule, se adresa acestuia într-o zi Salcia din vale, fiindcă trăiești pe deal, fii bun și spune-mi și mie ce se mai vede la orizont? O fi zi cu soare, cu vânt sau furtună?

“Salcie, tu care ții fruntea plecoșată peste apele râului din vale, e adevărat că pot privi peste fruntea pădurilor, asemenea vecinului meu Bradul cel semeț, dar deocamdată nu pot desluși nimic! E o ceață densă așezată pe crestele munților, și atâta tot!

“Acesta e semn bun, răspunse Salcia cea pletoasă, fiindcă și aici pe valea mea e ceața cea deasă, dar care se desface când apar razele calde de soare, strălucitoare, binefăcătoare! Deci când ceața încă e sus, ceață rămâne și jos pe vale! Este un adevăr!

“Tu, salcie, ești poetică, visătoare, și, asta tocmai fiindcă nu ajungi să privești peste frunțile pădurilor cum se învârt norii în depărtările lor! Fi-va doar un vânt blajin, un soare cu dinți, un vânturoi care să frângă crengile multor copaci ai pădurii! Nu se știe! Tu doar visezi o zi senină, o aștepți, neînțelegând ce se petrece sus, peste lume! Dar de un lucru avem nevoie astăzi: Să ridicăm frunțile noastre spre ceruri! Altfel nu vom recunoaște vremea zilei viitoare! “Cum, și tu stejarule trebuie să ridici fruntea înspre ceruri, când deja privești peste

pădurile cele înalte și munții cei înalți, întrebă salcia cu grăbire!

”Da, răspunse Stejarul, fiindcă pădurile și munții sunt mici pentru înălțimea cerurilor creatoare! Dar uite, când vânturoiul rupe crengile copacilor, vine omul de le adună pe care le alege potrivite pentru foc, iar pe unele le face cozi de tot felul. Cozi de sapă, cozi de greble, cozi de topor, de furci, etc., țărugi de vie, etc.

“Bine, bine, stejarule, se oțărâ Salcia, ce teamă poți tu avea, când astea toate-s necesare omului?

“Ei, tu salcie pletoasă, ai uitat de topor, ce-a suferit pădurea când a avut acesta și coadă? Și nu taie numai sălcii ca tine, ci stejari și brazi și fagi și ulmi!”

Taie și sălciile tale de pe maluri de lacuri, alungând păsările cu cântecele lor, albinele cu foloasele lor, florile cu mirosurile și culorile lor naturale!

”Dar de ce?

”Ei, de ce: ca să pună betoane în loc, că nu vor să mai calce cu picioarele nici pământul acesta care ne ține și ne hrănește!

Vatră Giorgică

Prima întâlnire

8 noiembrie 1949.

E sfârșit de toamnă în munții Vrancei. Bruma groasă a ars frunzele pădurii, îngălbenindu-le și înroșindu-le. Doar brazii seculari și-au păstrat haina lor verde. Este vreme frumoasă, este senin, dar dimineata este răcoroasă. Iarba arsă de frig și acoperită de brumă groasă scârțâie sub picioarele lui Victor Lupșa. Bărbatul se plimbă nervos prin fața casei. Nu simte arderea gerului, starea nervoasă îl face să ignore că este cam subțire îmbrăcat.

- Haideți în casă, domnule colonel! Masa este gata.

Moș Simion Baraghin, cel care l-a chemat, este gazda lui din Păulești. E un bătrân frumos și înțelept. De ceva timp baba lui a plecat la ceruri dar asta nu se simte în casă. Deși are aproape 80 de ani este curat și îngrijit iar casa lui este în bună rânduială. Este bucuros să primească oaspeți deosebiți.

- Vin imediat, moș Simion.

Intră în cameră și mirosul mâncării îi gâdila plăcut nasul. Moșul a prăjit câteva ouă în grăsimea din borcanul cu carne de porc afumată, a pus și vreo câteva bucăți de mușchi și de cârnați afumați, iar în alt castron a pus brânză de oaie frământată și lângă ele o mămligă galbenă ca soarele, ce scoate aburi fierbinți.

- Ce preferați, pepene murat sau niște murături?

- Ce o fi, moș Simion.

Bătrânul a pus câte un strop de țuică de prune în ceștile mici de lut iar pe masă se afla și un ulcior mic cu vin rubiniu de Odobești. Colonelul a suferit de multe ori de foame prin pădure, de aceea un asemenea ospăț îi face bine. Spune, calm:

- Să ne rugăm.

Au rostit împreună rugăciunea "Tatăl nostru" și s-au așezat la masă. Szarvas mânca cu poftă, lingându-și degetele, în timp ce Lupșa mai mult gusta.

- Mâncați, mâncați, îl îndeamnă, blând, gazda. Dacă trebuie mai aduc.

- Nu pot, moș Simion, sunt prea încordat. Oi mai gusta ceva după ce ne întâlnim cu oamenii.

Lupșa a stabilit de ceva timp o întâlnire cu toți locotenenții săi din județ. A trimis oameni de încredere peste tot cu invitație scrisă iar acum îi așteaptă în casa lui moș Simion. La ora stabilită casa este plină de cei așteptați: sunt mulți, aproape 20 de oameni, astfel că invitații s-au așezat pe scaune, pe pat, chiar pe jos, căci moșul a așezat o procoviță pe podeaua curată din lemn.

- Bine ați venit fraților, a spus Lupșa, solemn. Ne întâlnim astăzi din mai multe motive. În primul rând vreau să îmi raportați efectivele pe care ne bazăm în acțiunea noastră, vreau un raport pentru fiecare comună și sat. Trebuie să vă transmit dispozițiile și informațiile pe care și eu le-am primit. În final trebuie să aflu ce decizie luăm împreună. Vă rog să îmi raportați fiecare numărul de membri: La Tunici, spuse învățătorul Teodor Bușilă vă puteți baza pe vreo 60 de oameni.

- La Herăstrău, spuse Dumitru Boștiog suntem la început, dar după socoteala mea vom fi cam 30-4

- La Nistorești tot vreo 30, spuse Costică Danțiș.

- La Nereju suntem vreo 350-400.

- La Bârsești, spuse Vasile Macovei ne bazăm pe cel puțin 250.

Fiecare dintre ei umflă numărul membrilor căci nu se cade ca grupul lor să fie prea mic, nu e bine în fața Căpitanului și în fața celorlalți locotenenți.

După darea de seamă Lupșa le-a grăit:

- Vreau să vă raportează două lucruri diferite. În primul rând poate știți că mișcarea celor din zona Panciului a fost distrusă. E jale mare acolo, au omorât pe mulți dintre cei implicați, și cel mai mult a suferit familia Paragină. Cum s-a întâmplat asta s-a aflat deja: au fost trădați de un fin de-al lor. De aceea v-am spus de la început să aveți mare grijă pe cine chemați la nobila noastră luptă. Singurul care a scăpat este Gheorghită Bălan din Soveja, care este împreună cu noi. Grozăviile comuniștilor vor rămâne în istorie. Asta este una. În al doilea rând vreau să vă informez că în vara anului următor va începe războiul dintre americani și ruși, nu am fost informat despre data la care se va petrece atacul, dar înainte de luptă ne vom întâlni din nou. Punem și noi umărul sau renunțăm? Asta e prima întrebare.

- Dacă nu am vrea să luptăm nu am fi aici, răspunse unul dintre ei.

- Sunteți în stare să luptați până la sacrificiul suprem?

- Da, domnule colonel, au răspuns toți în cor.

- Domnule colonel, dar nu avem arme. Avem foarte puține puști și pistoale.

- Nu vă faceți probleme de asta. La debarcarea americanilor veți primi armament suficient și de cea mai bună calitate. Până atunci luptăm cu ce avem.

- Prieteni, spuse unul dintre ei. Cine are armă folosește arma, cine nu luptă cu ce are: cu furca, cu coasa, cu toporul, cu bâta, așa cum luptau strămoșii noștri.

- Eu am o armă bună, un AK 44, spuse mândru Boștiog. Am ascuns-o în pădure, numai eu știu de ea. E în stare bună și am și ceva gloanțe.

- Mai are cineva din sat vreo armă?

- E posibil, deși cei mai mulți le-au predat de frică. O să mă interesez.

- În alte comune cum stăm?
 - Cam prost.
 - Vă repet, spuse Lupșa, toți cei care știu să tragă cu arma vor primi arme și muniție din belșug. Până atunci ne descurcăm cum putem. Deci, pot să transmit mai departe că ne bazăm pe toți?
 - Da, domnule colonel, au răspuns într-un glas.
 - Bine, fraților! În iarna asta pregătiți oamenii pentru ceea ce va urma. Vorbiți cu fiecare camarad, încurajați-l, mobilizați-l. Aveți și o altă misiune importantă. Fiecare grup trebuie să pregătească în pădure, în locuri sigure, depozite de mâncare, în caz de nevoie să avem o rezervă. Știți ce mâncare să pregătiți și cum să o ascundeți?
 - Știm și vom face totul cum se cuvine.
 - Activitatea de atragere a oamenilor trebuie să continue. În următoarea perioadă o să vă vizitez pe toți. Bine?
 - Da, colonele.
- Au stabilit următoarea parolă și modul de comunicare, au mâncat câte ceva, au băut câte un pahar cu vin, apoi, rând pe rând, doi câte doi musafirii au plecat la casele lor.
- Deși totul a decurs conform planului Victor Lupșa este nervos. Se plimbă prin cameră adâncit în gânduri. Se vede că îl frământă ceva.
- Ce e, domnule colonel? Ce vă mai frământați așa? Nu sunteți mulțumit?
 - Am un vis, camarade. Visez noaptea în care toate clopotele din țara Vrancei vor bate odată, la acest semn oamenii se ridică cu mic cu mare cu arme, cu furci și topoare și arestează toți comuniștii, apoi coboară cu toții la Focșani, și din flacăra asta se aprinde toată țara. Eu asta visez, asta sper.
 - Să ne ajute bunul Dumnezeu să se întâmple așa.
 - Dar e tare greu, să știi. Preoții nu se lasă înduplecați, oamenii sunt îndărătnici sau fricoși. Dar am nădejde în Dumnezeu și am speranță să reușim.
 - Țăstia-s oamenii, domnule colonel. Le e frică.
 - Să ne rugăm și să nădăjduim că Bunul Dumnezeu îi va lumina.

**Omul înțelept nu spune tot ce gândește, dar
ce spune, gândește.**

—
Aristotel

Andrei BREABĂN

O zi de neuitat

Duminică, ultima zi lui răpciune, anul 7531 de la Facerea Lumii și prima zi adevărată de primăvară a avut loc o nouă întâlnire a membrilor Cenuclului transfrontalier „Mașina cu poeți”, din care fac parte scriitori, cântăreți, pictori și alți iubitori ai artei din toate cuprinsurile Moldovei de Nord a Marelui Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt, regiune numită impropriu Bucovina de către austrieci, care au anexat-o fără drept și au stăpânit-o un veac și jumătate. Cu toate metodele brutale folosite de coteropitorii austrieci de deznaționalizare a neamului românesc, la fel ca romanii, ca turcii și alți coteropitori, acest popor trecut prin nenumărate momente de restriște și-a orânduit singur soarta reușind să viețuiască până azi. Prin acest popor oropsit și călcat în picioare, dar care nu s-a supus cu adevărat nimănui, avea să se împlinească mesajul nemuririi adus de Zamolxis în urmă cu câteva milenii. În 14/ 27 octombrie 1918 Adunarea Națională Constituantă a Bucovinei întrunită sub președinția lui Iancu Flondor adoptă o moțiune prin care exprimă voința unanimă a tuturor românilor de pe aceste plaiuri mioritice de a se alipi patriei mame. Dar, pentru a se împlini până la capăt această dorință sacră și legitimă, a fost nevoie de noi jertfe de sânge și de intervenția forțelor de peste Prut chemate în ajutor pentru a restabili ordinea. Deranjați de doleanțele românilor care se voiau stăpâni pe pământul lor, naționaliștii ucraineni și bolșevicii ruși au trecut la represalii crunte asupra lor provocând haos și anarhie.

În 18/28 noiembrie, Congresul General al Bucovinei, din care făceau parte reprezentanți ai tuturor naționalităților, inclusiv ucraineni, vechi prieteni ai românilor încă din vremea marilor voievozi, alături de care au luptat și au trăit în bună înțelegere, a consimțit la „unirea necondiționată și pentru vecie a Bucovinei în vechile ei hotare până la Ceremuș, Colacin și

Nistru, cu Regatul României”. La 18 decembrie 1918, actul unirii, adus la Iași, unde se aflau regele Ferdinand, guvernul și curtea regală a fost consimțit prin lege, ca peste un an, la 10 septembrie 1919, să fie recunoscut de întreaga lume prin includerea sa în Tratatul de pace de la Saint Germain încheiat de Puterile Aliate, cu Austria care a stăpânit abuziv vreme de 150 de ani această provincie profund românească.

Să nu uităm niciodată sacrele cuvinte prin care stăpânii de drept ai pământului lor au hotărât „*unirea necondiționată și pentru vecie a Bucovinei în vechile ei hotare până la Ceremuș, Colacin și Nistru, cu Regatul României*”, să le scriem în inimile și în sufletele noastre și să le lăsăm amintire celor care vor veni după noi .

Procesul de întregire a Țării se va încheia la 1 Decembrie 1918, zi sacră în istoria noastră națională, când, prin stăruința unor minți luminate, care din păcate acum ne lipsesc, a fost refăcută pentru câteva decenii Dacia marelui rege Decebal. O răsplată binemeritată de poporul român silit de mai marii lumii să trăiască despărțit de hotare nedrepte. Să nu uităm că toate cele stabilite de Stalin împărțeau satele în două, rupeau copiii de la sânul mamelor și despărțeau frații de frați. Iar acum, dacă privim în urmă, este greu de înțeles de ce nu folosim momentul prielnic creat de actuala conjunctură internațională pentru a readuce în hotarele firești pământul dintre Prut și Nistru numit impropriu Republica Moldova. Frații noștri din aceste locuri au dreptul să aspire la libertate, au dreptul să facă parte din marea familie europeană și să se bucure de protecție internațională, la fel cum ne bucurăm și noi. Unde sunt oamenii politici care au pregătit și au înfăptuit în 1918 acest măreț deziderat al neamului nostru, lăsându-ne o țară întregită în hotarele ei firești, o țară care îi cuprindea laolaltă pe toți cei care se exprimau în frumosul grai românesc, limbă sfântă a strămoșilor noștri, pe care aceștia au păstrat-o cu jertfe de sânge. Unde sunt oamenii politici și marii istorici, Brătienii, N. Titulescu, Nicolae Iorga, D.A. Sturdza, Ioan Bogdan, V.A. Urechia, Grigore Tocilescu, A. D. Xenopol, Dimitrie Onciul, Barbu Ștefănescu Delavrancea, Ioan Ursu? Unde sunt scriitorii și oamenii de cultură Mihail Eminescu, Vasile Alecsandri, Octavian Goga, George Coșbuc, Andrei Mureșanu, Dimitrie Bolintineanu, Barbu

Ștefănescu Delavrancea, Costache Negruzzi, Alexandru Odobescu, I.L. Caragiale, Octavian Goga, Take Ionescu, Victor Babeș, Nicolae Filipescu, care prin scrierile lor au militat pentru unire și și-au adus contribuția la păstrarea și înnobilarea limbii române, cea mai mare avuție pe care o avem? Mulți străini ne-au călcat hotarele și au furat bogățiile țării, mulți ne-au jignit și ne jignesc încă, dar cu toate strădaniile unora dintre ei, care continuă și în zilele noastre, nu au reușit și nu vor reuși vreodată să ne răpească această comoară prețioasă ascunsă adânc în sufletul nostru, unde nu pot săpa cu toate sculele lor sofisticate. Nemuritoarea limbă română va viețui până la sfârșitul lumii indiferent de voia unora sau altora.

Patru „Mașini de poezi” s-au întâlnit la primele ore ale dimineții în vama de la Siret, important punct de trecere a frontierei, continuându-și drumul spre nordul Bucovinei unde îi așteptau alți scriitori și artiști adunați să presoare împreună floricele de neuitat pe coroana împletită cu dragoste și dor pe fruntea limbii române, zâna zânelor din basmele populare care îl așteaptă pe Făt Frumos s-o salveze din ghearele spurcate ale căpcăunului. Fiecare mașină a pornit la drum din părți diferite ale Bucovinei, una din Suceava, alta din Rădăuți, a treia din părțile Câmpulungului și Vatra Dornei, ca lor să li se alături și cei veniți din țara lui Sadoveanu, pășind încrezători pe urmele Victoriei Lipan. Toate erau încărcate cu poezi, autori de proză, epigramiști, cântăreți și mânuitori ai penelului, care s-au adunat într-o oază de românism care păstrează încă mirosul pașilor pe unde a trecut Ștefan cel Mare și Sfânt cu oastea lui de viteji care au ingenuncheat în Codrii Cosminului aflați în preajmă, trufia Craiului și a șleahței lui de leși.

Sufletul întâlnirii a fost doamna Elena Nandreș, primar al comunei până în urmă cu doi ani, când a renunțat să mai candideze sau, cine știe, poate i s-a cerut din motive doar de ea știute, o femeie de o înțelepciune și modestie cum rar găsești în zilele noastre, fiind respectată de toți oamenii din sat, care o înconjoară și azi cu dragostea lor, mulți dintre ei fiind prezenți la această întâlnire.

Oaspeții au fost întâmpinați de un cor de copii îmbrăcați în port tradițional moldovenesc, care au intonat cu vocile loc cristaline, în cea mai

curată limbă română „Imnul Mahalalei” și alte cântece tradiționale, cu profunde mesaje românești.

Cei care au luat parte la această întâlnire și-au exprimat unanim dezaprobarea față de războiul sângeros dintre Rusia și Ucraina, care pune în pericol soarta omenirii, condamându-i pe invadatori și acțiunile lor criminale îndreptate împotriva unui stat liber și independent, căruia i-au călcat fără drept hotarele, la fel cum au făcut cândva austriecii cu dulcea, frumoasă și nemuritoare „Țară a fagilor” pe care au desprins-o mișelește din Moldova lui Ștefan cel Mare și Sfânt. Mai mulți poeți au recitat poezii cerând oprirea imediată a războiului și restabilirea păcii, iar alții au completat mesajele lor creatoare prin care militau împotriva războiului cu dorința arzătoare adresată autorităților ucrainene de a li se respecta limba și credința, dreptul de a vorbi și învăța în limba română, dreptul de a exista ca oameni cum au fost moșii și strămoșii lor.

Acompaniați de corul de copii care intervenea în pauzele dintre vorbitori, poezii și scriitorii prezenți la manifestare au călătorit vreme de câteva ceasuri pe aripile muzelor care i-au însoțit în zborul printre stele, călăuzindu-i pe drumul veșniciei, pe care unii dintre ei îl vor găsi.

Pe timpul manifestării a fost și un moment de comemorare a victimelor masacrelor de la Lunca și Fântâna Albă, pe care le-au comis autoritățile sovietice în 6 februarie și 1 aprilie 1941, zile de neuitat în istoria neamului românesc când mii de oameni au fost măcelăriți fără milă, doar pentru vina de a fi români. Între ei peste 800 de persoane erau din localitatea Mahala. Printre ei se aflau bătrâni, femei și copii. Cu trupurile pline de plumbi au fost aruncați într-o groapă comună, fiind lipsiți până și de dreptul de a avea o îngropăciune creștinească.

Oaspeții și gazdele au avut parte de o întâlnire de neuitat, ca în final să se despartă și să se întoarcă pe drumul pe care au venit după un ospăț îmbelșugat încheiat cu îmbrățișări și schimb de cărți între mânuitorii condeiului.

Înainte de a pleca, „Mașinile cu poeți” au făcut un scurt popas la mormântul Anitei Nandriș, născută în Mahala, ridicată din casa ei și deportată pentru 20 de ani în Siberia pentru singura vină că s-a născut româncă. Cu evlavie și

respect pentru memoria bătrânei care nu și-a uitat niciodată obârșia, întorcându-se să moară pe pământul care i-a dat viață, oaspeții au depus coroane de flori și au păstrat un moment de reculegere.

Spre seară, mașinile de poeți au pornit la drum despărțindu-se cu lacrimi în ochi de frații lor de peste Prut. Pornind spre casele lor, toți poezii, scriitorii și artiștii care au luat parte la eveniment au jurat cu toții în sinea lor să nu uite cât vor trăi această frumoasă întâlnire când, cu ajutorul lui Dumnezeu și puterea Duhului Sfânt, au reușit să spargă pentru câteva ceasuri hotarele nefirești dintre ei. O zi de neuitat din viața lor pe care o vor lăsa amintire copiilor și nepoților, ca nici ei să nu uite acele memorabile locuri strămoșești scăldate de strămoși cu lacrimi și cu sânge, care păstrează și azi urmele Soarelui Moldovei, Ștefan cel Mare și Sfânt.

Titina Nica ȚENE

ORAȘUL

Când aveam 11 ani, am pornit spre oraș cu nenea, cum îi spuneam fratelui mai mare. Nu era autobuz până la Drăgășani, așa că am pornit, pe jos, peste câmpuri, dealuri și prin păduri, cu noaptea în cap. Erau 30 de kilometric de mers. Nu-mi păsa de distanță. Eram fericită că am să văd și eu cum arată un oraș.

Am trecut pe la fântâna din Milovanu, pe unde umblam cu vitele, și am băut apă rece. Pădurea ne-a primit cu crengile până la pământ și cu flori multe și colorate. Păsările cântau în toate limbile. Ciupercile erau peste tot. Unele se numeau “văcăruș” și se mâncau crude. Apoi am căutat cuiburile cu “bureți de bubă”. Aveau niște pălării umplute cu suc negru de parcă era miere. Făceam popasuri scurte, mâncam ciuperci și

ascultam ciripitul păsărilor. Eu nu prea aveam răbdare, vroiam să ajung cât mai repede la oraș. Mi se părea un miracol. Când am ajuns, nenea mi-a dat o piatră în gură, a zis că așa e bine.

Pe mine mă cam incomoda, dar nu am zis nimic. Am pus mâna pe asfaltul ca sticla. Ardea dacă puneai pe el piciorul gol. Era o zi de iulie și soarele își trimitea săgețile încinse peste oraș. Mi-a arătat școala cu ceas unde învăța el. Priveam spre ea în sus și parcă îmi venea amețală. Am văzut și școala viticolă. Ce înalte erau!

Apoi ne-am dus la restaurant, unde am mâncat friptură pe cartofi și am băut bere. Eu nu mai văzusem bere. Fratele meu mi-a zis să beau că berea îngrașă. Atâta mi-a trebuit. Eu, care sufeream că eram slabă, denevoie, am băuto pe nerăsuflăte crezând că mă îngraș pe loc. Apoi am mers să vedem trenul. Nu mai văzusem cum arată un tren. Puncte negre treceau, cu vâjâit puternic, prin fața ochilor. Eu nu mai vedeam nimic din cauza berii. Când fratele m-a întrebat dacă am văzut trenul, eu i-am răspuns că nu prea l-am văzut pentru că sunt amețită, cred că am început să mă îngraș. El a râs și mi-a spus că nu mă îngraș așa pe loc și numai dacă beau pe fiecare zi câte un pahar de bere. Dar eu nu aveam de unde să beau în satul uitat de lume, Ușurei și mai târziu am înțeles că nu era bine să beau bere chiar de la această vârstă are totuși alcool.

Apoi am mers la film. Nu mai văzusem un film. Acasă nu aveam radio, iar de televizor nu putea fi vorba. Am intrat în sala mare cu multe scaune. Ne-am așezat pe câte un scaun unul lângă altul. Fratele m-a atenționat că pe perete o să apară oameni care vorbesc și o să văd munți, câmpii și ape. Abia așteptam să înceapă filmul. Deodată sala rămâne în întuneric.

Pe perete apare un om cu un cuțit în mână care vine, ca fulgerul, spre sală. Am crezut că mă taie și am fugit, ca glonțul, afară din sală.

Fratele a venit după mine.

- Ce ai dragă, de ce ai fugit?

- Nu văzuși că era să ne taie ăla cu cuțitul?! Nu vreau să mai văd filme în viața mea. Du-mă acasă!

Am plecat încet prin oraș pe drumul ce ducea spre casă. Vitrinele erau încărcate cu lucruri pe care eu nu le mai văzusem. Erau păpuși adevărate. Am cumpărat bomboane pentru frații

mai mici de la Alimentara "Jiu", puse de vânzătoare într-o hârtie groasă. maro și unsuroasă. Acum simțeam mai mult oboseala drumului. Mai aveam vreo zece kilometri până în sat și soarele se lăsase spre asfințit. Umbrele noastre singuratic se prelingeau peste câmpuri. Păsările se duceau la culcare. Măream pasul ca să nu ne apuce noaptea. Când am ajuns, se înnoptase de-a binelea. Am dormit tun, cu mulțumirea și dezamăgirea în suflet.

Imagine din orașul Drăgășani

Mihail GRĂMESCU
(16.02.1951- 13.05.2014)

CIRIPEII

Cerul era vișiniu, ca în flăcări, la orizont. Frank Herbert, atunci când a conceput *Dune*, probabil că stătea întins pe spate sub un cer cum e acesta, cu „dune” de nori sidefii printre care „viermele de nisip” argintiu al unei aeronave trecea în linie dreaptă. Apoi, urma condensului devine șerpuită. „Ca o frunză-n vânt.”

Acum știm ce e. Am aflat. O Lume Altminteri, paralelă - o breșă în realitate - un „dat” care ne urmărește de la Începuturi. O civilizație eminamente cibernetică, în cădere liberă, fără Istorie. Fiindcă Istoria înseamnă scriere, iar Ei nu cunosc scrisul. Tehnica lor avansată, perfectă, repetitivă până la instinct, le

dă acces direct la o cunoaștere a FAPTELOR – așa încât, lipsiți de imaginație și noțiuni, au doar un prim nivel de cunoaștere - cel senzorial, perceptiv.

Aparatura cibernetică are un limbaj limitativ - ca al păsărilor și animalelor - mimând comunicarea - dar numai *tonul* acesteia, nu și conținutul. Un ciripit chițait de *Chip and Dale* disneyan care a înlocuit treptat limbajul real cu un „ritual” de limbaj descărcat de sens. Jocul cu tehnica, permanent și unidirecțional, a dus la o simplificare și mărginire a manifestărilor intelectuale până la aceste propoziții scurte, repezi, frânte, foarte și prea atente la muzicalitate dar fără nicio complexitate coerentă. Până și limbajul muzical e limitativ. Sunt o civilizație de copii eterni - ființe ciripind, asemeni păsărilor cerului, cu o viziune picturală asupra lumii. Iar expresia picturală, coloristică e unilaterală.

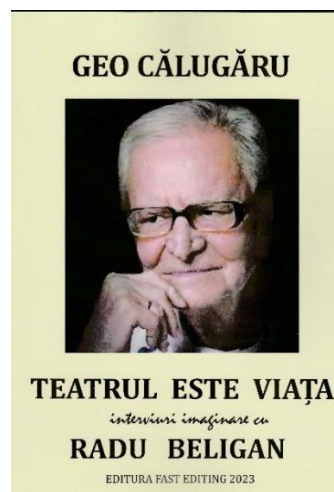
Cinestezia cinematografică nu e *cultură* - cum nici perceperea realității ca atare, nu e. Este experiență individuală de viață, cel mult, dar nu e act intelectual.

Am parcurs în ultimul timp mai multe mărturii referitoare la entitățile de pe OZN-uri -și toate prezintă o civilizație eminamente „cibernetică”, fără cărți, fără cultură SCRISĂ - deci cu memorie scurtă, fiindcă nu au.

Vin către mine, ținându-se de mână, și mă prind în jocul lor pueril, încântat și încântător. Ne descoperă, iar și iar, în parte, pentru a ne uita apoi. Vin către noi dinspre apusul unei civilizații - poate a propriei noastre civilizații, dintr-un timp care se pliază peste sine însuși. Veseli, curioși, plini de bune intenții și inconștienți - să ne găsească și apoi să ne uite, într-o eternă minunare pseudo-savantă. Vin către noi ciripind veseli - CIRIPEII - nepoțelii noștri îngrozitor de bătrâni - îngerii căzuți dintr-un „cer” la care nu vor mai avea niciodată acces, prăbușindu-se din ce în ce mai adânc prin timp până la o insulă a Paștelui de unde, disperați, să ne facă semn ca să ne amintim de Ei, să le amintim de Ei alor lor. Ciripeii. A Cincea Insulă a Înțelepților care au sărit-în-gol. Și noi, încercând să-i înțelegem, începem să semănăm din ce în ce mai mult cu Ei. Îndrăptându-ne către un punct de unde ne vom arunca în Neant. În abisul de unde nu există întoarcere.

Cronici literare, recenzii, comentarii

Corneliu CRISTESCU despre volumul
TEATRUL ESTE VIAȚA - interviuri imaginare
cu **RADU BELIGAN**, autor **Geo CĂLUGĂRU**,
Editura FAST EDITING 2023.

**O readucere în actualitate a unui mare actor,
la 7 ani de la dispariția acestuia.**

Pășind cu **brio** în cel de al optzeci-și-doilea an de viață închinată literaturii/culturii române, (27.ianuarie.2023), domnul **Geo Călugăru**, colegul nostru de la cenaclul *LITERAR ING*, nu așteaptă, cum era normal, o atenție specială din partea noastră, ci s-a grăbit dânsul să ne facă un cadou, oferindu-ne spre lectură o carte deosebită, o carte de suflet pentru noi, dar și un dar făcut culturii naționale. Este vorba de o **carte de excepție**, cum a fost numită de domnul **Victor Ghe. STAN**, președintele *Filialei București de Literatură pentru Copii și Tineret a Uniunii Scriitorilor din România*, din staful căreia face parte și domnul Geo Călugăru, laureat al premiului acesteia pentru *OPERA OMNIA*. Această carte, pe care eu o consider o **carte originală**, readuce în atenția contemporanilor pe acel mare, unic și **irepetabil** actor al românilor, cum a zis domnul **Ioan RAȚIU** și pe care îl numește a fi **Regele neîncoronat** al teatrului românesc, **Radu BELIGAN**, născut la 14 decembrie 1918, în satul Gălbeni, județul Bacău, de la a cărui dispariție tocmai s-au împlinit 7 ani, *când trupul se desface din cele alcătuitoare și sufletul se întoarce la Dumnezeu*, cum a menționat doamna **Geni DUȚĂ**, editoarea cărții.

Este o carte originală pentru că este construită într-un mod original, și anume sub forma unui interviu luat de autor marelui actor Radu Beligan, dar originalitatea constă în faptul că este vorba despre un **interviu imaginar**, așa cum spune și titlul, luat maestrului scenei românești abia acum, la trecerea a 7 ani de la dispariția acestuia (2016). Este drept că domnul Geo Călugăru a mai realizat asemenea interviuri imaginare unor personalități literare, unele publicate în revista BOGDANIA, dar nu de asemenea anvergură, de dimensiunea unei cărți. Domnul Geo Călugăru pornește de la o întâmplare aparent banală. Găsește, sau mai bine zis regăsește, în biblioteca sa personală, cartea publicată de Radu Beligan în anul 1968, intitulată: **Pretexte și subtexte**, considerând acestea drept răspunsuri la niște **întrebări preexistente în mintea** autorului.

Problema principală este că domnul Geo Călugăru știe să pună bine întrebări profesioniste, pentru că intuiește interesele, curiozitățile viitorilor cititori, unde se vede îndelungata sa activitate ziaristică desfășurată de peste o jumătate de secol, fiind membru al *Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România*. Ascensiunea morală a unui asemenea gest este motivată de faptul că, în anul 2002, domnul Geo Călugăru chiar a reușit să-i smulgă *actorului magician* un interviu publicat desigur în revista **Pentru Patrie**, dar și în antologia **Oglinzi retrovizoare**, apărută în Editura Perpessicius, pe care chiar i-a oferit-o personal actorului. După cum se vede interesul și admirația pentru marele actor este veche și continuă. Chiar a intenționat să scrie o **carte-dialog** cu Radu Beligan, dar acesta *l-a refuzat politicos, motivând prin vârsta înaintată și starea de sănătate, nu tocmai cea dorită* (p. 5). Aceste două acțiuni i-a dat dreptul moral să realizeze o asemenea **carte-dialog**, bazată chiar pe cartea marelui actor. Cu siguranță însă, cartea care ilustrează starea de spirit a *actorului magician*, care este cea existentă cu aproape o jumătate de secol înainte de dispariția acestuia, care ne prezintă nu numai un intelectual rasat, cu o cultură fabuloasă, mentor al tinerilor actori, dar chiar un adevărat **cărturar cât trei academicieni**, cum spune marele **Camil Petrescu**, încă din 1945!

Cum a devenit el peste alți 23 de ani, ce nivel de cunoaștere a fenomenului teatral a atins, când a

publicat cartea de care am vorbit? Dar peste aproape o altă jumătate de secol, până la amurgul vieții? Ce cote înalte de intelectualism a atins? În mare, mai știm câte ceva din interviurile de la radio și televiziune și din presă. Cine va mai fi în măsură să își asume un asemenea rol, să scrie o altă carte care să ni-l redea pe actorul Radu Beligan cel care a fost în anii următori celor prezentați în cartea din 1968? Este o mare **datorie a culturii române** să-l pună în lumină în totalitate pe marele actor Radu Beligan, personalitate complexă a culturii și poporului român!

După părerea mea, actorul Radu Beligan a fost un **monument viu al culturii române** și a demonstrat, prin forța exemplului personal, că un actor mare nu poate fi decât un om cu o cultură deosebită!

Cartea domnului Geo Călugăru este o carte nu numai interesantă, o **carte-document**, dar chiar o **carte necesară** în perioada actuală pentru reșezarea, în societate, a adevăratelor valori.

Radu Beligan este un monstru sacru al teatrului românesc, iar autorul reușește să cupleze foarte bine răspunsurile deja existente, cum spune domnul **Florian Laurențiu STOICA**, președintele **Fundației Literar-Istorice Stoika**, cu *întrebările preexistente în mintea scriitorului*.

În carte, descoperim foarte multe aspecte, despre viața și activitate marelui actor, pe care nu le-am știut, despre care nu aveam cum să aflăm fără această carte a domnului Geo Călugăru.

De pildă, nu știam că și **tatăl său a fost actor ...abia două stagiuni: un aștean, un musafir, un servitor**. Dar a sădit în inima fiului său acea dorință arzătoare creatoare de destin de excepție.

Datoria de fiu l-a determinat pe Radu Beligan să devină actor mare!, spune autorul (p.10).

Dar pentru asta, trebuia să aibă talent și să-i reziste celula, cum spunea undeva Titu Maiorescu.

Aflăm, de asemenea, că: **cu mult timp înainte de a fi actor, am fost critic teatral!** (p.41).

Radu Beligan nu a scris prea multe cărți, deoarece, spune actorul: *mă chinuiesc îngrozitor când trebuie să scriu ceva* (p.41).

În schimb, a cunoscut o mulțime de personalități culturale românești și a considerat că: *teatrul este o călătorie, nu în jurul lumii, ci înăuntrul oamenilor* (p.9). L-a iubit pe **George**

Topârceanu (p.13), pentru că i se părea că îi seamănă, că este aproape de sufletul său alegând, la admiterea la Conservator, celebra poezie *Balada chiriașului grăbit*.(p.13). L-a iubit și a învățat mult de la **Victor Ion Popa**, fiind angajat de acesta la Tetrul Național din București (p.14-17). Cartea are un capitol special despre apariția *Stelei fără nume* și, desigur, despre **Mihail Sebastian**, pe care îl considera prietenul său (p. 83-86).

De asemenea, aflăm o serie de detalii, dar și păreri competente despre fenomenul teatral și despre personalitățile europene din domeniu, din capitolele în care prezintă turneele de la Paris, din Veneția, din Moscova și Leningrad, din Grecia, din Copenhaga, unde a vizitat *Castelul lui Hamlet*, în Cehoslovacia și Germania. Radu Beligan vorbește despre o serie de personalități culturale europene și mondiale de primă mână: despre Marele Will, Laurence Olivier, Charles Chaplin, Jean Paul Sartre, Erwin Piscator care a promovat teatrul politic și teatrul popular, Eugen Ionesco cu teatrul absurdului, Stanislavski care spune că: *teatrul scoate la iveală, ca pe un metal prețios, viața spiritului omenesc* (p.69), desigur și despre Shakespeare, *geniul contemporan cu toate epocile* (p.88-89), care ne spune că: *suntem făcuți din stofa visurilor noastre* (p.71), iar: *lumea toată este un teatru* (p.101). În Japonia, Caragiale era bine-cunoscut, în special *O scrisoare pierdută* (p.76).

A cunoscut și a: *ascultat vorbind pe câteva din vârfulurile de foc ale culturii noastre* (p. 129).

Vorbește cum la cunoscut pe **Alexandru Mirodan**, autorul pieselor: *Ziaristii*, *Celebrul 702* și *Șeful sectorului suflete*, în care maestru avea să joace roluri importante (p. 69-70). De asemenea, vorbește despre **Eugen Ionesco**, pe care l-a întâlnit în Japonia (p.76), autorul pieselor: *Scaunele* și *Regele moare*, dar și *Rinocerii*, în care a jucat rolul lui Beranger, un rol dorit de marele actor (p.75-79). Vorbește despre **Caragiale**, **Jules Cazaban**, **Ionel Teodoreanu**, **George Călinescu**, **Tudor Vianu**, dar și despre **Ion Marin Sadoveanu**, romancier, dramaturg, eseist, teatrolog și cronicar dramatic (p. 80-81).

Ca neîmplinire, actorul spune că regretă mult că nu l-a jucat pe Hamlet (p. 10). O parte interesantă este capitolul în care prezintă vizita în SUA, în

calitate de invitat al Departamentului de Stat, prilej cu care a străbătut orașele: Washington, New York, San-Francisco, Los Angeles și Hollywood, unde a găsit: *imaginea unei lumi al cărei puls bate precipitat și ale cărei energii sunt impresionante* (p. 108). Aici a întâlnit: *o ciudată centralizare quasi-totală a vieții tetrale americane la New York, precum și faptul că, într-o țară atât de mare și bogată, nici un teatru nu este subvenționat de stat* (p. 108). A fost oaspetele câtorva instituții culturale, cum ar fi *Biblioteca Congresului din Washington, care dispune de un mare fond de carte și în rafturile căreia se află reunite toate lucrările de și despre Shakespeare* (p. 109). L-a cunoscut pe dramaturgul american **Arthur Miller**, autorul pieselor: *Moartea unui voiajor* și *Amintirea a două zile de luni*, apreciind că ele sunt: *opera unui moralist din speța umaniștilor tradiționali* (p. 110).

În ceea ce privește mișcarea teatrală românească, Radu Beligan susține: *promovarea literaturii dramatice naționale, ca obiectiv imediat, că: un teatru trebuie să rămână credincios idealului său* (p. 120).

Pentru că: **publicul de astăzi este cult și exigent** (p. 66).

Nu pot să închei fără evidențiez cultura deosebită, fabuloasă chiar, dar și **talentul de scriitor** al actorului, prin portretele și descrierile făcute, chiar dacă spunea că se chinuie când scrie.

Prin cele scrise, Radu Beligan apare nu numai ca un mare actor, dar și ca un fin cunoscător și chiar un **filozof al fenomenului teatral** românesc, european și mondial!

De asemenea, vreau să remarc **armonia perfectă** între întrebările autorului și răspunsurile actorului, ceea ce evidențiază experiența deosebită de scriitor a autorului acestei cărți, chiar dacă, aparent, rolul său este de jurnalist, de ziarist, de reporter. Felicitări și mulțumiri, domnule **Geo Călugăru**, pentru această carte-document, atât de necesară culturii române contemporane.

„Ioșca, Sică și Mitică”, autor Nicolae VASILE

O piesă de teatru vizionară, presărată cu umor de limbaj și surprize regizorale

„Ioșca, Sică și Mitică” este o piesă de teatru care prezintă povestea romanțată a trei români de etnii diferite, din cele trei regiuni istorice ale țării: Ioșca - ungur din Transilvania; Sică - evreu din Moldova; Mitică - din Muntenia.

Ei se împrietenesc în studenție, fiind colegi de cameră într-o tabără de vară și rămân, apoi, prieteni pentru totdeauna, parcurgând împreună cele trei etape mari ale unei vieți: tinerețe, maturitate, bătrânețe.

Piesa – cu multe accente de umor de limbaj - arată dezvoltarea profesională și umană a celor trei, urmăriți fiind nu doar de către spectatori, ci și de o femeie, care – de asemenea – parcurge cele trei etape ale vieții, alături de ei, chiar dacă, în realitate, este interesată numai de unul dintre cei trei, fiind îndrăgostită de acesta. De altfel, lui îi și salvează viața, în perioada studenției. Abia în ultimul act, la bătrânețe, cei doi își declară dragostea reciprocă, o dragoste pentru... o altă viață, cum spune ea.

Femeia este, practic, un alt element de continuitate, atât în piesa de teatru, cât și în existența fiecăruia dintre noi.

Piesa „Ioșca, Sică și Mitică” a fost scrisă de Nicolae Vasile în ideea de a se juca în premieră în anul 2018, cu ocazia manifestărilor aniversare legate de împlinirea a 100 de ani de la făurirea României Mari. Piesa, în trei acte, a fost publicată în cartea cu același nume, la *Editura Bibliotheca* din Târgoviște, în anul 2017. Nu a putut avea premiera absolută în anul 2018, dar a avut loc o sesiune de teatru-lectură cu public, în 2019, tot la Târgoviște, sub egida *Teatrului NostruM*, al *Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România*, în regia lui *Daniel Neguț*, fapt menționat de presa vremii.

Ca realizare literară, piesa „Ioșca, Sică și Mitică” este remarcată și în *Enciclopedia SCRITORII din GENERAȚIA 2000*, volumul I, chiar în prefață, pagina 9, de cunoscutul și exigentul critic literar *Victor Atanasiu*, iar premiera în sine este menționată în volumul II al aceleiași enciclopedii, la prezentarea Grupării

literar-artistică *Cronica Timpului*, partea dedicată *Teatrului NostruM*, pag. 68.

Criticul *Victor Atanasiu* a scris despre această piesă de teatru, care are ca izvor de pornire nuvela cu același titlu:

„O altă latură a activității scriitorului (Nicolae Vasile – n.red.) este aceea de prozator. Semnalăm nuvela „Ioșca, Sică și Mitică”. Prototipul ultimului personaj din titlu este, firește, scriitorul însuși. (...) În afară de cei trei amintiți, e vorba și de o tânără fată, căreia i se spune Samantha, a cărei relație cu Mitică debutează într-un anume moment, când ea îl salvează de la înec. Acolo debutează nuvela și tot acolo se sfârșește. Nu la fel se întâmplă lucrurile și în dramatizarea după aceeași scriere, în care personajul feminin, Samantha (care va excela, ulterior, ca antrenore de tenis), capătă o anume consistență și - tocmai de aceea – piesa de teatru (inclusă într-un volum care se numește tot „Ioșca, Sică și Mitică”), este superioară narațiunii. Aici, relația femeii cu Mitică va cunoaște o firească împlinire, bărbatul completându-și palmaresul de învingător în viață și prin victoria în plan erotic.”...

Noua punere în scenă a piesei „Ioșca, Sică și Mitică”, tot în regia lui *Daniel Neguț*, aparține **Cercului de Teatru AGIR – ImpACT ART** și îi are ca protagoniști pe *Mariana Anghel*, *Ion Lőrinczi*, *Viorel Speteanu*, *Daniel Neguț*, dar și pe *Marius Herșcu*, în două roluri surprinzătoare, adăugate de regizor în lista de personaje.

În finalul acestei scurte prezentări, să dezvoltăm și un element important din metaforicul piesei: în viziunea autorului Nicolae Vasile, Samantha - femeia care îi unește pe cei trei români - este chiar România, fapt arătat voalat în ultima “strigare” a spectacolului, când Sică, bătrân și confuz, o numește pe Samantha, în subconștient, Rolanda, care este, de fapt, traducerea în limba engleză a “ținutului România” – *Ro landa*!

Această ultimă remarcă din actul al treilea conferă o nouă notă de originalitate și de valoare piesei „Ioșca, Sică și Mitică”, de Nicolae Vasile, unul dintre scriitorii valoroși ai zilelor noastre!

Daniel NEGUȚ

Vasilica GRIGORAȘ

ÎN TRE COMIC ȘI SOBRU

Finele anului 2022 a fost bun cu mine. În noiembrie și decembrie am primit în dar de la **prof. univ. dr. docent Nicolae Mățcaș** trei cărți a câte două volume. Fiecare volum alcătuit din circa 350 de pagini și cuprinzând în jur de 1300 de epigrame/catrene. Nu am precizat aceste date cantitative pentru a scoate în evidență valoarea lucrărilor, ci să confirm încă o dată, dacă mai era nevoie, capacitatea și puterea de observație și de muncă a autorului, harul și delicatețea de a surprinde „tot ce mișcă în țara asta” (nu în sens eminescian), ci tot ce mișcă fără noimă, rațiune și luciditate în lumea de azi în minunata noastră patrie și pe multe din meridianele globului. Un portret minunat și realist al autorului este conturat cu deosebit respect și atenție sporită de scriitoarea Veronica Bâtcă: „*Serios, glumeț, tacticos, sobru, relaxat, adunat și... solemn. Mai cu seamă solemn: în fața vieții, în fața profesiei, în fața Patriei, în fața omului, în fața femeii, în fața poeziei și, în mod aparte, în fața Cuvântului. Asta-i măsura pasului cu care-și străbate existența.*”

„**Cartuș & revolver - Sare și piper: Delicii epigram(at)ice**”, Iași, Editura PIM, 2022, un titlu extrem de sugestiv care ne deschide întrucâtva ușa înțelegerii conținutului cărții, restul depinde de puterea noastră de a pătrunde în universul, înțelesul și semnificația versurilor și slovelor scrise de autor. De obicei, se spune: „ca la noi, la nimenea”, însă poetul Nicolae Mățcaș infirmă această zicere. Cu atenție distributivă și distincție intelectuală percepe viața reală așa cum este ea pretutindeni. Analizează profund comportamente și atitudini ale oamenilor de rând, le ironizează blând, sfichiindu-le cu pana domoală a unui epigramist de certă valoare. Maniera de a scrie despre manifestările diforme și grobiene ale mai marilor lumii este cu totul alta. Îi dă în vileag, pune harapnicul pe ei, îi persiflează pe un tot ironic ascuțit, percutant. Semnalează și face cunoscute publicului cititor manifestări, situații concrete, demascând faptul că ceea ce se întâmplă la noi are loc și în lume. Astfel, în vol. I: „*Mai nou, un prezident, la Casa Albă,/ Și-a aranjat tot neamul - ca-ntr-o salbă./*

Zadarnic crede că ne-a tras pe sfoară,/ Căci nepotismul nostru-i rege-n țară.” (La noi și la ei); Și ce dacă?? Totul se rezolvă: „*Curțile o iau cu-ncetul:/ Greu dosarul. Amânare./ Poate, -n timp, moare parchetul./ Poate inculpatul moare...*” (Tergiversare ca în bancul cu măgarul). Autorul nu rămâne impasibil la ororile războiului declarat Ucrainei de Rusia: „*Ivan Putincă - mintea-n loc să-ți steie!/ Nu-i ca Turbincă: votcă, drog, femei./ Lui nu-i ticește-o singură Crimee!/ Lui nu-i ajung o sută de Crimei!*” (Nesătutul). Venirea în România a unor soldați din NATO este surprinsă sarcastic în vol. II: „*Până să le stea în cale/ Ditamai rachetelor,/ Protectorii, în escale,/ Dau târcoale fetelor.*” (Scutierii de la Deveselu nu ard gazul de pomană).

Pentru a cunoaște mai bine personalitatea și opera poetului N. Mățcaș, ne vine în ajutor epigramistul și jurnalistul Georgică Manole: „*Eu cred că Nicolae Mățcaș nu scrie pentru a se afla în treabă. El o face ca cititorul să găsească și gramul acela de morală. Dacă îi citim biografia, opera scrisă, aceste două volume, putem concluziona că Nicolae Mățcaș se află într-o permanentă stare de veghe, un veritabil soldat al românismului.*”

O altă carte a distinsului literat și lingvist Nicolae Mățcaș, român cu iubire de țară și neam, cu demnitate și devotament pentru adevăratele valori umane, cetățean de onoare în țara poeziei, a epigramei, este „**Punct ochit – punct lovit**”, editura PIM, același an: **Epigrame și cvasiepigrame densigrame** (vol. I) și **Epigrame și cvasiepigrame cu nevroame** (vol. II). În primul volum ne aduce la cunoștință, ne atrage atenția că viața în România este deosebit de grea pentru popor, „*Că tot înghețăm în casă,/ Cârma a-ntocmit scenariul,/ Spre-a reține că îi pasă,/ Să ne-nghețe și ... salariul.*” (Colac peste pupăză), însă împricinații acestei stări de lucruri sunt absolviți de orice vină: „*Condamnat în propriul stat,/ Pus la zdup, de toți uitat,/ Iar transfug în stat vecin,/ Noii ștabi în brațe-l țin.*” (Care-o fi secretul oare?). Parcă trase la indigo, fapte reprobabile se regăsesc și în „case mai mari”: „*Bull Terrier-ii, la Bruxelles,/ S-au bătut pe ciolănel./ Doar al nostru, marginel, / Niște oase-a strâns și el.*” (La împărțirea ciolanului la Bruxelles). Din volumul II, înțelegem că totul are

o explicație, pe lângă multe altele. În funcții cheie sunt numiți, instalați și susținuți nemeritat de „proptele” politice ori administrative indivizi neistruți, needucați, doar: „*Cu licențe inventate,/ Cu lucrări, de fapt, ce nu-s/ Sau, în mare, plagiate.../ S-a retras. Cu capul sus.*” (Toată pasărea pe CV-ul ei piere) și „*Ca s-acceadă-n post ușor,/ Bunul Domn le-ar fi icoana,/ Doar că Dumnezeu lor/ Nu-i și-al nostru: e satana.*” (Cu mâna pe Biblie)

Știam de apariția celor două cărți menționate mai sus, însă mare mi-a fost surpriza să primesc de la publicistul Nicolae Mățaș și cartea „**Vocabule terne – Perle eterne**”, apărută la Editura Tipo Moldova din Iași, 2022, tot în două tomuri: Vol. I: **Catrene dolmene**, Vol. II: **Catrene coraligene**. Epigramele din ambele volume, prin puterea de a pătrunde în profunzimea stărilor și situațiilor pe care le ridiculizează au chipul unor lespezi mari de piatră care produc trémor și furori prin sobrietatea și luciditatea mesajului pe care îl degajă, îl transmite. Spicuim din vol. I: „*Stăpânul de-și face silă,/ N-o să-ți moară el de milă./ Mila ce-i de la străin/ E ca umbra de la spin.*” (Mila străinului) și din vol. II: „*Se cerea o lege dată/ Să-l scoată basma curată./ Și-a intrat legea-n vigoare,/ Doar că neica-i la răcoare*” (Contrar așteptărilor).

Toate aceste cărți au apărut la timp potrivit: în preajma sărbătorilor de iarnă. Momente de întâlniri cu cei dragi, de socializare și comunicare cu familia, cu prietenii, dar și răgaz pentru a oferi sufletului, prin lectură, o stare de bună dispoziție și antren, iar minții, posibilitatea de a conștientiza ceea ce se petrece astăzi neplăcut și apăsător pentru oameni. Spun acestea, pentru că întâlnim în aceste cărți, pe lângă un șugubăț și finuț haz, și un umor acid, șerpesc, luând în colimator tarele lumii, apucăturile și dezechilibrele provocate de ființe umane fără suflet, egoiste, egocentriste, parvenite.... Apreciindu-i scriitura epigramistică, scriitorul Georgică Manole precizează: „*Nicolae Mățaș face un voit joc al alternanțelor dintre comic și sobru, cu o perceptibilă dominație din partea celui de-al doilea. Deși aflate în contradicție, ambele sunt modalități de cunoaștere a naturii realității.*” Trăitor și cunoscător al vieții din Republica Moldova și din

România, distinsul profesor universitar, scriitor N. Mățaș a reușit să se individualizeze prin munca de-o viață, prin slujirea binelui public și a frumosului, prin dezvoltarea lingvisticii și literaturii române. După umila mea știință, mi-aș permite să spun că este o personalitate de rang înalt, cu talent remarcabil în literatura română, în general și în genul satirico-umoristic. Această apreciere este completată și argumentată și de poetul Theodor Răpan: „*Citind, recitind poemele lui Nicolae Mățaș, constatăm că fiecare lectură aduce un spor de cunoaștere, întrucât valoarea creației crește cu fiecare nouă interpretare și cu deschiderea de noi orizonturi în înțelegerea ei. Este o certitudine faptul că ne aflăm în fața unei înalte conștiințe creatoare și civice.*”

Cred că explicația autorului Nicolae Mățaș este extrem de importantă în înțelegerea corectă a manierei de abordare și creare a speciei literare în patru versuri: „*Catrenele mele cuprind, în mare, fapte și evenimente reale alarmante la zi peste care nu poți trece indiferent, ele referindu-se la vârtoarea vieții cotidiene cu dornele, neplăcerile, necazurile, durerile ei, acestea reclamând, dacă nu poți fi indiferent, o luare de atitudine civică de sesizare, indignare, combatere, respingere; nu toate sunt haz de necaz, jocuri de cuvinte, luare în bășcălie; nu toate se pretează, vreau să spun, la ironie, umor, poante, drept pentru care eu însumi mă jenez să le numesc epigrame, apelând la substitute mai puțin pretențioase gen „catrene”: alergene, migrenogene, spasmogene, frigorigene, fumigene, spumogene, pirogene etc.*”

Ion PACHIA-TATOMIRESCU
Șapte rafale de mitralieră epico-lirică...
împotriva „pandemiei SARS-CoV-2 / Covid-19“
(dintre 20 noiembrie 2021 și 20 martie 2023)

Asupra operei de „**scriitor galaxiedric**” (critic literar, dramaturg, eseist, hermeneut, istoric literar, poet, prozator, publicist etc.) a lui Adrian **Botez** (cel născut în Zodia Scorpionului, la 10 noiembrie 1955, în urbea Gura Humorului din județul Suceava, absolvent al școlii primare, al școlii gimnaziale și al liceului teoretic, din orașul natal - luându-și **Bacalaureatul** în anul 1974, spre a deveni înrăzărit student, licențiat al

Facultății de Filologie de la Universitatea „**Alexandru Ioan Cuza**” din Iași, în anul 1978 - și, mai apoi, în 14 februarie 1997, tot la această distinsă instituție de învățământ universitar din România, acordându-i-se titlul de *doctor în științe filologice*, în urma susținerii tezei «**Spirit și Logos în poezia eminesciană**» ; din 15 mai 2004, este membru al Uniunii Scriitorilor din România),

s-au pronunțat, de-a lungul deceniilor, importante personalități, din perimetrul științelor / artelor : acad. Mihai **Cimpoi**, prof. univ. dr. Dumitru **Irimia**, prof. univ. dr. Iosif **Cheie-Pantea**, prof. univ. dr. Mircea **Borcilă**, prof. univ. dr. Livia **Cotorcea**, prof. univ. dr. Roxana **Sorescu**, Mircea **Dinutz**, C-tin **Stancu** ș. a.

Distinsul Receptor (siglă, *infra*, **DR**) : Maestre, îngăduiți-mi să subliniez și faptul că „*radiografii*” de mare finețe, de apreciabilă profunzime, la cărți semnate de Adrian Botez, apărute în cel de-al doilea deceniu din mileniul al III-lea, văzut-au lumina tiparului, pentru vreo trei sute de ani – la cât se aproximează „*viața unui op de pe suport de hârtie*” – în «**Pagini de istorie literară valahă de mâine**», vol. al II-lea, Timișoara, Waldpress (ISBN 978-606-614-091-1 / ISBN 978-606-614-128-4), 2015

(aici se află despre acest distins **poet**, subcapitolele de la paginile 45 – 52 : «**Convertirea lirică a paradoxului, în patos lucid, tangent la absolut**» ; «**Meditații la hematiile-stele din absoluta ninsoare**» și «**Între cogaionicul brad și <<crinele golgote>>**» ; despre **hermeneut / eseist**, la paginile 395 – 405 : «**Nouă radiografii ale „cazului Dacia”**» și «**Noi eseuri despre „sacra” triadă valah-cronicărească**» ; despre **publicist**, la paginile 540 – 562 : «**Tipologia admirației : exactă, nihilistă, ori hiperbolic-distruktivă...**»)

și în vol. al IV-lea, apărut tot la Waldpress (ISBN 978-606-614-091-1 / ISBN 978-606-614-168-0), în anul 2018

(și aici, tot lui Adrian **Botez**, acordatu-i-ați subcapitolele de la paginile 50 – 54 : «**Între sonete cruciate și răstignire întru catharsis**» și «**Apocaliptica de proporții cosmice, Graal și Moartea Caligrafică a Scribului**» ; despre **prozatorul** Adrian Botez suntem bine informați, de la paginile 124 – 127 : «**Tanathofanie și „năluciri”**» și «**Nu cantemiriană struțocămilă,**

ci botezian Șobogré» ; dar și dinspre **eseistul** Adrian Botez ne înarmăm cu important-originale informații din arii mai rar cercetate, de la paginile 224 – 226 : «**Niște „studii hermeneutice” și un eseu despre romanul polițist-universal**»).

Ion Pachia-Tatomirescu (siglă, *infra*, **I. P.-T.**) : Poate și pentru că eu mai cred într-o tot mai bună documentare / informare a cititorului, din spațiul spiritual valahofon, grație bibliotecilor și importantei mass-media (atât pe clasicul „*suport de hârtie sortită trăirii prin literă între un sfert de secol și vreo trei veacuri*”, cum ai spus mai sus, cât și în „*modul online*” al „*informației și trăirii acesteia în clipă*”) din România (era să zic Dacia) de azi, dar și pentru că, în a noastră „*bifurcată*” cronică literară de față, «**Șapte rafale de mitralieră lirică împotriva „pandemiei SARS-CoV-2 / Covid-19”**», punem, sub lupele noastre, numai **cele șapte volume de poeme ale lui Adrian Botez**, publicate (toate șapte la Editura Rafet, din Râmnicu Sărat), pe segmentul temporal **dintre 20 noiembrie 2021 și 20 martie 2023** : (I) «**Histrion din ștreang...**» (ISBN 978-973-146-842-6), 2021 ; (II) «**Fascinanta curtezană...**» (ISBN 978-973-146-855-6), 2022 ; (III) «**Scuipați, vă rog !...**» (ISBN 978-973-146-861-7), 2022 ; (IV) «**Tărâmurii...**» (ISBN 978-973-146-880-8), 2022 ; (V) «**Stins...**» (ISBN 978-973-146-912-6), 2022 ; (VI) «**Ratat de metafizică...**» (ISBN 978-973-146-932-4), 2022 ; și (VII) «**Amurg fără burg**» (ISBN 978-973-146-944-7), 2023.

DR : Sper că nu-i cu supărare dacă menționez alte „**cinci volume de stihuri anti-Covid-19**”, publicate de Adrian Botez (tot în 2021, la Editura Rafet, din Râmnicu Sărat), așadar, în același an de pandemie, însă înaintea datei de 20 Brumar-2021, „**părți indiscutabile**” ale aceleași orfice simfonii anti-thanatice : «**Rubaiyatele boteziane**» (ISBN 978-97-146-754-2), «**Domnia Lebedei**» (ISBN 978-973-146-791-7), «**Circ cinic**» – „**prozopoeme NEGRE**” (ISBN 978-97-146-755-9), «**Jurnalul unui tăietor de lemne – degete printre solștiții**» (ISBN 978-973-146-834-1) și «**Vezi omenirea care piere ?**» (ISBN 978-973-146-839-6). N-ar fi exclus ca poetul Adrian Botez (cu eu-i liric, epic, sau dramatic, pironit de Soartă pe vremea ultimei pandemii, 2020 – 2022) să fi publicat cele 12 volume de versuri, apărute în anii 2021 – 2022,

cu „*sacrele trăiri*“ ale eroului său lyric, din fiecare volum - în „*conexiune*“ / „*corespondență*“ cu trăirile – chiar și cu cele din timpul „*cinei de taină*“ – vreunui dintre cei 12 apostoli ai lui Iisus Hristos : **Petru, Andrei, Bartolomeu, Iacob cel Bătrân, Ioan, Matei, Filip, Simon Zilotul, Iacob-fiul lui Alfeu, Toma, Iuda-Tadeul, Iuda Iscarioteanul** (după cum se știe, Iuda Iscarioteanul „*vinde pe Iisus Hristos pe 30 de arginți*“, angajându-și sinuciderea, fiind substituit, la scurtă vreme, de sfântul *Matia*).

I. P.-T. : Și în „*duzina*“ de celebre elegii stănesciene, 11 + 1 / „*Omul-Fantă*“, reverberat-au trăiri ale celor 12 apostoli ai lui Iisus Hristos... ! Dar pentru abordarea acestei piste paradoxiste, într-un studiu „*serios-monografic*“, trebuie să discuți, mai întâi, cu poetul în cauză, Adrian Botez - apoi cu distinsul său „*monograf*“, Constantin Stancu, realizatorul opului „*Ceasurile vechi bat mereu ora unu*“ („*Colecția Scrib*“, 2011). Dar să luăm seama la cele din titlul nostru de astăzi, pus sub pecetea lirico-semantic-sincritică a numărului șapte, al *războinicirii* – de data asta, al angajării în „*războiul liric*“, al angajării „*rafaelor lirice anti-SARS-CoV-2 / Covid-19*“...

(I)

DR : Volumul lui Adrian Botez, „*Histrion din ștreang (crochiuri, pe când te ștergi la ochi...)*“, Râmnicu Sărat, Editura Rafet (ISBN 978-973-146-842-6), 2021 (pagini „*format A-5*“ : 122), apărut cu cel puțin câteva zile mai înainte de 20 Brumar-2021 – data la care autorul caligrafiat-v-a interesantul „*autograf cu cheia de la yala inițiativă a textelor*“ – are o copertă ispititor-azură, pe-a cărei „*primă față*“ sunt „*fixate neprofesionist*“ (cu „*alungire / deformare nepermisă*“) două capodopere, prima, de Pablo Picasso („*Dora Maar cu pisica*“, din anul 1941) și secunda, de Sandro Botticelli („*Nașterea zeiței Venera / Afrodita*“, din anul 1484), parcă întrecându-se în a face o simbolică „*tâlmăcire*“, a întregului conținut al textelor (dacă receptorul „*neinițiat*“ nu abandonează cumva textul, cu clasică frică de „*stufărișul vocabulelor culese cu majuscule*“), de sub titlul cu „*măscărici la spânzurătoare*“ al noului op botezian. Pentru cea mai fidelă receptare a „*întregului*“ se cuvine a cita fraza esențială, din

confesiunea-autograf a poetului : «*[...] această carte, despre cum, în lumea contemporană, Ucigașul de Armonie (Pablo Picasso) – Cain – îl distruge, definitiv, pe fratele său, Iscătorul de Armonie (Sandro Botticelli) – Abel [...]*»... Arcul voltaic al acestui întreg poemat, pe tema „*fratricidului*“, ori, mai exact spus, a „*fratricidării lumii*“, se tensionează spre profunzimile unui inconfundabil „*relief de catharsis*“, firește, între un „*anod*“, sau, de vreme, un „*pol-sud*“, reprezentat de categoria estetică a *dramaticului*, și un „*catod*“ / „*pol-nord*“, marcat de categoria *tragicului*, ambele reverberând principii ale noii estetici, din a doua jumătate a secolului al XX-lea, principii ale paradoxismului, expuse foarte clar în teza de doctorat a Domniei Voastre, „*Generația resurecției poetice*“ (Timișoara, Editura Augusta [973-695-198-7], 2005 : cap. „*Diversificarea principiului poetic și estetica paradoxismului*“ / pp. 259 – 261 ; „*Conjugarea paradoxurilor existențiale ale secolului al XX-lea la moduri lirice*“ / pp. 268 – 277 - etc.).

I. P.-T. : Ai remarcat, la sfârșitul „*primei lecturi*“, frumos-paradoxista construcție dramaturgic-boteziană, parcă în „*corespondență*“ istoric-literar-valahă, „*de patos și de nivel pașoptist-revoluționar-romantic*“, după cum întâlnescu-se, mai întâi, în anul 1867, în „*Răzvan și Vidra*“, de Bogdan Petriceicu **Hasdeu**, și, în anul 1879, în „*Despot-Vodă*“, de Vasile **Alecsandri**, piese de teatru estetic-protestatar, împotriva impunerii unui domn / rege străin la conducerea Poporului Valah / Dacoromân („*impunere orchestrată*“ de către cele trei mari euro-imperii, din a doua jumătate a secolului al XIX-lea : Imperiul Turc / Otoman, Imperiul Habsburgic și Imperiul Rus / Țarist).

Parcă ai mai observat că „*Histrion din ștreang...*“, de Adrian **Botez**, ca „*scenariu*“, ca piesă de teatru, ar sta foarte bine sub un motto, extras din partea a III-a, „*Diez*“, „*intarea a 11-a*“, „*Rubayatul crimei mondiale*“ : «*Hai la moarte de plăcere ! / Hai – că-i gratis – și se cere ! / Hai ! – Să muriți vaccinați / c-așa-au zis masonii-frați...!*» (p. 76).

Pentru că eroul liric botezian își voltaicizează, mai totdeauna, în mod „*bifurcat*“, mesajul între „*anod*“ și „*catod*“, aidoma protagonistului din drama de întemeiere a

paradoxismului (publicată în revista bucureșteană, «*Luceafărul*», numărul din 18 ianuarie 1968), «*Iona*», de Marin Sorescu (dramă în care protagonistul „*lansează*” interogația paradoxală pentru ca tot „*lansator-protagonistul*” să-și răspundă, prompt) ; și botezienele „*intrări*”, ori „*ieșiri*” în / din scenă sunt marcate bine – cum subliniai, de altfel, și mai sus – în „*părțile*” unei *simfonii anti-thanatic*, în ultimă instanță, unele dintre „*părți*” fiind desemnate muzicologic, după „*exigențele*” dintr-o partitură beethoveniană / wagneriană ; „*riscându-se obosirea cititorului*”, să mai reamintesc, neapărat, aici, chiar ingenioasa structurare a botezian-lirice simfonii anti-thanatic : «*Prolog*» (pp. 7 – 16), «*Partea I : Histrion din ștreang*» (pp. 17 – 42), «*Partea a II-a : Bemol*» (pp. 43 – 62), «*Partea a III-a : Diez...*» (pp. 63 – 78), «*Partea a IV-a : Becar*» (pp. 79 – 96) și «*Epilog*» (pp. 97 – 102).

Pentru „*bogația stilistică*”, pentru „*baletul regal*” al figurilor de stil, al mitemelor paradoxiste etc., din volumul «*Histrion din ștreang...*» (2021), ca dinspre un „*tezaur pentru Sacra Limbă Valahă ca Patrie de Genial Poet*”, de se întâlnește / află (firește, din ce în ce mai rar, chiar rarissim), numai la „*maestrii-doctori în științe filologice*”, îngăduie-mi-se a mai releva, în afară de solemnitatea rostirii-rostuirii mesajelor poetice, aidoma mulțimii de clopote de bronz de la mănăstirile Pelasgimii > Valahimii, de anunțau invaziile imperiilor euro-asiatice, în medievale State Valahe, ivite în Dacia Nord-Dunăreano-Pontică – Statul Medieval-Moldovenesc (Moldadava > Moldova), Statul Medieval-Muntenesc (Muntenia) și Staul Medieval-Ardelenesc (Transilvania) - din vremurile domnitorilor / regilor Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul ș. a., și „*așternerea versurilor*” în reliefuri incontestabil-armonice, într-un climat orfic / imnic, psalmic, eternal-cogaionic, grație stăpânirii metricii zalmic-genuniene strămoșești dinspre oralitatea cultă, de s-a impus peste milenii, prin școlile Zalmoxianismului, versurile boteziene (în ritm trohaic, în măsura 5 / 6 etc.), aidoma celor din „*baladele de aur dacic*” ale Pelasgimii > Valahimii – «*Pe-o Gură de Rai*» («*Miorița*»), «*Meșterul Manole*» («*Monastirea Argeșului*»), «*Toma Alimoș*» (< „*Toma al lui Soare-Moș*” /

Dumnezeul Daciei”) etc. : «*Histrion din ștreang, / te-ai suit în rang, / ori mi te-au ucis, / sau te-ai sinucis ? // ...nu m-am sinucis, / rang n-am nici în vis : / lumea s-a-nclăștat, / lumi am mâniat, / și m-au luat de gât, / să nu joc – nu cânt / s-ajung în mormânt, / să slăvesc urât !*» (p. 19) ; «*[...] dar ce-i de făcut / [...] / Cinste și-adevăr, / artă – nu... Ciubăr !*» (p. 23) ; «*...cui pui vină ? – la călău ? / Ai – și tu – cuțitul tău ! / Scoate-l iute : fă lumină, / curăță – din tine – tină ! // Și Hristos fulger a scos / de-a întors lumea pe dos : / nu uita că îi ești frate, / nu sta – cățeluș – pe spate !*» (p. 78) ; «*...nu o turmă, nu mocirlă, ci iar Paradis, / că doar între noi și Tine așa fuse scris ! / [...] // Toate-au încheat ăst cântec – cu care tu, Criste, / să-ți alini rănile tale – din colinde triste...*» (p 102).

(II)

DR : Privitor la opul lui Adrian Botez, «*Fascinanta curtezană (...la priveghiul Sfințelor Misterii – poezii și prozopoeme...)*», Râmnicu Sărat, Editura Rafet (ISBN 978-973-146-855-6), 2022 (pagini „*format A-5*” : 160), autorul, în autograful pe care vi-l caligrafia la 17 februarie 2022, sublinia cu tot dinadinsul, „*deturnător, ori nu*” : «*...această carte [„Fascinanta curtezană...”] care – departe de a fi o Apologie a Morții – conține un Mănunchi de Revelații*» din „*alte lumi posibile*”, ceea ce este focalizat și „*sub umbrelele*” celor trei motto-uri de pe pagina a cincea ; **primul motto** (extras din «*Eleusis and the Eleusinian Mysteries*», de G. E. Mylonas) atrage atenția cititorului, asupra celor trei grade de inițiere, prin **misteriile din Eleusis** : (1) gradul ceremoniilor preliminare, sau *micile misterii* ; (2) gradul *Telete* / „*a face perfect*”, sau *marile misterii* („*dromena*” / „*lucrurile făcute*”, „*legomena*” / „*lucrurile spuse*”, adăugându-li-se „*deknymena*” / „*lucrurile arătate*”), și (3) gradul *Epopteia* („*desăvârșirea în absolut*”) ; **al doilea motto** (decupat din Cicero, „*Legi*” II, XIV, 36), după ce proiectează misterii, între «*numeroasele instituții minunate și divine*», accentuează că «*nu întâmplător, riturile sunt numite inițieri, căci, într-adevăr, prin ele am învățat începuturile vieții și am dobândit nu numai puterea de a trăi fericiți, ci și pe aceea de a muri cu o speranță mai bună*» ; **al treilea motto** (desprins din Mircea Eliade, „*Istoria credințelor și ideilor religioase*”,

vol. I) : «*Alături de rolul central, pe care misteriiile din Eleusis l-au jucat în istoria religiozității [...], ele au contribuit [...] în special la interpretările secretului inițiativ. Prestigiul său unic a sfârșit prin a face, din Eleusis, un simbol al religiozității păgâne.*».

I. P.-T. : Deja te-ai elansat, cu „*ambele emisfere ale hardului*“, în misterele eleusine, „*angajate*“ de cele trei motto-uri boteziene, uitând „*esențialul*“, ori „*ținta*“ recenziei / cronicii noastre : „*radiografierea*“, pe cât posibil, „*de la prima și secunda lectură*“, cu cea mai mare „*finețe tehnică de specialitate*“, cu excelenta revelare a „*liniilor de forță*“ esteticomagnetică, a „*meridianelor*“ – cel puțin – de la „*întregul op*“, de sub „*exact-nedeformatoarea*“ lupă...!

Și structurarea „*materiei*“ – lirice, epice, sau dramatic-lirice-și-epice etc. – trebuie să fie relevantă, „*tot în primul rând*“, și din «*Fascinanta curtezană...*» (2022), de Adrian Botez, chiar dacă-i similară (structurare) celei din volumul anterior, «*Histrion din ștreang...*», chiar dacă și această structurare a materiei lirice / epice stă „*aproape neschimbată*“ la „*meridianele*“ în permanentă dezvoltare, ca de la „*o lubenițucă*“ de volumul unei mingi de ping-pong (la „*debut*“) și până la „*voluminos-maturalubeniță*“ de-o „*carte a recordurilor*“ (adică, de la „*deplina biruință a Geniului, în fața Senectuții*“) ; da, se poate spune și „*cam ca de poet-lubeniță-cord și, în același timp, hard*“, după cum am mai discutat, în câteva rânduri... Și structurarea „*materiei...*“ din «*Fascinanta curtezană...*» (2022), se evidențiază printr-un «*Prolog*» (pp. 7 – 12), având un erou poetic destul de „*atent la lume*“, de la eminentul „*vârf de piramidă*“ (1. «*Aceasta e noaptea celor o sută de regi...*»), „*vârf*“ autoproiectându-se „*până-n bază*“, peste „*teiul sacru*“, peste «*turme de stele*», peste „*vrăjitoare harpe de închipuie crinii*“, peste «*nunta de spade*» și peste „*sângele de cade*“, într-un bal („*mascat, ori nu*“), al omniprezenței, al „*neîncetatei Curtezane-Moarte*“, și până la „*Noua Dramă*“ (în care, «*fără jurămintele*», «*majuscule aflați / atunci când sunteți drepti – Războinicii Adevărului : / majorii Frați !*» (p. 12) ; se lămurește aici, în *Prolog*, și „*abundența de majuscule*“ – de care „*mi te plângeai revoltat-*

antiproletcultist“ („*că nici regii nu-s mai presus de Gramatică, de Ortografie...*“), majuscule „*de-ți dinamitează / bombardează textul*“ : «*pe Majuscule pășești, nu pe păduchi*» (p. 10) ; «*ele sunt dalele unui drum*» (p. 11), *drum* ducând, mai întâi și cogaionic / zalmoxian, în autozidirea de *ens* > *ins drept Manole* (din mitul pelasgo- > valaho-dac al Jertfei Zidirii) și *drept Iisus Hristos*, apoi la «*sfinte zâne*», aidoma celor din Împărăția-Tineretii-fără-Bătrânețe-și-Vieții-fără-Moarte ; *prologului*, firește, îi urmează : «*I – prima parte : Fascinanta Curtezană*» (pp. 13 – 31), «*II – Lumi Aluvionare*» (pp. 33 – 59), «*Partea a III-a : Truverul și amanta lui secretă*» (pp. 61 – 79), «*Partea a IV-a : Prozopoeie*» (pp. 81 – 131) și «*Epilog*» (pp. 133 – 137), unde trebuie să fim foarte atenți la ceea ce se angajează eroul poetic botezian : *să dirijeze «Concertul Marii Armonii»* (p. 136).

(III)

DR : La volumul lui Adrian Botez, «*Scuipați, vă rog ! (proză scurt-cinică, alinată de Poezie...*», Râmnicu Sărat, Editura Rafet (ISBN 978-973-146-861-7), 2022 (pagini „*format A-5*“ : 108), dați-mi voie să mărturisesc, Maestre, că am categorică reacție de „*războinic antiexcrementist*“ chiar de la primul cuvânt din titlu, căci nicicând „*scuipatul*“ nu-i capabil a produce catharsis...

I. P.-T. : Asta nu înseamnă neapărat că trebuie să respingi „*din start*“, de la primul cuvânt („*scuipat*“), dintr-un titlu „*neinspirat*“, ori, poate, „*hiper-inspirat*“, întregul op (a i se vedea imediat „*structurarea*“, că, poate, i vorba de vreun „*scuipat anti-deochi*“, chiar de vreo „*deochetă Pandemie-Sars-CoV-2 / Covid-19*“), de are, cel puțin, încă un tot atât de admirabil erou poetic botezian, sau, firește, superior celui din anterioarele volume...

DR : Aveți dreptate, Maestre, și proiectul architectural din acest volum se îngemănează cu cele din anterioarele opuri abordate aici : «*Prolog*» (5 – 8 ; aici, de la primul catren / „*rubayat*“ din „*textul deschiderii poetice*“ își relevă „*râpa*“ / „*stânca*“ de deochet, de „*scuipat-anti-deochi*“ : «*Pandemie și război / pe planeta-cataroi ! / Sufocați, sub-șenilați – / numa-n sânge îmbrăcați...!*»), «*Partea : Scuipați, vă rog !*» (pp. 9 – 66 ; este prilej de a se circumscrie / subordona „*totul*“ categoriei

estetice a **grotescului** : cu „*Bătrâna Actriță cât universul*“, «*în picioarele-i hidos-varicoase*» și „*Fanu-i «mai puțin altzheimer-ist*» / p. 11 ; cu Comisarul „*din holul unui hotel de cinci stele*“, sosit întru cercetarea „*crimei, «cea mai scumpă crimă*“ – p. 35 –, a cadavrului „*în formă de cretă*“, cu «*Broscoiul-Căpcăun*» – p. 58 –, cu **Geniul** / Eminescu de «*a murit de Covid-19*» – p. 63 –, cu «*o „manipulare prin imagine“ [...] : a se observa diferența de ...,fix 100 de ani : 1889 – 1989*“» / p. 64 ; etc.), «**Partea a II-a : Colindă de truveri**» (pp. 67 – 84 : «*Osteniți și bătrâni, / călcând – noaptea – pe spini, / vin Truverii din Veac, / nu la Regi, ci la Omul Sărac...*» / p. 69 ; etc.) și «**Epilog**» (pp. 85 – 92 ; «*Dumnezeu a decis ca Lumea Această nu trebuie să aibă epilog, pentru că «nu-l merită !»*»).

I. P.-T. : La fiecare dintre aceste secțiuni epico-liric-dramatice, s-ar cuveni cel puțin două „*pagini de radiografiere-n format A-4*“, dar teamă mi-este a nu fi obosit deja „*prea mult*“ receptorul din prezentul pandemic al „*școlii online*“, survolând spațiul nostru spiritual...! Să parcurgem de-acum și celelalte boteziene «*Tărâmuri...*»...!

(IV)

DR : În „*punctul cardinal*“, jalonat de poetul Adrian Botez, prin «*Tărâmuri (poeme și prozopoeme... boeme)...*», Râmnicu Sărat, Editura Rafet (ISBN 978-973-146-880-8), 2022 (pagini „*format A-5*“ : 112), atât poemele, cât și prozopoemele - impusu-și-au să nu mai fie în „*clasice*“ tonalități copleșitor-tanatologice, aidoma celor din volumul «*Fascinanta curtezană...*», ci să se vectorizeze în „*lumile nonconformiste*“, atât în «**Prolog**»

(p. 7 sq. ; de unde aflăm că eroul poetic va fi călător „*negrăbit*“, spre «*tărâmuri-minuni*», unde va «*conversa – doar în treacăt – cu voievozi și străbuni*», extaziindu-se «*cuviniincios în fața marilor / realizări / din aceste alte lumi : proaspăt zugrăvite...*» ; mai „*declară*“ că-i **Cavaler** și **Truver** – înarmat până-n dinți», că-i Noul Manole, calitate în care construi-va «*tot mai multe / tărâmuri – de noapte și zi : / să aibă – orice Biet Duh Călător – unde dormi / peste noapte – ori – chiar – locui [...]*»), cât și în «**Partea I : Poeme-stafii**» (pp. 9 – 42, unde se face «*neuro-psihiatrie – pe / Valea Ghețurilor*» și ascultă «*Muzica Tăcerii Ghețurilor*»),

cât și-n «**Partea a II-a : Rubayate-asezonate**»

(pp. 43 – 56, unde eroul liric-botezian din rubaiatul secund te sfătuiește : «*să nu te-nversunezi în vreun cuvânt / că n-ai – cu unul singur – Legământ*»),

dar și-n «**Partea a III-a : Prozopoeme – jocuri de copii sașii**»

(pp. 57 – 90 ; aici – în secțiunea a 20-a, «*„Zeul“ și Poetul*» –, mai suntem încredințați că «*...Poetul-Truver, de jos, din tină ridicat, niciodată pe umeri și-n inimi purtat [...], se apropie [...] de Eu, de Zeul Artelor, de Stăpânul Artistic al Mileniilor...*» / p. 87).

I. P.-T. : Exact-radiografiat...! Și-acum dă curs eternizator următor-voluminosului „*op-buchet*“ de poeme și de prozopoeme...!

(V)

DR : Și volumul lui Adrian Botez, «*Stins... (poeme și prozopoeme... ieșite din vreme)*», Râmnicu Sărat, Editura Rafet (ISBN 978-973-146-912-6), 2022 (pagini „*format A-5*“ : 206), are o „*zestre*“ structurală și mitico-simbolico-paradoxistă asemănătoare celei din anterioare volume : «**Prolog**» (pp. 5 – 8), «**Prima parte : Poemele amurgului**» (pp. 9 – 44), «**Partea a II-a : Înțelepciuni zadarnice...?! (rubaiate)**» (pp. 45 – 62), «**Partea a III-a : Prozopoeme : „Vă dau să faceți teme !“**» (pp. 63 – 173) și un «**Epilog**» (pp. 175 – 182) ; de remarcat că, în secțiunea a III-a, de la pagina 172 și până la sfârșitul respectivei părți, subcapitolul al 21-lea, de sub titlul «*Castelul vrăjitoarelor. „Apă vie“ și „Apă moartă“ – prozo-dramo-poem !*» - se dezvoltă într-o veritabilă piesă de teatru, cu acte, tablouri, scene, cu intrări / ieșiri de personaje-simboluri / tipologii paradoxiste : **Abur Otrăvit**, **Asistenta Curvă-de-Frunte**, **Blană Uscată**, **Bunica**, sau **Coarne Lungi**, ori **Copilul Zdrențăros**, **Coriolan**, **Directorul**, **Ionuț**, **Mama**, **Medicul**, **Moartea**, **Recuziterul Castelului Vrăjitoarelor**, **Soarta**, **Tatăl** etc.

I. P.-T. : Un botezian op cu „*foc*“ de ne-«*Stins*» nici cu apele Oceanului Planetar...!

(VI)

DR : În deja „*clasicizatele*“ părți din volumul lui Adrian Botez, «*Ratat de metafizică (...stihuri solitare – desfășurând Covorul Zburător – într-o Nouă Zare...)*», Râmnicu Sărat, Editura Rafet (ISBN 978-973-146-932-4),

2022 (pagini „**format A-5**“ : 102), întâlnim un «**Prolog**»

(p. 7, dintr-un antologic sonet-crez-poetic „**al Marii Treceeri / Petreceeri și al caligrafierii Sinelul**“ : «**Și de-oi muri – în Alte lumi – voi scrie / Cu-același Sânge Proaspăt – și fără de Simbrie ! / [...] //Dar va rămâne Scrisul meu – pe Ceruri , / Gloata punând la Gânduri, trundind-o-n Sfinte Feluri ! / Deci Stihul meu – un Trăsnet printre Stele – / va tine Viața-n Cântec, în Armonii Rebele...!**»),

urmat de secțiunea care dă simbolicul titlu al întregului op, «**Partea I : Ratat de metafizică**»

(pp. 9 – 53 ; paradoxist-botezianul „**[t]ratat de metafizică**“ pare a reverbera chiar un expresionist „**tratat de metafizică**“, de vreme ce eroul poematic, de aici, lasă impresia că se angajează, ca un alpinist, purtând în rucsac veritabilul «**Autoportret**», de Lucian Blaga : «**1. Ratat de metafizică // sub Solzii Cuvintelor – se ascunde / Peștele – „mut ca o / lebădă...“**» / p. 11),

apoi de «**Partea a II-a : Rubaiatele unor zori nemaiîncercați**»

(pp. 55 – 75 ; de data asta, problematica „**rubaiaticului erou**“ se focalizează în catrenul al șaptelea, de sub pecetea lirico-semantică a „**războinicirii**“ cosmic-dotate cu „**cover zburător**“ : «**Eu mân coverul zburător – trec Dincolo de Moarte : / Plutind – cu el –, cârmind cu spor –, ocolind pete-Soarte, / Voi naviga – prin Cerul Gol – dincolo de ce pare / Și – în Fruntea-mi Curioasă ! – afla-voi ...altă Zare !**» / p. 59)

și de «**Epilog**» (pp. 77 – 81), unde eroul rubaiato-liric, firește, observă nu numai alarmantul fapt anti-platonician, potrivit căruia, în „**lume**“ / „**cosmos**“, «**Armonia nu se arată, de izgoniți Truverul : / Cântu-i – pe-aceste vremuri – e singuru-adăpost !**» (p. 79), ci și că «**4. Totul depinde – astăzi – de credința noastră [...] // ...numai aici – lumina aripi are – și cuvântă : / numai în Patrie – Grădina-i – iarăși – Sfântă !**» (p.81). „

I. P.-T. : Esențială-I, la un Poet, caligrafierea sinelui – scrierea cu creta întregii lui ființări – pe cele nouă table de sticlă neaburită, a celor nouă ceruri, dar eternal nu-i decât autoproiectatul op, în tabla-diamant, în

oglindea-diamant a celui de-al zecelea cer, cerul „**de neatins**“, al lui **Dumnezeu-Unul...**

(VII)

DR : În volumul lui Adrian Botez, publicat în Mărțișorul trecut, «**Amurg fără burg**», Râmnicu Sărat, Editura Rafet (ISBN 978-973-146-944-7), 2023 (pagini „**format A-5**“ : 128), avem un memorabil «**Prolog**»

(p. 7 ; „**burgul**“ stă sub umbrela lirico-semantic-sincretică în „**forma fixă**“ a rubaiatului, „**formă eternizată**“ încă din literatura persană, prin lirosorul Omar Khayam, din Nișapur, din orizontul anului 1111 d. H., dar „**ales-cultivată formă boteziană**“, într-o foarte originală direcție : «**Duhurile năvălesc – horde – dinspre Cerul Deșert : / Duhuri-Văpăi – duhuri de beznă ! – ...tu ? – / ...nici măcar un Biet Sfert... / Ia-te, într-una, după Hristos, Farul cel Drept : / Redeveni-vei Rotitul Copac : Sfânt Duh Înțelept !**»),

urmat de patru „**secțiuni**“ – «**Partea I : Dimensiunea Duhului – Patria**» (pp. 9 – 35), «**Partea a II-a : Amurg fără burg**» (pp. 37 – 54), de «**Partea a III-a : Răzvrătiri și complicații sinucigaș-inutile**» (pp. 55 – 73) și «**Partea a IV-a : Înțelepciunea e – mereu – prea târzie...**»

(pp. 75 – 87 ; e o suită de treizeci de „**meditații înfotonate**“ nu oricum, ci simțind, în toate fibrele ființiale, „**răceala etern-ghețoasă**“, cu inima și cu tâmpilele lipite de glaja tragic-existențială din fereastra Palatului de Diamant al „**Fascinantei Curtezane**“, „**rubaiate-trăiri-profunde**“ ale Poetului, ale Eroului Poetic, caligrafiate, imediat după ce i s-a îngăduit de Soartă lui Adrian Botez, în ziua de 13 Ler-Undrea-2022, să scape cu viață de sub tăișul Celei-cu-Coasă-Laser, după cum suntem încredințați de autor și prin motto-ul catrenului – «**1. A fost cândva...**» – din „**deschiderea**“ acestui ciclu : «**[...] în Spitalul de Urgență Cluj-Napoca, Marți, 13 decembrie 2022, ora 9 a. m. – 2 p. m., intervenția chirurgicală... [pe cord] : „A fost – cândva – sau a părut să fie... / Să cred că s-a-ntâmplat – mi-e tot mai greu și mie... / ...A fost cândva – dar Pasărea de Fier / Îmi croncăne : să uit – sau – pe deplin – să pier !**» / p. 77)

și de un înrăzărit «**Epilog**» (pp. 89 – 97 ; aici, în „**prima instanță epilogistică**“, apare tabloul unui „**consilier la pești**“ – «**A ajuns Consilier și la / Pești – pe care să-i învețe să se /**

Mănânce – între ei / Civilizat – ca și / Oamneii – cu Furculița și / Cuțitul ! – „ștergându-se – apoi / Delicat – pe Mustăți cu / Întregul Ocean !» / p. 91 ; de evidențiat este și superbia baladesc-revoluționar-paradoxistă, din cea de-a șasea secvență – «Balada Năcăjitului» – din acest ciclu de „închidere“ a volumului „Amurg fără burg“ : «Umilit tot de năcazuri / Și de ale Sorții nazuri / [...] // Că-i Durere – nu-i Putere / Și nici nu încap Vreare... / M-a uitat și Umbra mea... / Bufnițe – în orice Stea ! // [...] // Când ți-e Glia la năcaz, / Sări din pat și fă-te treaz ! / [...] // ...Apără cu viața-ți grea / Glia tuturor – și-a ta !» / pp. 93 – 96).

I. P.-T. : „Destul de concis“...! Însă ne-am întins pe șase pagini și nu ne mai citește nimeni : nici cel – într-adevăr – obosit de trudă și nici cel huzurit...!

Ținându-se cont, ori nu, de cele viersuit-rostit-rostuite la prim-vederea-ne – „*lună de clară*“ – de peste intens-întrăzăritele sfere ale botezianei „*simfonii anti-thanatică*“, grație și „*obiectivității radiografiilor*“, făcute, mai sus, celor șapte volume de „*prozopoeime*“ și de **poeme turnate în forma fix-diamantină a rubaiyatului** (cu / fără vreo angajare a literei „y“), Adrian Botez este **una dintre cele mai puternice voci ale marii poezii, din România acestor belicoase anotimpuri „planetar-sars-covid-ate“, din întregul spațiu spiritual valahofon - arhitecturând și însuflețind – atât în sincronicul plan al literaturii noastre, cât și în planul diacronic al literelor universal ! – un nemuritor-cogaionic, un original-lirosolic relief armonic.**

La Piramida Extraplată de Tibissiera > Timișoara-Dacia, vineri, 14 Prier, 2023.

Geo CĂLUGĂRU

MĂREȚIA LUPTEI ÎNTRE RAȚIUNE ȘI SENTIMENTE - VICTORIA ACESTORA DIN URMĂ –

Pentru cineva, care a fost fascinat, până la uitare de sine, privind înverșunarea cu care apa unui râu, involburându-se, de o parte și alta a obstacolelor întâlnite în cale, învinge și își

deschide cale, pentru a-și împlini rostul, acela de a se uni cu marea, dacă ești și un foarte sensibil scriitor, ideea de a transla această superbă încheștare din natura, în ceea ce se petrece în sufletul unui om, care, din nefericire, pentru a-și împlini destinul visat, împreună cu cea pe care o iubea mai mult decât pe sine însuși, a căzut parcă din cer.

Odată încolțită, în sufletul și mintea cunoscutului și apreciatului scriitor **Gherasim Țic**, Domnia Sa a purces s-o facă să rodească și, astfel, a creat romanul „**MEANDRE**“, de o bogăție, aproape neverosimilă de înțeleșuri.

Apărut la editura, cu nume englezesc „**Paul Editions**“, în anul 2017, romanul are trei părți, cerute de complexitatea conținutului și de factura modernă a abordării. Ca și în celelalte romane ale sale, autorul oferă mulțumiri soției sale, care „și de această dată, i-a fost alături, cu sfaturi și idei pentru realizarea acestui roman“.

Foarte direct în abordare, autorul ni-l prezintă, în chiar începutul primei fraze a părții întâi a romanului pe personajul principal: „Virgil Rodeanu era fiul unei familii de țărani dintr-un sat transilvănean de pe Valea Mureșului“. Apoi, aflăm că, întâmplările se petrec în timpul celui De-al Doilea Război Mondial și că tatăl său, Mihai Rodeanu a avut ocazia să cunoască realitatea crudă din Uniunea Sovietică. Astfel, conștientizând că, odată intrați în sfera de influență a acesteia, ne devenea model și eram obligați, să-l copiem. Așa că, pentru a nu compromite viitorul celor doi copii ai săi, Alexandru și Virgil, s-a înscris în întovărișirea agricolă, prima formă de gospodărie agricolă colectivă. Procedând astfel, Mihai Rodeanu a asigurat accesul la Școala Normală din Bârgana a fiului cel mare Alexandru și apoi a lui Virgil, la Liceul din Bârgana. Foarte dotați pentru învățatura, aceștia au ajuns intelectuali, împlinind astfel visul lor dar și al tatălui lor. Plăcându-i mult istoria, după terminarea liceului, Virgil a dat examen la Facultatea de Istorie, unde a fost admis printre primii concurenți. În perioada aceasta, a cunoscut-o pe Eugenia, doctoriță, în comuna Răchiteana, care-l inițiază în tainele amorului. După despărțirea de ea, a revenit la marea sa pasiune istoria. După absolvirea facultății, Virgil fusese repartizat la o școală din sectorul 3 al

capitalei, deși ar fi dorit undeva cât mai aproape de părinții săi, care, fiind bolnavi, aveau nevoie de ajutorul său. Până să-și găsească o locuință, Virgil a aranjat cu conducerea facultății să stea la cămin. Pătruns în lumea școlii, Virgil este iubit și apreciat, atât de colegii profesori cât și de elevii, la a căror clasă preda istoria și le era și diriginte. Spre satisfacția lui Virgil, directorul școlii, unde fusese repartizat, era tot profesor de istorie, prilej de a discuta anumite probleme sensibile din spațiul acestei discipline de învățământ. Tatăl unei eleve, la a cărei clasă era diriginte, pe nume Paraschiv și-a asumat acest serviciu și i-a găsit o garsonieră, în cartierul Balta Albă. Tot Paraschiv l-a ajutat pe profesor cu rezolvarea demersurilor ce trebuiau făcute pentru a contracta un apartament, deocamdată în construcție.

Pasiunea lui Virgil pentru cunoașterea, cât mai exactă a istoriei României, după încheierea anului școlar, în drum spre Bârgana, comuna natală, îl face să coboare la Deva, să vadă cu ochii săi, un monument descoperit de Nicolae Iorga, în biserica unitariană în 1905, care infirma afirmația maghiarilor. Era acolo "piatra de mormânt a soției și fiului castelanului Dominic Dobo, uciși de marea ciumă bubonică, de la 1554, care a răpus mai mult de jumătate din populația Transilvaniei".

Crezând că, găsindu-și o fată, cu care să se căsătorească și să-și întemeieze o familie, acest fapt i-ar răpi o parte din timpul consacrat pasiunii sale pentru cunoașterea, cât mai adâncă a istoriei țării noastre, a ales să-și satisfacă instinctul, despre care Eminescu afirma că "se abate și la păsări de vreo două ori pe an", fără obligații matrimoniale spre disperarea părinților, care își cam pierdeau răbdarea, dorind să-l vadă, cât mai curând, ca om așezat, împlinit, la casa lui. La din ce în ce mai dese reproșuri făcute de tatăl său, în această chestiune, răspunsul lui Virgil era unul și mereu același: "- Mă simt foarte bine, holtei, tată".

Cum să-i mai ardă profesorului de istorie Virgil Rodeanu de însurătoare, când, după ce văzuse monumentul funerar descoperit de Nicolae Iorga în biserica unitariană din Deva și-a propus să aprofundeze problema continuității geto-dacilor pe teritoriul Daciei, cu intenția de a-și pregăti lucrarea pentru gradul I!? Nerăbdării lui Virgil de a trăi plăcuții fiori ai posesiunii

intime a noii sale amante, săsoaica Renate, aceasta cu calm stăpânit specific etniei de care aparținea, îi servește un surprinzător duș rece:

"-Nu mai putem să ne întâlnim ca amănți. I-am jurat soțului, în fața lui Dumnezeu; ne-am căsătorit...Dacă ți-aș fi propus să ne căsătorim, ai fi acceptat?"

-Nu, dragul meu. În comunitatea noastră, o promisiune făcută se respectă, și eu eram logodită de câțiva ani cu bărbatul care acum îmi este soț...o să-mi rămâi o amintire frumoasă în suflet și în minte."

În acest roman sunt foarte multe fragmente, ce se cer a fi citate, vizând o mulțime de aspecte privind condiția umană, conturată în personaje vii, pline de substanță umană, încheată după câteva repere fundamentale, ca, de pildă, dreptul sacru la întrebare, precum și cel al datoriei de a răspunde, cât mai precis și sincron la aceasta. Dacă ne gândim responsabil la termenii acestui binom, viața și evoluția sa pe numeroase coordonate, aceștia au ca punct de plecare, într-o infinitate de învelișuri, care analizate și studiate, se transparentizează în răspunsuri lămuritoare, edificatoare care, să nu "strivească corola de minuni a lumii"(Lucian Blaga) ci, doar s-o sporească, prin aportul celui/celor interesați de o astfel de realitate.

Trăgând linie și încercând să formulez o concluzie ivită din cele anterior consemnate, am convingerea că, romanele scriitorului Gherasim Țic, însumate, alcătuiesc un grandios bildungsroman, în care, personajele, prin mediatizare, cu luminile și umbrele, ce le structurează, prin calitatea scriiturii realizate de autor, întruchipează calitatea de oameni, definiți impecabil, într-un dicton al filosofului latin Terentius Varro: "Sunt om și nimic din ce este omenesc nu-mi este străin".

Revenind la comentariul asupra acestui roman, mă voi limita la strictul necesar pentru a convinge asupra caracterului de bildungsroman, evaluate separat și de un uriaș bildungsroman, obținut printr-o însumare simbiotică a lor. Trebuia "consemnate și, autorul o face acidulat, când se referă la "strădania profesorilor de a demonstra prin vocabularul de lemn siluit, doar, doar s-o cizela, sincerul atașament față de partid, nețărnută dragoste față de secretarul general etc, etc. Transpare din "Tezele din iulie", ridicolul

de a-i obliga pe membrii de partid să asimileze formula hilară, percepută cu ochiul liber de a se adresa cu sintagma "iubitul tovarăș Ceaușescu". După anul 1965, în urma celor trei vizite în China, Coreea de Nord și Mongolia, românii s-au procopsit cu "Cultul personalității și revoluția culturală", orientarea politică, anulând tendința de liberalizare de după anul 1965.

Diriginților le revenea sarcina de a pregăti elevii în spirit revoluționar. Rodeanu făcea față cu dificultate momentelor grele din ora de dirigenție, să nu își dea de gol adevăratele sentimente față de regim. Ca un adevărat părinte, profesorul Rodeanu, urmărea cu satisfacție, evoluția băieților și a fetelor de la pubertate la adolescență. Părinților elevilor de la clasa unde era diriginte, le dădea sfaturi cu privire la pregătirea elevilor pentru examenele, pe care urmau să le susțină. La zilele metodice, Rodeanu a fost remarcat la lecția deschisă pe care o realizase, despre Revoluția de la 1848 în Țările Române.

Prima veste pe care o primise, când a ajuns acasă, la Sârga, după încheierea anului școlar, a fost despre operația tatălui său, fapt care l-a întristat și l-a speriat că, la vârsta tatălui său, s-ar putea ca și el să sufere de prostată, boala de care fusese operat tatăl său. A fost motivul, care l-a decis să nu se căsătorească niciodată. Luă parte, într-un cadru restrâns la căsătoria fratelui său dar, doar cununia civilă, cea religioasă, o amânase din cauza restricțiilor impuse de regim. Mireasa era noua contabilă la gospodăria agricolă colectivă din Sârga. Nu zăbovesc asupra iubirilor pasagere, pe care le-a avut Rodeanu, grație aspectului său fizic, completat de o comportare elevată, datorată unei solide culturi. Rodeanu s-a bucurat de venirea în colectivul didactic al școlii a unui profesor de istorie, ardelean ca și el. Află, de la secretara școlii, niște informații despre noul venit, pe care trebuie să le uite cât mai repede. Unele date se refereau la faptul că, noul venit intrase în conflict cu directorul școlii de unde fusese transferat, fiindcă, secretara era în grația directorului școlii, pricină, care îl determinase, să vadă în profesor un rival de care trebuia să scape. Directorul îl chema aproape zilnic în cabinetul său să asculte împreună "Europa Liberă", ca să-l aibe la mână și să se poată răzbuna și, chiar a făcut-o. L-a reclamat la Comitetul de partid din

școală că are un comportament imoral și astfel s-a debarasat de el. Când a făcut cunoștință cu acest profesor, Rodeanu știa deja de la secretară, care-l simpatiza și avea încredere în el. Nu excludea faptul că eleva, aflată, în ultimul an de liceu se îndrăgostise de profesorul de limba engleză și că, după ce aceasta absolvise liceul din Bârgana, acceptase ca, după doi ani de la absolvire, în care îi fusese amantă, să-i devină soție.

Întâmplarea și sigur, nu doar aceasta, a făcut ca între Adrian Petreanu, profesorul de engleză și profesorul de istorie să se închege o îndelungată și trainică prietenie al cărei liant l-a constituit o sinceră și deplină încredere reciprocă.

După ce, ca diriginte la clasa a V-a, Rodeanu află câteva date despre elevi, vru să știe, cui îi place istoria. Ridică mâna toți băieții și nici o fată. La întrebarea, de ce nu le place istoria, răspunse o fetiță, afirmând că istoria "ne prezintă cum se omoară oamenii între ei și cei care omoară mai mulți din tabăra străină este decorat și declarat erou". Pentru răspuns, Rodeanu o felicită. Se numea Iordan Ileana și era una dintre elevele premiate anul anterior. Sesizase în desfășurarea războaielor prezența violenței duse la extrem, explicând cumva conținutul dictonului frecvent vehiculat, cum că "omul este lup pentru semenii săi", al filosofului latin Terentius Varro - "Homo homini lupus est".

Toți factorii care definesc un învățământ de calitate: școala, părinții, colaborarea între școală și familie respectiv cadre didactice-părinți sunt devoalați de scriitorul Gherasim Țic, el însuși un profesor cu o îndelungată activitate, valorificând potențialul real al istoriei țării noastre, în fața elevilor pe care îi face să înțeleagă și să iubească o disciplină, cu un cert potențial, atât informativ cât și educativ. Merită să fie apreciată și înțeleasă de cei cărora li se adresează și-i sfătuiesc pe cititori să-i acorde acestui roman, de fapt întregii opere literare a scriitorului Gherasim Țic, atenția ce i se cuvine. Preocupat de adevăr și numai de adevăr, scriitorul la care mă refer, dezvăluie cu curaj și obiectivitate racilele regimului comunist, amestecul fără limite al securității în treburile învățământului, încurajând delațiunea și chiar recompensând-o cu mici atenții și servicii. Petreanu și Rodeanu descoperă că au idei care îi

apropie și ajung prieteni foarte buni, fapt pe care, îl constată și ofițerul de securitate care monitorizează școlile din sectorul în care activau cei doi profesori prieteni și, încearcă, fără succes, să-l convingă pe Rodeanu să afle, dacă Petreanu mai uneltește contra regimului. Refuzul lui Rodeanu de a-și spiona prietenul este plin de demnitate și exprimat tranșant în fața ofițerului de securitate:

"-Tovarășe ofițer, îmi iubesc țara și sunt hotărât să fac pentru ea sacrificiul suprem iar dacă mi s-ar propune să comit un act împotriva țării mele, aș lua atitudinea unui bun cetățean, dar nu aș putea deveni informator, provocând pe cineva, eu însumi rostind vorbe împotriva autorității statale ca să-l fac pe acel cineva să fie de acord cu ce spun eu și apoi să-l denunț. Nu pot face așa ceva." Ofițerul de securitate l-a reclamat la director pe Rodeanu, supărat că-i refuzase să îndeplinească propunerea. Chemat la director, la două zile după refuzul de a-i fi complice mârșăvării ofițerului de securitate, acesta îi reproșează direct:

"L-ai dezamăgit pe tovarășul ofițer de securitate, omul care are grijă să nu se strecoare vreun dușman al poporului în această școală..." Nereușind să-și dea seama de conotația vorbelor directorului, Rodeanu se decide să-și exprime starea sufletească provocată de propunerea securistului.

"-Eu nu sunt doar dezamăgit de ce mi-a cerut tovarășul, ci m-am simțit profund jignit. I-am replicat foarte clar că nu-i pot satisface o astfel de cerere. Tovarășe director, când m-am înscris la Facultatea de istorie, mi-am stabilit trei obiective: să predau elevilor evenimente importante pentru dezvoltarea societății umane, să nu le prezint marionete drept personalități și în fiecare oră să contribui la consolidarea sentimentului patriotic al fiecărui elev. Tovarășe director, vă asigur că sunt ceea ce sunt în orice împrejurare."

Abia după ce Rodeanu îi povești lui Petreanu convorbirea cu ofițerul de securitate și cu directorul, acesta își recunosc trecutul.

"-Da, am făcut opt ani de închisoare, pentru că am fost membru într-o organizație inițiată de un conferențiar universitar de la Drept în 1956, când a început revoluția din Ungaria. Eram student la Cluj.

-De ce nu mi-ai vorbit până acum?

-Ca să nu devii, involuntar, tănuitor. Dacă vrei, o să-ți povestesc despre activitatea mea anticomunistă "când marele întuneric va cădea", cum zice Nichifor Crainic într-o poezie."

După ce și-a luat cu brio examenul de gradul I, profesorul Rodeanu a fost transferat la Liceul nr.16, în locul profesorului care a fost promovat inspector. Lui Virgil Rodeanu îi plac femeile frumoase și oamenii cumsecade și o dovedește cucerind-o pe Elisabeta Brezeanu, cu care călătorește cu trenul în același compartiment până la Cluj să vadă Grădina Botanică. Plăcându-se reciproc au petrecut o noapte de dragoste la Cluj. Lucrurile au mers atât de bine încât au mai rămas o noapte la Cluj, iubindu-se cu multă însuflețire. Sosit acasă la Sârga, Virgil Rodeanu împărtășește îngrijorarea fratelui său Alexandru a cărei soție, Minodora nu mai rămânea însărcinată și că, se profila riscul ca, odată cu moartea lor să se piardă numele Rodeanu, motiv pentru care, fratele mai mare îl îndeamnă pe Virgil să se căsătorească și să aibă copii. Era o obligație morală de care se străduia să-și convingă fratele. Deocamdată trebuiau să aibă grijă de părinții bătrâni și cu sănătatea precară...În timp, prietenia dintre Virgil și Petreanu, care predaseră la aceeași școală se consolidase. La una dintre întâlnirile de acasă la Petreanu, Rodeanu îi mărturisi că era îndrăgostit nebunește de o tânără dar nu-i povesti că ea îi fusese elevă. Îi explică ce îl împiedica să o ia de soție: diferența prea mare de vârstă și că se temea că, pe la 50 de ani, ar putea ajunge, să nu-i mai poată oferi dragostea de care încă mai avea nevoie. În conversațiile pe care le mai avuseseră în următorii ani, Petreanu află că, îl părăsise și se căsătorise. La Liceul la care fusese transferat, Rodeanu află de la directorul care era prieten cu cel de la școala de unde venise aici, că regreta plecarea sa. Totodată, îl asigură că i se va da întreg concursul încât să se simtă și aici ca-n familie. Mai în glumă mai în serios îi atrăgea atenția să nu se lase sedus, în școală existând câteva profesoare foarte drăguțe.

Deși dirigintele Rodeanu de la clasa a XI-a A știa care era sala clasei, se lăsă îndrumat de un grup de fete ce se formă în jurul său. Profesorul Rodeanu trecu la catedră și începu citirea catalogului. Când a ajuns la eleva cu numele Ilieș Irina, cea mai frumoasă din clasă, o

întrebă dacă îi place istoria. Răspunzându-i ca îi place ca și limba română, profesorul o asigură, zâmbind că îi apreciază interesul pentru învățătură, în general, și pentru istorie, în special. Fiindu-le și diriginte le spune să considere orele alocate dirigenției ocazii potrivite pentru a dezbate probleme importante de viață, cum ar fi conduita în societate, relațiile cu familia și prietenii etc. Profit de împrejurarea oferită de a consemna despre cărțile domnului profesor Gherasim Țic, pentru a vă dezvălui că m-a onorat prin faptul de a mă socoti prietenul Domniei Sale și a mă determina să-l cunosc atât cât crede că e mai bine.

Bun psiholog, scriitorul Gherasim Țic, este convins și se simte acest fapt în cum își nuanțează relatările legate de caracteristicile vârstelor, pe care le-a păstorit destui ani ca profesor și diriginte.

Astfel, după plecarea profesorului, fetele se strânseseră, să-și exprime părerile despre noul lor diriginte. În realitate, de fapt, ele își exteriorizau starea sufletească pe care o trăiseră în prezența unui bărbat frumos, dar dificil de abordat prin comportamentul ce i-l impunea profesia. Și totuși între ele se găsiseră trei care mărturisiră ce ar fi în stare să facă pentru el ca să-i arate cât de mult îl plăceau.

Autorul pentru a o califica aptă de a intra în grațiile profesorului despre care deja am aflat că-i plac femeile frumoase, apelează la calitățile fizice ale Irinei Ilieș, care, pe măsură ce creștea, odată cu vârsta formele trupului i se desăvârșeau, încât orele de educație fizică, erau ocazii de admirație pentru cei din preajmă și prilej pentru scriitor de a-și etala o impecabilă artă a construirii unui portret feminin, în proces de desăvârșire, oferit de un model de care era pe cale de a se îndrăgosti. Merită elogiată preocuparea și grija cu care profesorul își alegea temele, între acestea, Revoluțiile din Țările Române fuseseră subiectul său preferat, pentru a le dezvolta elevilor sentimentul patriotic. Insistase asupra mizelor celor trei revoluții: afirmarea ca națiune, consolidarea conștiinței naționale și rezolvarea problemelor sociale. La finalul anului școlar le promise elevilor că în clasa a XII-a le va vorbi despre România de la origine până la contemporaneitate în așa fel, încât să-și dea seama că poporul român a trăit în istorie

nu în subistorie, cum a afirmat Emil Cioran. În perspectiva prăbușirii regimului comunist, părinții Irinei voiau ca ea să urmeze profesiunea unuia dintre ei, avocatura sau medicina, hotărâseră, în vederea accesului la cultura occidentală, să-i asigure cunoașterea limbii engleze. Dorul după fiul plecat, o făcu pe Lucia Cazan, o cunoștință a doamnei doctor Ilieș, să fie de acord s-o mediteze pe Irina de care se atașase foarte mult. Profesoara de engleză o lua uneori, după meditație, la plimbare în parcul Cișmigiu, acesta devenind parcul preferat al Irinei. Într-una din zile profesorul de istorie o întâlni în parc și plăcut surprins, îi propuse să se așeze împreună pe o bancă la o discuție, profitând de vremea însorită. Irina încercă să aducă vorba despre sentimentele ce se înfiripaseră în inima ei. Sesizându-i starea sufletească, în care se găsea și pe care o intuise de ceva vreme, îi luă mâna și îi vorbi prietenește și cu înțelepciune spunându-i că-i dorește fericire în viață și că o simpatizează dar are de gând, să nu se abată de la aceasta.

Irina înțelese ce-i spusese profesorul dar nu dispera. Era decisă să aștepte până când termina liceul și apoi să încerce din nou să-i declare dragoste. Profesorul nu cuteza să-și sondeze sufletul prea adânc, din pricina diferenței de vârstă dintre ei și profesiunea pe care o avea.

Ajungând să predea la liceu, profesorul Rodeanu a înțeles că e nevoie să păstreze o anumită distanță, să fie atent la cuvinte și gesturi încât să nu le lase impresia vreunui derapaj moral din partea sa. Autorul urmărește cu mare atenție relația dintre profesor și eleva sa preferată, Irina care încearcă să nu-și înfrâneze elanul său adolescentin față de acesta spre a-i arăta cât de mult îl iubește. Orice atenție acordată de profesor Irinei, care crescând devenea din ce în ce mai femeie, încât Rodeanu trebuia să fie foarte atent, să-i explice pe înțelesul ei, că mai mult decât o prietenie frumoasă, nu poate fi între ei. Rodeanu acordă la lecțiile de istorie ale poporului român, cea mai mare atenție continuității românilor, în Transilvania, negată de unguri, pe baza, total falsă a afirmației istoricului Eutropius că, după cele două războaie purtate cu romanii, Dacia a rămas pustie. Irina așteptase cu nerăbdare scurgerea ultimilor doi ani de liceu, bacalaureatul care, pe lângă absolvirea liceului îi adusese și cei doi ani până la cei 18 ani, care în mintea Irinei

însemna că este matură și poate să-și asume iubirea față de Rodeanu și să-l determine și pe acesta să decidă același lucru.

După încheierea micii festivități prilejuită de trecerea cu brio de către Irina a acestei probe a maturității intelectuale, profesorul, în drum spre cancelarie, fu ajuns de Irina, care cu voce tremurândă de emoție, îl invită la o plimbare în Cișmigiu, unde să aibă loc o discuție particulară asupra soartei relației dintre ei. Pe banca pe care mai șezuseră stătura aproape unul de celălalt iar profesorul trăi un moment de uimire. Nu se aștepta, ca sub aparenta timiditate a Irinei să zacă un vulcan de pasiune.

Neeliminând obsesia bolii tatălui și temându-se că l-ar fi putut moșteni pe acesta, la care se adăugau și cei 17 ani, care îi avea în plus față de Irina, rămâne consecvent, la burlăcia lui, cu toate că în fapt, se iubeau mistuiți de aceeași pasiune. Pe moment par a se împăca în a fi prieteni mulțumindu-se cu o dragoste platonice. Timpul trece și peste Irina care nu-și poate refuza statutul de mamă, bucuria unei împliniri prin căsătorie a iubirii ce-i mistuia pe amândoi. Iată o secvență care-l consacră pe scriitorul Gherasim Țic, drept un autor înăscut de a exprima iubirea în faza de apogeu și, nu e singura, privind scurta epopee a iubirii celor doi. Rodeanu și fosta elevă devenită femeie și dăruită parcă pentru a simți și trăi asemenea clipe paradisiace: "Sub privirile ei, ce exprimau surpriză și teamă, se dezbracă, se întinse lângă ea și o sărută pe gât și pe sâni. Cu o grijă deosebită îi îndeplini dorința de a fi femeie. Rămaseră așa vreme îndelungată, până când ea reuși să rostească:

- Am crezut că înnebunesc de plăcere. Te iubesc cu toată ființa mea și vreau să te fac fericit.

- Și eu doresc ca tu să fii fericită. Te iubesc cum nu am crezut că voi putea iubi vreodată. Tinerețea și minunatul tău chip vor fi pentru mine sprijin în momente de restriște. Vreau să-mi consum tot tezaurul sufletesc cu tine.

- Până astăzi ți-a aparținut sufletul, începând de astăzi îți va aparține și trupul.

- Îți aparțin și eu de azi înainte. Ceea ce am simțit și trăit astăzi cu tine are un efect purificator asupra sufletului meu, cât și asupra trupului."

Concomitent cu frumoasa poveste de dragoste dintre cei doi, Irina a urmat împlinirea

dorinței sale de a urma facultatea de limba engleză și învăța până la opt ore pe zi, în acest scop. După clasare pe locul patru la promovarea examenului, Irina împreună cu iubitul ei au fost într-o mică vacanță la Cluj, unde se iubiră cu o pasiune ce începuse să se permanentizeze. Prilej cu care au vizitat și renumita Grădină Botanică din Cluj. Rodeanu o lămurește că dacă pe stradă în Cluj se vorbește în limba maghiară, se datorează conjuncturii că, o parte din Transilvania, în care se găsește Clujul, a fost răpită de Ungaria. Din discuțiile dintre ei, nu lipseau aproape niciodată subiecte istorice. După plecarea Irinei, profesorul a rămas cu tristețe în suflet. O iubea și o dorea din tot sufletul pe Irina ca soție, nu amantă, dar teama că ar putea avea o bătrânețe grea și urâtă îl împiedica să facă un asemenea pas. Se consola cu gândul că mai devreme sau mai târziu, momentul despărțirii era inevitabil. Irina se simțea vinovată față de părinți, nu pentru că era amanta unui bărbat, ci pentru că îi mințise unde petrecuse Revelionul și cu cine fusese la Cluj.

Cu o săptămână înainte de începerea anului al Cincilea, Irina luă decizia să-i spună profesorului că povestea lor de dragoste trebuie să înceteze. Cu vocea sugrumată de emoție, Irina îi spuse că era ultima lor întâlnire. În pofida faptului că bărbatul pe care-l cunoscuse la petrecerea de Revelion, la care fusese cu părinții, și că în urma mai multor întâlniri, acceptase să-i fie soție, întrucât se arătase manierat, nu putuse să-și mute gândul de la profesor, marea ei iubire. Acesta absolvise cu brio Agronomia și știa mai bine viața plantelor decât pe cea a semenilor. Irina era decisă să nu-i cedeze lui Ștefan înainte de căsătorie, nu cumva să o dezamăgească și s-o părăsească. Acceptând să se mărite cu Ștefan, Irina conchise că viața ei va fi un fals legalizat de ofițerul stării civile, deoarece ea îl va iubi toată viața pe profesor. Irina a trecut cu brio de examen și la repartiție a cerut Liceul numărul 18. Mărturisind mamei sale că e dezamăgită de cum se comportă în pat, Ștefan nici nu suportă comparație cu Virgil. Probabil, gândise Irina trebuie să ispășească fericirea trăită în cei patru ani. Tânjind după fericirea pe care o trăise cu Virgil Rodeanu, Irina avea să-și împartă trupul celor doi bărbați: unuia fiindu-i soție, celuilalt amantă. Întrebată de mama cum va soluționa

problema, Irina îi răspunde că își va respecta îndatorirea de soție, dar ca să fie și ea fericită se va vedea și cu iubitul său. Spera să rămână gravidă cât mai curând ca apoi să-și reverse toată dragostea asupra copilului. În acest scop, Irina pune la cale o strategie împreună cu mama, în urma căreia rămâne însărcinată cu profesorul Rodeanu. Îndată ce Ștefan plecă, Irina îl apelă pe profesor și se grăbi să meargă la acesta. Dorind să rămână gravidă cu profesorul și știind că era primul cu care se culcă în această perioadă, se decise să-l păcălească. Ținea neapărat ca Virgil să fie tatăl copilului său. Era singura răzbunare pe soțul său pe care și-o îngăduia. Când a acceptat să mai facă dragoste cu soțul ei, Irina deja știa că în pântecul ei rodise ultima partidă de amor, pe care o făcuse cu Virgil. Când Irina a anunțat, în timpul cinei, că era însărcinată, aceasta a produs o mare bucurie în cele trei familii care așteptau un fiu sau o fiică și un nepot sau o nepoată.

Când s-a prezentat la directorul Liceului unde urma să predea limba engleză și când a auzit că în ultimele două clase de liceu îl avusese profesor de istorie pe Virgil Rodeanu, se arătă bucuros că au cunoștințe comune și aflând că e însărcinată o întrebă, în privința timpului de predare, ce preferință are. Temându-se de bârfe care funcționau și în rândul profesorilor, Irina se interesează la director asupra atmosferei între profesori. De la școală, după ce cunoscuse colectivul în care lucra, plecă grăbită la Virgil care o primi cu brațele deschise. Se mâhni că din pricina prostiei lui, nu îi era soție. Vestea dată de ea că va avea un copil, l-ar fi făcut cel mai fericit tată. Se iubi cu disperare de parcă ar fi fost ultima oară. Ștefan care era interesat de politică, mai cu seamă de ceea ce putea duce la răsturnarea dictaturii comuniste, începuse să vorbească despre Gorbaciov. Discuția se petrece acasă la Irina în prezența socrilor. Mimând că-l interesează preocuparea ginerelei pentru politică, atunci când Ștefan își exprimă convingerea că dacă nu e de acord cu asemenea idei, Ceaușescu "va fi forțat de popor să renunțe la putere". În final, socrul își exprima speranța că ginerele avea dreptate. Și-au urât noapte bună și tinerii intrară în dormitor. Știind ce urmează, Irina își zise: "Mai bine ai fi învățat cum să-ți faci fericită soția decât poporul, prostul dracului." Viața în familia Cornea continua într-o aparentă

normalitate. Ștefan ca agronom preocupat de cercetare mergea zilnic la laborator, Irina se ducea la liceu, își făcea orele, apoi la întoarcerea acasă se oprea la profesor, unde partidele de dragoste cu profesorul se transformau în mângâieri catifelate și sărutări.

Irina continuă relația intimă cu profesorul Rodeanu căruia îi reproșează că nu a vrut să o ia de soție și devine excesiv de posesivă, amenințându-l că dacă va afla că mai există o femeie în viața lui, nu o va mai vedea. Aceasta era condiția pusă de Irina pentru a-i fi amantă. Rodul dragostei cu profesorul s-a concretizat într-un băiețel semănând cu un tată frumos și, cum Irina inventă numaidecât asemănarea cu bunicul ei, nimeni nu-i putea contesta afirmația iar ea regreta că nu posedă nici o fotografie cu bunicii ei. Irina se decise să-i pună numele Teodor, ca al bunicului. Lui Ștefan nu i-a trecut prin minte că micuțul putea avea alt tată și asemănarea cu Irina îl bucura. Nașterea lui Teodor aduce o schimbare radicală în felul de a fi al Irinei. Fu pentru prima dată când profesorul discută cu ea politică. Sunt câteva pagini în care momentul decembrie 1989 este covârșitor de exact înfățișat de autor, care era convins că, sfârșitul regimului era iminent, însă îi era teamă că puterea va ajunge în mâinile odraslelor fostei protipendade comuniste. Printre cei care luă parte la mitingul din 21 decembrie 1989, se afla și Ștefan Cornea, soțul Irinei Ilieș. A participat alături de cei care s-au confruntat cu forțele de ordine. Era prima oară când în familia Ilieș și chiar în mintea Irinei, ginerele și soțul s-au bucurat de respectul tuturor. În schimb, în mintea și sufletul Irinei, ca soț, rămâne același.

În sufletul profesorului Virgil Rodeanu, pe parcursul întregului roman se desfășoară, fără răgaz, o luptă acerbă între rațiune și iubirea pentru Irina, a cărei dominanță a dus la dureroasa despărțire, care i-a nefericit pe amândoi. Până la o limită, rațiunea a învins, însă, în cele din urmă, s-a adevărit și a avut câștig de cauză, întocmai, ca printr-un miracol, puterea fascinantă a dragostei, în care n-ar trebui să ne pierdem încrederea niciodată în faptul că "unde dragoste nu e, nimic nu e". La întrebarea Mădălinei, fiica Irinei, concepută cu soțul ei Ștefan Cornea, care, între timp decedase, adresată Irinei ce părere are despre cuscru său (Virgil Rodeanu), Irina avu

sentimentul că Teodor bănuiește existența legăturii ei amoroase cu cuscru Virgil.

După o scurtă pauză îi răspunse:

- Mi-e foarte simpatic și mă simt bine în compania lui de fiecare dată când l-am invitat să ne însoțească la Brănești.

- Și Mădălina a observat acest comportament și l-a întrebat care este motivul. În conversația care a urmat, el a recunoscut că are sentimente deosebite față de tine, dar se poartă așa, ca nu cumva să lase impresia că între voi există o relație care te-ar putea pune într-o situație penibilă.

La întrebarea dacă ar vrea să vă căsătoriți a răspuns că da, dar s-ar putea ca tu să nu vrei deocamdată, din cauza sentimentelor ce le-ai avut pentru tata.

- Am fost sinceră cu tine totdeauna și vreau să fiu și acum. În privința sentimentelor mele pentru taică-tău, nu discutăm. Despre morți se vorbește doar de bine. Referitor la căsătoria cu Virgil, sunt de acord, dar după un an de la decesul lui Ștefan. Indiferent de ce am simțit unul față de celălalt, am fost soț și soție vreme îndelungată, ceea ce mă obligă la o conduită demnă."

După cele trei zile petrecute în Brănești, reveniră în București. Dacă pentru Mădălina și Teodor timpul se consuma repede în așteptarea examenelor, pentru Irina și Virgil, enervant de încet, accentuându-le nerăbdarea cu care așteptau să devină soț și soție.

Lucrarea de masterat a lui Teodor fu apreciată și el fu declarat master. I s-a propus să devină cadru universitar, propunere acceptată cu entuziasm.

La rândul său Mădălina a luat cu brio, examenul de licență și a solicitat postul de psiholog la Liceul nr. 18. Cei doi au fost sărbătoriți la un restaurant central. După ce mama Irinei îi felicită pe absolvenți, aceasta se opri în fața lui Rodeanu și îi șopti: "Acum înțeleg zăpăceala fiicei mele, domnule diriginte. Aștept să i se împlinească visul."

Cu desăvârșire emoționant finalul romanului de dragoste între Virgil și Irina și în perspectivă cel dintre Teodor și Mădălina și faptul a fost posibil întrucât tatăl lui Teodor este rodul iubirii clandestine dintre Virgil Rodeanu și Irina iar Mădălina, al legăturii dintre Irina și soțul ei Ștefan Cornea.

Reproduc finalul romanului:

"Luna octombrie 2015 aduse două mari bucurii: pentru tânăra familie Cornea, iminența nașterii unui băiețel; pentru Irina și Virgil, sfârșitul unei vieți irosite din cauza prostiei lui și a pripelii ei. Ca să se respecte obiceiul în astfel de situații, profesorul Rodeanu i se adresă protocolar lui Teodor:

- În Bârgana ți-ai exprimat dorința de a-mi fi fost fiu. Cu aprobarea ta și a Mădălinei, aș dori să vă fiu tată amândurora și pentru asta îți cer mâna mamei tale care m-ar accepta ca soț, dacă tu îți dai consimțământul.

- Din tot sufletul, tată socru, răspunse Teodor.

- Aceeași cerere îți adresez și eu ție Mădălina, zise Irina.

- Aștept cu nerăbdare să-mi fii mai mult decât mamă soacră, îi răspunse veselă Mădălina.

Tinerii se ridicară veseli și își îmbrățișară părinții de bucurie. După gestul copiilor, cei doi șovăiră, apoi cu decența vârstei ce o aveau, respectară obiceiul pe care oamenii îl practică atunci când își unesc destinele.

După 31 de ani, Irina trăi fericirea de a se uni cu bărbatul pe care, de la vârsta de 18 ani, îl considera sufletul ei pereche. Martori la cununia civilă le fuseră bunii prieteni ai lui Virgil soții Petreanu."

Mihaela CAZIMIROVICI despre vol. „Amphora cu ofrande”, autor Maria Dobrescu, Editura Eikon, București, 2022

O reconstrucție a lumii

Sau o-ncercare de reformulare a ei, pentru că deși vrea să folosească timpul – ca o

componentă de bază –, păstrează fundamente ale acestei lumi, deja existente, pe post de marcaje.

Pe aceste considerente merge poeta Maria Dobrescu în volumul de poezii „Amphora cu ofrande”.

Iar eul poetic este experimentat în cunoașterea lumii, dar își pune întrebări, ca un filosof pornit în a descoperi calea spre altceva. Poate mai potrivit zilei sau măcar altfel față de ce a fost până azi: „cum ar fi să stricăm ceasul și să ținem timpul în loc?” (p. 12, *Cum ar fi dacă*).

E ca și cum s-ar crea confuzie, în lumea sa lirică, în căutarea unei formule diferite: „[...]ceasul a luat-o razna/ Ieri se-nvârte printre azi, intrând în secunde larma/ Răs-poimăine se-ntreveđe prin ușa de-alatăieri/ Nu mai știu unde-am pus timpul?” (p. 15, *Azi e mâine, mâine-i azi*), pentru că eul poetic vrea să devină și el un creator, răstălmăcind creația inițială sau rătăcind dincolo de ea, într-o lume fără timp.

Simboluri ale acestuia, precum ceasul sau momentele zilei, noaptea și ziua, se împletesc, salvator, cu iubirea, în: „atinge-mi doar inima/ care ticăie ca un ceas stricat?” (p. 23, *Noli me tangere*), dar și în: „dacă îți dau ochii,/ inima, buzele pentru totdeauna,/ îmi împrumuți mâinile/ pentru o noapte/ și o zi/ ca să-mi despletească părul?!” (p. 51, *Vă rog*).

În acest mod, iubirea reușește să răzbată prin lumea în schimbare – mai atenuând izul disperării trecerii timpului –, punându-se accent pe puterea ei de a fi veșnică; o iubire pentru totdeauna, într-o viziune romantică.

Și, cu toate-acestea, dorința nu e îndeajuns și se ivește dezamăgirea: „el s-a uitat înapoi/ și și-a luat rămas bun/ din palmele/ din care răsăriseră/ dimineții?” (p. 57, *Dă-mi timp*), chiar dacă pe fondul constructiv al unei zile noi, marcând momentul de început al acesteia, ca parte, iarăși, din necruțătorul timp.

Iar vremea nu se oprește din mersul ei ritmat și implacabil. Lăsând în urmă suferința din dragoste, se întrezărește, totuși, nostalgic, speranța: „Iubitul meu, s-au scurs anotimpuri/ Cămașa ta s-a rupt și-ngălbenit/ Rugăciunea plânsă se ridică-n ceruri/ Să mi te-aducă-n brațe-ndrăgostit?” (p. 171, *Iubitul meu*).

Chiar se pune și punctul pe i, curajos, găsinđ și expunând vina timpului, personalizat și

numit: „Între mine și iubire/ ești tu, Timp mincinos,/ care-mi furi anotimpurile/ și-mi sfășii viața în mâini?”, dar „Între mine/ și mine/ ești Tu, Doamne!” (ambele, p. 228, *Între mine și cer*); prețuind, astfel, mereu, ajutorul divin.

Concluzionând, se reface drumul înapoi, în timp, în poezia *Fetița cu cercul* dezvăluindu-se finalul: „umbra se-agață de ea/ pentru toată viața/ ca un prunc de picioarele mamei/ ca un inel de logodnă/ ca veșmintele de doliu/ hrănind-o cu jocurile copilăriei/ cu miracolele iubirii/ și suferințele inimii?” (p. 113), într-o cronologie, strictă și cunoscută, a etapelor vieții, de două ori etalată.

Ei bine, finalul e același, oricum: „Viața mea este scrisă între ghilimele/ între ele încap o naștere și o moarte?” (p. 44, *Între ghilimele*), sfârșitul existenței aducând și uitarea: „când voi muri/ voi fi doar un anunț de-o zi/ și-apoi amintirile se vor stinge/ în Lumânărar/ una câte una...” (p. 231, *Când voi muri*).

Mai sunt de menționat intarsiile cu transcrieri de mână ale poemelor – oferite din individualitatea prietenilor autoarei –, care vin ca argument asupra mobilului acestui volum. Și ele reconstruiesc lumea, întorcând-o spre personalizare, prin fragmente originale ale scrisului de mână, în uniformitatea, devenită obișnuință, a scrisului egal și anonim al computerului.

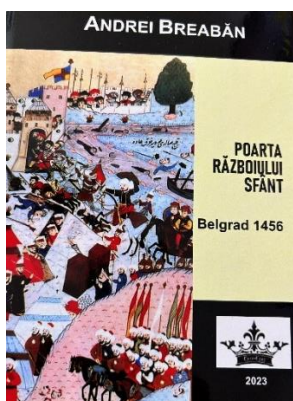
Până la urmă, e un moment bun pentru reconstrucție, fie și numai pentru întrebări în vederea ei, ținând cont de contextul actual, în care ne situăm, sperăm, după anii dificili ai pandemiei. Și poeta se află în tandem cu timpul zilei, cu nevoia fiecăruia de a reveni în normalitatea pe care o redefinim cu toții.

E o reconstrucție generală, pe care simțurile sensibile ale poetei au decelat-o și expus-o. A făcut descoperirea necesară și e bine de călătorit pe calea poemelor sale, fiindcă, iată, autoarea știe ce spune.

"Poezia trebuie să impresioneze cititorul ca și cum cuvintele ei ar fi propriile lui gânduri sau aproape o amintire din viața lui."

John Keats

Nae Georgescu despre romanul „Poarta războiului sfânt, Belgrad 1456”, autor Andrei Breabăn, Ed. Cronedit, Iași, 2023

Mantia și turbanul

Romanul istoric se poate împărți în două mari categorii: de aventuri și de reconstrucție. În „Cei trei muschetari” stai cu sufletul la gură că nu știi ce se va întâmpla, ce va veni (*ad* și *ventum*, ce *vine încoace* – cu această filosofie că timpul vine din viitor spre noi, nu din trecut, nu se învârte, și, deci, n-ai mai văzut ce aduce, totul e nou) – dar în „Regii blestemați” știi că templierii vor fi judecați, pedepsiți, că vor lăsa un blestem, etc. – și citești cu interes pentru întâmplările colaterale, pentru amănuntele în care se împiedică destinul. Această reconstrucție presupune necesarmente un model, un „așa a fost” certificat colectiv pe care-l verifici dând de pământ cu (toate) amănuntele, aducând sau inventând altele noi – pentru a vedea dacă vasul s-a spart, dacă și cum se poate lipi la loc... Dar aceasta este chiar condiția tragediei, care pornește totdeauna de la un mit, de la ceva știut de toți. Când intră în amfiteatru, spectatorul grec știe că Agamemnon va fi omorât de Clitemnestra care la rândul ei va fi omorâtă de Oreste, fiul lor, care la rândul lui va fi iertat de Apollon; și atunci ce-i rămâne? Păi... jocul actorilor, textul ca text și apoi interpretarea mitului, „de ce-urile” din interiorul lui, teoria, așadar (*theoros* este și banul pe care-l primește spectatorul de la cetate pentru că merge la *theatru*, pentru că acest tip de educație se plătea, dar și privirea ca atare, *theoria*, și trebuie să ne imaginăm pâlnia amfiteatrului: fiecare individ are privirea, *viziunea* lui în funcție de depărtarea față de actori, de unghiul din care-i vede, etc. și, și de aceea sunt atâtea *teorii* față de realitate...).

Romanul istoric modern iubește mai mult reconstrucțiile, iar aventurile le inventează pentru coloratură/atracțivitate – și are, desigur, filosofie asumată, exprimată prin acele „de ce-uri” ce-l invită pe cititor la propria *theorie*, în funcție, repet, de cum se așază în lectură. Andrei Breabăn, de pildă, în recentul său roman⁶ care-mi prilejuiește aceste notații, rostogolește de la început la fine câteva asemenea întrebări – dintre care cea mai grea pare a fi aceasta: de ce nu l-a ajutat Europa pe Ioan Corvin de Hunedoara la asediul Belgradului. Acceptăm toate răspunsurile autorului, adăugăm chiar și altele, tot tradiționale, dar întrebarea rămâne: chiar n-a înțeles Europa pericolul turcesc la 1456, trei ani după ce a căzut Constantinoplea în mâinile lor? N-a avut ea conștiința unității ei geografice și religioase? – Pentru că, la 1456, abia se tipărea *Biblia* cu invenția lui Gutenberg, în curând va începe traducerea ei cu, aproape în același timp, rupturile și fracturile în creștinismul doctrinar și practic al acestui Apus european, deci se poate vorbi de preexistența acestora, deci de o precaritate a unității religioase. Nu uităm, de pildă, că în 1453, când a căzut Cetatea lui Constantin, printre sloganurile stradale ce anima populația de acolo când Roma a vrut să ajute, era și acesta: *Mai bine sub turban turcesc decât sub mantie papală*. Ce alegere ciudată! Dar nu arată ea și că „turbanul turcesc” nu era atât de înspăimântător cum va fi – sau, cel puțin, că nu era resimțit ca atare? Dacă această dilemă se va fi aruncat în întreaga Europă după căderea Bizanțului – și va fi liniștit statele atât de fărâmițate, armatele atât de fărâmițate și ele, nobilimea atât de diversă și divergentă a bătrânului continent? Și totuși, Papa de la Roma îl ajută pe Iancu – chiar decisiv, trimițându-l pe Giovanni da Capistrano care i-a adunat comandantului o armată de cruciați egală și chiar mai mare decât cea regulată a sa. Tocmai de aceea întrebarea revine: ajungă-i mantia papală lui Iancu, adică să-l ajute papa și atât, noi regii, noi împărații, noi marii latifundiați le avem pe-ale noastre, certuri, turniruri, expediții...

Dar... fie acesta, al meu, răspunsul la întrebare, fie al lui Andrei Breabăn care este mult mai

⁶ Andrei Breabăn, *Poarta războiului sfânt, Belgrad 1456*, Ed. Cronedit, Iași, 2023

apropiat (cam retoric, pe alocuri) de cel al lui Eminescu – primul care a pus, în fond, întrebarea: „Ce-i mâna pe ei în luptă?” – și care a închis-o în acel „Laurii voiau să-i smulgă”, ce confunda turnirul, jocul, cu lupta pentru apărarea unui teritoriu – trebuie să spunem înainte de toate că autorul are de organizat o masă imensă de situații și de oameni ce nu-ți prea dă răgazul să zăbovești în întrebări, aceasta ieșind în evidență mai ales pentru că se pune de la sine ca cea mai importantă, directoare chiar. Sunt atâtea altele: cum a murit, în realitate, Iancu ? Sunt relatări că o săgeată otrăvită i-a cauzat moartea, nu ciurma singură. Au fost într-adevăr veri Iancu și Mahomed? Sunt relatări că mama sultanului, adusă ca sclavă la curtea lui Murad II, era soră cu mama comandantului oștirilor creștine. Cât s-a implicat, apoi, tânărul Ștefan cel Mare în această bătălie, cât s-a implicat tânărul Vlad Țepeș, cum a funcționat „tutoriatul” de idei al lui Iancu asupra lor – și câte și mai câte. Andrei Breabăn amintește aceste dileme ale istoriei, citează chiar, la subsol, autori de cărți ieșite, de regulă, la edituri prestigioase – și optează de mai multe ori pentru locuri ce nu sunt canonice. Repet: este o opțiune din studii academice, autorul nu ia în seamă, pare-se, cărți mai simple, ca să le zicem așa. Aș da un exemplu. Numele „Dracula” a fost pus în legătură cu drapelul dacilor (numit „draco” în latină și, deci, probabil în limba lor) de către istoricul autodidact (dar foarte doct) Paul Tonciulescu, pornind de la expresiile de limbă „a face pe dracu-n patru” (despre victorie: a cucerii drapelul dușmanului și a-l sfâșia în două și iar în două, ca semn al anulării) și „a face pe dracu ghem” (despre înfrângere: a înfășura capul metalic al steagului în postavul ce-i urmează și a-l ascunde în sân; deci, chiar înfrânt fiind, a salva drapelul). Andrei Breabăn insistă cu Dragon, Ordinul Dragonilor – și fuge de *dracu* ... cam ca cel de azi de tămâie. Deși, ca pasionat de antichitățile traco-dace cum se arată, e greu de presupus că nu cunoaște studiile lui Paul Tonciulescu (publicate, ce e drept, la edituri distanțate de academii, după moartea autorului)...

Nu insist, desigur, am dorit doar să se rețină că autorul declară (și urmează până la limita amintitei tracologii, pe care limită o trece adeseori pe cont propriu) o bibliografie cât se poate de oficială. Ar fi putut aminti, cel puțin în

treacăt, că originea Corvineștilor nu este doar valahă, la modul general, ci chiar în satul Corbii de Piatră din Muscel (biografiile lor spun că ei provin din „vico de Corvo”), care există și este atât de important

Dar, desigur, romanul lui Andrei Breabăn nu se judecă după savantlăcuri respinse sau atrase. Este literatură, una de calitate înaltă, autorul construind cu grijă o lume vie, foarte vastă, un ev mediu românesc și balcanic viguros, energic, dornic de viață și afirmare. Fraza lungă, bine cumpănită, atragerea arhaismului sau a neologismului, „molcomia” dialogurilor, grija pentru alegerea epitetelor fixe, părțile ritmate care accentuează faptul deosebit, situează acest stil narativ în vecinătatea lui Sadoveanu – ales, pare-se, ca model. Spre deosebire de el, Andrei Breabăn are puține descrieri și rezolvă multe dintre evenimente prin dialogul dintre personaje. Este apelul la teatrul antic, de care vorbeam mai sus: în replicile personajelor se pun întâmplări narrative, cititorul fiind, astfel, atras și de acele amănunte necesare ce țin întriga – dar și de personajul care le povestește. Tiparul pare a fi piesa de teatru *Perșii* de Eschil, de unde Andrei Breabăn preia și impresia puternică pe care le-a lăsat-o invadatorilor cântecul, paianul cu care au ieșit la luptă grecii. Față de urletele lor barbare, acest imn ordonat scos din piepturile tuturor luptătorilor ritmează, îngrozește haosul și cheamă la formă, la *cosmos*. Romanul lui Andrei Breabăn dezvoltă o linie întreagă, bine articulată, a imnelor creștine (doar pe Niceta de Remesia îl recunosc, celelalte cred că sunt luate de prin cărțile de cult, dar și create acum, de către autor) ce înspăimântă adversarul mai mult decât armele improvizate ale cruciaților care atacă.

Această treaptă din spornica seria de romane și cărți de studii dedicată lui Ștefan cel Mare și Sfânt este o privire de sus, interogativă dar și entusiastă, a Europei prinse de uraganul turcesc. Scriitura fluidă, înlănțuirea firească a faptelor, chipurile și portretele interioare ale personajelor realizate din trăsături ferme, grija pentru adevărul istoric cules din biblioteci întregi de surse dar și din cărți de literatură, și din tradiție (așa cum a fost ea fixată prin cărți în cultura română) – iată numai câteva argumente pentru care cred că romanul istoric românesc renaște și-și găsește resortul ce ne ține, ca altădată, sufletele în neam.

Corneliu CRISTESCU, despre cartea:
MIHAI VITEAZUL

**Io Mihai Viteazul, din mila lui Dumnezeu,
 Domn al Țării Românești și al Ardealului
 și a toată Țara Moldovei, autor**

**Marin A. Cristian, Editura Grai și suflet
 – Cultura Națională, București, 2013.**

După o viață dăruită studiului istoriei românilor, domnul profesor **MARIN A. CRISTIAN, doctor în istorie**, ne dăruiește rodul muncii sale de o viață, și anume o carte despre **MIHAI VITEAZUL**.

De la apariția, în anul 1935, a cărții lui Nicolae IORGA, *Istoria lui Mihai Viteazul*, precum și a cărții lui P. P. Panaitescu, *Mihai Viteazul*, în anul 1936, dar și a cărților lui Dumitru Almaș, *Mihai Vodă Viteazul*, din 1966, și a lui Manole Neagoe, *Mihai Viteazul*, din 1976, au apărut o serie întreagă de articole, studii și sinteze istorice, generale și speciale, privitoare la viața și faptele Marelui Voievod al Românilor, fiecare aducând o serie de noutăți, informații și interpretări, dar nu a mai apărut vreo monografie deosebită, de anvergură. O personalitate atât de complexă cum a fost Mihai Viteazul, în lumea istoricilor, care s-au preocupat de viața și faptele lui, a generat, de-a lungul anilor, și puncte de vedere diferite, uneori contrare. Una dintre problemele controversate a fost, și încă mai este, problema paternității și maternității lui Mihai Viteazul.

La început, s-a admis cu ușurință că Mihai era **fiul legitim** al voievodului **Pătrașcu cel Bun** (1554-1557). Aceasta pentru că, înainte să devină Domn, s-a răspândit zvonul că Mihai este fiul voievodului, zvon în urma căruia era să o pătească din partea domnitorului Alexandru cel Rău. Dar, se pare, că acest zvon i-a servit pentru a prelua Domnia, care era într-un fel o condiție de continuitate și de încredere, chiar și pentru turci.

O a doua ipoteză, privind originea lui Mihai, a apărut ceva mai târziu, deoarece istoricii au constatat că, după moartea lui Pătrașcu cel Bun, acesta a lăsat-o pe doamna Voica, soția lui legitimă, spune autorul (p.15), nu pe Mihai, cum era de așteptat. Deși Nicolae Iorga spune că: *după moartea Voicăi, Pătrașcu cel Bun s-a mai căsătorit o dată, într-o vârstă mai înaintată, fiind domn acum* (p.19). Iar mai departe, scrie:

Voievodeasa cea tânără ținu scaunul în 1556, împreună cu Radu Clucerul, în timpul cât lipsi soțul ei dus la război (probabil în Ardeal). Moartea lui Pătrașcu o aruncă în pribegie (p. 20).

Pentru că, totuși, zvonul persista, istoricii au tras concluzia că Mihai fusese fiul lui Pătrașcu cel Bun, dar **era un fiu nelegitim**, așa cum, de altfel, mai erau și alții, iar mama lui fiind **Teodora**, o negustoreasă de rachiu din Târgul de Floci, de la vărsarea râului Ialomița în Dunăre.

Ipoteza a fost acceptată de istoricii timpului, începând cu mare istoric Nicolae Iorga.

Dar în anul 1936, la un an de la apariția cărții lui Nicolae Iorga, apare cartea lui P. P. Panaitescu, un elev/student al lui Iorga, care lansează provocarea, cum că: *este o imposibilitate morală, fiind inventată atunci cu bună știință pentru a reuși să preia domnia Țării Românești*.

Ca argumente, Panaitescu aducea ideea că Pătrașcu cel Bun a murit în decembrie 1557, pe când Mihai s-a născut în anul următor, 1558. *Imposibilitatea morală* constă în faptul că, în anul 1557, Pătrașcu cel Bun era bolnav de o boală foarte gravă, că încă din luna mai, 1557, a apelat la serviciile unui doctor sas de la Sibiu, boală care până la urmă i-a adus sfârșitul. Boala lui Pătrașcu-Vodă s-a agravat după întoarcerea sa din Ardeal, unde, la porunca Sultanului, a contribuit la *așezarea din nou a crăiesei Isabela*.

El a intrat în Ardeal, *străbătând pasurile ardelene*, cum avea să facă, mai târziu, fiul său, Mihai.

În toamna anului 1557, o altă armată a lui Pătrașcu-Vodă, sub conducerea lui Radu Clucerul, a mai intrat prin *pășuri* în Ardeal, ajungând pe la Tâlmăciu și la Șelimbăr, *unde era să răsară pentru noi, după vreo patruzeci de ani, un soare de biruință*, cum spune Nicolae Iorga. Dar ștabela domnească, care anunța moartea Domnului, a oprit această acțiune. Pătrașcu-Vodă a fost înmormântat la Mănăstirea Dealului, unde avea să fie înmormântat și capul lui Mihai Viteazul, mult mai târziu.

Aceste argumente, coroborate cu rezultatele unor cercetări documentare, au dus la apariția unui **al treilea punct de vedere**, care constituie tocmai ipoteza acreditată de domnul profesor doctor **Marin A. Cristian**, în vasta sa

monografie, bazată pe cele 160 de referințe bibliografice..

Dacă în cărțile primilor doi autori citați mai sus, se aduc o mulțime de documente noi (prima carte), sau de interpretări și ipoteze noi (a doua carte), cartea domnului Marin A. CRISTIAN surprinde atât prin volumul mare de date istorice, prezentate în detaliu, pe documente, în manieră cronologică, pe zile chiar, cât mai ales prin punctul de vedere ferm și categoric privind originea, mai bine-zis familia, tatăl și mama care i-au dat viață lui Mihai, domnul profesor inversând/răsturnând, oarecum, ceea ce se știa până în prezent.

Este drept că P. P. Panaitescu anunță cumva existența unui alt punct de vedere privind tatăl lui Mihai Viteazul, dar nu spunea cine este acesta, părere care, cum se știe, l-a supărat mult pe marele istoric Nicolae Iorga, dar argumentația, prezentată de domnul prof. dr. Marin A. Cristian, nu numai că pare, dar chiar și este pe deplin convingătoare pentru cititor.

Cartea domnului profesor are un caracter profund științific, se vede că este făcută de un profesionist în istoriei. Este foarte densă în informații despre Mihai Viteazul și prezintă faptele și evenimentele principale în mod cronologic, pe date concrete, ușor de urmărit și clar expuse. Cartea se adresează, în primul rând, profesioniștilor în ale istoriei, profesorilor și cercetătorilor din domeniul istoriei, dar este scrisă foarte clar, fluent, explicit, pe înțelesul unui public larg, dar pasionat de istorie și, oarecum, avizat.

Cât privește originea, părinții lui Mihai Viteazul, ipoteza mi se pare îndrăzneță (*lumea este a celor care îndrăznesc, spunea cineva*), dar plauzibilă și, mai ales, bine documentată și argumentată;

Documentele prezentate, cronicile vremii și afirmațiile unor personaje importante din viața lui Mihai Viteazul, unele cunoscute de N. Iorga, și, nu în ultimul rând, relatările trimișilor și ambasadurilor acreditați la Constantinopol și la curțile europene, care își informau stăpânii, conduc la concluzia clară că **Mihai este fiul unui grec**, se pare, al lui **Iane Cantacuzino**, capuchehaia Valahiei și Moldovei la Constantinopol, dar și ban al Craiovei, pe care,

cronicarul Baltasar Walther, susținând varianta clasică totuși, îl considera **urmaș al împăraților bizantini**. Pe linie maternă, e adevărat, **mama fiind româncă**, acea negustoreasă de rachiuri, **Tudora**, din Târgul de Floci.

Numai că, în accepțiunea clasică, Iane ar fi fost fratele Teodorei, și ea o Cantacuzino, **deci grecoaică**, iar **tatăl ar fi fost român**, în persoana voievodului Pătrașcu cel Bun, mort în anul premergător nașterii lui Mihai. Deci, în accepțiunea clasică, Mihai avea **mamă grecoaică** și **tată român**, iar grecul Iane Cantacuzino îi era, deci, unchi, pe când în ipoteza/demonstrația domnului profesor-doctor, Marin A. Cristian, **mama ar fi româncă și tatăl grec!**

Pentru a demonstra originea împărătească a lui Mihai, în ipoteza că tatăl său era Iane Cantacuzino, domnul profesor a studiat arborele genealogic al familiei Cantacuzino, care are o vechime de aproape 1000 de ani. Din el rezultă că **Iane** și cu **Mihai Cantacuzino-Șaitanoglu** (1515-1578) **erau frați**, fiind fiii lui Dimitrie Cantacuzino. De aici rezultă că fii celor doi, **Mihai**, viitorul voievod, și, respectiv, **Andronic Cantacuzino**, **erau veri**. Tocmai acest Andronic, vărul lui Mihai deci, care preluase funcțiile lui Iane, de ban al Craiovei și de capuchehaie la Constantinopol, **contribuie esențial** la numirea lui Mihai în scaunul Valahiei, fapt dovedit de scrisoarea acestuia către Petru Schiopul, fost domnitor în Moldova, căruia îi comunică: *I-am făcut domn al Țării Românești pe banul Mihai*, pentru că, spune mai departe:

Este vrednic să păstorească un popor, el, mai bine decât alții. Prin aceasta: au binecuvântat și pe părinții miei răposați, frază care pune serios pe gânduri! Chiar și Nicolae Iorga, în cartea sa, vorbește de aceste documente, dar acesta nu a crezut în ele (...își găsește gelepul-părinte sau, cum zic alții, ruda, pe Iani, și se face domn), deși redă, aproape completă, scrisoarea lui Andronic Cantacuzino către Petru Schiopul.

Dacă legăm această scrisoare cu informația pe care ne-o dă domnul profesor Marin A. Cristian, anume că Iani Cantacuzino, în toamna anului 1592, a vorbit cu Sinan Pașa despre o posibilă numire a lui Mihai ca Domn al Valahiei, demonstrația pare să fie clară, cu toate că Iani moare la sfârșitul aceluiași an. Dacă este așa,

atunci devine clar de ce **Andronic**, fiind astfel **vărul lui Mihai**, finalizează ce a început Iani, unchiul lui Andronic. Rămâne ca timpul să confirme sau nu această ipoteză deosebit de îndrăznească a profesorului, doctor în istorie, Marin A. Cristian. Demonstrația domnului profesor este lungă și complexă, dar bazată pe documente și pe analiza și pe interpretarea lor.

Trebuie să mărturisesc că și eu am fost surprins când am citit că, în conferința *Mihai Viteazul și Creștinătatea Transilvană*, ținută la Bistrița, la 22 noiembrie 2016, **academicianul Ioan-Aurel POP** arată că, privitor la răspunsul lui Mihai Viteazul, la reproșul maghiarilor, de a utiliza limba română în documente, a fost ferm: **De azi, va fi! Integral!**, dar mai departe, afirmă că: **Mihai era un domn al epocii moderne, știa trei limbi străine. Avea fire mai mult împărătească decât domnească și țărani au înțeles acest lucru și l-au așezat alături de sfinții din icoane.**

Împresionantă această ultimă apreciere! De ce **...împărătească**, m-am întrebat, de unde până unde?

Iată că domnul profesor Marin A. Cristian ne dă un posibil răspuns.

În această posibilă dublă sau triplă origine probabilă a lui Mihai Viteazul, pentru noi, cei de azi, nu contează decât **...Adevărul!** Iar acest adevăr trebuie demonstrat, stabilit și acceptat, pe bază de documente, de către istorici profesioniști, precum este și domnul profesor, doctor în istorie, Marin A. Cristian. Și asta pentru că, indiferent care este acel adevăr, acesta nu va scădea cu nimic meritele deosebite, spectaculoase și chiar geniale, uneori, ale lui Mihai Viteazul, iar noi, românii îl vom iubi necondiționat!

Pentru ce a făcut pentru români...

De aceea, această carte are o însemnătate deosebită pentru români și îl felicităm pe domnul profesor, doctor în istorie, Marin A. CRISTIAN, pentru această frumoasă carte destinată românilor de pretutindeni.

„Un popor care nu își cunoaște istoria este ca un copil care nu își cunoaște părinții.”

Nicolae IORGA

DIN CREAȚIILE TINERILOR CREATORI PREMIAȚI LA FESTIVALUL - CONCURS DE CREAȚIE LITERARĂ BOGDANIA

BĂLUȚĂ MIHAELA

Profesia: Inginer textilist, 56 ani

A obținut Premiu III, secțiunea Eseu, grupa a II-a, la Festivalul-Concurs de creație literară **Bogdania**, ediția a XI-a, anul 2022

**"Lumea asta se aseamănă cu un vast bâlci."
(Ion Luca Caragiale)**

Ce este eseu? Un text scris cu scopul de a prezenta și argumenta un punct de vedere al autorului pe o temă dată.

Fără pretenții filozofice, părerea autorului *en titre* asupra actualei societăți, este aceeași cu a maestrului Caragiale, de acum un secol jumate. Și fiindcă o pățanie e mai ilustrativă decât o sută de disertații, întâmplarea de mai jos e un eseu, ceva mai... dinamic.

Era de câteva zile în București. Cezar avea un examen-workshop de o săptămână, de dimineața până seara. La final, urmau să fie selectați trei, din trei sute de participanți, ce se vor angaja la Teatrul Aramia. După două zile, rămăseseră jumătate, și se tot împuținau.

Ce putea face ca să-și susțină copilul, decât să supravegheze amenajările la garsoniera pe care o cumpărase cu un credit, și cu care intenționa să facă RBB. Era pe vremea când mai avea un strop de timp.

Îi primi deci pe cei doi meșteri ce urmau să instaleze aerul condiționat în garsonieră. Situată la etajul șase al unui bloc curățel de modă veche, din Piața Romană, locația era nemobilată, împânzită de praf și moloz, inundată de razele

toride ale soarelui, care se reflectau nestânjenit prin ferestrele goale și murdare. Splendid! Își luase o carte plictisitoare de la un stand din apropiere și își improvizase un scaun incomod, dintr-o noptieră fără un picior, rămasă de izbeliște de la fostul proprietar.

Între timp, cei doi meșteri își desfășurau arsenalul de scule, într-un ritm național specific, redus bradicardic de temperatura radiantă. La pachet, degajau un miros acru de sudoare, care se scurgea în valuri pe ei. Încea să se afunde în carte, dar poziția incomodă și subiectul muștrător al lecturii: “realitatea autocreată”, nu erau tocmai factori favorizanți.

Iar realitatea ce se crea în jurul ei, o acapără pe nesimțite. Instalarea unui aparat de aer condiționat în centrul Bucureștiului, la etajul șase al unei clădiri situate la nodul a două artere ultracirculate, nu ridică principial nici un fel de probleme. Nimeni nu te-ntreabă de ce apa ce se va scurge din instalație, va spăla, gratis, capetele pietonilor din zonă. Ori, conform cărui proiect spargi și găurești pereți de fațadă, într-o zonă de importanță istorică, după o geometrie oltenească specifică. Nuuuuu, toate acestea sunt aspecte insignifiante, cu care nu merită să-ți bați capul.

Tot ce-ar trebui eventual să te preocupe, este ca, în timpul procesului de găurire a pereților, în vederea instalării tubulaturii, bucățile de moloz rezultate, să nu spargă totuși parbrizele mașinilor parcate în zona de incidență. Ei, aici începe treaba serioasă.

În inima capitalei, la o ora de vârf, să eliberezi o arie înțesată de mașini parcate românește, jumătate pe trotuar și jumătate pe carosabil, poate reprezenta o inginerie mult mai mare, decât un proiect tehnic de racordare al unei instalații de climatizare. Dacă mai ești și o provincială proaspăt aterizată în context, și nu cunoști neam de localnic, acțiunea se transformă în provocare.

Așa că te poți considera binecuvântată dacă ai un instalator, care, după ce mai întâi își declină orice responsabilitate cu privire la pagubele auto colaterale, se implică până într-un final, în soluționarea problemei. Zis și făcut, că timpu-i pe bani.

Juniorul echipei de intervenție climaterică tată-fiu, un tânăr înalt și măsliniu, cum altfel, se repede jos, unde încearcă grăbit să identifice

posesorii mașinilor ce se nimeresc în raza gravitațională a lucrării la nivel înalt.

Într-un stil inconfundabil, total salutar în cazul de față, pe parbrizul unui opel, tronează un carton rupt în scârbă, cu un număr de mobil, cel mai probabil al proprietarului cu intenții de vânzare. În mod nesperat, omul în cauză răspunde la apel și chiar vine, de la terasa din apropiere, să-și îndepărteze placid mașina, nu înainte de a cere plictisit explicații cu privire la scopul general al acțiunii.

Un alt vecin, ce urmărea ca la vodevil, de la un geam al blocului, setul de manevre, realizează într-o inspirată revelație, că și mașina lui e în zona de pericol. Cu țigara-n colțul gurii și cu un sictirit “hai vere c-o mut, decât să mi-o faci combi”, încă un loc se eliberează.

Problema în București e că unde se ivește o gaură de parcare, în secunda următoare sunt minim trei șoferi la pândă, avizi s-o ocupe. În ciuda celor aproape doi metri ai săi, meșterul instalator epuizează în scurt timp resursele de acoperit, cu joc personal de mâini și picioare, aria ce trebuie păstrată *free parking*.

În astfel de situații, tot ce-ți rămâne de făcut, este să apelezi la o autoritate locală în materie, cu prestanță și tradiție. Mache, țigan zonal, mic, negru și semidezbrăcat, e dotat în schimb cu plămâni și aplomb, de dimensiuni invers proporționale cu fizicul.

Dacă mă cinstești conașule, unul nu parchează aici, câtă vreme zici mata’ că trebuie. De la colțși pân’ la ușa blocului, razie fac, n’ ai tu grijă!

Bine omule, dar cinstea la urmă, și ai grijă să nu te vadă vreun polițai.

N-are gaborii treabă cu mine, că măștie. Hai repejor că mai am treabă pe ziua de azi și se strânge lumea ca la circ, nu vezi? Numa’ ce-i drept: vociferările șoferilor în amiaza zilei toride, creșteau în intensitate și volum, odată cu gradele și praful care scălda totul într-o pâclă tot mai densă.

Țiganul întreprinzător și stăpân pe situație, se dovedea categoric cea mai bună soluție de caz. Lăsându-l cu încredere să coordoneze traficul zonal, meșterul urcă cele șase etaje, pentru a demara lucrarea. Odată ajuns sus, nici una nici două, arborează poziția de tragere, cu bormașina în mână, spânzurat pe trei sferturi peste balcon, în timp ce tatăl îl ancorează de picioare, într-o

postură de lucru evident îndelung exersată. Nu bine startată acțiunea de rotopercutare la patruzeci de grade, în poziția de alpinism extrem de familie, că răbdarea țiganului aflat în stradă, se epuizează la fel de brusc cum i se inflamase entuziasmul. Cu un ecou de goarnă stricată, începe să răcnească în sus, către duetul acrobat de la fereastră. În ciuda dimensiunilor reduse ale pieptului din care erau eliberați, decibelii cu accent *gipsy* acoperă zgomotul străzii și al mașinii de găurit, creând un efect de urgență de război. Omu-și solicită cu volum strident și amenințător, cinstea promisă “de la cucoana la care se face bijuteria”.

Concomitent, nu-și neglijează însă nici atribuțiile curente. Tocmai ce se repede vigilant la o conducătoare auto, care-n inconstiența ei, executa manevre intenționale de parcare în zona lui de acoperire:

- Huoooooooo....femeie! Fugi de aici cu loganul tău trist, că te sparg acum!

La expresia siderată a femeii, țiganul ridică conștiincios o bucată de cărămidă, pentru a-și sublinia solicitarea, care părea insuficient înțeleasă: Ce ai fă, ești surdă?? Ți-e dor de-o gaură în parbriz??!

Un alt parcator nehibzuit, semnalizează candid cum c-ar parca și el, încă incomplet edificat asupra scenei la care tocmai asistase.

-Și tu măăă...mare șmecher la costum, hai marș de aici!, ce-s eu, radio?, să vorbesc de două ori?! Fir' ați ai dracu', zici că ați surzit toți azi!

Brusc clarificat, participantul la trafic reacționează prompt la mesajul explicit al reglatorului de circulație, mărunț și dezbrăcat. Cu o expresie de groază amestecată cu respect, face în grabă o înțeleaptă manevră de renunțare.

-Așa mâncați-aș, nu degeaba se spune că bărbații-s șoferi mai deștepți decât femeile. În tot acest timp, țiganul își apără interesele personale, că doar n-are lider de sindicat angajat.

- Huoooooooo, tu ăla spânzurat de sus! Zi-i la cucoană să sară cu banu', că-ți parchez acuș' un autobuz aici, de nu-l mai muți nici cu potera, și mai spargi tu pe mă-ta.

Răbdarea meșterului care face echilibristică la etajul șase, ținând în mâini cevafoarte greu, care pentru privitorii de jos aduce a mitralieră, este și ea doar o cantitate finită. Cu sudoarea șiroindu-i în ochi, urlă refulator la țigan, într-o

manieră la fel de convingătoare: Taci că-ți trag c-o cărămidă-n cap acum! Stai acolo, cu guranțisă, și așteaptă-ți cinstea la urmă, altfel vezi tu pe dracu...

Mulțimea strânsă între timp în stradă, cu capetele pendulând ca la *Grand Slam*, când sus ...când jos, urmărește cu maxim interes evoluția conflictului. În astfel de situații, cel mai bine e să nu iei partea nimănui.

Mai cu seamă că de la colț apare Lache, țiganul numărul doi, construit după același tipar de supraviețuire stradală: stafidit, tuciuriu și gol de la brâu în sus. Anii de experiență în jungla urbană, îl fac să sumarizeze într-o clipită situația. Care va să zică: în jurisdicția lui, veneticul ăsta de Mache a pus mâna pe o afacere ad hoc, fără să ceară voie.

Glasul lui Lache, trâmbiță a strămoșilor înșelați și nedreptățiți de veacuri, se înalță fără opreliști către etajul de sus al blocului:

-Să nu-i dai nimic vere, auzi?, aici eu sunt starostele, mie-mi dai loveaua și la ăsta-i sparg dinții acum! Ai zice că până la înălțimea atâtor etaje, într-o zi și oră de trafic intens, toate acestea ar trebui să ajungă estompate ori deloc. Ei aș: totul pare să se desfășoare amenințător.... la un cot distanță!!

Stătea terifiată pe o găleată de dispersit, noptiera se rupsesse din pricina tensiunii. Cu mâinile pe urechi se ruga cu fervoare ca instalatorul să nu cadă peste balcon, iar la nivelul străzii să nu izbucnească o țiganiada a la Zaharia Stancu. Totul era..... suprarealist. Dacă ar fi putut râde, ar fi râs, dacă ar fi avut stare, ar fi filmat scena. Momentan însă, se cerea o intervenție urgentă de dezamorsare a situației, or avea toate șansele să-și încheie seara într-o secție de poliție. Jos, imperativul cor țigănesc lua amploare: Ce faci cucoanăăăă, sări odată cu banuu'!!

Mieeeee, nu lui, lasă-l pe păduchele ăsta, asta-i strada meaaaaa!!

Disperato-panicată, rulă o bancnotă și o introduse într-un flacon de plastic. Solicită cuplului de instalatori acrobatici să elibereze fereastra și se aplecă peste scena toridă de la nivelul solului. Închise ochii și aruncă flaconul într-un gest de “alea iacta est”, rugându-se ca odată ajuns jos, să aducă pace.....și liniște.....și normalitate...

PIESĂ DE TEATRU

Nicolae VASILE

Controversiada (4) (urmare din numărul anterior)

*Bine că există anestezia totală,
Altfel, românul l-ar contrazice
pe chirurg pe masa de operație.
(Banc românesc)*

Actul 2, Scena 1

(După 20 de ani. Acasă, în România, Nelu și Maricica)

Maricica:

Nelu, Nelu, vino repede afară, dar repede!... Tremur toată!... Mai cosește dracu și tu prin curtea asta, că uite acum am văzut un șarpe care trecea din flori și a luat-o spre vie. Caută-l și omoară-l!...

Nelu, protector:

Calm, calm, liniștește-te, măi femeie!... Asta e de bine, așa se spune în popor. Este șarpele casei și este bine când îl vezi. Nu este bine să-l omori, ar fi ca și cum ți-ai omorâ norocul.

Maricica:

Noroc pe dracu!... Care noroc?... Nu vezi că am rămas singuri cuc în ditamai casa!... Bașca, să mai avem grijă și de ditamai casele copiilor, care umblă brambura cât e lumea de mare, pământul de la țară rămas în paragină. Mi s-a dus și chefu de cafeaua asta. S-a și răcit. Nelule, ia încăzește-mi și mie cafeaua asta!...

Nelu:

Vineee Nelu!... Noroc am avut, cu carul, să facem toate astea. Pentru administrarea lor, nu este nevoie de noroc, ci de pricepere și efort. Apoi, să mă lași în pace că azi am de lucru.

Maricica, cu ceașca de cafea în mână, mergând spre Nelu, care lucra:

Offf..., măi Neluțule, mai spune și tu ceva, lasă-l dracu de calculator!... Când ești acasă, scrii întruna. Cine crezi că citește balivernele scrise de tine? Când lucrezi, măcar la întoarcerea acasă, îmi povesteai ce-ai mai făcut pe la universitate, dar acum taci, taci, taci și scrii.

Nelu:

Păi, ți-aș povesti și acum ce fac pe la redacție, pe la teatru, pe la cenaclu, pe la academie, dar nu te interesează. Când deschid vorba de așa ceva parcă ți-aș da cu ceva-n cap.

Maricica:

Cum dracu poți să scrii așa mereu?... Nu ți se mai termină odată ideile alea?...

Nelu:

Măi, femeia lui Dumnezeu, un adevărat creator se simte cu adevărat bine atunci când creează, nu la sindrofii sau alte evenimente, cum ar crede lumea. Acolo, în general, ei sunt destul de ciudați. Eu când scriu, nici nu știu cum trece timpul și asta mă liniștește.

Maricica:

Te-a binecuvântat Dumnezeu, dar nu vrei să împarți cu mine această grație cerească!... Cum să nu mă supăr când tot pleci de acasă fără să-mi fie foarte clar pe unde umbli. Crezi că eu nu știu că peste tot te întâlnești cu fel de fel de femei. Ale dracu, roiesc în jurul tău, ba pentru un articol, ba pentru o cronică, ba pentru un rol, ba pentru o lansare de carte, iar ție îți plaaace, că ți-a plăcut toată viața.

Nelu:

Ești groaznică!... Când o să-ți treacă gelozia asta? Suntem, totuși, în vârstă, nu crezi că ar fi cazul s-o cam termini?

Maricica:

În vârstă, ai?... Uiți că boșorogul de tac-tu voia să se însoare la 85 de ani, după ce a murit maicăta?

Nelu:

Auzi, hai, ușor, ușor, că ajungem la ceartă!... Ai venit la mine să-mi ceri ajutor, sfaturi!... Eu nu pot să te sfătuiesc decât cu ceea ce fac eu și este verificat că funcționează. Eu nu mă plictisesc, îmi place ceea ce fac, dorm noaptea buștean, ceea ce nu se întâmplă cu tine. Bănuiesc că despre asta voiai să discutăm? Dacă, în schimb, vrei să reluăm, pentru a mia oară, neînțelegerile noastre de o viață întreagă, află că nu mă interesează.

Maricica:

Da, vechea poveste, totdeauna tu trebuie să ai ultimul cuvânt!...

Nelu:

Nu am avut niciodată nici primul cuvânt, adică nu eu am început discuțiile, și nici nu mi-am dorit să am ultimul cuvânt. Dacă așa s-o fi întâmplat, de mai multe ori, este și pentru că, poate, am avut mai multe argumente. Eu am întors adesea situații nefavorabile în unele avantajoase pentru că am știut să privesc adevărul în față.

Maricica:

Adică, ce vrei să zici?...

Nelu:

Sunt mai multe exemple, dar o să-ți spun numai unul care ar avea legătura cu un posibil sfat. Ții minte când la ieșirea mea din spital mi-s-a prescris un regim alimentar foarte strict, pe lângă o droaie de medicamente?

Maricica:

Da, și ce-i cu asta?...

Nelu:

Ai spus că tu nu te angajezi să gătești două rânduri de mâncare, că ai multe altele pe cap.

Maricica:

Păi, așa și era, aveam pe ai mei bolnavi, trebuia să am și grija lor. Nu mai aveam eu timp să gătesc separat și pentru tine.

Nelu:

Nu despre frustrarea pe care am simțit-o atunci vreau să-ți reamintesc, ci să folosesc momentul respectiv ca pe o exemplificare filozofică a transformării răului în bine.

Maricica:

Daa, daa!...Dacă mă iei cu filozofiile tale, la revedere!...

Nelu:

Ai răbdare, că acum vine sfatul!... Eu am pornit să-mi gătesc de la zero, când nu-mi făcusem în viața mea nici măcar o salată. Am ajuns acum să-mi prepar mâncarea în fiecare zi, evident, respectând prescripția medicală pe care am primit-o la ieșirea din spital, iar momentele prestației mele culinare au devenit cele mai relaxante din întreaga zi. Astfel, îmi umplu și timpul cu ceva plăcut, lucru esențial pentru pensionari. Acesta este sfatul pentru tine. Din moment ce te plângi de plictiseală, acum având timp arhisuficient, de ce îți gătești pentru o săptămână întreagă, când ai putea să faci asta în fiecare zi. Este și mult mai sănătos. Uită-te la

mine ce siluetă am făcut de când mă hrănesc inteligent!...

Maricica, furioasă:

Siluetă, pe dracu!... Crezi că eu nu știu pentru cine faci tu siluetă?... Pentru panaramele alea pe care le întâlnești pe la parangheliile „culturale” ale voastre. Le-aș strânge de gât pe toate!... Și pe tine odată cu ele!...

Sună telefonul Maricicăi:

Gina:

Mamă, vezi că plec într-o excursie de o săptămână în Maldive, să te ocupi tu de florile și pisicile mele. Nu trebuie să treci chiar zilnic că ele știu să se descurce și singure vreo două zile.

Maricica:

Bine măi mamă, dar, când ai de gând să mai pleci, spune-mi și mie mai din timp, că le am și eu pe ale mele.

Gina, închizând telefonul:

Hai, nu te mai plânge, că știu eu că n-ai nimic de făcut și te vaiți mereu de plictiseală!...

Maricica, către Nelu:

Am greșit-o cu copiii ăștia!... Pe lângă faptul că mă supără evoluția lor, ca oameni, au început să fie și cam obraznici.

Nelu:

Ce vrei să spui?...

Maricica:

Păi ce eu am devenit sluga lor?... Și-au făcut ditamai casele și vor să am eu grijă de ele?... Măcar dacă aveau vreun copil, aș fi mers cu plăcere să am grijă de el. Dar ei nici nu au de gând să se căsătorească. Auzi, să merg să am grijă de pisici!... Mie nici nu-mi plac, mie-mi plac câinii.

Nelu:

Și de ce-mi spui mie toate astea?...

Maricica:

Pentru că ești tatăl lor.

Nelu:

Tatăl lor eram și când le spuneam să mai stea pe acasă și să se gândească la o viață normală. Să se căsătorească, să facă la vremea lor copii, așa cum a dat Dumnezeu, iar tu îi îndemnai să cutreiere lumea, să se umple de diplome, care acum vedem că nu prea le folosesc. Cei din țară, din păcate, nu dau doi bani în plus pe diplomele obținute în afară. Diplomă să fie!...

Maricica: Păi, da!... Tu cu filozofiile tale. Atunci, când toata lumea pleca, dacă rămâneai în

țară, la amărătele voastre de universități, râdea lumea de tine. Treaba cu căsătoria, ce era să le fac eu?... Să mă fac eu pețitoarea lor? Ar trebui să-i aducem odată pe amândoi acasă, să pregătim un eveniment și să-i luăm un pic mai la sentiment, tu pe Bogdan, eu pe Gina, că or fi ei cine or fi, dar în problemele esențiale tot copii rămân.

Nelu:

Și dacă n-or să vină?...

Maricica:

Atunci o să fac ce făcea mama, că doar am învățat și eu ceva de la ea. Dumnezeu s-o odihnească!

Nelu:

Ce făcea mă-ta?... Numai prostii ai învățat de la ea.

Maricica:

Se dădea bolnavă!...

Nelu:

Mi-am imaginat eu. De când am cunoscut-o și până a murit, cale de cam o jumătate de secol, tot mereu se dădea bolnavă. În timpul ăsta era să mor eu de câteva ori! Oricum, mă bucur că ai avut tăria să recunoști, măcar și acum. Cu copiii, fă ce-ți trece prin minte și adu-i odată pe amândoi acasă.

Urmare în numărul viitor

Al. Florin ȚENE

C O Z I A

Dramă istorică în versuri

PERSONAJE

Povestitorul

Mircea cel Bătrân- Domnul Țării Românești

Radu Alună- Căpitan de Călăreți

Cozia- Fată din popor

Mihai- Fiul lui Mircea cel Bătrân

Logofătul Neacșu- Șeful Cancelariei Domnești

Postelnicu- Cetaș

Constantin- Ohanic

Vorbură- Cetaș

Ursan- Vătaf de plăieși

Niculai-

Soripcă- Meșteri zidari

Zidaru-

Stolnici- Comis

Dragomira- Viitoarea soție a lui Radu Alună

Baatur Djahar- Trimisul lui Timur Lenk

Iset Beg- Sol turc

Sofronie-Starețul Mănăstirii Cozia

TABLOUL II

POVESTITORUL

E noapte. Cortul Domnesc este păzit de câțiva soldați. În celelalte planuri se desfășoară zecile de corturi ale oastei. În planul secund al scenei se văd apele Oltului învolburate și în spate contururile munților. Se văd contururile bisericii începute. Se aud cântece de păsări de noapte. Mircea cel Bătrân are un somn zbuciumat. În visul lui, la un moment dat, apare în cort o fată în alb.

Scena 1.

(Întreaga acțiune a scenei se petrece în visul lui Mircea cel Bătrân.)

CORUL PATRULEI

(Printre corturi).

În corturi dorm oștenii

În pădure dorm buștenii,

Somnul tuturor le place

Fiindcă peste tot e pace.

POVESTITORUL

Mircea cel Bătrân doarme. Toată acțiunea ce urmează se petrece în visul Domnitorului. Acesta se ridică pe marginea patului. Undeva în colțul cortului se distinge silueta unei fele îmbrăcată în alb.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Discuția se poartă pe un fundal care creiază senzația de vis).

Cine ești de ai venit la mine?
Dorești să-mi amintești că am învins la Rovine?!
Victoria mi-a fost deșeartă, sunt fără țară.
Vlad și alți boieri tronul mi-l uzurpară
Și din Ungrovlahia mă alungară,
Dar mica mea oștire mă urmează
Credincioasă și vitează!
Dar spune, cine ești și ce dorești?

COZIA

Mărite Voievod, aceste locuri de iubești
Atunci trebuie să ști că tabăra Măriei-Tale
Doarme într-o sfântă vale.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Dar cine ești ? Spune odată!

COZIA

Vezi muntele acela? Sunt a lui fată,
Mă numesc Cozia și vreau să-ți spun
Că noi cei de pe aici îți zicem Mircea cel Bun,
Somnul de ți l-am tulburat mă doare,
Dar să ști că prin această vale
A trecut și Măritul Traian Împărat!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Și...pentru asta m-ai tulburat!?

COZIA

(Palidă se retrace în penumbra cortului. I se vede doar fața).

Mă ierte voievodul, eu doresc să-i spun
Că e bine să mărească biserica începută
De domnul Radu, ctitor și bun
Cărmuitor în Valahia decăzută.
E loc pentru o mare mănăstire
Să fie pomenire
Pentru tatăl Domniei Tale Radu
Să știe întregul norod
De Mircea Mare Voievod.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Gândul e bun și am să trec la fapte...

COZIA

Meșterii de pe aici abia așteaptă!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Când am să mă întorca din țara ungurilor,
După ce Sigismund împăratul îmi va da ajutor
Am să ridic aici din stâncă o mănăstire
Lăcaș de rugăcine, pace și pomenire.

COZIA

De mâine să începi să construiești
Și începutul Măria Ta să-l sfințești.

CORUL PATRULEI

(În depărtare).

În corturi dorm oștenii,

În pădure dorm buștenii,
Somnul tuturor le place
Fiindcă peste tot e pace!
COZIA
Eu plec, rămâi cu bine!
Dimineața se apropie, vine!
Nu uita ce ți-am spus
Domn de Dumnezeu uns,
Unde vei vedea lângă Olt o stâncă
Și unde apa e mai adâncă
Temelia mănăstirii să fie săpată,
Acolo voi fi și eu îngropată.
(Dispare cu totul în penumbra cortului).

Scena 2.

(Mircea cel Bătrân se trezește buimăcit de somn.
Se ridică pe jumătate în patul domnesc și strigă la străjeri).

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Arest! Străjeri ! A fost cineva pe aici? A fost vreo fată?

CETAȘUL VORBURĂ

(Intră cu o făclie în mână și cercetează cortul).

Măria-ta, de două ceasuri sunt

De strajă și...a fost doar vânt!

A tulburat somnul Măriei-Tale cineva?

Mă ierte Domnul, pe aici n-a fost nimenea!

Doar Oltul își cântă doina, val cu val,

Lovește în stânca de pe mal.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Trecându-și mâna peste frunte și apoi
mângâindu-și barba).

Cred că am avut un vis!

CETAȘUL VOLBURĂ

De a fost vis urât, să moară în valuri, stins!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Gânditor, privind undeva peste făclia din mâna cetașului)

Nu a fost urât, a fost frumos, chiar...

(După o pauză).

O basnă trimisă de Dumnezeu în dar.

Dar, de unde te cunosc pe tine!?

CETAȘUL VOLBURĂ

Poate...Măria-ta, de la Rovine.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Se scoală. Se plimbă în anteriu prin cort).

Da! De la Rovine cu bălțile măloase

Cu pădurile necunoscute și întunecoase...

CETAȘUL VOLBURĂ

Unde Măria-ta a ținut noaptea sfat,

Iar căpitanul Radu Alună m-a îndemnat

În zori la cortul boierului Vlad să mă duc,
Urzeala de trădare s-o apuc,
Să dau de veste Măriei-Tale...

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Aaa, ești cetașul Volbură din Corbenii din Vale!?

CETAȘUL VOLBURĂ

Da, am luptat la Rovine sub Căpitanul de Făgăraș
Avram Bivol! Viteaz ostaș!

Când ohabnicii olteni le tremurau degetele
mâinilor

La gândul cotropirii ocinelor.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Așezându-se pe marginea patului).

Atunci au luptat vitejește printre smârcuri
Arcași de Loviștea, ai lui Constantin Spulber,
răslețiți în pâlcuri .

Au sprijinit din dreapta călărima domnească

A lui Radu Alună, a căror faptă vitejească

Era ca fiecare călăreț să moară

După ce zece dușmani doboară.

CETAȘUL VOLBURĂ

(Punând mâna în dreptul inimii și apoi pe spada
de la șold).

Noi cu credință în Dumnezeu am jurat să-ți fim
părtaș

Și la bine și la rău în luptele de pe imaș.

CORUL PATRULEI

(Auzindu-se în depărtare).

În corturi dorm oștenii,

În pădure dorm buștenii!

Somnul tuturor le place

Fiindcă peste tot e pace!

POVESTITORUL

Mircea cel Bătrân cercetează un hrisov, făcut sul
ce se afla pe masa unde se văd o mulțime de alte
hrisoave cu pecetea domnească. După ce citește
stă pe gânduri și apoi își spune în gând:

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Îmi scriu plăieșii din Valahia de Jos și românii
din Banat

Că în cete multe și înarmate s-au adunat.

Oasetei mele se vor alătura cu întreaga ființă.

Luptând alături de olăcari și chabnici pentru
biruință.

Pe Vlad de Baiazid sprijinit

Îl vor din țară cât de curând izgonit.

(În depărtare se aude un galop de cal care sfâșie
liniștea nopții. O sentinelă somează călărețul. Din
cortul domnesc se aude conversația dintre cei
doi).

STREJERUL I

Stai! Cine ești!?

URSAN

Vătaful de plăieși Ursan, și vin cu vești!

Pentru domnul nostru să-i spun cuvânt

De la Căpitanul Alună, că oștenii sunt

Pe drum de întoarcere și vin aici.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Ascultând conversația dintre cei doi se adresează
cetașului Volbură).

Mergi la Ursan și să-i zici

Că-l aștept să vină aici,

Degrabă în cortul meu!

(Cetașul Volbură se retrage cu făclia în mână.

Mircea cel Bătrân rămâne singur stand pe
gânduri, așezat pe marginea patului. Așa îl găsesc
cei doi).

Scena 3.

POVESTITORUL

În cortul Măriei sale intră cetașul Volbură cu
făclia în mână și se postează lângă intrarea
cortului, apoi pătrunde înclinându-se vătaful de
plăieși Ursan.

URSAN

Măria-Ta! Domn uns de Dumnezeu,

Vin de pe lunca Dâmboviței desfrunzită

Să-ți spun că soarta căpitanului Alună a fost
pecetluită

De oamenii ohabnicului Vlad și de spahii
încoifați

Și până în călcâie împlatoșați.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Se ridică, calm, îl privește drept în față pe
Ursan).

Plăieșii lui Alună cum s-au purtat?

URSAN

Morți nu sunt mulți, dar cineva a trădat!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Puțin nervos).

Pe cine, oare, inima l-a lăsat

Și de pământul țării a uitat!?

URSAN

Ohabnicul Vlaicu din Nămăiești a trecut

De partea lui Vlad cu tot ce a avut!

Trădarea aceasta l-a supărat

Pe căpitan ce avea obrazul însângerat

De o sabie la podul Dâmboviței,

Acolo plăieșii au luptat ce niște smei

Iar o femeie s-a alăturat,

Lângă Alună a luptat ,

Mai bine chiar ca un bărbat!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Cum o chiamă, spune?

URSAN

Dragomira o strigau pe nume,

Bărbatul îi murise la Rovine

De o săgeată țintită bine.

Mult timp bocise pe Niculai al ei

Și văzând oștenii luptând ca niște zmei

I-a luat armele lui,

Agățate lângă icoană într-un cui,

Și-a intrat în luptă dreaptă

Dând dușmanilor veșnicia drept... răsplată.

Iar popa Crându își făcea cruci mari,

Călăreții au sărit de pe armăsari,

Simțeam la inimă că fapta ei ne unge,

Iar popa își ștergea de antieru sabia cu sânge.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Aștept să cunosc această femeie vitează

A cărei faptă drumul spre viitor îl luminează

Și din tot ce spusa-i mie

Lui Alună merită soață să-i fie!

(Privind afară prin fereastra tăiată în partea stângă a cortului. Cortină muzicală).

Se luminează de ziuă.Ooo..noapte urgisită

Făcuta-i s-apuc o altă cale ursită!?

(După o pauză în timpul căruia Mircea cel Bătrân stă pe gânduri în dreptul ferestrei).

De mâine am să încep aici să construiesc

O mănăstire, prin ea urmașilor să le vorovesc

Despre dragostea de moșie, despre acest pământ iubit

Pentru care plăieșii s-au jertfit.

(După o altă pauză cu cortină muzicală).

Ursan, poți să pleci, ești oboist,

Ai nevoie de câteva ceasuri de dormit.

(Ursan se retrage și îl lasă pe Mircea pe gânduri în dreptul ferestrei. Se aud pași care se îndepărtează).

CETAȘUL VOLBURĂ

Să mă ierte Măria-Ta,

Mai este nevoie de prezența mea?

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Surprins de prezența lui Volbură).

Mai ești aici? Crezusem ca-i plecat!

Să-i spui Logofătului Neacșu că după ce hrisoavele primite

Au fost în canțelarie deslușite

Să vină la mine negreșit.

Că avem multe de vorovit.

POVESTITORUL

În acest timp cetașul Volbură se retrage. Mircea cel Bătrân rămâne gânditor privind pe fereastra cortului prin care se văd grupuri de oșteni ce s-au sculat. Pâlcuri, pâlcuri, dintre aceștia se îndreaptă spre Olt unde se îmbăiază. Veseli, glumesc și cântă. În depărtare se aud cântecul cocoșilor, împletindu-se cu cântecul patrulei.

CORUL PATRULEI

(Trecând printre corturi).

Oșteni sculați!

Și vă spălați!

Armele să pregătiți,

Pe valahi să-i dezrobiți!

(Se aude cornul deșteptării).

TABLOUL III

POVESTITORUL

În cortul domnesc Mircea cel Bătrân stă la masă împreună cu logofătul Neacșu. Pe masă sunt multe hrisoave, făcute sul cu pecetea mare domnească. Pe rând cei doi le desfășoară și le cercetează.de o parte și alta a cortului sunt doi străjeri.

(În planul 2 al scenei se văd corturile taberei. În general același décor ca în al 2-lea Tablou).

Scena 1.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Ridicându-se de la masă).

Logofete Neacșu ce deslușești politica cu firea

Ce zici de hotărârea mea cu mănăstirea?

Vreau ca biserica de tata începută

Să fie mare și avută!

O mănăstire să fie cum nu s-a mai zidit.

Turnul ei să fie, la temelie, de apă lovit,

Acolo să am o chilie,

Altar de rugă în restriște să-mi fie.

LOGOFĂTUL NEACȘU

Prepun că-i bună, dar m-ați luat c-am negrijit,

Nu am avut prea mult timp de gândit,

Dar totuși sunt nevoitor să fac tot

Pentru a ridica mănăstirea, așa socot.

Pentru alat va fi un bun sfetnic,

Pe omul rău, mănăstirea îl face pomelnic.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Valahii sunt oameni buni și muncitori,

Mănăstirea o să le fie precum soarele în zori,

Loc de lumină, de citanie și învățătură,

Omul luminat e mai puternic sub armură!

Cum s-a crăpat de ziuă am trimis

Trâmbițași prin sate să dea de veste al meu vis,
Să aducă de peste tot chiar în aceste danii
Ucenici, calfele și meșterii.

Căci vom sta aici cu întreg efectivul aretului
Până când Radu Alună va veni cu călărimea lui.

LOGOFĂTUL NEACȘU

(Tainic, în șoaptă).

Mi-a ajuns la urechi o vorbă de la solul ce-a venit
Că Alună, căpitanul, soață și-a găsit.

Am bănat că e o mică aventură

Cum știm prea bine căpitanii oricând avură.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Tresărind și apoi hotărât).

Îl cunosc pe Alună ce om este

Nu poate fi la el această ...poveste!

LOGOFĂTUL NEACȘU

Să mă iertați Măria-ta, dar ați uitat

De iubirea lui cu Azize pentru care s-a luptat

S-o elibereze din turla lui Eski-giami?

De supărare acesta uitând din Coran psalmii!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Era mai tânăr și nu era de-a noastră,

A dorit și el o aventură...vitejească...

STRĂJERUL II

(Intrând în cortul domnesc).

Măria-Ta! Meșterii sosiți

Așteaptă să le vorbiți!

.....

(Va urma)

**Statuia domnitorului Mircea cel Bătrân,
din municipiul Tulcea**

TRADUCERI

Michaela Al. ORESCU

ISTORII REPETATE

Un vânt străin, vijelios,
asupra lumii abătut,
cruzimi nespuse-a cunoscut,
pornit din gândul dușmănos.

Chemare-n verbul monstruos,
cu ipocritul atribut
că este al mulțimii scut,
de fapt, cu rol dezastruos...

Mulțimea oarbă să adere
la diabolicele sfere,
în biată sclavă convertită.

Istorii vechi, care repetă
în van, durerea amintită,
care rămâne tot ... secretă!

WIEDERHOLTE GESCHICHTEN

Ein Wind der fremd und stürmisch wär'
Auf Menschheit, oft befallen,
Aus einem feinden Hirn entfesselt,
Der nie gesagte Roheit kannte.

Der haltend' Ruf für Lügenwort,
Mit seinem hypokriten Wert,
Als Schild der Menschenmasse, sei,
Vernichtend Rolle leider hätt.

Der blinde Mass' soll sich aufschliessen,
Um die, der bösen Geister Kugeln
Als arme convertible Sklavin.

Man wenderholt die alt Geschichte,
Vergebens der erwähnte Schmerz,
Der auch geheim zu bleiben ist!
Und doch die Sphären drehn sich immer!

NU SUNTEM SINGURI

Pe când privim spre cer, în nopți senine,
Uimirea se preface-n pietate,
O lume nesfârșită ne desparte
Ce din imemoriale vremuri vine...

Și totuși, din acele lumi divine
Și noi, cu toții, știm că facem parte,
Cu-aceiași început, cu-aceleași soarte,
Proiecții de-ntuneric și lumine!

Dar dintre ele, unele sclipiri
S-au stins de mult, și fără amintiri,
Pe când într-una, altele apar...

Când, vreodată-n gânduri ne-ntâlnim
Să ștergem dintre noi orice hotar
Și epopeea-ne să povestim?!

VERLASSEN SIND WIR NICHT

Wenn wir in heitren Nächten hinauf blacken,
Wird immer unser Staunen, Frömmigkeit,
Getrennt seit Menschendenken von dem dicken,
Der Zeiten Vorhang unde der Ewigkeit...

Und doch zu jener Welt der guten Geister
Gehören auch wir ale, wie man Weiss,
Das Finstre, Licht, in una, geschöpft vom
Meister,
Des Anfange, Schicksals, wor im Gotteskreis!

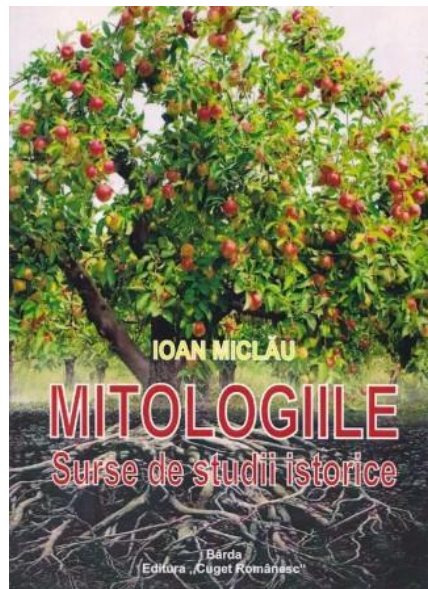
Gelöscht von langem, der vom Gottes Glanz
Nahm der Gedanken alten Blumenkranz,
Doch immer wieder blühn Gedankenkeime...

Wenn einst gemein' Gedanken haben wir,
Erscheine unter uns auch Toleranz,
Enthüllen Epen unsrer Seelenheime?!

Traducere în germană – prof. Aurel ENICĂ

NOUȚĂȚI EDITORIALE

**„Mitologiile. Surse de studii istorice”, autor
Ioan Miclău, Bârda, Editura
„Cuget Românesc”, 2016**

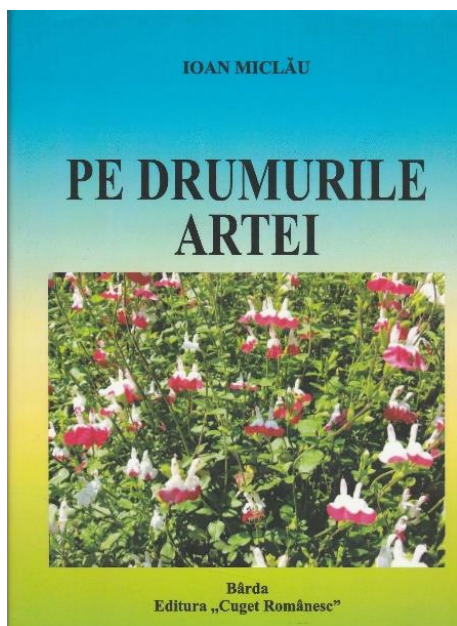

Am avut bucuria și onoarea să primesc la sfârșitul lunii aprilie, din Australia, de la scriitorul **IOAN MICLĂU-GEPIANU**, un pachet cu două interesante și valoroase cărți, fapt pentru care mulțumesc încă odată și îl îmbrățișez sufletește pe Românul cu rădăcinile de lumină în „Bihorul natal”. Autorul, un bun patriot român, face o incursiune realistă în istoria daco-geților, a poporului român și ne îndeamnă să cunoaștem, respectăm și prețuim istoria înaintaților și să iubim România tainică. Amintește de personalități, precum: Dr. Napoleon Săvescu, Artur Silvestri, Adrian Botez, Ben Todică, Al. Stănculescu Bârda și alții.

Primul volum **”Mitologiile, surse de studii istorice”**, afirmă autorul că: „adună versuri și proză, unele mai recente altele mai vechi sau revăzute, recunosc folosirea unei ample bibliografii, așezând deci tema aleasă într-o formă estetic literar, etic uman, însă luminată de adevăr, de credința că avem a fi mândri de neam, de limba noastră daco-geță, ce se dovedește a fi matricea multor altor Limbi vorbite. Să ne iubim Vatra noastră sfântă, recunoscută a fi o adevărată Grădină a Maicii Domnului!”

Istoria este o inepuizabilă sursă de cunoaștere, îndreptare, evoluție și emancipare a popoarelor.

Savantul, istoricul Nicolae Iorga, afirma: *"Cel mai desăvârșit cavalier este acela care luptă și împotriva nedreptății, pe care s-a întâmplat a o săvârșii el"*.

Al doilea volum **„Pe drumurile artei”**, editat tot de Pr. Al. Stănciulescu Bârda, la Editura „Cuget Românesc”, autorul Ioan Miclău, născut la 25.12.1940 în comuna Gepiu, județul Bihor, amintește de frumusețile create de Dumnezeu și faptul că Omul, creație superioară a primit „acea libertate de duh” însă cu responsabilitatea faptelor noastre. În anul 1991 a publicat prima carte de poezii „Florile Crișurilor”, la Editura Imprimeria de Vest, Oradea, apoi volumele de versuri „Cântarea Primăverii” și „Versuri de durere” (Verses of Pain), scoase la Editura Mihai Eminescu, 1995, Oradea. Au urmat o serie de cărți scoase la Editura „Cuger Românesc”, editor Pr. Al. Stănciulescu Bârda, precum: „Scrieri în proză”, vol. I-II, „Poezii alese”, vol. I-II în anii 2005-2007 și o carte de teatru, cu două piese comice în anul 2005, „Frunze de toamnă aurie” anul 2010, „Cuvinte de minte” și altele.

În anul 2013 a scos volumul **„Pe drumurile artei”**, volum în mare parte autobiografic care cuprinde opt părți: note autobiografice, poezie, proză, articole, recunoașteri, epistole, maxime și proverbe, interviuri. Este interesantă evoluția vieții domnului Ioan Miclău-Gepianu care a părăsit țara în anul 1979, nu pentru avere ci pentru a-și salva sufletul de dictatura comunistă

și a avea liniște și fericire dumnezeiască. Și le-a obținut din plin. A reușit să-și croiască un drum în literatură, în artă. Prin efort deosebit, talent și credință a reușit, printre străini, în Australia, să se afirme, să scoată cărți de valoare, să construiască casă și să reunifice familia. A înființat o bibliotecă publică, la 11.06. 2004 biblioteca „Mihai Eminescu”, din Cringila N.S.W. De asemeni a fondat o revistă literară și Asociația Românilor Australieni „Familia”. A desfășurat permanent o vie activitate de cunoaștere și promovare a limbii române și identității culturale românești, fapt pentru care a primit numeroase diplome și premii internaționale, inclusiv din partea Ministerului Culturii Române. În ultimii 6-7 ani am publicat în revista Bogdania, poezii, proză scurtă, articole semnate de distinsul scriitor și om de cultură **IOAN MICLĂU-GEPIANU**. Un român deosebit, o viață cu lumină dumnezeiască, crez și trăire demnă și frumoasă. La mulți și binecuvântați ani!

Romanul „Fii ai unui destin potrivit”, autor Gherasim Țic, Editura „Paul Editions”, 2021

Scriitorul, traducătorul **Gherasim Țic** s-a născut în satul Boz, comuna Brănișca, la data 18 mai 1931. La adolescență, revoltat de atmosfera comunismului din România, a inițiat o

organizație subversivă denumită Liga Anticomunistă, la care au aderat elevi, studenți și țărani din unele sate de pe Mureș. Student la Cluj, în anul 1952, a fost arestat și condamnat la 20 de ani de muncă silnică pentru activitate contra revoluționară, din aceștia executând 12 ani. După anul 1989, Gherasim Țic scrie despre experiențele trăite și publică mai multe romane, printre care: „Fii ai unui destin potrivit”, „Speranțe”, „Tinerețe furată”, „Destinul familiei Roibu”, „Meandre”, „Sonata Lunii” și altele.

A absolvit Facultatea de Limba Engleză și în perioada 1969-1989 a predat limba engleză în mai multe școli din București. În paralel a tradus din engleză în limba română 13 romane.

„Fii ai unui destin patriotic”, primul său roman, publicat în anul 2002, este reeditat de Editura „Paul Editions” în anul 2021 și scoate în evidență situația socială și politică între anii 1944-1950, din România.

Cei trei eroi ai romanului „Fii ai unui destin potrivit”, suferă în lumea în care virtuți precum: prietenia, etica morală și devotamentul nu constituiau repere, punți, mijloace pentru afirmare, desăvârșire și armonie socială.

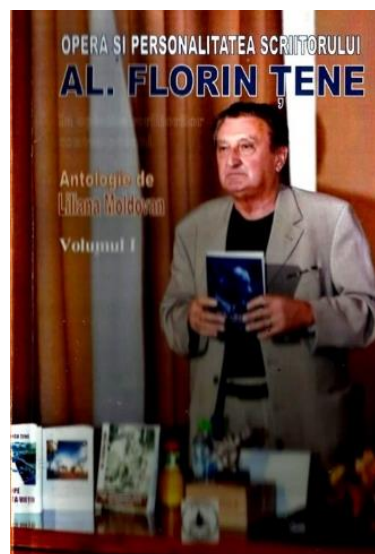
Între cei trei tineri, deși nu aveau aceleași aspirații, se încheagă o frumoasă și trainică prietenie și suferă aspre pedepse și nu-și trădează prietenia, au refuzat să fie complici și să calce în picioare adevăratele valori morale și creștine.

Personajele romanului „Fii ai unui destin potrivit”: Paul Ardeleanu din Boz, Radu Moraru, învățător în sat și Aurel Podeanu, primul liceean din Boz, au jurat că vor trece cele trei texte și anume: „suferința, pericolul și credința”. Aurel Podeanu ajunge magistrat și devine slugă docilă a aparatului represiv și având muștrări de conștiință, rupe pactul cu diavolul și se spânzură...

Istoria trebuie cunoscută așa cum a fost și este necesar să tragem toate învățămintele din drama poporul nostru în deceniile care au urmat celui de-al Doilea Război Mondial.

Să nu uităm tragediile și suferințele îndurate de popor și să ne pregătim permanent pentru a ne apăra țara și pământul sfânt al României. Vă îndemn să citiți un roman de excepție despre tineri și lupta acestora pentru a rămâne oameni buni, integri, devotați valorilor morale și creștine românești.

Antologia „OPERA ȘI PERSONALITATEA SCRITORULUI AL. FLORIN ȚENE în opiniile scriitorilor contemporani”, vol. I-II, autor Liliana Moldovan

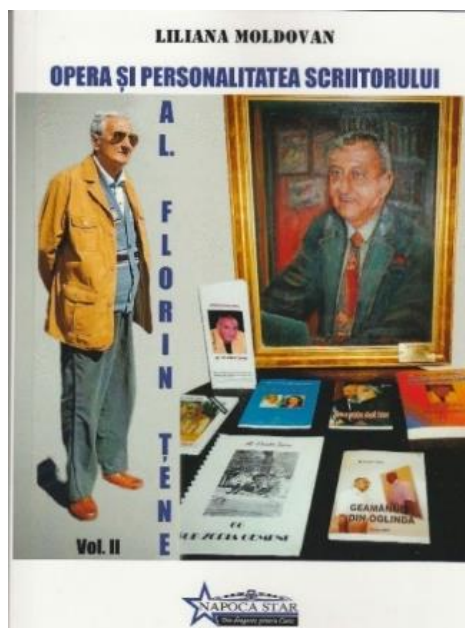

Doamna **Liliana Moldovan**, redactor șef, al revistei *Așii Români*, după realizarea primului volum al antologiei „**OPERA ȘI PERSONALITATEA SCRITORULUI AL. FLORIN ȚENE în opiniile scriitorilor contemporani**”, în anul 2021, la Editura **Vatra Veche, din Târgu Mureș**, a continuat munca începută de a prezenta strălucitul portret al unui scriitor și om de cultură român de excepție, al domnului Al. Florin Țene. Dacă în volumul I sunt cuprinse: studii, cronici literare și eseuri despre cărțile scriitorului, criticului, eseistului și promotorului cultural Al. Florin Țene, ctitorul și președintele Ligii Scriitorilor Români, scrise de scriitori, critici literari și de artă, jurnaliști de-a lungul celor 65 de ani de activitate în slujba culturii române.

În al doilea volum antologic „**OPERA ȘI PERSONALITATEA SCRITORULUI AL. FLORIN ȚENE în opiniile scriitorilor contemporani**”, autoarea, tot distinsă și remarcabila scriitoare și jurnalistă d-na **Liliana Moldovan**, de data aceasta scoate cartea, la începutul anului 2023, la Editura **Napoca Star din Cluj**.

Și acest al doilea volum constituie „un adevărat tezaur literar românesc”. Se fac referiri la o impresionantă operă, greu de realizat într-o viață de Om. Cele peste 95 de cărți publicate din

aproape toate genurile literare sunt rodul unei munci adesea istovitoare, a unui talent ieșit din comun, a unei iubiri necondiționate față de limba română, față de cultura și neamul românesc.

Al. Florin Țene are vocația de scriitor, jurnalist, promotor cultural în sânge, zilnic fiind curtat de muzele creației autentice și de mare valoare umană, culturală și universală.

Sunt amintiți în volumul II, peste 100 de scriitori, jurnaliști și critici literari, aprecieri ce vor rămâne mărturie peste veacuri despre opera și viața unui Român de excepție, a unui scriitor ce luminează eternitatea României.

Este un nestins Ambasador al culturii române, un mare patriot și iubitor de România și de istoria acestui popor neînfrânt de furtunile milenare...

Aprecieri și creații ale Domniei sale sunt trecute în peste 70 de antologii literare, dicționare și în Enciclopedia internațională a personalităților WHO is WHO WORD SOCIETY. Este tradus în limbile: sârbă, rusă, engleză, spaniolă, italiană, franceză și albaneză și o parte din cărțile dânsului se află în colecțiile Bibliotecii Universitare din Arizona, Tempe, SUA.

Putem afirma că domnul Țene este nu numai un prolific și talentat scriitor, critic și istoric literar ci și o puternică cetate literară, un făclier al literaturii române contemporane.

Dânsul este Președintele național al LSR, care are în prezent peste 1.000 de membri, scriitori din România și diasporă. Este membru UZPR, ARA,

a unor Asociații de scriitori români din Canada, Belgia, etc. Este membru de onoare al revistei de creație și cultură Bogdania și membru în Juriul Festivalului-concurs de creație literară Bogdania, care în prezent derulează ediția a XII-a. Vă mulțumesc pentru sprijin și nestinsa dvs. dragoste pentru scriitorii români de pretutindeni.

Reafirm ceea ce am mai spus: domnul Al. Florin Țene permanent a luptat și luptă cu arma scrisului pentru luminarea poporului, pentru libertate, armonie, dreptate și normalitate în țară și lume. Având sclipiri geniale, tărie de caracter, spirit justițiar, imensă dragoste față de țară și adevăr, prin vasta și valoroasă operă literară se înscrie în rândul creatorilor, personalităților fascinante care dau sens, valoare și culoare existenței umane. Călduroase felicitări și urări de viață lungă și fericită. La mulți ani!

Rubrică realizată de Ionel MARIN

În atenția elevilor de Școală gimnazială!

Premiile concursului literar pentru elevi „Bogdania”, ediția a V-a, Focșani, 2023

Asociația cultural-umanitară Bogdania din Focșani a organizat ediția a V-a, a Concursului de creație literară pentru elevi „BOGDANIA”, 2023. Parteneri în acest an sunt: Revista de creație și cultură ”BOGDANIA”, redactor șef, Ionel Marin și Biblioteca municipală „Elena Lahovary” din Adjud, manager Prof. Tatiana Valea. Dragostea pentru lectură, față de cartea românească este unul dintre marile daruri pe care un profesor, un scriitor le poate oferi unui elev de Școală gimnazială. De la o ediție la alta a crescut numărul elevilor concurenți dar și calitatea textelor trimise de aceștia.

Scopurile principale propuse: Descoperirea de noi talente din rândul elevilor din clasele I-VIII, stimularea interesului pentru creație literară și promovarea dorinței de afirmare a elevilor de Școală Gimnazială care creează și au înclinații deosebite pentru limba română, au fost atinse în întregime.

Juriul format din scriitorii:

1. Vasile GROZA, scriitor din București, membru UR
2. Prof. Iuliana DINU, scriitoare din București, membru UR
3. Adrian POPESCU, scriitor din Rădăuți, membru UZPR
4. Prof. Geo CĂLUGĂRU, scriitor din București, membru UR și UZPR
5. Ionel MARIN, scriitor, membru LSR, UZPR, președintele Asociației Bogdania și redactorul șef al revistei Bogdania, au evaluat, cu multă obiectivitate, creațiile fiecărui concurent și au fost premiați următorii elevi:

Secțiunea 1, clasele I-IV-poezie

- Premiul I: Chiriac Nectaria, cls. a II-a, Școala Gimnazială „Mareșal Averescu”, Adjud
 Premiul II: Sava Mihail, cls. a II-a, Școala Gimnazială „Mareșal Averescu”, Adjud
 Premiul III: Chirtop Rareș George, cls. a III-a, Școala Gimnazială „Federico Lorca”, București
 Premiul III: Rauciu Mălina Maria, cls. a II-a, Școala Gimnazială „Mareșal Averescu”, Adjud

Secțiunea 1, clasele I-IV-proză scurtă

- Premiul I: Badea Maria Nectaria, cls. a IV-a, Școala Gimnazială „Fănuș Neagu”, Brăila
 Premiul II: Puia Denisa-Gabriela, cls. a IV-a, Școala Gimnazială „Fănuș Neagu”, Brăila
 Premiul III: Joian Florina Miruna, cls. a IV-a, Școala Gimnazială Jitia, jud. Vrancea

Secțiunea 2, clasele V-VIII-poezie

- Premiul I: Nica Bianca Andreea, cls. a VIII-a, Școala Gimnazială nr. 7, Buzău
 Premiul II: Nițulescu Isabela, cls. a VII, Școala „Teodor V. Ștefanelli”, C-lung Moldovenesc
 Premiul III: Popescu Irina Floriana, cls. a V-a, Școala Gimnazială „D. Zăneșcu”, Focșani
 Premiul III: Respiciuc Tudor Octavian, cls. a VII-a, Școala „Ștefanelli”, C-lung Moldovenesc

Secțiunea 2, clasele V-VIII-proză scurtă

- Premiul I: Nicolaș Alexia, cls. a V-a, Școala Gimnazială „Ion Basgan”, Focșani

Premiul II: Caloian Rareș, cls. a V-a, Școala Gimnazială „Ion Basgan”, Focșani

Premiul III: Negru Sophia- Elena, cls. a V-a, Școala Gimnazială „Ion Basgan”, Focșani

Premiul special al revistei Bogdania, elevilor:

Vioreanu Denisa, cls. a IV-a, Școala Gimnazială „Fănuș Neagu”, Brăila și Taciuc Ionuț, cls. a VII-a, Școala „Teodor V. Ștefanelli” din Câmpulung Moldovenesc, județul Suceava și Taban Yasmina, cls. a VIII-a, Școala Gimnazială nr. 1 Bilești, jud. Vrancea.

Asociația cultural-umanitară Bogdania a depus eforturi susținute și a obținut rezultate remarcabile în descoperirea și promovarea de noi talente literare, nu numai prin Festivalul-concurs internațional de creație literară Bogdania, ci și prin Concursul literar pentru elevi de școală gimnazială, ediția a V-a, anul 2023. Consider și această ediție reușită. Au fost înscriși concurenți din diferite zone ale țării. Creațiile literare ale elevilor ne întăresc convingerea că avem elevi, tineri creatori cu sufletul frumos și bogat și că aceștia vor duce mai departe flacăra literaturii și culturii românești, că vor contribui la schimbarea și făurirea unei lumi mai bune și mai sigure. Numai prin iubire, credință și cultură vom înălța statui de lumină vieții, țării, planetei noastre.

Fiți aproape, iubiți limba și neamul românesc. Revista de creație și cultură Bogdania va face cunoscut prin rubrica „Debut literar” și rubrica „Creații literare scrise de elevi”, textele literare premiate. Cu certitudine fiecare elev participant este un învingător și are în continuare posibilități de afirmare și de a urca pe noi trepte ale creației...

Aduc calde mulțumiri membrilor juriului care au notat cu exigență și obiectivitate fiecare creație în parte, colaboratorilor, profesorilor, învățătorilor îndrumători și nu în ultimul rând, părinților care se ocupă îndeaproape de cultivarea dragostei față de Limba Română. Felicitări premianților și tuturor concurenților. Numai continuând lectura și creația proprie veți deveni, într-o bună zi, scriitori consacrați, slujitori devotați României! Multă sănătate, succes la învățătură, spor în realizarea viselor și numai bine!

Scriitor Ionel MARIN

Festivalul - Concurs internațional de creație literară „BOGDANIA”, Ediția a XII-a, 2023

Regulament

Asociația Cultural-umanitară „**BOGDANIA**” și revista de creație și cultură „**BOGDANIA**” din municipiul Focșani, Str. Contemporanul, Nr. 28, în parteneriat cu UZPR organizează:

Festivalul - Concurs internațional de creație literară „BOGDANIA”, ediția a XII-a, 2023

Scopuri:

- * stimularea interesului pentru literatura română contemporană și a respectului pentru valorile moștenite.
- * dezvoltarea spiritului competitiv, a dorinței de afirmare și pentru ieșirea din anonimat al celor care creează și care au talent deosebit.
- * promovarea în revistele de cultură și în Antologii literare a câștigătorilor și creațiilor valoroase din fiecare secțiune literară.

Participanți: - Creatori, care nu au volume tipărite, pe două secțiuni de vârstă, astfel:

- **Secțiunea pentru TINERI între 15-30 de ani.**

- **Secțiunea pentru creatori de peste 30 de ani, indiferent de vârstă.**

Secțiunile concursului: poezie, proză scurtă și eseu doar pentru creatori din țară și diaspora românească, fără volume publicate.

Textele trebuie dactilografiate în Word, Times New Roman 12 pct., spațiere un rând, cu diacritice și să nu depășească 3-4 pagini A4 pentru fiecare gen literar, într-un singur document în format .doc sau .docx la adresa de e-mail: ionelmarin55@gmail.com

Trimiterea textelor (creațiilor): 01 aprilie – 31 iunie 2023, la adresele:

- a) E-mail: ionelmarin55@gmail.com, cu mențiunea „**Pentru concurs**”.
- b) Poștă: Asociația Cultural-umanitară „**BOGDANIA**”, FOCȘANI, Str. Contemporanul nr. 28, Cod 620065, județul Vrancea, cu mențiunea „**Pentru concurs**” în câte 2 exemplare. Textele vor purta un motto, care se va regăsi și pe un plic închis, cuprinzând date despre autor (nume, prenume, data nașterii, profesia, adresa de

corespondență, telefonul, precum și o scurtă prezentare a activității literare).

Textele trimise după data de **31.06.2023** (data poștei) nu vor fi luate în considerare, de asemenea cele care nu sunt dactilografiate corespunzător (fără diacritice).

Evaluarea textelor se va face în luna iulie 2023 de către un juriu format din 5 (cinci) personalități: critici literari, scriitori și oameni de cultură români. Se va întocmi o fișă de participare pentru fiecare concurent. În urma evaluării fiecărei creații se va stabili în mod corect și obiectiv, pe bază de note, concurenții câștigători pe secțiuni.

Premianții vor fi anunțați până în data de **15 august 2023**, prin e-mail și telefonic.

Se vor acorda **Premii pentru fiecare secțiune** și în funcție de calitatea textelor, diplome speciale din partea revistei de cultură Bogdania și a partenerilor.

Persoanei care va întruni cel mai mare punctaj, indiferent de secțiunea la care a participat i se va acorda „**TROFEUL BOGDANIA**”, 2023. Persoanele care vor să sprijine proiectul o pot face prin donații ori sponsorizare în contul Asociației Cultural-umane Bogdania: RO11BRMA0999100047750380, în RON, Banca EximBANK, Filiala Focșani, CIF 29080784, cu mențiunea pentru Festivalul Bogdania, 2023.

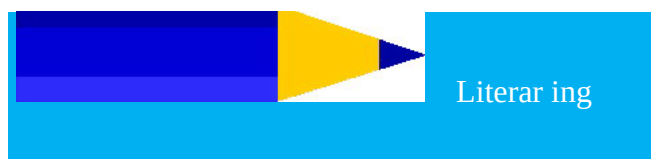
Festivitatea de premiere se va ține către sfârșitul lunii **august 2023, București**, în locația ce va fi făcută public și cunoscută dvs. cu cel puțin 10 zile înainte.

Vă așteptăm cu drag să vă înscrieți în concurs. Tuturor succes și numai bine!

Se vor posta informații și pe site-ul:
www.revistabogdania.ro

Relații suplimentare:
Scriitor Ionel MARIN
e-mail:ionelmarin55@gmail.com;
revistabogdania.ro@gmail.com
Mobil: 0752862369

EVENIMENTE CULTURALE

CERCUL Scriitorilor Ingineri
DIN AGIR

Cronica întâlnirii aniversare *Literar ing* din 19 aprilie 2023

În ziua de 19 aprilie 2023, Cercul Scriitorilor Ingineri din AGIR (Asociația Generală a Inginerilor din România) reunit la sediul din București, bd. Dacia nr.26, (Piața Romană) a celebrat 10 ani de la înființare. La eveniment au participat membri ai cercului, colaboratori, invitați.

Prof. dr. ing. Nicolae VASILE, conducătorul cercului și moderatorul întâlnirii a deschis ședința anunțând ordinea de zi. În prealabil a amintit de o acțiune a cercului desfășurată cu succes în ziua de 6 aprilie a.c. la Buzău, în colaborare cu filiala locală AGIR și Biblioteca Județeană „V. Voiculescu”.

Cu această ocazie s-au lansat cărțile: „Enciclopedia Scriitorilor din Generația 2000” (vol.1 și 2) –coordonator Nicolae VASILE și „Pagini din istoria dezvoltării industriei Românești (vol.7). Industria de mașini electrice din România”, autori: Nicolae VASILE și Eugen NICOLESCU. Evenimentul a demonstrat în mod elocvent legătura strânsă dintre creația

inginerească și cea literară. Ideea a fost întărită de moderator printr-o poezie proprie intitulată „Alternativele creației”.

La primul punct al „ordinii de zi” s-au prezentat mesaje și creații literare din partea membrilor fondatori ai cercului: Ing. Ovidiu ȚUȚUIANU (din colectivul de redacție al suplimentului *Literar Ing*) a declamat poezia jubiliară „Un deceniu literar” și poezia pascală „De Paște cu mocănița”; Ing. Nicu DOFTOREANU (inventatorul „tangoului literar”) ne-a delectat cu „Tangou de Paște” și „Tangou clipit”; Ing. Ioan GANEA-CHRISTU (secretar general de redacție al *Literar Ing*), a precizat că suplimentul respectiv cu apariție trimestrială on-line a ajuns la numărul 40 și a dat citire articolului său din acest număr intitulat „Cercul *Literar Ing* la 10 ani și 40 de suplimente literare”.

La punctul doi al „ordinii de zi” au prezentat mesaje și au citit din creațiile proprii, reprezentanții unor asociații/cercuri /reviste literare, colaboratori activi ai *Literar Ing*: ing. Nicolae GAVRILESCU (redactor al revistei „Amprente ale sufletului”) cu prezentarea poeziilor: „Dacă lacrima ar curge”, „Rondelul uitărilor trăite” și „Ce vrei să știi?”; ec. Doina BÂRCĂ (organizator de evenimente și P.R. la Fundația Literar –Istorică „Stoika”, revista „INDEPENDENȚA ROMÂNĂ, Independența prin Cultură”) cu poeziile: „Urare”, „Dacă vine Paștele”; George TERZIU (fondatorul editurii și revistei CERVANTES) cu „Poemul Învierii”; Antoneta RĂDOI (director/fondator și redactor șef al revistei „Convorbiri literar-artistice”) care a

urat „La Mulți Ani *Literar ing*” și a oferit d-lui N. VASILE recentul număr 32 al revistei; Grigore CURCANU (conducătorul cenaclului „Dor de infinit”) cu poeziile : „Sapă”; „Dece?”; „Vasilică”(mielul); Dumitru BUȚOI (Președintele Asociației Cultural Umanitară „Luceafărul de Vest”- Timișoara, redactor șef al revistei cu același nume) cu „Constanța”.

Prof.dr.ing. Nicolae VASILE a dat citire mesajului transmis în scris de prof. dr. ing. Radu MUNTEANU din Cluj-Napoca unul dintre cei mai vechi colaboratori ai cercului iar Dr. ing. Corneliu CRISTESCU (din colectivul de redacție al suplimentului *Literar Ing*) a citit mesajul transmis de ing. Ionel MARIN, președintele Asociației cultural-umanitară „Bogdania”- Focșani, redactor șef al revistei cu același nume.

Au urmat „lecturi libere” susținute de participanții la eveniment: Geo CĂLUGĂRU, cu „Recurs liric închinat Învierii” și „Sonetul jertfei”; Liviu ZANFIRESCU, cu „Terapie interogativă” și „Zidire prin risipire”; Cornelia POPESCU (din colectivul de redacție al suplimentului *Literar Ing*), cu „Prizonier”; Ovidiu CUREA, cu „Aprilie” și „Ningea din nou”; Gabriela STANCIU-PĂSĂRIN, cu „Din interior” și „Murim”; Corneliu CRISTESCU, cu „Paștele la țară” și „Știință și poezie”; Nicolae VASILE, cu „Noua lumină de Paști”; Ionel SIMA, cu „Alegerea mea”.

La ultimul punct al „ordinii de zi”, „petrolistul” Dumitru BUȚOI a prezentat Antologia „Eminescu, un vis în așteptare”, Editura WALDPRESS Timișoara, 2022 (354 pagini format 176x248 mm), fiind coordonatorul lucrării, împreună cu Grigore MÂINEA. Lucrarea este rezultatul Proiectului Cultural omonim inițiat la începutul lunii iulie 2021 de către Filiala UZPR Timiș- președinte conf.univ.dr. Ioan DAVID și Dumitru BUȚOI – membru UZPR Timiș și Președintele Asociației Cultural Umanitare „Luceafărul de Vest”- Timișoara, „cu implementare la nivel național și Diaspora prin mass-media, beneficiari fiind elevi, adulți de orice profesie și comunitatea”.

Antologia s-a lansat anterior la Palatul Culturii din Ploiești, fiind prezentată și de Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România (UZPR). În volum sunt incluși, printre alții și scriitori din Cercul *Literar Ing* și colaboratori -

Nicu DOFTOREANU, Ovidiu ȚUȚUIANU, Corneliu CRISTESCU, Nicolae VASILE, Corneliu ZEANĂ, Nicolae Constantin GAVRILESCU) - primii cinci menționați numărându-se printre premianții concursului de creații aferent Proiectului Cultural menționat. Există intenția ca Proiectul să fie continuat cu o nouă ediție în anul 2023.

Colaboratoarea permanentă a *Literar Ing*, carismatica actriță Doina GHÎȚESCU a lecturat, cu profesionalismu-i caracteristic, poezii incluse în volumul respectiv ca: „A fi sau a avea” de Nicolae VASILE; „Epigrame pe timp de pandemie” de Ovidiu ȚUȚUIANU; „Comisia de etică” de Corneliu ZEANĂ; „Diaspora bolnavă de Eminescu” de Dumitru BUȚOI; „Când plouă cerul” de Andreea CRISTEA.

În cei 10 ani care au trecut de la fondare, în cadrul *Literar ing*, cerc deschis nu numai scriitorilor ingineri bucureșteni ci tuturor inginerilor și iubitorilor de literatură din țară și din diasporă s-au organizat: întâlniri ordinare lunare; întâlniri extraordinare, ocazionate de aniversarea unor evenimente naționale cu încărcătură emoțională deosebită; numeroase „lansări de carte” ale membrilor cercului sau ale unor colaboratori; publicarea creațiilor literare în suplimentul cercului, în antologii și în reviste din Capitală, din provincie și din străinătate; participări la activitățile altor cercuri literare din București și din țară.

Printre realizările deceniului de activitate a *Literar ing* nu putem omite și împletirea literaturii cu muzica. Astfel pe parcursul anilor în cadrul ședințelor ordinare sau extraordinare s-au realizat momente muzicale executate de diverși interpreți vocali sau instrumentali. Ing. Ovidiu Țuțuianu a pus pe note muzicale și a exemplificat interpretând la pian melodii pe texte ale colegilor de cenaclu, colaboratorilor și altor autori ca de exemplu: „Poezia” de Nicolae VASILE; „Marșul Unirii Românilor” și „Vin oltenii, vin pandurii ” de Corneliu CRISTESCU; „Tangou de poveste” și „Tangou tomnatic” de Nicu DOFTOREANU; „Ce bine, Doamnel!” de Viorel MARTIN; „Totul în jur este apă” de Florin GRIGORIU; „Calea fumului” de Lucian GRUIA; „Dorul” de Doina BÂRCĂ; „Cântecul școlii noastre ”de Nicușor CONSTANTINESCU; „Imnul „Bogdania” de Ionel MARIN; „Tristesse”

de Michaela ORESCU; „Zalmoxis” de Cornel BALABAN; „Imnul energeticienilor”, „Marșul inginerilor” (pe versuri proprii) și „Stelele-n cer” de Mihai EMINESCU; „Invocation” și „Patrie” de Iulia HASDEU.

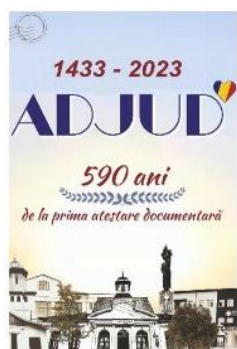
În ultima perioada, la inițiativa conducătorului cercului nostru la aceste acțiuni s-au adăugat și reprezentații teatrale ale unor trupe de amatori care cu dăruire și talent au prezentat pe scena sediului AGIR din Piața Romană piese compuse de scriitori clasici sau amatori, care s-au bucurat de succes la public. Desigur, toate aceste realizări ale *Literar Ing* nu ar fi fost posibile fără sprijinul permanent, moral și material al Conducerii AGIR.

Întrucât evenimentul s-a desfășurat în „Săptămâna Luminată” în care creștinii poartă în suflet lumina învierii lui Hristos, întâlnirea s-a încheiat prin intonarea de către întreaga asistență a cântării religioase „Hristos a înviat”, moment solemn în care ne-am gândit cu durere, prețuire și speranță la foștii noștri colegi de cenaclu care au părăsit această lume!

A consemnat: **ing. Ovidiu Țuțuianu**

Aniversarea a 590 de ani de la prima atestare documentară a Adjudului, 9-23 aprilie 2023

Administrația publică locală și instituțiile subordonate au organizat mai multe manifestări dedicate împlinirii a 590 de ani de atestare documentară a municipiului Adjud. Organizatori: Primăria Municipiului Adjud, primar domnul Florin Nechifor, Casa de Cultură „Tudor Vornicu”, manager Prof. Ion Cătană, cu sprijinul Muzeului Vrancei și al Teatrului Municipal „Mr. Gheorghe Pastia” din Focșani.

Prima manifestare de bucurie a avut loc pe data de 9 aprilie 2023, începând cu ora 18.00, la frumoasa Casa de Cultură „Tudor Vornicu” din Adjud, orașul de pe Trotuș. Au fost prezente autorități județene, locale și un numeros public. Programul a cuprins momente cultural-artistice: muzică de cameră, corală, folk, de operetă, precum și fanfara militară a garnizoanei Focșani. De asemenea, a avut loc vernisajul expoziției „Trecut-au anii”, expoziție realizată împreună cu sprijinul Muzeului Vrancei.

Expoziția va fi deschisă publicului până pe data de 23 aprilie 2023 și ea cuprinde numeroase fotografii vechi și obiecte din secolul trecut.

Adjudul se află în nordul județului Vrancea, la vărsarea râului Trotuș în Siret. „Pe teritoriul de

nord al localității a fost descoperită o așezare din Epoca bronzului, care datează aproximativ din mileniul II î. Hr și aparține culturii Monteoru. Tot aici au fost descoperite vestigiile unei așezări geto-dace din secolele V-III î.Hr.”

Adjuda a fost menționat prima dată la 9 aprilie 1433, prin „privilegiul comercial” dat de Iliș Voievod, apoi din 20 aprilie 1920 târgul a devenit oraș. Din anul 2000 este un frumos municipiu și cuprinde fostele comune: Adjuda Vechi, Burcioaia și Șișcani. Oamenii de aici sunt buni gospodari, prietenoși, demni și iubitori de istorie, de adevăr și România. La mulți ani! Felicitări organizatorilor și tuturor adjudenilor.

Scriitor, publicist Ionel MARIN

O călătorie literară pe aleile vechiului Focșani, Galeriele de Artă, 25 aprilie 2023

Cu prilejul „Săptămânii Naționale a Bibliotecarului” Biblioteca Județeană ”Duiliu Zamfirescu” Vrancea, sprijinită de Consiliul Județean Vrancea, Primăria municipiului Focșani, a organizat și desfășurat pe data de 25 aprilie 2023, la Galeriele de Artă din Focșani, lansarea celor două volume de proză ale scriitorului Daniel Mușat Mureșanu: „În căutarea... Focșaniului pierdut”, împreună cu primul volum revizuit, completat „Strada Mare a Unirii, colț cu Republicii”. Au fost prezenți: Președintele Consiliului județean Vrancea, domnul Cătălin Toma, Primarul municipiului Focșani, domnul Cristi-Valentin

Misăilă, viceprimarul municipiului Focșani, doamna Ana-Maria Dimitriu-Bunghez, scriitori, bibliotecari, familia autorului, prieteni și numeroși vrânceni.

Moderatorii evenimentului au fost: doamna Oana-Raluca Boian, manager general Biblioteca Județeană „Duiliu Zamfirescu” Vrancea și prozatorul, publicistul Radu Borcea din Focșani.

La deschiderea evenimentului domnul Cătălin Toma, a precizat, felicitându-l pe autor: „Sunt convins că în această lucrare vorbiți despre oameni, locuri, toate aceste bogății pe care sufletul le poate avea de-a lungul existenței sale. Vorbim de Focșani, de istorie, de personalități care au marcat soarta acestei țări.”

Apoi au luat cuvântul domnul Primar Cristi – Valentin Misăilă și doamna viceprimar Ana-Maria Dimitriu-Bunghez.

Aprecieri elogioase, opinii și impresii despre cele două volume ale talentatului scriitor Daniel Mușat-Mureșanu au făcut: Radu Borcea, poezii Pompiliu Crețu, Corina Pendus, prof. Nina Plopeanu; Ionel Marin, scriitor, Redactor - șef Revista „Bogdania”, care a oferit sărbătoritului și o frumoasă Diplomă de excelență; Gheorghe Mocanu, scriitor, redactor șef Revista „Cu cioara vopsită”; poeta Constanța Cornilă, Ionel-Mony Constantin, scriitor și Mircea Rond, Președinte al Comunității Evreilor din Vrancea.

Focșaniul, oraș al Unirii, merită un elogi pentru istoria sa, legendară și pentru focșăneni, oameni minunați, iubitori de glie și cultură românească. La sfârșit autorul a mulțumit pentru cuvintele frumoase adresate cu acest prilej, pentru Diplomele de excelență primite și a afirmat că este hotărât să continue să scrie despre Focșani și aceste sfinte meleaguri.

Ionel MARIN

Proiectul „Biblioteca dăruiește o carte”, ediția a III-a la Biblioteca Municipală „Elena Lahovary” Adjud, 28 aprilie 2023

Biblioteca Municipală „Elena Lahovary” Adjud, a derulat cea de-a treia ediție a proiectului „**Biblioteca dăruiește o carte**”. Scopurile urmărite sunt de a stimula interesul publicului adjudean pentru lectură și atragerea lui la bibliotecă, în lumea magică a cărților. Poetul Tudor Arghezi spunea: „Cartea e o făgăduință, o bucurie, o călătorie prin suflete, gânduri și frumuseți”. Poetul Ionel MARIN a

vorbit despre rolul cărții, al învățării și despre nevoia de lectură în toate perioadele vieții. A oferit premii celor trei elevi participanți la Concursul literar Bogdania, 2023. De asemenea, în semn de prețuire pentru munca și rezultatele obținute în cadrul **Proiectului „Biblioteca dăruiește o carte”**, a înmănat d-nei manager, Prof. drd. Valea, o frumoasă Diplomă de excelență dedicată Bibliotecii municipale „Elena Lahovary”, Adjud.

Prin implementarea tehnologiei **RFID** utilizatorii bibliotecii beneficiază de servicii moderne specifice de bibliotecă, atât în sălile de împrumut la domiciliu, cât și în sălile de lectură ceea ce a condus la creșterea gradului de satisfacere a acestora față de serviciile oferite. Împrumutul de documente de bibliotecă la domiciliu se realizează utilizând Stația de auto – împrumut carte (Self- Check), iar returnarea acestora se face la cutia de returnare automată de carte (Drop-box) care se află amplasată la intrarea în bibliotecă. Utilizatorii bibliotecii pot returna cărțile 24 de ore din 24 indiferent dacă biblioteca este deschisă sau nu.

Biblioteca deține o rețea de calculatoare conectată la Internet prin WiFi. Fondul de carte este înregistrat 100% în sistemul integrat de bibliotecă TinREAD, accesul la baza de date a înregistrărilor bibliografice se realizează prin intermediul Catalogului ONLINE. Biblioteca Municipală „Elena Lahovary” a aderat la **Catalogul Colectiv Național** și la **Biblioteca Digitală**.

„A fi bibliotecar înseamnă să fii agentul schimbărilor pozitive radicale în cadrul comunității tale”, afirma Prof. R. David Lankes (Universitatea Syracuse).

Doamna Manager **Prof. Tatiana Valea**, sufletul mare al Bibliotecii Adjud inițiază, coordonează și derulează numeroase activități cultural-artistice și de promovare a literaturii și culturii române, situându-se printre Bibliotecile model din țară. Felicitări! La mulți ani! (Ionel MARIN)

**Proiectul Educațional Internațional
„Prietenie...pe o...sfoară...”, la Biblioteca
Municipală „Elena Lahovary” Adjud**

Biblioteca Municipală „Elena Lahovary” derulează în perioada lunilor aprilie - mai 2023, Proiectul Educațional Internațional „Prietenie...pe o...sfoară...”, inițiat de Centrul de Excelență pentru Copii și Tineret al Bibliotecii Județene „George Barițiu” din Brașov. Ajuns la

cea de - a 11-a ediție, scopul proiectului este de a promova literatura pentru copii și de a stimula interesul pentru lectură a celor mici. Tema din acest an este dedicată celebrării operei scriitoarei elvețiene JOHANNA SPYRI (născută 12 iunie 1827 - decedată 7 iulie 1901).

Proiectul se adresează preșcolarilor și elevilor din clasele primare din municipiul Adjud. Aceștia au realizat desene inspirate de îndrăgita carte Heidi, fetița munților, scrisă inițial în limba germană, în vara anului 1879, apoi tradusă în mai mult de 55 de limbi.

Au participat:

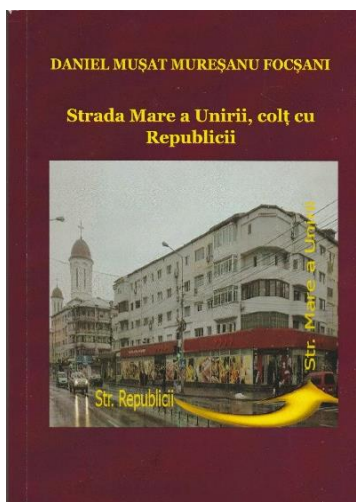
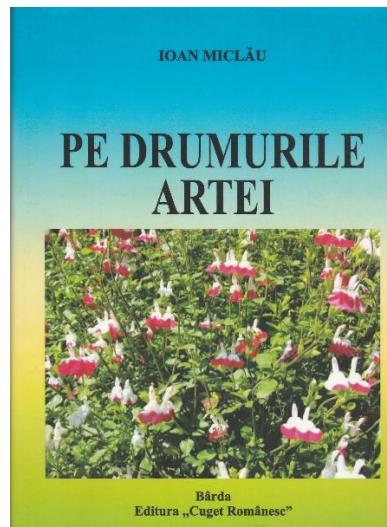
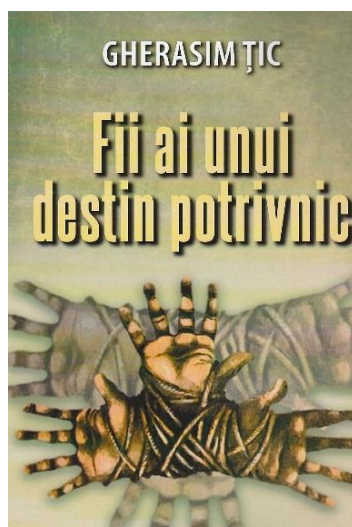
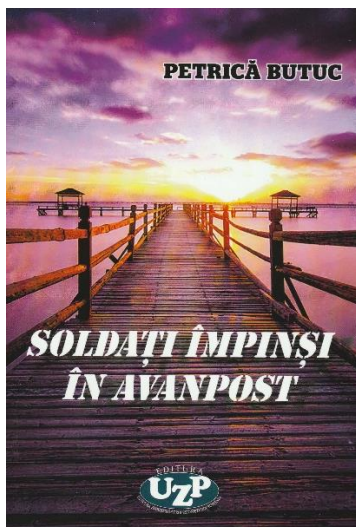
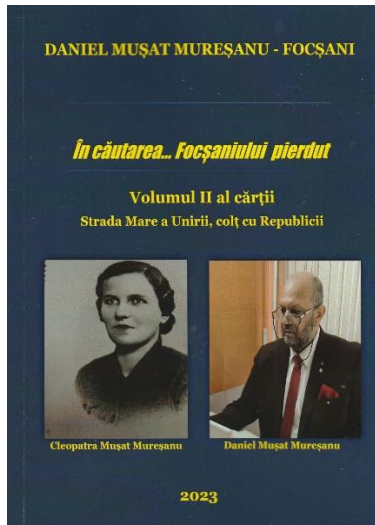
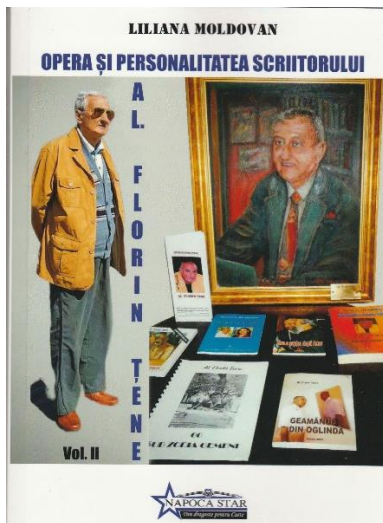
Elevii cls. I - IV de la Școala Gimnazială „Maresal Al Averescu”, „Școala Gimnazială,, Principele Radu”, Școala Gimnazială „Mihail Armencea”, Școala Gimnazială „Angela Gheorghiu”, Preșcolari de la Grădinița nr. 2, Grădinița nr 3, Grădinița nr 4, Grădinița cu Program Prelungit Jovial.

La eveniment a participat și scriitorul Ionel MARIN din Focșani care a fost fotografiat cu elevii din Adjud premiați de curând: Premiul I Chiriac Nectaria, cls. a II-a, Premiul II: Sava Mihail, cls. a II-a, Premiul III: Rauciuc Mălina Maria, cls. a II-a, toți din Școala Gimnazială „Mareșal Averescu”, prof. îndr. Buculei Mariana. Elevilor și copiilor li s-a citit din cartea „**Heidi, fetița muntilor**” scrisa de Johanna Spyri, apoi acestia, coordonați de doamnele educatoare și profesoare au colorat desenele cu persoanele din îndrăgita povestire.

Prof.dcd. Tatiana VALEA

Semnal editorial

ISSN 2343-8061
ISSN-L 2343-8061